1848
ÎN JUDEȚUL VÎLCEA

Coperta I
„Constituţia — 1848“ de Costache Petrescu.

Colecţia
DOCUMENTELE VÎLCII

Au apărut :

1848 în Vîlcea
1877 în Vîlcea
1907 în Vîlcea

Vor apare :

1821 în Vîlcea
1859 în Vîlcea
1916—1918 în Vîlcea

Colecţia „Documentele Vîlcii“ apare sub îngrijirea secretarul
Societăţii „Prietenii Muzeului Bălcescu“.
HORIA NESTORESCU-BĂLCEŞTI

1848 ÎN JUDEȚUL VÎLCEA

Coperta

DUMITRU DĂNILĂ

și NICU FÎRTĂȚESCU

CORNELIU TAMAȘ PETRE BARDAȘU SERGIU PURECE
HORIA NESTORESCU-BĂLCEȘTI

REVOLUȚIA DE LA 1848 ÎN JUDEȚUL VÎLCEA

STUDIU ȘI DOCUMENTE

Cu o prefață de

Dr. DAN BERINDEI

Secretar al Comitetului Național al Istoricilor din România

SOCIETATEA „PRIETENII MUZEULUI BĂLCESCU"

Bălcești pe Topolog — 1978

PREFAȚĂ

Revoluția burghezo-democratică din 1848 se înscrie în istoria României ca unul din momentele cele mai marcante. Integrîndu-se revoluției europene prin elementele ei specifice, revoluția ni se înfățișează unitară, ca o expresie a națiunii române în ansamblul ei, ea manifestîndu-se însă, ca urmare a împărțirii românilor din țări separate și sub dominații diferite, provincial.

Dar această revoluție a avut și o înfățișare locală, s-a desfășurat în județe, orașele de reședință, tîrgurile și satele țărilor române. Această expresie locală a revoluției este de tot interesul, ea dezvăluind țesătura intimă a procesului revoluționar și cunoașterea ei ne ajută la înțelegerea fenomenelor revoluționare românești de la 1848 în ansamblul lor.

După volumele consacrate izvoarelor locale, vîlcene, ale unor evenimente ca Războiul de Independență din 1877—1878, Răscoala țărănească din 1907, inițiativa Societății „Prietenii Muzeului Bălcescu“, de a continua seria cu volumul de față, este deplin binevenită. Documentele cuprinse în volum, strînse din arhivele locale, ne înfățișează cursul procesului revoluțiosan într-unul din județele cele mai „revoluționare“ ale Țării Românești. Din filele volumului se simte pulsînd peste veac frămîntarea înnoitoare a revoluției în cadrul căreia națiunea română și-a demonstrat forța de afirmare în fața istoriei necruțătoare dar drepte. Documentele ne dezvăluie și problematica fundamentală a fenomenelor revoluționare. Ni se pare semnificativă în această privință profunda frămîntare din lu-

mea satelor vîlcene pe care ele ni le arată. Țăranii clăcași, țiganii dezrobiți, ca și masele orășenești, de altfel, participă efectiv și ardent la revoluție ; de fapt, aceste mase ale județului sînt făuritoare de revoluție. Dar, totodată, procesul revoluționar vîlcean aparține unui întreg ; desigur, înainte de toate, revoluției române în ansamblul ei, dar în mod mai direct revoluției din Țara Românească. Ziua de 11 iunie este sărbătorită, se confecționează stindardele revoluționare și se sfințesc, legătura cu centrul se păstrează necontenit și revoluția aceasta desfășurată pe plan vîlcean aparține evident și procesului general. Una din expresiile integrării revoluției locale celei generale este și Garda Națională, documentele referitoare la aceasta fiind de tot interesul. Mai trebuie menționate documentele referitoare la uneltirile reacționare, la executarea silită de către proprietari și arendași a țăranilor în timpul muncilor agricole din vara și toamna anului 1848, ca și cele privind perioada de represiune care urmează momentului de vîrf al procesului revoluționar vîlcean reprezentat de tabăra de la Troianu.

Ansamblul documentelor constituie o contribuție importantă la istoria revoluției române din 1848.

Volumul de față, editat de Societatea „Prietenii Muzeului Bălcescu“ în seria „Documentele Vîlcii“ pune în circuitul științific național un bogat lot de documente inedite, concretizînd prin intermediul acestora evoluția procesului revoluționar pașoptist pe planul unui județ, dar contribuind, cum am mai arătat, și la clarificarea problematicii revoluționare generale.

Inițiativa editării sale este binevenită și merită toate elogiile. Dacă fiecare județ și-ar cinsti astfel propriul trecut și ar aduce contribuții similare ritmul de progres al istoriografiei noastre s-ar intensifica simțitor. Istoria locală nu merită să fie minimalizată, ci dimpotrivă stimulată, căci cercetările din acest domeniu oferă istoriei generale căi noi de investigație și de interpretare, înlesnesc ca de la particular și singular să se ajungă la un general mai temeinic și mai profund cunoscut. Prin aceasta, volumul reprezintă o importantă contribuție adusă istoriografiei moderne românești.

Dr. DAN BERINDEI

Secretar al Comitetului Național al Istoricilor

INTRODUCERE *

Revoluţia română de la 1848, punctul cel mai înaintat al luptei revoluţionare europene, a constituit momentul culminant al luptei poporului român pentru înlăturarea servituţiilor feudale impuse de „codicele muncii de clacă", cum numea Marx Regulamentul Organic, pentru emanciparea socială şi naţională. Ea „a aprins flacăra spiritului revoluţionar în ţările române, convingerea locuitorilor celor trei state româneşti asupra necesităţii unităţii naţionale în cadrul frontierelor aceluiaşi stat"[1]).

Potrivit planului stabilit de Comitetul revoluţionar de la Bucureşti, insurecţia trebuia să izbucnească simultan din mai multe puncte. În judeţul Prahova, la Telega, fusese trimis Nicolae Bălcescu, iar în judeţul Vîlcea, fratele său mai mare Costache. Alegerea judeţelor pentru cei doi fraţi Bălceşti nu este întîmplătoare. Atît în Prahova, cît şi în Argeş, dar foarte aproape de Rîmnic şi de Ocnele vîlcene, familia Bălcescu deţinea diferite proprietăţi [2]). Deplasarea lor în aceste regiuni n-ar fi trezit, credeau organizatorii, bănuielile poliţiei. Faptele au dovedit că precauţiile revoluţionarilor au fost inutile, activitatea lor fiind prea bine cunoscută acesteia. Nici un do-

* Această sumară **Introducere** nu-şi propune a fi un studiu privind desfăşurarea revoluţiei din 1848 în judeţul Vîlcea, ci numai o succintă prezentare a problematicii documentelor reproduse în acest volum.

[1]) Nicolae Ceauşescu, **120 de ani de la revoluţia din 1848.** Bucureşti, Editura politică, 1968 ,p. 15.

[2]) Cornelia Bodea, Paul Cernovodeanu şi Horia Nestorescu-Bălceşti, **Vatra Bălceştilor,** Bălceşti pe Topolog, 1971, p. 5–30.

cument nu atestă prezența lui Costache Bălcescu în preajma sau în primele zile ale revoluției, la Ocne ori la Rîmnic.

Cîrmuitorul județului Vîlcea nu numai că nu se va opune mișcării, dar va și executa pînă la numirea noilor administratori ordinele Guvernului Provizoriu.

Sărbătorirea victoriei revoluției și sfințirea stindardelor

Reluînd un document-circulară al Ministerului de Interne, Administrația județului Vîlcea, sub semnătura cîrmuitorului G. Geanoglu menținut o vreme ca administrator și după 11 iunie 1848, [2]) comunică organelor în subordine, la 14 iunie 1848, că „în zioa de 11 iunie s-au urmat cea mai măreață reformă care s-a pomenit vreodată în această țară... Românul ș-au dobîndit în puține ceasuri, fără cea mai mică vărsare de sînge, dreptul lui înecat de mai multe veacuri, drepturi pentru care tot omul este născut...".

Rîmnicenii sînt invitați să participe la celebrarea triumfului revoluției. Manifestația publică s-a desfășurat la biserica „Toți sfinții", în prezența arhiereului Nifon Sevastos și a autorităților locale, în dimineața zilei de 20 iunie 1848. După oficierea serviciului divin și a Te-Deumului, autoritățile sînt întîmpinate la ieșirea din biserică cu aclamații și urale : „vivat Constituția". Demonstrația populară a continuat pe străzile orașului, arhiereul Sevastos fiind condus într-un triumf pînă acasă. Seara, locuitorii orașului au făcut „cuviincioasa luminație la casele publice".

Sînt confecționate cinci drapele tricolore, „stindardele libertății naționale", care, la 11 iulie — o lună de la victoria revoluției — urmau să fie sfințite într-o ceremonie specială. Pe culorile roșu și galben se înscrie deviza revoluției : Dreptate, Frăție ! iar pe culoarea albastru cuvintele : Județul Vîlcea.

În Zăvoiul din marginea orașului s-a amenajat un umbrar, o tribună și un arc de triumf.

Ceremonia fixată de comisarul extraordinar al Guvernului Provizoriu pentru județul Vîlcea, Dimitrie Zăgănescu,

---

[2]) Probabil pînă la 22 iunie 1848 și va reveni în acest post în perioada Căimăcămiei de la 29–30 iunie 1848.

la 18 iulie 1848 este amînată din cauza recrudescenței epidemiei de holeră pentru 29 ale aceleiași luni, cînd a și avut loc. O manifestare similară, fixată în tîrgul Ocna pentru 21 iulie este, de asemenea, amînată de ieromonahul Theodor Zăgănescu datorită stării sănătății sale.

Relatarea evenimentului din Zăvoiul Rîmnicului, dintr-un document publicat într-o colecție anterioară, o avem chiar de la comisarul extraordinar D. Zăgănescu : „în mijlocul acelui cîmp s-a făcut de onorabilul Magistrat o tribună împletită cu ramuri verzi de arbori și un arc de triumf, împletit cu flori și cu sfînta cruce de-asupra, unde, începîndu-se sfînta țeremonie... s-au citit cele 21 puncturi din Constituție, apoi suindu-ne pe tribună am ținut un discurs de o oră cu cele mai vii expresii asupra sfintelor drepturi naționale... Într-acest pompos constituțiu, aflîndu-se și d-lui Anton Pann... au alcătuit o musică vocală cu nisce versuri prea frumoase puse pe un ton național plin de armonie și triumfal, cu care a ajuns entuziasmul de patrie în inimile tuturor cetățenilor".

Cercetări mai vechi și mai noi acreditează ideea că imnul cîntat nu era altul decît : **Deșteaptă-te române !**

Noul administrator

Înlăturarea vechilor cîrmuitori și numirea unor înalți funcționari devotați revoluției se face destul de tîrziu. Raportul Ministerului de Interne, în acest sens, cu propunerile respective, adresat Guvernului Provizoriu este din 23 iunie ; deci, la două săptămîni de la victoria revoluției.

Pentru județul Vîlcea este propus Costache Cerchez.

Biografia sa pare să indice, mai puțin un „om al revoluției" cît mai de grabă un înalt funcționar de carieră. Născut în 1807 la București — deci avea în 1848 40—41 de ani — făcuse mai întîi parte din oștirea națională unde urcă treptele ierarhiei militare de la gradul de praporcic (sublocotenent) în 1830, la acela de maior și adjutant al domnitorului Alexandru Ghica opt ani mai tîrziu. Din 1840 (cu toate că din armată va ieși oficial în 1843) începe cariera administrativă cu înalta funcție de cîrmuitor al județului Gorj.

Căsătorit, a doua oară,[3]) chiar în 1848 cu Elisaveta Gănescu, fiica lui St. Gănescu și a Elenei născută Grădișteanu, Costache Cerchez va deveni mare proprietar în județul Vîlcea prin moșiile Laloșu și Rusănești aduse ca zestre de soția sa.

Nu mai puțin important pentru numirea sa într-o funcție administrativă de către Guvernul Provizoriu este și faptul că fratele său, maiorul și, mai apoi, colonelul Pandele Cerchez comanda regimentul oltean cu tradiție revoluționară la comanda căruia fusese colonelul Pleșoianu.

La 23 iunie 1848 este propus administrator al județului Vîlcea, funcție pe care o preluase deja cu o zi înainte fără a mai aștepta decretul de numire. Există și un interludiu în activitatea sa la cîrma administrației vîlcene. Dimitrie Jianu, de la Muscel, urmînd a fi înlocuit, Ministerul de Interne îi cere lui Costache Cerchez să treacă imediat în funcția de administrator al acestui județ. Nu va rămîne în acest post decît cîteva zile (pară-se de la 5 la 9 iulie 1848), căci la 9 iulie 1848 prin decretul Guvernului Provizoriu, Costache Cerchez este confirmat la Vîlcea, iar la Muscel va fi trimis Ioan Paleologu.

Numirea lui N. Socolescu — și el proprietar de moșii și munți în Loviștea — la cîrmuirea județului Vîlcea de către Căimăcămia Țării Românești nu va întrerupe cariera politică a lui Costache Cerchez. În iunie 1849, deci în plină contrarevoluție și ocupație militară, străină, îl aflăm cîrmuitor al județului Romanați. Barbu Știrbei îl va ridica, în 1852, la rangul de agă ; în 1857 va fi președinte al Adunării electorale a marilor proprietari din Vîlcea, iar un an mai tîrziu prefect de Mehedinți. Este senator conservator sub regele Carol I. Sultanul îl va decora cu ordinul Nișam Iftihar. Moare la București în 1882.

Garda Națională din Rîmnic

Cu mult înainte de primirea oficială a ordinului de înființare a Gărzii Naționale, locuitorii Rîmnicului simt nevoia

---

[3]) Prima dată, C. Cerchez a fost căsătorit cu fiica logofătului Stavrache Aristachi bey, capuchehaie la Constantinopol, avînd ca nași pe domnitor și sora acestuia Profirița Blarenberg. Căsătoria are loc în 1838. Soția îi moare în 1840 la Tg. Jiu.

unei forțe capabile să asigure ordinea și liniștea necesară. În temeiul art. 11 din Proclamația de la Izlaz hotărăsc înființarea ei în orașul de reședință al județului.

În jurul datei de 18—21 iunie 1848, Magistratul orașului Rîmnic adresează tuturor cetățenilor un Apel pentru înființarea Gărzii Naționale „instituție care pretutindeni în statele bine organizate este menită a îngriji pentru siguranța publică".

Comandat al Gărzii Naționale din Rîmnic este numit Grigore Davidescu — cel care, în august 1848, va fi recomandat de generalul Magheru ca cilen la secția a 2-a a Tribunalului Vîlcea. În vîrstă și bolnav se pare că nu a manifestat prea mult zel în organizarea și activitatea acesteia deși Garda Națională nu era în ultimă instanță un organism al revoluției, ci al ordinei publice [4]).

Grigore Davidescu este, în această vreme, un reprezentant tipic al burgheziei în formare. La Rîmnic, în 1840, făcea negustorie cu băuturi alcoolice, iar la Brezoi, centru al industriei forestiere, avea casă și, din 1845, joagăr.

Arestat, la 6 octombrie 1848, de trupele ruse de ocupație, la denunțul autorităților locale, în satul Brezoi unde se refugiase, Gr. Davidescu este eliberat pe chezășie la 24 ianuarie 1849. O vreme a planat asupra lui acuzația de „părtaș în șaica Magherului și strîngător de panduri". Comisia alcătuită pentru cercetarea celor amestecați în fapte revoluționare îl absolvă de această acuzație „el fiind ocupat cu paza orașului nu putea lipsi [pentru a merge] prin sate pentru strîngerea pandurilor". Numeroase documente reproduse în acest volum privesc jefuirea lui Davidescu, la arestare, de către cazaci ; i se ia, printre altele, banii și c e a s u l !

Deși abia la 22 iunie 1848 se fac demersuri pentru întocmirea listelor, pe cele trei culori : albastră și galbenă pînă în Podișor și roșie de aici înainte, Garda Națională pare să fi existat din primele zile ale revoluției, căci la 17 iunie 1848 ea îl arestează pe arhimandritul Hrisant Hurezeanu.

Listele cu cei 409 membri ai Gărzii Naționale sînt gata la 23 iunie. Organizarea merge destul de greu — situație si-

---

[4]) Este de altfel și interpretarea pe care o dă acestei instituții Comisia alcătuită pentru cercetarea celor amestecați în fapte revoluționare cînd îl anchetează chiar pe Grigore Davidescu.

milară și la alte județe oltene — Administrația județului Vîlcea văzîndu-se nevoită, la 6 iulie 1848, să ceară Subadministrației plășii Oltului trimiterea, de urgență, a unei „cete" de dorobanți „pentru străjuirea de noapte a orașului și pentru paza bunelor orînduieli". Este trimis Ilie Tabacu cu 30 de dorobanți, urmînd ca din zece în zece zile să fie schimbați.

Numai la 8 iulie 1848 primindu-se decretul Guvernului Provizoriu și Regulamentul de atribuții și întocmirea Gărzii Naționale se încearcă reorganizarea acesteia la Rîmnic și în județ. La 22 iulie 1848 încă se mai primeau instrucțiuni pentru organizare. O săptămînă mai tîrziu, la 27 iulie 1848, nefiind încă formată, administratorul județului, C. Cerchez, se vede nevoit să-i ceară, în mod expres, lui Gr. Davidescu, comandantul acesteia „de a forma vremelnica Gardă și a pune orînduială regulată de străjuire a orașului" spre a se preîntîmpina dezordinile ce s-ar putea produce „acum în prilejul libertății țiganilor".

Mulți proprietari și arendași au preferat să păstreze în slujbă arănuți înarmați, în lipsa apărării pe care le-ar fi putut-o asigura Garda Națională. Administrația județului prelucrînd un ordin al Ministerului de Interne arată că portul armei este permis numai membrilor Gărzii Naționale și acestora numai în timpul slujbei.

O lună mai tîrziu, la 20 august 1848, Administrația tot mai stăruia „ca să se reformeze negreșit vremelnica Gardă...". Dificultățile provind acum și dintr-o prevedere regulamentară potrivit căreia cei ce nu se prezentau personal la strajă puteau trimite om în loc. Or, se ajunsese la situația că mulți își trimiteau „slugile", iar cei care totuși veneau refuzau să patruleze împreună cu acestea. Alte nereguli sînt semnalate și de Savastache Protopopescu, comandantul străjii de noapte.

În încercarea de a-i determina pe orășeni, membrii ai Gărzii Naționale, de a-și îndeplini obligația străjii de noapte, comandantul acesteia Gr. Davidescu, propune instituirea unei amenzi de zece lei în beneficiul casei orășenești.

Situaţia este la fel şi în satele judeţului [5]). Un ordin al administratorului judeţului Vîlcea trimis subadministratorului plăşii Olteţul de Jos dovedeşte că pînă la 30 august 1848 nu se primise încă listele membrilor.

Printre cauzele generale şi speciale care au făcut ca această instituţie să nu fie viabilă putem menţiona : epidemia de holeră care a împrăştiat mai ales pe orăşeni, tîrgul de la Rîureni unde se aflau cei mai mulţi dintre negustorii rîmniceni, refuzul direct „sub felurimi de bănuieli zadarnice" de a participa, trimiterea slugilor în locul lor, neglijenţa unor funcţionari administrativi.

Şi din membrii Gărzii Naţionale spera generalul Magheru să recruteze voluntari pentru Tabăra de la Troianu !

Propagandiştii

O listă a comisarilor de propagandă întocmină în noiembrie 1848 atestă pentru judeţul Vîlcea un număr de şapte comisari : D. Zăgănescu, V. Ştefănescu, Teodor [Zăgănescu] economul mănăstirii Bistriţa, C. Cutcudache, de la 27 iunie 1848, şi I. Procopie, G. Rîureanu şi G. Roman, de la 19 iulie 1848, toţi cu cîte 500 lei pe lună leafă. Alte documente alătură pe : ieromonahul Athanasie de la Episcopia Rîmnicului, pe un D. Sorescu ori pe Barbu B. Gănescu.

Dimitrie Zăgănescu, fratele eroului bătăliei din Dealul Spirii căpitanul Pavel Zăgănescu, este cel mai reprezentativ dintre ei. Semnează chiar, unul din rapoarte, „comisar extraordinar". La 19 iulie în adresa trimisă Ministerului de Interne scrie despre „ceilalţi tovarăşi ai mei" pe care „i-am şi pornit în plăşile districtului", ceea ce denotă poziţia sa de conducător al grupului de propagandişti. În preocupările sale intră deopotrivă formarea Gărzii Naţionale, sărbătorirea victoriei revoluţiei şi sfinţirea steagurilor — aici va rosti un discurs de o oră — schimbări în personalul administrativ etc.

---

[5]) Nu se justifică cu nimic afirmaţia cercetătoarei Ileana Petrescu din studiul introductiv la **Documente privind revoluţia de la 1848 în Oltenia** după care „la sate însă gvardia naţională este alcătuită din primul moment şi fără nici o şovăială" (Ileana Petrescu, **op cit.**, p. XLIII). Nu numai documentele reproduse de noi, dar chiar şi cele la care d-sa face trimitere infirmă o asemenea aserţiune.

După înfrîngerea revoluţiei — surprinzător — nu pare să fi avut de suferit. La 5 mai 1849 era „vechil"-avocat al fratelui său, căpitanul Pavel Zăgănescu, anchetat de Comisia alcătuită pentru cercetarea celor amestecaţi în faptele revoluţionare. Să nu fi ştiut această Comisie (alimentată cu numeroase denunţuri) de activitatea lui Dimitrie Zăgănescu ?

Printre cei denunţaţi de C. Halepliu înaintea aceleiaşi Comisii se află şi călugărul Theodor sau Theodorit „ce-i zice Zăgănescu", econom al mănăstirii Bistriţa. Arestarea lui era cerută şi de Neofit, mitropolitul Ungrovlahiei fostul preşedinte al Guvernului Provizoriu. C. Halepliu îl acuză că ar fi zis că „la a doua revoluţie ce o să se facă să se piarză toate viţele de boieri".

Al doilea cleric vîlcean participant la evenimentele revoluţionare din acest an este ieromonahul Athanasie care fusese preot la Episcopia Rîmnicului [6]). Arestarea lui la 6 octombrie 1848, tot la cererea mitropolitului Neofit, este raportată la 11 octombrie de cîrmuitorul judeţului Vîlcea, N. Socolescu.

În iunie 1848 îl aflăm alături de D. Zăgănescu „comisari pentru întocmirea Gvardii Naţionale şi cu alte osebite însărcinări instructive". Activitatea ieromonahului Athanasie s-a desfăşurat însă mai mult la Bucureşti „luînd parte la adunările zgomotoase, mergînd în curtea mitropolitului [Neofit] însoţit de norod şi silindu-l prin strigări revoluţionare ca să sfinţească acea Constituţie". Tot el este cel care în fruntea poporului iese, la satul Sineşti din judeţul Ilfov, înaintea trupelor turceşti „încins cu eşarful revoluţionar şi rostind cuvinte înflăcărătoare".

C. Cutcudache se afla în august 1848 prin satele plăşii Olteţul de Jos pentru „desluşirea... celor cuprinse în Proclamaţie şi a celorlalte decrete". Din raportul său adresat Ministerului de Interne rezultă că a întocmit Garda Naţională, a activat pentru alegerea deputaţilor „ca să fie din cei mai vrednici şi iubitori de patrie", iar în fiecare sat pe unde a trecut „ridicînd

---

[6]) Atît M. Regleanu, cît şi Ileana Petrescu, îl confundă pe ieromonahul Athanasie din Rîmnic cu ierodiaconul Athanasie Stoenescu din Craiova, membru al Clubului revoluţionar de aici, considerînd că sînt una şi aceeaşi persoană.

[înălțînd]... un steag național și sfințindu-l". Alături de el, dar în plasa Oltețul de Sus, îl aflăm pe Iorgu Rîureanu.

Barbu B. Gănescu care se intitula „locțiitor comisar propagandist" se afla în satele vîlcene de la 23 iulie 1848 desprins, este adevărat cu mult regret, din suita generalului Magheru. Acesta din urmă, într-o scrisoare din Tg. Jiu de la 29 iulie îl sfătuiește să-și continue „cu cea mai mare silință" activitatea.

Nici un fel de date nu ne atestă, pînă în prezent, activitatea lui Vasilache Ștefănescu, a lui I. Procopie ca și a lui G. Roman [7]).

Indiscutabil că, așa cum va scrie mult mai tîrziu Nicolae Bălcescu, sămînța aruncată acum și aici de acești comisari de propagandă avea să rodească mai tîrziu trezind conștiința țărănimii asupra drepturilor sale sociale și naționale.

Afacerea Hrisant Hurezeanu

În seara zilei de 17 iunie 1848 pe cînd se întorcea de la Episcopia Rîmnicului, unde avusese o întîlnire cu arhiereul Nifon Sevastos, arhimandritul Hrisant Hurezeanu, egumenul mănăstirii Hurezu, este reținut de un grup de membrii ai Gărzii Naționale rîmnicene sub acuzația de a fi cugetat să treacă peste granița Austriei.

Dus în fața administratorului județului Vîlcea, G. Geanoglu, bătrînul arhimandrit refuză să se apere tăcînd „ca Hristos cînd a fost dus în fața Caiafi" ; i se permite să-și petreacă noaptea, sub pază, în casele episcopiei și nu la metohul mănăstirii Hurezu de la Troianu.

A doua zi este pus în libertate reîntorcîndu-se la mănăstirea Hurezu și putînd merge oriunde ; a fost de altfel în această perioadă — 20—26 iunie 1848 — la mănăstirea Tismana, unde se executau unele lucrări de restaurare sub conducerea sa.

În ziua de 17 sau mai sigur a doua zi, în 18 iunie 1848, mai mulți locuitori printre care și proaspătul comandant al

[7]) Despre acesta din urmă știm că făcea parte dintre tinerii cărturari și tribuni ardeleni trimiși de A.G. Golescu-Arăpilă la București în sprijinul revoluției muntene.

Gărzii Naţionale din Rîmnic, denunţă în scris pe Hrisant Hurezeanu, fără însă a-i aduce o învinuire anume; zice doar să dea socoteală „către stat pentru însărcinările ce au avut". G. Geanoglu, administratorul judeţului Vîlcea, odată cu raportul pe care îl trimite Ministerului de Interne ia măsura închiderii graniţei spre Cîineni.

Nici raportul lui G. Geanoglu nu aduce altă învinuire decît aceea că arhimandritul ar fi „cu cuget" să treacă graniţa.

Primul care menţionează ceva concret în această afacere este Hrisant Hurezeanu însuşi. În adresa din 19 iunie 1848 trimisă subadministratorului plaiului Horezu, el afirmă că a fost acuzat „a fi încărcat cîteva cară cu bani i cu toate odoarăle aceste sf. mănăstiri şi cu alte Bistriţii...". Cere o anchetă pentru a se convinge că toate lucrările sînt la locul lor. D. Dobriceanu, subadministratorul plaiului, se deplasează la mănăstirea Hurezu chiar în acea zi şi constată că toate obiectele sînt în fiinţă.

Un element nou în această afacere este implicarea ca autor moral al denunţului locuitorilor rîmniceni a egumenului mănăstirii Bistriţa, Bistriceanu „care se află în oraş, căci la mănăstire nu-i place a şedea, iubind politica", ; se pare că între egumenul Bistriceanu şi arhimandritul Hurezeanu, egumen şi el, existau destule neînţelegeri datorate faptului că acestuia din urmă i se încredinţase şi restaurarea clădirilor mănăstirii Bistriţa.

Implicarea lui Bistriceanu, Hrisant Hurezeanu o face în raportul pe care îl adresează mitropolitului Neofit, în dubla sa calitate de şef al bisericii şi preşedinte al Guvernului Provizoriu. Tot aici menţionează şi numărul carelor — şase — în care ar fi încărcat banii şi odoarele mănăstirii Bistriţa şi Hurezu, „pornindu-le peste graniţă pe la Cîineni".

Din nici un document nu rezultă găsirea şi reţinerea unor astfel de care ; mai mult D. Dobriceanu constată, la două zile după denunţ, că toate obiectele se află la locul lor. Credem, mai de grabă, aşa cum de altfel s-au exprimat şi rîmnicenii în denunţul lor că este vorba numai de reala sau presupusa **intenţie** a arhimandritului Hrisant Hurezeanu de a trece peste graniţă bunurile mai de preţ ale mănăstirilor aflate în grija sa. Pledează pentru o asemenea restrîngere a faptei de care este incriminat arhimandritul Hurezeanu pro-

pria sa declarație repetată, în documentele oficiale, de cîteva ori : „datorirea povățuiește pă un egumen de a asigura lucrurile și zestrea mănăstirii oriunde va cunoaște mai bine... de vreme ce cu ăstfel de chip s-a asigurat toate scumpele odoare în cele mai de nanite vremi periculoase și acum sînt în ființă".

O nouă anchetă o efectuează subadministratorul D. Dobriceanu, la 25 iunie 1848, cînd adeverește și o mărturie a mai multor călugări atestînd existența bunurilor mănăstirești păstrate la Hurezu.

Arhimandritul Hrisant Hurezeanu își va pleda cauza și în fața noului administrator al județului Vîlcea, Costache Cerchez, prin adresa din 26 iunie 1848. Arată că va merge, în acest scop, și la București.

„Afacerea" este discutată și pe plan central între ministerele de interne și al cultelor. Ion Heliade Rădulescu, ministrul instrucțiunii publice și al cultelor, în Guvernul Provizoriu, îi cerea lui Nicolae Golescu, ministru de interne, să nu se încreadă în ancheta locală și în mărturiile călugărilor „aproape toți de ascultare și supunerea prea cuviosului arhimandrit" și să se procedeze la verificarea întregii gestiuni a acestuia, însărcinat de stat cu restaurarea clădirilor mănăstirilor Bistrița și Tismana. Răspunsul Administrației județului Vîlcea, bazat pe ancheta Subadministrației plaiului Horezu, este oarecum favorabil arhimandritului Hrisant, atît prin atestarea existenței tuturor bunurilor în incinta mănăstirii Hurez, cît și prin declinarea posibilității de a-l supraveghea pe acesta cînd se află în afara plaiului.

Hrisant Hurezeanu însuși se adresează Ministerului Instrucțiunii Publice și al Cultelor, la 31 iulie 1848, arătînd că este imposibilă verificarea „de acei oameni care i-ar putea orîndui administratorul", ci numai de specialiști „arhitecț[i] oameni de sistemă și cu știință", scrie apoi despre numeroșii furnizori „din orașele principatului și de aiurea", despre contracte, despre arvunirea unor materiale și despre tocmeli, despre proprii lui bani cheltuiți pentru lucrările de la aceste mănăstiri.

El cere ca verificarea să se facă de oameni competenți, să înceteze urmărirea Administrației locale, să-i elibereze o diplomă doveditoare a cinstei sale etc.

Nu cunoaștem urmarea. Credem că nu s-a mai întîmplat nimic. Lucrurile au rămas așa cum au fost înainte. Administrația locală și cea centrală renunțînd la cercetări.

Un document tîrziu — de după înfrîngerea revoluției — emanat tot de la bătrînul arhimandrit — aduce în fața cititorilor gestul reprobabil al acestuia de a-și retrage donația făcută Școlii Normale din Rîmnic pentru afrontul adus de rîmniceni în iunie 1848 despre care spunea : „rîmnicenii atunci se bucură cînd au prilej de facerea răului !"

Chestiunea proprietății

Marele adevăr rostit de Bălcescu și anume că întreaga revoluție se cuprinde pe de-a-ntregul în articolul 13 al Proclamației de la Izlaz își găsește în actele reproduse în acest volum un excelent suport documentar.

Victoria revoluției, deslușirea „puncturilor" Constituției făcută de învățătorii și preoții satelor încă înainte de ajungerea lor a comisarilor de propagandă ori a reprezentanților autorităților revoluționare, a dus cum era și firesc la o mare efervescență printre țărani. În bucuria lor nemărginită au lăsat cu totul muncile agricole în plină desfășurare, „preumblîndu-se de la un loc pînă la altul" ca-n zilele de sărbătoare.

Muncile agricole au încetat cu totul. Compromiterea recoltei anului 1848 era prea evidentă ca Guvernul Provizoriu să nu fie silit a lua unele măsuri. Nu era vorba numai de cîștigul moșierilor și al arendașilor, dar era în ultimă instanță vorba și de hrana populației unei întregi țări.

După primele momente de euforie hotărîrea Guvernului revoluționar a căzut ca un trăznet pe capul țărănimii : pînă la modificarea legislației agricole de către Adunarea Națională Constituantă relațiile dintre proprietari și arendași, pe de o parte, și țăranii clăcași, pe de altă parte, rămîn neschimbate. Din articolul 13 al Proclamației de la Izlaz — din primele zile ale guvernării revoluționare — nu mai rămăsese decît o vagă promisiune.

Autoritățile județene — în care aproape la toate nivelurile se mai aflau vechii funcționari, iar cei noi nu în puține locuri erau ei înșiși mari proprietari ca în Vîlcea de

pildă — s-au grăbit să trimită numeroase ordine de liniștire a țăranilor.

Atît vechiul cîrmuitor — G. Geanoglu — cît și noul administrator — Costache Cerchez, mare proprietar în Laloșu și Rusănești — vor cere, în aceeași termeni, respectarea dreptului proprietății, obligativitatea clăcașilor de a îndeplini muncile agricole ca mai-nainte, promisiunea reglementării raporturilor dintre ei și deținătorii pămîntului la viitoarea Obștească Adunare Constituantă.

Administrația județeană va fi asaltată de arendașii și proprietarii care își văd recoltele periclitate nu numai prin nelucrare, cît mai ales prin devastarea lor de către țăranii clăcași.

Aleșii satelor sînt îndemnați să explice țăranilor necesitatea continuării lucrării pămîntului, în acest an, sub imperiul vechilor relații agricole. Comisarii de propagandă sosiți în județ își vor concentra și ei toate eforturile în aceeași direcție.

Rezultatele sînt ca și inexistente. Se semnalează, în sudul județului, și unele manifestări de nesupunere: „să lasă în voia pornirilor și săvîrșesc feluri de necuviințe precum nerespect către persoane, atacuri, bătăi“, „în toată vreme umblă cu vitele lor pă moșia mea și-m pasc iarba în silnicie și netocmite și cînd le iau vitele ca să le închiz, numiții sar cu zurbalîc și cu fomeile lor ocărîndu-mă cu felurimi de vorbe proaste și mi le ia din mînă zicînd că moșiile acum sînt sloboade“, „mi-au cules porumbii ce-i am în sat și pă delături și o ogradă cu pruni ce o am închisă și au băgat vitele frîngînd prunii mi-au mîncat și rodul din ei zicînd că acum este zaveră“, „nu voesc a-și împlini datoriile către proprietate... sub pricinuiri netrebnice că s-au ertat claca și alte multe vorbe amenințînd cînd mă văz acolo“.

La Lungești și Fumureni, la Călina și Prundeni, la Zăvideni ca și la Otetelișu sînt trimiși dorobanți pentru a ajuta prin forță la împlinirea muncilor cîmpului.

Documentele menționează și numele unor „capi“ instigatori la nesupunere. Unul este Barbu Popa Radu alesul din Otetelișu, altul este Din Radu Stăiculescu din Rîmești-Sușani.

La 20 iunie 1848, Vasile Băluțoiu și Nicolae Cioantă, aleși ai satului Otetelișu, îl denunță pe tovarășul lor, Barbu alesu, care dă „povățuiri la toți locuitorii ca să nu dea nici un fel

de ascultare întru desăvîrșirea lucrurilor d[omnilor] proprietari"... Ștefan I. Dobrescu, subadministratorul plășii Oltețul de Jos trimite un dorobanț să-l aducă la Subadministrație. Pare că a fost dus chiar la Rîmnic, oricum Subadministrația îl acuză că „s-au arătat cu vorbe necuviincioase către mulți din înșivă, turburătoare, de neodihnă...". Arestat, „dojenit" la Administrație, apoi slobozit „la casa dînsului", este în cele din urmă destituit din funcție. Subadministrația cere alegerea unui alt sătean „prin sfat de obște și în privirea d[omnilor] proprietari".

Despre Din Radu Stăiculescu se spune că „zbiară și strigă în gura mare către toți lăcuitorii ca să nu dea supunere... că acum este zaveră".

Autoritățile fac apel la aleșii satelor, la învățători și preoți, care sînt asaltați cu proclamații și ordine, sînt chemați și instruiți la Subadministrație și chiar la Administrația județului. Rezultatele sînt minime. Reclamațiile proprietarilor și arendașilor se adună pe biroul administratorului. Clăcașii petiționează și ei, dar mai adesea recurg la recoltarea în folosul lor a unor produse, la pășunatul pe moșiile proprietarilor. Administrația cere tot mai energic a se „întrebuința toată străjnicia măsurilor silindu-i prin necontenita executare de într-adinși dorobanți". Deci, prin forță !

Dezrobirea țiganilor

Alături de emanciparea clăcașilor, dezrobirea țiganilor — acțiune începută de fapt sub vechiul regim în timpul domniei lui Gheorghe Bibescu prin eliberarea țiganilor mănăstirești — se înscrie nu numai ca un act umanitar, dar și cu profunde implicații sociale și economice.

Înscrisă în articolul 14 al Proclamației de la Izlaz acțiunea de lichidare a unei înjositoare dependențe a robilor față de proprietarii lor cunoaște un curs de aplicare destul de rapid, deși și aici împotrivirile îmbracă diferite forme chiar violente din partea foștilor stăpîni, iar risipirea robilor țigani emancipați un pericol pentru ordinea publică.

În județul Vîlcea decretul Guvernului Provizoriu din 26 iunie 1848 pentru eliberare, cu începere de la 10 iulie, a tuturor țiganilor este pus în aplicare către sfîrșitul lunii iulie.

Sînt luate măsuri ca țiganii să nu părăsească „tîrgurile și satele unde acum se află așezați și ca toți aceștia să fie ocupați în meseriile lor și să nu umble haimanale pricinduindu-să neliniște societății". Ministerul de Interne atenționa cu energie asupra faptului că „cuvîntul libertății" proclamat de Constituție se „întinde" și la această clasă de oameni, dar nu poate fi tolerată mișcarea în care aceștia s-au pus ceea ce ar fi putut duce „iarăși la cea dintîi a lor neregulată viețuire".

Tocmai acest din urmă aspect a constituit — și datorită ordinelor contradictorii date de autorități — un fapt de neliniște pentru locuitorii județului. Întîrzierea întocmirii formalităților de eliberare, refuzul direct și violent al proprietarilor de a-i elibera, dorința firească de strămutare a țiganilor din satele unde au robit la proprietarii pe care-i urau, a făcut ca un mare număr de țigani, individual sau mai ales în cete să se deplaseze în județ și spre capitală pricinuind peste tot neorînduieli.

La Rîmnic este alertată Garda Națională. Se interzice deplasarea țiganilor dintr-un loc în altul ; se iau măsuri severe pentru readucerea la satele lor a celor care au plecat : „veți trimite într-adinși gonaci a-i aduce spre restatornicire aci asigurîndu-i pe chezășie, priveghind cu străjnicie asupră-le...". Or, asemenea ordine nu putea să nu producă nemulțumiri și revolte.

Nemulțumirile, reclamațiile — de o parte și de alta — se țin lanț. Proprietarii refuză să-i elibereze, precum Stanca Diculescu și fiul ei Iancu din Budești, plasa Oltețul de Jos. Îi maltratează, îi jefuiesc de puținele lor bunuri personale. Aleșii satului Budești scriu despre Iancu Diculescu că citindu-i-se ordinul de eliberare a țiganilor „îi gonește și îi bate în toate zilele. Stanca și Iancu Diculescu strigau că hotărîrile luate pentru emanciparea țiganilor, în temeiul Constituției, „ce sînt acum sînt făcute de niște hoți" și-i urmăresc pe țiganii robi ai lor să-i „împușce" dacă părăsesc curtea proprietății.

Alți proprietari, ca Ștefan Dobrescu, preferă ca pe țiganii eliberați să-i mute, cu forța, pe o altă moșie pentru a-i depărta probabil de conacul proprietății.

După instaurarea Căimăcămiei începe o adevărată vînătoare a țiganilor strămutați. Ordinul este categoric : trimiterea de „gonaci" în toate satele pentru a-i aresta și aduce la Cîr-

muirea judeţului spre a fi predaţi foştilor proprietari. Pitarul Ştefan Pîrîianu îşi mai urmărea ţiganii fugiţi chiar şi un an mai tîrziu, în august 1849, cerînd Cîrmuirii să publice semnalmentele lor pentru uşurarea urmăririi şi arestării lor.

Stadache Bîrsescu afirma — şi este semnificativ faptul — la 17 noiembrie 1848 că ţiganii săi „n-au pierdut fumul libertăţii".

Generalul Magheru la Cîmpul lui Troian

În dubla sa calitate — Căpitan-general al trupelor neregulate de dorobanţi şi panduri şi Inspector general al tuturor Gărzilor Naţionale — Gheorghe Magheru îşi stabileşte baza de operaţiuni în Oltenia. Este de subliniat faptul că lui Magheru i se subordonează, pe durată nedeterminată, toţi funcţionarii „civili şi militari" în cadrul aşa zisei misiuni de inspecţie, mergînd pînă la recomandarea destituirii lor. El devine, de fapt, rezidentul Guvernului Provizoriu în Oltenia.

Locuitorii judeţelor prin care trece îl primesc în triumf. Aristocraţii însă, după expresia comisarului de Dolj, Costache Burileanu, ar fi vrut să-l „umple cu paie".

La 12 iulie pleacă din Bucureşti spre Craiova. În 18 soseşte la Caracal. Trece prin Mehedinţi, iar la 30 iulie intră în Horezu, venind din Gorj.

Administraţia judeţului Vîlcea cere Magistratului oraşului Rîmnic şi subadministratorului plăşii Ocolul, pe unde urma să treacă suita generalului să ia toate măsurile pentru „primirea cuviincioasă potrivit poziţiei unei asemenea persoane". Dorobanţii aflaţi în acea plasă urmau să-i dea onorul şi să-l însoţească pe tot parcursul trecerii sale prin sate.

Trupele aflate în suita sa sînt cantonate, provizoriu, „în şatrele de la bîlciul Rîureni". Numărul soldaţilor este foarte diferit prezentat în istoriografia românească. La sosire, este cert, generalul Magheru avea numai 500 de dorobanţi călări. În adresa din 19 august Magheru înştiinţează Ministerul de Interne că „numărul volintirilor angajaţi pînă astăzi trece de 6 000" dar care „pentru nepregătirea îndestulării şi pentru lipsa armelor s-a ordonat Administraţiei a rămînea la casele lor".

Sînt luate măsuri pentru asigurarea cazării și hranei oamenilor și cailor aflați în tabără mutați, după intensificarea activităților negustorești din bîlciul de la Rîureni, la Troianu. Aici sînt amplasate corturile formînd ceea ce s-a numi simbolic tabăra de la „Cîmpul lui Traian". La cererea generalului toți lăcătușii din plasa Ocolul sînt trimiși în tabără ; din pădurile mănăstirești aflate în satele Mihăești și Govora sînt aduși cinci stînjeni de lemne. Cantități mari de fîn sînt aduse din plasa Ocolul.

Organizarea și întreținerea unei asemenea armate a ridicat numeroase probleme administrative, financiare și militare. O întinsă corespondență între administrațiile județene, ministerele de interne și finanțe, generalul Magheru și Guvernul Provizoriu, dovedesc din plin aceasta. O reglementare definitivă a statutului acestei armate o va face Locotenența Domnească prin decretul din 30 august 1848.

Suprapunerea în timp a organizării taberei cu campania agricolă din toamna anului 1848 a creat iarăși numeroase probleme, știut fiind dreptul pe care îl aveau dorobanții, cu atît mai mult voluntarii — și pe care generalul Magheru nu vroia să-l încalce — de a merge la casele lor în timpul culesului.

La 1 septembrie 1848 Ministerul de Interne îi cere genegeneralului Magheru mobilizarea generală a tuturor voluntarilor și pandurilor „ce ai înscris".

Unul dintre vizitatorii taberei din Cîmpul lui Traian este mezinul familiei Bălcescu, Barbu, care ne-a lăsat o entuziastă descriere a acesteia :

„Frate ! – îi scria el lui Nicolae Bălcescu – fiți bravi și aveți curaj. Magheru va scăpa cauza noastră. Oh ! de ai vedea tu tabăra sa ! De ai vedea pe bravii săi panduri și dorobanți ! Nu ai voi mai mult și nu ai putea visa măcar că cauza noastră să cază vreodată ! Dați-i, dați-i zic, numai mijloacele de a-și îndeplini acest bărbat misiunea pe care Providența l-a trimis a o împlini pentru țeară și apoi Dumnezeu chiar să vie să vă zică că Constituția va cădea, voi ziceți-i cu mîndrie că el minte".

Nici un document nu atestă direct organizarea, în această perioadă, la Rîmnic a ceremoniei arderii Regulamentului Organic desfășurată la București la 6 septembrie 1848 și, după aceea și în celelalte orașe ale țării. La Craiova ea are loc în

10 septembrie. Unul singur pare să sugereze aceasta. Sînt versurile cîntate, de obicei, de ţiganii ursari. Ele s-au găsit transcrise în două variante din care reproducem pe aceea cu o vădită nuanţă politică (ursul nefiind decît reprezentarea simbolică a Rusiei).

Credem că, fie ceremonia s-a desfăşurat în prezenţa generalului Magheru, fie — dacă manifestarea nu a avut loc la Rîmnic — versurile sînt omagiul pe care ţiganii eliberaţi îl aduceau celui mai ales reprezentant al revoluţiei, generalul Magheru, ultimele versuri fiind adresat direct acestuia.

Foarte tîrziu, Locotenenţa va lua unele măsuri pentru apărare. La 11 septembrie decretă noi puteri extraordinare generalului Magheru, pentru a-i uşura misiunea în cadrul mobilizării generale în Oltenia. Va avea de acum dreptul de a destitui funcţionarii care nu execută ordinele sale.

În tabără sosesc continuu dorobanţi, panduri şi voluntari, care după cum este ştiut primeau leafă. Din cîteva documente reproduse în addenda aflăm şi unele amănunte privind plata unor ofiţeri şi subofiţeri prin chitanţele pe care aceştia le-au dat la primirea lefii.

Fără a generaliza, din cîteva cazuri pe care ni le semnalează documentele, sînt indicii şi asupra unor acţiuni sanitare, preventive sau de tratament antiholerice. Majoritatea medicamentelor din aşa zisele reţete [8]) aflate în Arhiva Magheru se prescriu în cazuri de holeră şi alte boli.

Pătrunderea trupelor ruso-turce în ţară, evenimentele de la 13 septembrie 1848 îl găsesc pe generalul Gheorghe Magheru la Rîmnic. El trimite de aici patru scrisori cu o valoare istorică deosebită : către Sultan, către Omer Paşa, către Constantin Cantacuzino, caimacamul Ţării Româneşti, şi, a patra, către consulii puterilor străine. Din ele răzbate dragostea fierbinte de patrie a soldaţilor şi comandanţilor lor, a întregului popor, hotărîrea lor fermă de a murii mai bine, decît a se supune.

Două săptămîni mai tîrziu, generalul Magheru, „luminat asupra politicii de azi a celor două puteri", asupra jocului politic cu grave consecinţe asupra ţării al Rusiei în special, care

---

[8]) Documentele pot fi reţete sau deconturi de cheltuieli pentru medicamente, întrucît în afara medicului ele sînt contrasemnate de generalul Magheru, cu indicarea costului fiecăruia.

abia aștepta pretextul unui conflict româno-turc pentru o ocupație prelungită, autodizolvă Tabăra de la Troian. Sînt cunoscute proclamațiile — tipărite — către țară și oștire emise de aici la 28 septembrie 1848.

Contrarevoluția și ocupația străină

Ceea ce a urmat după 13 septembrie 1848 la București și, după 28 septembrie 1848, la Rîmnic și în restul Olteniei reprezintă o adevărată vînătoare de revoluționari. Sînt urmăriți în primul rînd comisarii de propagandă, preoții, învățătorii și candidații de învățători — intelectualii satelor — funcționarii care s-au manifestat activ în favoarea revoluției, oamenii însărcinați de Magheru cu strîngerea voluntarilor și pandurilor pentru Tabăra de la Troianu. Își începe și la Rîmnic activitatea faimoasa „Comisie alcătuită pentru cercetarea fețelor bănuite ca vagabonzi și turburătoare ale liniștei obștești".

Nu mai puțin sînt adunați ostașii risipiți pe la casele lor pentru a fi trimiși înapoi la unitățile militare din care făceau parte.

Numeroase documente se referă, în continuare tot în această perioadă, la strîngerea de prin sate a tot felul de arme : puști, pistoale, săbii, lănci, sulițe și altele. Sub privegherea rusească se instituie și o comisie pentru dezarmarea locuitorilor. Din partea miliției pămîntești este numit parucicul Catopolu, iar din partea trupelor ruse de ocupație, căpitanul Denisov. Acesta din urmă prelua, pe seama armatei ruse, toate armele strînse din sate.

Se întețește exploatarea țărănimii clăcașe. Proprietarii și arendașii înzecesc cererile de despăgubire ce pretind de la țărani pentru lucrările agricole neefectuate și pentru pagubele produse prin pășunatul vitelor pe proprietățile lor în timpul celor trei luni ale revoluției.

Țiganii sînt hăituiți și aduși la vechii lor stăpîni.

Publicațiile revoluționare ,proclamații, ziare și chiar documente de arhivă sînt strînse de prin sate, inundate acum de noile ordine la liniște și supunere ale Căimăcămiei și comandanților trupelor de ocupație rusești și turcești. Orice publicație necenzurată este interzisă (mai ales gazetele din Transilvania).

Prezența trupelor străine de ocupație se resimte în economia județului și în liniștea locuitorilor săi. Muncitorii de la Ocne suferă cel mai mult. Iată cum descrie un document oficial intrarea trupelor rusești în acest oraș : „eri la 6 ale lunii au intrat și în orașul Ocnii o cîtățime și s-au împărțitără pă la cfartiruiri, intrînd pe la ciocănași, țigani, pă la măglași și cu un cuvînt pă la toți dă opște, cîte doi și cîte trei, pă alocurea și cîte patru, cer de mîncare, băutură, să îmbată, înjurînd și bat pă aceia ce n-au a-i îndestula în pretențiile lor, prind păsările de prin curțile oamenilor, le taie, cer să le gătească carne vinerea și miercurea și nu să împacă cu hrana ce au oamenii prin casele lor".

În plasa Ocolul li se interzice țăranilor să mai hrănească porcii cu porumb aceasta fiind necesar „la aprovizionarea pentru împărăteștile oștiri".

Toate acestea nu puteau să nu ducă, ici și colo, la răbufniri din partea celor oprimați. La Făureștii de Jos, diaconul Dumitru Copecea și fiul său Marin, „au scos cuțitu și un par și s-au pus pe noi" — declarau aleșii satului. Dus în fața arendașului „s-au pus tot asemenea cu paru și-au dat și în arendași și i-au spart vasele de zece sfanți ; zicînd că o să ducă la Magheru și noă să ne dea foc". Mai mulți țigani robi ai lui Stadache Bîrsescu, care „n-au pierdut fumul libertății" cum se exprimă acesta într-o petiție adresată Cîrmuirii județului Vîlcea îl atacă și incită la nesupunere : „au sărit și cu ceilalți și mi-au necinstit soția cu felurimi de vorbe proaste". Doi dintre ei, Gheorghe și Gică, sînt arestați.

Alții, soldați și panduri ori voluntari din tabăra de la Troian s-au risipit „prin păduri și pîn munți unde și pînă acum se ascunde, iar unii dintr-înșii, după științele ce mi-au venit, au început a face hoții și a prăda". Era, desigur, și aceasta o formă de luptă împotriva noii stări de lucruri.

Este denunțat preotul Vasile din satul Gorunești „fiind în cugetul său încă din turburările trecute... presărînd felurimi de vorbe proaste și necuviincioase, atît împotriva pravilnicilor așezăminturi, invitînd pă lăcuitori la urmarea faptelor netrebnice și nesuferite stăpînirii și chiar împotriva mea suptocîrmuitorul...".

Sînt arestați Ioan Nisipeanu și Manole Bonciu care „au fost strîngători de panduri și rînduiți de către rebeli șefi ai

lor". Aceeași soartă o au, la Brezoi, Grigore Davidescu fostul șef al Gărzii Naționale și, la Rîmnic, profesorul C. Codreanu.

La Drăgășani, Barbu Dranovățeanu, comisar, este maltratat în plină piață atunci cînd anunța locuitorii de venirea în orașul lor a lui Omer Pașa. Sînt denunțați Ilie Breazul și Badea cismarul „fiind mai isteți la împotrivire". Tot ei l-au lovit „în cap cît au eșit și sînge" pe comisarul tîrgului.

Ioan Grecescu, scriitor la satul Bulzești, în plasa Oltețul de Jos este arestat pentru participarea sa la activitatea revoluționară. În aceeași plasă, la Gorunești, Caloșu, locuitorii sînt încă „nedormiți din eczaltația evenimentelor trecute și fac felurimi de neorînduieli : adică omoruri... călcări tîlhărești... și felurimi de pricini fac prin bătăi și altele...". Subcîrmuitorul G. Rîmniceanu nemaiputînd face față situației cere ajutor miliar „4—5 oameni ori din armia otomană sau rusească".

Cinovnicul Fotache Radovici alătură raportului său o listă de 11 țărani care s-au împotrivit în satul Cireșu din plaiul Horezu : „au început să strige că moarte se face și supunere nu dau, încît au îndrăznit prin înverșunare sălbatică asupra dorobanților cinstitei Cîrmuiri, dîndu-i brînci să se depărteze că nu e bine capului său".

Alți cîțiva săteni din satul Bărbătești, plaiul Cozia, sînt denunțați că umblă „tot cu duhul Constituții în cap, împrăștiind prin sat și vorbe că vine Magheru împreună cu ungurii și să se scoale și ei împreună cu pomenitul Magher a-i fi ajutor".

De altfel, Cîrmuirea ia severe măsuri pentru închiderea graniței și păzirea acesteia pentru eventualele treceri clandestine. Numeroase documente se referă tocmai la știrea că unii dintre revoluționarii refugiați în Transilvania încearcă să revină în Țara Românească pe potecile munților. În plasa Oltețul de Jos din ordinul lui Omer Pașa, Mehmet Pașa de la Craiova trimite două escadroane de militari turci pentru urmărirea „acelor revoluționari ce s-au strecurat în principat".

Țăranii din mai toate satele — și nu puține sînt documentele care atestă acest lucru — aștepta cu înfrigurare clipa întoarcerii generalului Magheru. Aleșii satului Gănești denunță pe unii săteni de aici care așteaptă venirea lui Magheru spunînd că aceștia i-au bătut pentru că „noi am pitulat poruncile Magherului, dar vine el Magheru el pă noi" !

Represiunile autorităţilor se îndreaptă şi împotriva celor care îndrăznesc să scrie, în acte oficiale, despre zvonul venirii generalului Magheru ori al revoluţionarilor maghiari. Este cazul protopopului Ioan Făurescu din plasa Olteţul de Jos care reclama pe săteni că nu se supun la datoriile proprietăţii „sub cuvînt că aşteaptă ungurii să vie". Sînt anchetaţi nu numai clăcaşii dar însuşi protopopul pentru că a îndrăznit să repete aşa ceva într-o petiţie, într-un act oficial.

Nesiguranţa autorităţilor împotriva unor eventuale atacuri ale ţărănimii, în special, determină Departamentul din Lăuntru să autorizeze portul armei de către arendaşi, epistaţi, boieri, negustorii cunoscuţi, cîrmuitori, subcîrmuitori şi alţi funcţionari.

Nici represiunile, nici arestările, nici munca forţată cu dorobanţii la spate nu i-au putut determina pe ţăranii vîlceni să nu spere în victoria, acum ori mai tîrziu, a revoluţiei. Acel „duh al libertăţii" însămînţat în conştiinţa lor de către Proclamaţia de la Izlaz, de cuvintele înflăcărate ale comisarilor de propagandă, ale învăţătorilor şi preoţilor devotaţi revoluţiei avea să dea roade mai tîrziu aducînd cu sine împlinirea idealurilor de veacuri ale celor asupriţi.

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul de față cuprinde 301 documente, sub 264 de numere, selecționate din fondurile deținute de Arhivele Statului Vîlcea : Pretura plășii Bălcești — Oltețul de Jos (102 documente), Primăria orașului Rm. Vîlcea (61), Prefectura județului Vîlcea (45), Subprefectura Ocolu — Otăsău (32), Pretura Drăgășani — Oltu (13), Primăria Ocnele Mari (4), Tribunalul județului Vîlcea (3), Primăria comunei Poienari (2), Primăria comunei Cîrlogani (2).

În **Addenda** s-au adăugat XVI documente din „Arhiva familiei Magheru" aflată la Muzeul memorial „Nicolae Bălcescu". Transcrierea acestora făcîndu-se în timp ce volumul se afla în tipar rezumatele documentelor respective n-au mai putut fi cuprinse în **Repertoriul documentelor** dat la p. 1—32.

Cele mai multe documente sînt inedite. Cîteva (41) au mai fost publicate anterior de Ileana Petrescu (39) în **Documente privind revoluția din 1848 în Oltenia** (Craiova, 1969), **M. Regleanu** (1) în **Documente privind anul revoluționar 1848 în Țara Românească** (București, 1962) — dar dintr-un alt fond aflat în Arhiva Istorică Centrală (Arhivele Statului București), și C.N. Mateescu (1) în **Acte și scrisori din trecut** (Craiova, 1932).

Un prim catalog al documentelor privind **Anul 1848 în Vîlcea** a fost publicat de Corneliu Tamaș în anuarul „Studia et acta musei Nicolae Bălcescu" în 1972.

Nu au fost cuprinse documentele publicate în cele 6 volume ale colecției **Anul 1848 în Principatele Române** (București, 1902—1910), dar ori de cîte ori a fost cazul s-a trimis, în note, la această colecție.

De asemenea nu au fost reproduse nici documentele publicate de Ileana Petrescu, în lucrarea menționată mai sus, și de alții dacă acestea nu erau din fondurile Arhivelor Statului Vîlcea.

În vol. 6 al anuarului „Studia et acta musei Nicolae Bălcescu“ se va publica un amplu catalog al documentelor edite, cu excepția celor de față, privind **Anul 1848 în Vîlcea.**

Ca și în volumele precedente ale colecției „Documentele Vîlcii“ actele care urmează documentul de bază s-au trecut ca anexe ale acestuia. Tot astfel documentele înaintate, în copie, de diferite organe administrative de stat sau petiționari.

Cînd mai multe documente aveau un conținut similar s-a reprodus numai unul singur, pentru celelalte făcîndu-se mențiune printr-o notă detaliată (este cazul zecilor de documente prin care se comunică numele celor trimiși la Rîmnic spre a primi instrucțiuni în vederea aplicării hotărîrilor Guvernului Provizoriu — un ales sătesc și preotul — ori a celor aleși pentru a participa la alegerea membrilor Comisiei Proprietății).

Transcrierea documentelor s-a făcut respectîndu-se principiul reproducerii fidele a textului original, particularitățile sintactice și morfologice ale limbii din epoca respectivă. A fost actualizată ortografia multor cuvinte eliminîndu-se formele scoase din uz. S-au eliminat tacit: u final, consoanele și unele vocale duble, repetările consecutive de cuvinte în frază.

S-au păstrat în documente denumirile instituțiilor pentru fiecare din momentele istorice: Cîrmuire și Suptocîrmuire (pînă la 11 iunie 1848, în perioada Căimăcămiei de la 29—30 iunie și după 28 septembrie 1848), Administrație și Subadministrație (în restul perioadei); de asemenea, din același motiv, se va întîlni: Departament și, respectiv, Minister.

Prescutările, cu excepția celor foarte uzuale, s-au întregit în paranteze drepte.

S-a menținut forma din documente (Gasford) a numelui generalului rus Hassford.

La cota documentelor unde nu se specifică natura acestora, actul este original. În rest s-a făcut mențiunea: copie, concept sau imprimat, după caz.

Volumului i s-au adăugat un **glosar** și un **indice general.**

DOCUMENTE

REPERTORIUL DOCUMENTELOR

1. — **1848 iunie (10—12).** Cîrmuirea județului Vîlcea trimite Subocîrmuirii plășii Ocolu proclamația tipărită prin care domnitorul cere locuitorilor să nu asculte propaganda revoluționară.

2. — **1848 iunie 13.** Cîrmuirea județului Vîlcea informează Subocîrmuirea plășii Ocolu că domnitorul a primit Constituția și a numit titular la Departamentul Trebilor din Lăuntru pe Nicolae Golescu.

3. — **1848 iunie 14.** Cîrmuirea județului Vîlcea informează Subocîrmuirea plășii Ocolu despre victoria revoluției și cere să se comunice locuitorilor să se serbeze.

4. — **1848 iunie 16.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri în vederea respectării dreptului proprietății și îndrumarea locuitorilor spre activitățile agricole.

5. — **1848 iunie (17—18).** Plîngere a unor locuitori din Rîmnic înaintată Cîrmuirii județului Vîlcea prin care fac cunoscut că Hrisant Hurezeanu, egumenul mănăstirii Hurez, s-a pregătit să treacă peste graniță.

6. — **1848 iunie 18.** Administratorul județului Vîlcea comunică Magistratului orașului Rîmnic ce măsuri să ia pentru ca în ziua de 20 iunie să se serbeze „cu solemnitatea ce se cuvine“ proclamarea Constituției.

7\. — **1848 iunie 18.** Ordinul Magistratului orașului Rîmnic adresat Cinovnicului orașului în legătură cu măsurile preconizate pentru sărbătorirea zilei de 11 iunie.

8\. — **1848 iunie 18.** Apelul Magistratului orașului Rîmnic adresat cetățenilor de a participa la sărbătorirea zilei de 11 iunie.

9\. — **1848 iunie 18.** Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis subadministratorului plaiului Horezu prin care cere a fi închisă granița și nici o persoană sau bagaj să nu treacă în Austria.

10\. — **1848 iunie 18.** Raportul administratorului județului Vîlcea înaintat ministrului Treburilor din Lăuntru prin care se fac cunoscute măsurile luate pentru a-l opri pe Hrisant Hurezeanu să treacă peste granită bunurile mănăstirești ce le administrează.

11\. — **1848 iunie [18—21].** Apelul Magistratului orașului Rîmnic adresat cetățenilor pentru înființarea Gărzii Naționale.

12\. — **1848 iunie 19.** Adresa arhimandritului Hrisant Hurezeanu înaintată Subadministrației plaiului Horezu prin care caută să demonstreze falsa acuzație ce i se aduce de a fi încercat să treacă bunurile de sub administrația sa peste graniță.

13\. — **1848 iunie 19.** Raportul subadministratorului plaiului Horezu înaintat Administrației județului Vîlcea prin care comunică rezultatele anchetei privind bunurile aflate în păstrarea lui Hrisant Hurezeanu, bănuit că a încercat trecerea acestora peste graniță.

14\. — **1848 iunie 20.** Raportul aleșilor satului Otetelișu adresat Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care fac cunoscut că Barbu alesu agită pe locuitori împotriva proprietarilor.

15. — **1848 iunie 22.** Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu catagrafierea locuitorilor orașului pentru înființarea Gărzii Naționale.

16. — **1848 iunie 22.** Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se trimite Magistratului orașului Rîmnic două numere din „Buletinul Oficial", cu comunicările Guvernului Provizoriu, pentru a fi aduse la cunoștiința locuitorilor.

17. — **1848 iunie 22. Rm. Vîlcea.** Administrația județului Vîlcea trimite organelor din subordine publicațiile privind întocmirea Guvernului Provizoriu și numirea miniștrilor.

18. — **1848 iunie 22.** Ordinul Subadministrației plășii Olteţul de Jos adresat aleșilor satului Otetelișu, prin care cere a fi trimis agitatorul Barbu alesu satului.

13. — **1848 iunie 22.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri ca țăranii clăcași să-și respecte obligațiile față de proprietari și arendași.

20. — **1848 iunie 23.** Adresa polițaiului orașului Rîmnic înaintată Magistratului prin care face cunoscut că joi 24 iunie se va aduna Garda Națională.

21. — **1848 iunie 23.** Magistratul orașului Rîmnic trimite Administrației județului Vîlcea lista cu bărbații din oraș care pot face parte din Garda Națională.

22. — **1848 iunie 23.** Raportul Magistratului orașului Rîmnic prin care înaintează Administrației lista locuitorilor înscriși în Garda Națională.

23. — **1848 iunie 24.** Ordinul Subadministrației plășii Olteţul de Jos adresat aleșilor satelor, cuprinzînd măsurile ce trebuiesc luate pentru liniștirea locuitorilor și respectarea drepturilor proprietarilor și arendașilor.

24. — **1848 iunie 25.** Plîngerea arendașului moșiei Otetelișu adresată Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care fac cunoscut că locuitorii clăcași nu voiesc a îndeplini obligațiile ce le au.

25. — **1848 iunie 25.** Raportul lui Hrisant Hurezeanu adresat Mitropolitului Țării Românești, despre intrigile egumenului Bistriței protestînd contra sechestrării sale în oraș, după cererea orășenilor.

26. — **1848 iunie 25.** Mărturie a călugărilor mănăstirii Hurezu înaintată Subadministrației plaiului Horezu, prin care fac cunoscut că din toți banii și toate bunurile aflate sub administrația lui Hrisant Hurezeanu nu lipsește nimic.

27. — **1848 iunie 26.** Administrația județului Vîlcea cere Magistratului local să strîngă pe toți orășenii pentru a li se vorbi despre prevederile noii Constituții.

28. — **1848 iunie 26.** Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic, prin care se comunică noul formular al actelor oficiale.

29. — **1848 iunie 26.** Scrisoarea lui Hrisant Hurezeanu, egumenul mănăstirii Hurez, adresată lui C. Cerchez, administratorul județului Vîlcea, nou instalat, prin care explică arestarea sa de către Garda Națională din Rîmnic și dezminte acuzația de a fi încercat să treacă granița împreună cu bunurile mănăstirești ce le administrează.

30. — **1848 iunie 26.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu confecționarea a cinci stindarde naționale.

31. — **1848 iunie 26.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimit 38 de exemplare cuprinzînd decretul Guvernului Provizoriu cu privire la proprietate. Se cere a fi luate măsuri pentru respectarea dispozițiilor acestui decret.

32. — **1848 iunie 28.** Subadministrația plășii Oltul trimite un dorobanț care să oblige pe locuitorii clăcași de pe moșia Lungești și Fumureni să-și îndeplinească obligațiile față de proprietar.

33. — **1848 iunie 29.** Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Ocolu să ia măsuri pentru apărarea liniștii publice.

34. — **1848 iunie 30.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea, trimis Magistratului orașului Rîmnic, prin care se face cunoscut că la București, Guvernul Provizoriu a fost răsturnat instituindu-se Căimăcămia.

35. — **1848 iunie 30.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care se cere trecerea la organizarea administrativă din-nainte de 11 iunie, anulîndu-se toate ordinele date de Guvernul Provizoriu.

36. — **1848 iulie 1.** Subadministrația plășii Oltețul de Jos cere aleșilor satului Poienari să ia măsuri pentru asigurarea liniștii locuitorilor.

37. — **1848 iulie 2.** Ordinul Administrației județului Vîlcea prin care se trimite Subadministrației plășii Oltețul de Jos pentru publicarea în sate a Proclamației datate 30 iunie 1848 privind reinstaurarea Guvernului Provizoriu.

38. — **1848 iulie 2.** Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic, prin care se face cunoscută repunerea la conducerea țării a Guvernului Provizoriu și înaintarea spre publicare a actelor emise cu acest prilej.

39. — **1848 iulie 2.** Subadministrația plășii Oltul trimite un dorobanț care să ajute jurații satelor Călina și Prundeni să oblige pe locuitorii clăcași să-și îndeplinească îndatoririle față de arendașul moșiei Drăgășani.

40. — **1848 iulie 3.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor, prin care se face cunoscută reîntoarcerea Guvernului Provizoriu.

41. — **1848 iulie 6.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic privind pregătirea pentru sfințire a stindardelor revoluției.

42. — **1848 iulie 6.** Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să trimită urgent dorobanți pentru străjuirea orașului Rîmnic.

43. — **1848 iulie 7.** Subadministrația plășii Oltul scrie căprarului de dorobanți Ilie Tabacu să plece cu ceata sa la Rîmnic.

44. — **1848 iulie 8.** Subadministratorul plășii Oltul raportează Administrației județului Vîlcea că a trimis 30 de dorobanți.

45. — **1848 iulie 8.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care înaintează în copie Regulamentul de atribuțiunile și întocmirea Gardei Naționale, aprobat de Guvernul Provizoriu la 21 iunie, în vederea aplicării sale.

46. — **1848 iulie 8.** Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să oblige pe clăcași să-și îndeplinească obligațiile față de proprietari și arendași.

47. — **1848 iulie 8.** Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să trimită cărăușii sărari să-și reia activitatea.

48. — **1848 iulie 9.** Raportul cinovnicului orașului Rîmnic înaintat Magistratului local, cuprinzînd cheltuielile făcute cu ocazia sărbătoririi zilei de 11 iunie.

49. — **1848 iulie 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin

care se trimite spre publicare și punere în aplicare a Regulamentului de înființare și funcționare a Gărzii Naționale.

50. — **1848 iulie 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care înaintează decretul Guvernului Provizoriu nr. 227, pentru a fi adus la cunoștința locuitorilor.

51. — **1848 iulie 10.** Adresa Magistratului orașului Rîmnic înaintată Administrației județului Vîlcea, prin care trimite cele 5 stindarde revoluționare.

52. — **1848 iulie 12.** Ordinul administratorului județului Vîlcea adresat subadministratorului plășii Oltețul de Jos, prin care se cere venirea acestuia la Administrație, împreună cu un preot și un ales din fiecare sat pentru a li se explica cuprinsul proclamației de la 9 iunie.

53. — **1848 iulie 13.** Adresa Cinovnicului orașului Rîmnic înaintată Magistratorului cuprinzînd justificarea sumelor cheltuite cu confecționarea steagurilor naționale.

54. — **1848 iulie 13.** Subadministrația plășii Oltul informează Administrația județului Vîlcea despre pretențiile arendașului moșiei Momotești, contra clăcașilor care refuză să-și îndeplinească obligațiile.

55. — **1848 iulie 13.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se înaintează spre aplicare ordinul Ministerului de Finanțe referitor la întocmirea statisticii clăcașilor ce va sta la baza rezolvării chestiunii agrare.

56. — **1848 iulie 13.** Arendașul moșiei Momotești se plînge Subadministrației plășii Oltul că țăranii clăcași nu-i lucrează pămîntul și cere să fie despăgubit.

57. — **1848 iulie 14.** Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se înaintează Subadministrației plășii Olte-

țul de Jos, spre aducere la cunoștința locuitorilor, Proclamația de la 9 iunie, Publicația pentru robi și Decretul 128 privind organizarea dorobanților și pandurilor.

58. — **1848 iulie 14.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor cuprinzînd măsurile ce trebuiesc luate în vederea respectării de către țăranii clăcași a drepturilor proprietarilor și arendașilor.

59. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care face cunoscut că ziua de 18 iulie a fost hotărîtă pentru sfințirea steagurilor naționale.

60. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis de Magistratul orașului Rîmnic, prin care cere a fi luate măsuri în vederea pregătirii serbării sfințirii steagurilor revoluționare.

61. — **1848 iulie 16.** Ordinul Ministerului din Lăuntru trimis Administrației județului Vîlcea, prin care cere a fi făcut inventarul bunurilor și socoteala banilor aflați sub administrația lui Hrisant Hurezeanu, acuzat de încercare de trecere frauduloasă a graniței.

62. — **1848 iulie 16.** Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic, prin care confirmă primirea stindardelor.

63. — **1848 iulie 16.** Raport al aleșilor satului Pietroasa de Jos că au trimis la Administrația județului Vîlcea pe alesul Marin Diaconeasa și pe preotul Barbu Totu în vederea primirii de instrucțiuni pentru aplicarea hotărîrilor Guvernului Provizoriu.

64. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere să nu se facă facilități comisarilor de propagandă ce vor veni la sate căci aceștia au posibilități materiale de a plăti toate serviciile.

65. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a se lua măsuri pentru ca țiganii particularilor să rămînă prin sate pînă la terminarea lucrărilor Comisiei întocmită pentru eliberarea acestora.

66. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care se cere organizarea de alegeri pentru Sfatul orășenesc.

67. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea, adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimite spre aducere la cunoștință și aplicare decretul Guvernului Provizoriu nr. 215 privind alegerea membrilor Comisiei județene ce va participa la dezbaterea chestiei proprietății.

68. — **1848 iulie 16.** Raportul aleșilor satului Otetelișul prin care fac cunoscut Subadministrației plășii Oltețul de Jos că au trimis la Administrația județului Vîlcea pe alesul Nicolae Tonea și pe preotul Dumitrașcu, în vederea primirii de instrucțiuni pentru aplicarea hotărîrilor Guvernului Provizoriu.

69. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se aduc la cunoștință îndatoririle membrilor aparatului administrativ impuse de activitatea revoluționară a Guvernului Provizoriu.

70. — **1848 iulie 16.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care se anunță amînarea solemnității de sfințire a steagurilor naționale datorită holerei.

71. — **1848 iulie 19.** Adresa Subadministrației plășii Oltețul de Jos trimită tuturor proprietarilor de moșii din plasă prin care li se cere a fi prezenți la Rîmnic pînă la 24 iulie pentru a participa la alegerea membrilor Comisiei proprietății.

72. — **1848 iulie 19.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos, adresat aleșilor de sate, prin care se cere conform decretului nr. 215 să fie trimis la Rîmnic cîte un deputat pentru a participa la alegerile membrilor Comisiei proprietății.

73. — **1848 iulie 20.** Raportul aleșilor satului Gorunești adresat Subadministrației, prin care fac cunoscut că au ales și trimis la Rîmnic un locuitor pentru a participa la alegerea membrilor Comisiei proprietății.

74. — **1848 iulie 20.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimite decretul nr. 258 al Guvernului Provizoriu referitor la alegerile pentru Adunarea Constituantă, explicîndu-se și punerea sa în aplicare.

75. — **1848 iulie 20.** Ordinul Subadministrației plășii Ocolul adresat comisarilor tîrgului Ocnele Mari, prin care se cere pregătirea unui steag tricolor și convocarea locuitorilor la sărbătorirea sfințirii steagurilor revoluției fixată pentru ziua de 21 iulie.

76. — **1848 iulie 21.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care face cunoscut schimbările în forma steagurilor revoluționare.

77. — **1848 iulie 22.** Adresa comisarului extraordinar, T. Zăgănescu, trimisă comisarilor tîrgului Ocna, prin care anunță amînarea sărbătoririi sfințirii steagurilor revoluționare în acel oraș.

78. — **1848 iulie 22.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor, prin care trimițîndu-se decretul nr. 258 al Guvernului Provizoriu relativ la alegerile de deputați pentru Adunarea Constituiantă se cere punerea sa în aplicare în părțile care privesc alegerile primare.

79. — 1848 iulie 22. Adresa Administrației județului Vîlcea către Magistratul orașului Rîmnic, prin care trimite Regulamentul de înființare a Gărzii Naționale.

80. — **1848 iulie 23.** Ordinul Departamentului Dreptății adresat prezidentului Judecătoriei județului Vîlcea, prin care se cere rechemarea funcționarilor plecați, date fiind lucrările ce trebuiesc făcute cu ocazia deschiderii Adunării Constituante.

81. — 1848 iulie 24. Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Subadministrației plaiului Horezu împreună cu ordinul Ministerului Treburilor din Lăuntru, prin care se interzice plecarea în străinătate a lui Hrisant Hurezeanu, pînă nu va da socoteală asupra bunurilor ce le are sub administrarea sa.

82. — 1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimit 6 exemplare cuprinzînd decrete ale Guvernului Provizoriu adresate proprietarilor.

83. — 1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a se face cunoscut în toată plasa dispozițiile cuprinse în decretele privitoare la întocmirea proiectului proprietății și la alegerea de deputați.

84. — 1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic relativ la colaborarea în vederea perceperii taxelor comunale.

85. — **1848 iulie 24.** Administrația județului Vîlcea trimite Subadministrației plășii Oltul plîngerea arendașului moșiei Zăvideni împotriva clăcașilor care nu-și îndeplinesc obligațiile.

86. — 1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea țiganilor și aducerea la cunoștiința stăpînilor de țigani ca în termen de două luni, de la

data de 12 iulie, să prezinte documentele pentru despăgubirile ce le cer în schimbul ţiganilor.

87. — **1848 iulie 24.** Ordinul Administraţiei judeţului Vîlcea remis Magistratului oraşului Rîmnic, prin care cere a se organiza o licitaţie în vederea grabnicei vînzări a veniturilor casei orăşeneşti.

88. — **1848 iulie 26.** Ordinul Subadministraţiei Olteţul de Jos adresat locuitorilor satului Otetelişu, prin care li se face cunoscute măsurile luate împotriva alesului Barbu Popa Radu care i-a incitat la nesupunere şi se cere alegerea unui altul în locul său.

89. — **1848 iulie 26.** Ordinul Subadministraţiei plăşii Olteţul de Jos adresat aleşilor satului Otetelişu, prin care se cere a fi luate măsuri împotriva clăcaşilor care se opun a îndeplini obligaţiile ce le au faţă de proprietari şi arendaşi.

90. — **1848 iulie 27.** Adresa Administraţiei judeţului Vîlcea remisă Magistratului oraşului Rîmnic, prin care face cunoscut că la 28 iulie va avea loc solemnitatea sfinţirii stindardelor naţionale.

91. — **1848 iulie 27.** Ordinul Administraţiei judeţului Vîlcea adresat Magistratului oraşului Rîmnic în legătură cu organizarea pazei oraşului de către Garda Naţională, pentru prevenirea tulburărilor datorate ţiganilor dezrobiţi.

92. — **1848 iulie 28.** Raportul Administraţiei judeţului Vîlcea înaintat Ministerului Treburilor din Lăuntru, prin care se fac cunoscute rezultatele anchetei în cazul lui Hrisant Hurezeanu.

93. — **1848 iulie 29.** Ordinul Subadministraţiei plăşii Olteţul de Jos adresat lui Ştefan Dobrescu, privind eliberarea ţiganilor particulari.

94. — **1848 iulie 29.** C. Cerchez, administratorul judeţului Vîlcea, dispune ca Magistratul oraşului Rîmnicu Vîlcea şi

subocîrmuitorul plășii Ocolul să ia măsuri pentru întîmpinarea de către toți cetățenii a generalului Gheorghe Magheru, care este așteptat să sosească însoțit de 500 de dorobanți.

95. — **1848 iulie 29.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care înaintează pentru a fi răspîndite în sate, 48 exemplare tipărite din Proclamația nr. 15 dată de Guvernul Provizoriu la 16 iunie.

96. — **1848 iulie 29.** Administrația județului Vîlcea cere Magistratului orașului Rîmnic luarea de măsuri pentru asigurarea cu hrană, pe timp de 25 de zile, a corpului de 500 călărași ce însoțesc pe Gheorghe Magheru.

97. — **1848 iulie 30.** Ordinul Administratorului județului Vîlcea către plasa Ocolu, prin care se dau instrucțiuni privind primirea în satele județului a generalului Magheru.

98. — **1848 iulie 30.** Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să stăruiască în rîndul clăcașilor ca să-și îndeplinească obligațiile față de proprietari și arendași.

99. — **1848 iulie 30.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care se face cunoscut programul stabilit pentru diferitele faze de alegere a deputaților pentru Adunarea Constituantă.

100. — **1848 iulie 31.** Raportul lui Hrisant Hurezeanu egumenul mănăstirii Hurez, adresat Departamentului Credinței, prin care face cunoscute cauzele arestării sale de către Garda Națională din Rîmnic, dezvinovățindu-se de acuzația că ar fi intenționat să treacă granița cu bunurile mănăstirilor Hurez, Bistrița și Tismana.

101. — **1848 august 2.** Arendașul moșiei Sușani se plînge Subadministrației plășii Oltul împotriva clăcașilor care nu-i lucrează pămîntul și îi fac pagube.

102. — **1848 august 4.** Adresa Administrației districtului Vîlcea către Subadministrația plășii Ocolu, prin care cere să ia măsuri pentru trimiterea la muncă, la mănăstirea Cozia, a lucrătorilor și căruțașilor.

103. — **1848 august 7.** Îngrijitorul moșiilor schitului Stănești se plînge Subadministrației plășii Oltul contra locuitorilor din satul Sușanii de Jos care consideră că moșia e a lor păscînd vitele.

104. — **1848 august 10.** Administratorul districtului Vîlcea trimite subadministratorului plășii Ocolul cîteva decrete și proclamații, pentru a fi răspîndite la sate.

105. — **1848 august 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care face cunoscute obligațiile și modul cum trebuie să lucreze subadministratorii și aleșii satelor în vederea realizării hotărîrilor Guvernului Provizoriu.

106. — **1848 august 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere trimiterea la Rîmnic, pînă la 22 august, a proprietarilor din acea plasă pentru a participa la dezbaterile Comisiei proprietății.

107. — **1848 august 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că s-a stabilit să primească drept de vot și locuitorii străini care plătesc impozite și nu au protecție străină, de asemeni românii moldoveni și transilvăneni aflați în Țara Românească.

108. — **1848 august 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere arestarea tuturor arnăuților aflați pe la curțile boierești și aducerea la cunoștiința locuitorilor că nu au dreptul să poarte arme decît atunci cînd sînt în slujba Gărzii Naționale.

109. — **1848 august 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea referitor la întocmirea unei situații agricole.

110. — **1848 august 11.** Memoriu lui C. Codreanu, profesorul Școlii din Rm. Vîlcea, adresat Administrației județului Vîlcea, prin care cere a fi atribuit un loc al mănăstirii Bistrița din Rm. Vîlcea, pentru înființarea unui liceu.

111. — **1848 august 16.** C. Cerchez, administratorul județului Vîlcea dă instrucțiuni Magistratului local în legătură cu prima alegere a deputaților care vor participa la alegerea definitivă a deputaților vîlceni pentru Adunarea Constituantă.

112. — **1848 august 18.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate cele mai strașnice măsuri pentru a preîntîmpina noi împotriviri din partea clăcașilor care nu vor să răspundă reciprocilor datorii către arendași și proprietari.

113. — **1848 august 18.** Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu amînarea alegerilor pentru Adunarea Constituantă.

114. — **1848 august 18.** Administrația districtului Vîlcea înaintează spre publicare adresa nr. 1559 a Ministerului Finanțelor.

115. — **1848 august 18.** Raportul aleșilor satului Făureștii de Sus adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea țiganilor.

116. — **1848 august 18.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimite un număr de exemplare din publicația privind eliberarea țiganilor.

117. — **1848 august 18.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că țiganii eliberați pot să-și părăsească satele.

118. — **1848 august 18.** Ordin al Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos,

prin care se cere a fi luate măsuri pentru ca țiganii eliberați să nu părăsească satele.

119. — **1848 august 19.** Arendașii moșiei Adunați se plîng Subadministrației plășii Oltul contra clăcașilor care le-au pricinuit pagube.

120. — **1848 august 19.** Raportul aleșilor satului Făureștii de Sus adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că țiganii din curtea lui Iancu Ghimpețeanu nu vor să se statornicească pe moșia acestuia.

121. — **1848 august 20.** Adresa aleșilor satului Budești adresată Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că țiganii dezrobiți au plecat care încotro deoarece au fost bătuți și jefuiți de către domnul Iancu Diculescu.

122. — **1848 august 20.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satului Budești, prin care se face cunoscut că țiganii eliberați nu pot să-și părăsească satele.

123. — **1848 august 20.** Ordin adresat aleșilor satelor de către Subadministrația plășii Oltețul de Jos, prin care se cere trimiterea la Subadministrație a clăcașilor care s-ar face vinovați de nesupunere la îndeplinirea datoriilor către arendași și proprietari.

124. — **1848 august 20.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere aducerea la cunoștința locuitorilor a apelului adresat cetățenilor României de către ministrul de interne.

125. — **1848 august 20.** Ordin al Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care cere reformarea Gărzii Naționale și a străjuirii de noapte în vederea evitării unor evenimente ca cele petrecute la Pitești. Măsuri preconizate de Magistrat în virtutea acestui ordin.

126. — **1848 august 22.** Plîngerea locuitorilor satului Benești adresată Administrației județului Vîlcea, prin care arată neînțelegerile pe care le au cu arendașul în legătură cu culegerea prunelor, cerînd lămuriri în legătură cu drepturile lor asupra acestor pruni.

127. — **1848 august 22.** Plîngerea lui Tudorache Elisavescu adresată Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se arată că locuitorii clăcași din Otetelișu, Bătășani, Pietroasa, Băbeni, Budești și Bălcești, se împotrivesc la efectuarea unor lucrări pe aceste proprietăți.

128. — **1848 august 23.** Ordinul Adresat de Subadministrația plășii Oltețul de Jos aleșilor satelor, prin care cere să se ia măsuri pentru îndeplinirea din partea clăcașilor a îndatoririlor proprietăricești și lămurirea tuturor neînțelegerilor dintre aceștia și proprietari.

129. — **1848 august 23.** Plîngerea adresată de G. Mlecănescu Subadministrației pășii Oltețul de Jos, prin care arată pagubele ce i le-au pricinuit locuitorii satului Zătreni.

130. — **1848 august 24.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea jeluitorilor și totodată se cere încunoștințarea pîrîților de a nu se mai împotrivi voinței stăpînirii, deoarece se vor lua cele mai serioase măsuri pentru încunoștiințarea acesteia.

131. — **1848 august 24.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care Stanca Diculescu este invitată să se conformeze hotărîrii date de administratorul județului asupra reclamației făcute de robii ei, Preda și Ioan.

132. — **1848 august 25.** Raportul Magistratului orașului Rîmnic înaintat Administrației județului în legătură cu neregulile constatate în exercitarea serviciului de pază a orașului de către orășenii din Garda Națională.

133. — **1848 august [25—28].** Plîngerea adresată Administrației județului Vîlcea de către robii țigani ai Stancăi Dicu-

lescu, prin care cer să fie despăgubiți de toate lucrurile ce le-au fost luate de către foștii lor stăpîni.

134. — **1848 august 26.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care cere explicația Constituției cu ajutorul exemplarelor tipărite din acest act.

135. — **1848 august 26.** Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic, prin care cere întocmirea și înaintarea situației Casei municipale la 11 iunie.

136. — **1848 august 26.** Aleșii satului Sușani, plasa Oltul, garantează pentru un dorobanț, că va avea purtări bune.

137. — **1848 august 26.** Raportul lui Savastache Protopopescu adresat comandantului Gărzii Naționale din Rîmnic privind neajunsurile ce le întîmpină din partea subordonaților la organizarea străjuirii de noapte.

138. — **1848 august 26.** Raportul comandantului Gărzii Naționale din Rîmnic, prin care cere Magistratului orașului să se instituie o amendă pentru cei care refuză să se prezinte la străjuirea de noapte.

139. — **1848 august 27.** Plîngerea adresată Administrației districtului Vîlcea de către Ilinca văduva și fiul său Marin, prin care fac cunoscut că au plecat din curtea Stancăi Diculescu deoarece aceasta nu voia să-i elibereze din robie, iar la plecare aceasta le-o oprit toate lucrurile.

140. — **1848 august 30.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere trimiterea listelor cu locuitorii înscriși în Garda Națională.

141. — **1848 august 30.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministratorului plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri pentru mutarea țiganilor lui Ștefan Dobrescu, de pe o moșie pe alta.

142. — **1848 august 30.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi achitate cheltuielile făcute de locuitorii care au făcut parte din delegația trimisă la București pentru a felicita guvernul.

143. — **1848 august 30.** Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se cere Magistratului a trimite 5 galbeni pentru cumpărarea unei tobe necesară pentru aducerea la cunoștința cetățenilor a hotărîrilor guvernului și organelor administrative locale.

144. — **1848 august 30.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care cere ca pentru împlinirea amenzii de la membrii Gărzii Naționale care nu se prezintă la străjuirea de noapte să fie făcut cunoscut numele lor.

145. — **1848 august 31.** Cererea adresată de Stanca Diculescu Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care solicită ajutor pentru a fi despăgubită de către clăcași pentru datoriile ce le au pentru datoriile proprietăricești.

146. — **1848 septembrie 1.** Raportul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat Administrației județului Vîlcea, prin care face cunoscut că s-au luat măsuri pentru rezolvarea plîngerii făcute de robii Stancăi Diculescu.

147. — **1848 septembrie 1.** Adresa Magistratului orașului Rîmnic trimisă comandantului Gărzii Națoinale, prin care i se face cunoscut că a fost instituită o amendă pentru cei care nu participă la străjuirea de noapte.

148. — **1848 septembrie 3.** Plîngerea lui C. Otetelișanu adresată Subadministrației plășii Oltețului de Jos, prin care arată pagubele pe care le-a suferit din partea clăcașilor.

149. — **1848 septembrie 5.** Plîngerea lui Hristodor Manopolu adresată Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care cere să fie despăgubit de toate stricăciunile pe care i le-au pricinuit clăcașii.

150. — **1848 septembrie 5.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, privind dijmuirea clăcașilor de către arendașii moșiilor.

151. — **1848 septembrie 7.** Subadministrația plășii Oltețul de Jos comunică aleșilor satului Cîrlogani că trebuiesc plătite cîte 20 parale pe zi țăranilor ce au fost deputați la București.

152. — **1848 septembrie 7.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresată aleșilor satelor prin care se cere trimiterea urgentă a listelor cu cei înscriși în Garda Națională.

153. — **1848 septembrie 8.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor, prin care le cere a trimite urgent rapoartele cerute anterior, altfel vor fi pedepsiți.

154. — **1848 septembrie 8.** Plîngerea adresată Subadministrației plășii Oltețul de către Stanca Diculescu, prin care arată că l-a gonit de la curte pe țiganul Ion, deoarece acesta a sărit asupra ei cu coasa ca să-i omoare.

155. — **1848 septembrie 10.** Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimite spre aducere la cunoștința locuitorilor decretul nr. 520 al Locotenenței Domnești și se cere trimiterea la Rîmnic pentru primirea de instrucțiuni a aleșilor, scriitorilor, preoților și a cîte doi săteni.

156. — **1848 septembrie 12.** Ordinul Administrației județului Vîlcea către Subadministrația plășii Ocolul, pentru ajutorarea familiilor sinistrate în urma incendiului din Pitești.

157. — **1848 septembrie 12.** Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat satelor, prin care atrage atenția că nu au fost trimise rapoartele cerute privind numărul arnăuților din satele plășii, numărul familiilor clăcașe, etc.

158. — 1848 septembrie 12. Ordin al Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor, prin care se cere trimiterea la sediul subadministrației și, de aici la Rîmnic, a aleșilor, scriitorilor, preoților și a cîte doi săteni din fiecare sat pentru primirea de instrucțiuni.

159. — 1848 septembrie 14. Raportul Subadministrației plășii Oltețul de Jos, adresat Administrației județului Vîlcea, prin care cere să se ia o hotărîre în legătură cu plîngerea locuitorilor satului Benești, pentru a se termina cu astfel de reclamații.

160. — 1848 septembrie 15. Ordinul adresat aleșilor satului Zătrenii de Jos, prin care se cere scoaterea la lucru a locuitorilor, precum și luarea de măsuri pentru interzicerea lăsării vitelor libere pe cîmp.

161. — 1848 septembrie 15. Administrația de Vîlcea poruncește subadministratorului de Ocol să trimită grabnic în tabăra generalului Gheorghe Magheru pe toți lăcătușii din cuprinsul plășii.

162. — 1848 septembrie 15. Raport al Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat Administrației județului Vîlcea, prin care se face cunoscut că s-au luat măsuri pentru aducerea la cunoştinţa locuitorilor a decretului nr. 520 al Locotenenței Domnești și publicația mitropolitului Neofit. De asemeni se consemnează că au fost trimiși la Rîmnic aleșii satelor, scriitorii, preoții și cîte doi săteni pentru primirea de instrucțiuni.

163. — 1848 septembrie 15. Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă președintelui Tribunalului, prin care cere ca funcționarii să se prezinte spre a-și depune jurămîntul.

164. — 1848 septembrie 18. Subocîrmuirea plășii Ocolul, județul Vîlcea, cere juraților satului Mihăiești ca împreună cu satul Govora să ducă cinci stînjeni de lemne la tabăra aflată sub comanda generalului Gheorghe Magheru.

165. — **1848 septembrie 26.** Plîngerea adresată de arendașul moșiei Risipiți, Brăceasa și Drăganu, Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care arată refuzul clăcașilor de a plăti despăgubiri pentru învoielile ce le au la păduri, pogoane, arătură, fîn și ierbărit.

166. — **1848 septembrie 27.** Plîngerea adresată de căIcașii din satul Risipiți Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care făcînd cunoscut că arendașul moșiei nu i-a chemat să facă zilele de clacă, cer a fi păsuiți pînă cînd vor face rost de bani și vor putea plăti aceste zile.

167. — **1848 septembrie 28.** Revenind asupra unui ordin anterior, Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii de Ocol să trimită cîțiva oameni ca să strîngă fînul lăsat pe cîmp în tabăra de la Troianu.

168. — **1848 septembrie 29.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care cere să se ia măsuri pentru întoarcerea robilor țigani la foștii lor stăpîni.

169. — **1848 octombrie 3.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea, adresat Subocîrmuirii plășii Ocolul, privind strîngerea publicațiilor revoluționare și a armelor din localitățile județului. Sînt trimise, în acest sens, mai multe exemplare din decretele conținînd aceste prevederi.

170. — **1848 octombrie 3.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos comunică aleșilor satului Cîrlogani că s-a desființat tabăra de la Troian și s-a revenit la starea de lucru dinaintea revoluției.

171. — **1848 octombrie 6.** Cîrmuirea județului Vîlcea dispune ca Subocîrmuirea plășii Ocolul să ia grabnice măsuri pentru ca țăranii să aprovizioneze cu lemne orașul Rîmnic. Să facă ca fiecare țăran să fie liniștit, să lucreze, iar pe cei îndărătnici să-i silească.

172. — **1848 octombrie 6.** Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează Subocîrmuirii plășii Ocolul proclamații ale armatelor străine de intervenție.

173. — **1848 octombrie 7.** Cămărășia Ocnelor Mari arată Direcției Ocnelor neajunsurile suferite de muncitorii săi cu prilejul venirii oștilor rusești.

174. — **1848 octombrie 12.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea plășii Ocolul, privind pierderea libertăților de către țigani.

175. — **1848 octombrie 12.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii de Ocol, privind strîngerea cinurilor de jos ale oștirii românești.

176. — **1848 octombrie 12.** Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează Subocîrmuirii plășii Ocolul pentru a fi difuzate la sate o serie de publicații ale armatelor intervenționiste.

177. — **1848 octombrie 13.** Cîrmuirea județului Vîlcea dă instrucțiuni Subocîrmuirii plășii Ocolului relativ la măsurile ce trebuiesc luate pentru restatornicirea liniștii, adunarea armelor și îndepărtarea candidaților de învățători.

178. — **1848 octombrie 14.** Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii de Ocol să întocmească listă de persoanele care ar intra în categoria celor considerați ca tulburători ai liniștii obștești.

179. — **1848 octombrie 15. Craiova.** Maiorul Vlădoianu, comandantul Polcului nr. 1 din oștirea românească, solicită sprijinul Cîrmuirii de Vîlcea pentru ca soldații aflați prin satele județului, să fie trimiși, sub pază, la Craiova.

180. — **1848 octombrie 16.** Cîrmuirea județului Vîlcea aduce la cunoștința Subocîrmuirii de Ocol că numai funcționarii de la ocne și din porturi pot purta arme.

181. — **1848 octombrie 18.** Cererea lui I. Hrisescu grefierul Judecătoriei Vîlcea înaintată președintelui acesteia, prin care solicită o învoire de zece zile, menționînd că nu a putut a-și rezolva problemele cu vechea învoire, deoarece s-a retras cu familia în Transilvania la sosirea trupelor de ocupație otomane.

182. — **1848 septembrie 18.** Subocîrmuirea plășii Olteţul de Jos, cere Ocîrmuirii județului Vîlcea ca să ia măsuri împotriva fostului subadministrator al plășii, care este adept al ideilor revoluționare și nu a predat actele și banii cînd a fost înlocuit din funcție.

183. — **1848 octombrie 20.** Subocîrmuirea plășii Ocolul cere Cămărășii să trimită liste ale oamenilor Ocnei care pot să poarte arme de foc.

184. — **1848 octombrie 20.** Subocîrmuirea plășii Olteţul de Jos cere aleșilor satului Poienari să strîngă armele de la locuitori.

185. — **1848 octombrie 21.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii plășii Olteţul de Jos, prin care trimite ordinul nr. 1040 al Departamentului din Lăuntru, cerînd îndeplinirea întocmai a acestuia.

186. — **1848 octombrie 21.** Subocîrmuirea plaiului Cozia raportează că s-a restabilit liniștea între locuitori.

187. — **1848 octombrie 21.** Subocîrmuirea plășii Ocolul face cunoscut Cîrmuirii județului Vîlcea că între locuitori domnește liniștea și că s-a început strîngerea armelor.

188. — **1848 octombrie 21.** Cîrmuirea județului Vîlcea trimite Subocîrmuirii plășii Oltul ordinul Departamentului Treburilor din Lăuntru pentru liniștea sătenilor.

189. — **1848 octombrie 22.** Subocîrmuirea plășii Olteţul de Sus informează că s-a reinstaurat liniștea în rîndul locuitorilor.

190. — **1848 octombrie 23.** Secretariatul Statului cere Cîrmuirii de Vîlcea să publice în cuprinsul județului ordinul relativ la interzicerea pătrunderii în țară a „Gazetei de Transilvania".

191. — **1848 octombrie 23.** Ordin al „Comisiei locale alcătuită pentru cercetarea fețelor bănuite ca vagabonzi și turburătoare ale liniștii obștești" adresat Magistratului orașului Rîmnic, prin care cere a se întocmi și trimite grabnic lista celor aflați în atenția sa.

192. — **1848 octombrie 24.** Subocîrmuirea plășii Oltul raportează că liniștea s-a instaurat în rîndul locuitorilor.

193. — **1848 octombrie 25.** Îngrijitorul moșiilor schitului Stănești se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul contra unui locuitor din satul Rîmești care a tăiat lemne din pădurea schitului și l-a bătut, fiind adept al ideilor revoluționare.

194. — **1848 octombrie 26. București.** Departamentul Treburilor din Năuntru trimite Ocîrmuirii județului Vîlcea ordinul circular privind înființarea comisiilor pentru dezarmarea locuitorilor. Conceptul adresei Prefecturii județului Vîlcea pentru punerea în aplicare a ordinului.

195. — **1848 octombrie 28.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos raportează Ocîrmuirii județului Vîlcea că s-a trecut la „strîngerea de tot felul de arme de la locuitori am adunat pînă acum cîteva, care se află în păstrare la tahtul Subocîrmuirii".

196. — **1848 octombrie 28.** Plîngerea adresată de N. Diculescu Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care cere un ajutor pentru a putea scoate clăcașii la lucru.

197. — **1848 octombrie 28.** Subocîrmuirea plășii Ocolul înaintează Ocîrmuirii muniția unui soldat din Inătești.

198. — **1848 octombrie 29.** Aleșii satului Făureștii de Jos raportează Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos că diaconul Nicolae Copecea și fiul său i-a bătut pe ei și pe arendașul moșiei.

199. — **1848 octombrie 29. Rm. Vîlcea.** Ocîrmuirea județului Vîlcea comunică parucicului Catopolu că a fost numit în Comisia pentru dezarmarea locuitorilor.

200. — **1848 octombrie 30.** Arendașul moșiei Milești se plînge Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos contra diaconului Dumitru Copecea și a fiului său Marin, care l-au bătut și refuză să plătească ispașa.

201. — **1848 octombrie 30.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos trimite Cîrmuirii județului Vîlcea pe diaconul Dumitru Copecea din satul Făureștii de Jos, pentru a fi pedepsit.

202. — **1848 octombrie 30.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea plaiului Ocolu, privind interzicerea circulării necenzurate a gazetelor din străinătate.

203. — **1848 octombrie 30.** Îngrijitorul moșiilor schitului Stănești se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul că în timpul revoluției locuitorii din satul Rîmești au sădit vii pe moșia schitului.

204. — **1848 noiembrie 1.** Departamentul din Lăuntru, în urma poruncii generalului Duhamel, dispune numirea unui ofițer rus în comisiile de dezarmare, care va lua și armele în îngrijirea sa.

205. — **1848 noiembrie 3. Craiova.** Generalul Gasford vestește pe cîrmuitorul de Vîlcea despre numirea căpitanului Denisov în comisia dezarmării locuitorilor din județ, fixînd și atribuțiile acestuia.

206. — **1848 noiembrie 4.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea de Ocol privind înaintarea unor publicații.

207. — **1848 noiembrie 5.** Ordinul Subocîrmuirii plășii Ocolul către jurații satelor să nu se mai hrănească porcii cu porumb, fiind necesar armatelor de ocupație ruso-turce.

208. — **1848 noiembrie 7.** Ordinul prin care Ocîrmuirea județului Vîlcea cere unităților din subordine să intensifice activitatea de strîngere a armelor.

209. — **1848 noiembrie 7. Craiova.** Deputatul orînduit pe lîngă trupele rusești din Oltenia cere relații despre activitatea depusă în timpul revoluției de Zisu Dumitrescu.

210. — **1848 noiembrie 10.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea de Ocol, privind modul de cercetare a revoluționarilor.

211. — **1848 noiembrie 12.** Ordinul Comisiei locale alcătuită pentru cercetarea fețelor bănuite ca vagabonzi și turburători ale liniștii obștești, adresat Poliției din Rîmnic, cerînd a se grăbi întocmirea de liste cu cei aflați în atenția sa.

212. — **1848 noiembrie 17. Rm. Vîlcea.** Stadache Bîrsescu cere Ocîrmuirii județului Vîlcea să-i pedepsească pe țiganii săi care n-au pierdut duhul libertății.

213. — **1848 noiembrie 24.** Subocîrmuirea plaiului Horezu raportează Cîrmuirii județului Vîlcea că nici un locuitor nu a venit să depună armele decît după ce căprarii de dorobanți au intrat în acțiune.

214. — **1848 noiembrie 24.** Aleșii satului Fișcălia raportează Subocîrmuirii plășii Otășău că un soldat a fost trimis la polc, iar altul e bolnav în urma luptelor din București.

215. — **1848 noiembrie 26.** Departamentul din Lăuntru vestește Cîrmuirii județului Vîlcea că se încuviințează purtarea armelor de către cămărașii, casierii și împlinitorii de bani de la ocne.

216. — **1848 noiembrie 27.** Ordinul Subocîrmuirii plășii Ocolul către jurați de prinderea oamenilor străini care circulă prin sate.

217. — **1848 noiembrie 27.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea de Ocol pentru a cerceta călătorii din Transilvania dacă au gazete revoluționare.

218. — **1848 noiembrie 29. Craiova.** Generalul Gasford, constatînd că o mare parte din militarii și pandurii lui Magheru au fugit în păduri și prin munți, poruncește cîrmuitorului de Vîlcea să ia măsuri ca pînă la 1 ianuarie 1849 acești fugari să se întoarcă la locurile lor.

219. — **1848 decembrie 1.** Subocîrmuirea de Ocol trimite Cîrmuirii județului Vîlcea pe soldatul Ioan Andrei Toader, aflat din timpul revoluției în satul său, Govora.

220. — **1848 decembrie 3. București.** Departamentul Treburilor din Lăuntru cere Ocîrmuirii județului Vîlcea să cerceteze dacă cu prilejul arestării lui Gh. Davidescu, i s-au luat unele valori.

221. — **1848 decembrie 5.** Subocîrmuirea plaiului Cozia trimite Cîrmuirii județului Vîlcea lista armelor adunate de la locuitori.

222. — **1848 decembrie 6.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos însărcinează pe Șerban Băbeanu să cerceteze dacă într-adevăr popa Vasile din satul Gorunești vorbește împotriva noii stări de lucruri din țară.

2223. — **1848 decembrie 10.** Departamentul din Lăuntru face cunoscut Cîrmuirii de Vîlcea că aprobă ca arendașii, epistații, boierii, neguțătorii cunoscuți, cîrmuitorii, subocîrmuitorii și pomojnicii subocîrmuirilor de plăși să poarte arme.

224. — **1848 decembrie 10. Craiova.** Generalul Gasford cere cîrmuitorului de Vîlcea să supravegheze pe pandurii, dorobanții, curierii și pe sătenii aflați în slujba grănicerilor pentru a nu face nici un abuz cu armele pe care le poartă.

225. — **1848 decembrie 5.** Îngrijitorul moșiilor Sușanii de Sus și Ușurei se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul împotriva clăcașilor care l-au păgubit în timpul revoluției și ulterior.

226. — **1848 decembrie 18.** Cîrmuirea județului Vîlcea face cunoscut Subocîrmuirii plășii Ocolul că este interzisă intrarea și ieșirea din țară a oricărei persoane fără pașaport.

227. — **1848 decembrie 18.** Cîrmuirea județului Vîlcea atrage atenția Subocîrmuirii plășii Ocolului asupra abuzurilor comise de proprietari, arendași și chiar de unii subadministratori în legătură cu împlinirea rămășițelor de datorii proprietăricești de la săteni.

228. — **1848 decembrie 19.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos înaintează Cîrmuirii județului Vîlcea proclamațiile tipărite de Guvernul Provizoriu.

229. — **1848 decembrie 27.** Textul discursului pregătit de N. Socolescu, cîrmuitorul județului Vîlcea, cu ocazia venirii la Rîmnic a lui Omer Pașa, în fruntea trupelor otomane.

230. — **1848.** Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează comisiei locale, alcătuită pentru cercetarea fețelor revoluționare, pe paharnicul Ioan Nisipeanu și Manole Bonciu.

231. — **1849 ianuarie 1.** Niță Niculescu, arendașul moșiei Momotești, se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul împotriva clăcașilor care nu se supun la plata datoriilor.

232. — **1849 ianuarie 1.** Zisu Dumitrescu se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul împotriva locuitorilor din Zăvideni, care i-au făcut pagube în timpul revoluției.

233. — **1849 ianuarie 14.** Comisarul tîrgului Drăgășani reclamă Cîrmuirii județului Vîlcea împotrivirea locuitorilor la pregătirea primirii lui Omer Pașa.

234. — **1849 ianuarie 21.** Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos informează Cîrmuirea județului că locuitorii care au dat bani țăranilor ce au fost duși la București în timpul revoluției, cer despăgubiri.

235. — **1849 ianuarie 22.** Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plășii Oltul să-i trimită doi locuitori care au bătut un comisar al tîrgului Drăgășani.

236. — **1849 ianuarie 31.** Subocîrmuirea de Ocol din județul Vîlcea cheamă pe toți locuitorii din satele și tîrgurile plășii să subscrie pentru ajutorarea refugiaților transilvăneni.

237. — **1849 februarie 4.** Departamentul Treburilor din Läuntru cere Cîrmuirii județului Vîlcea să cerceteze dacă într-adevăr lui Grigore Davidescu i s-a luat o sumă de bani cu prilejul arestării sale.

238. — **1849 februarie 8.** Subocîrmuirea plășii Amaradia înaintează Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos pe Ion Grecescu din satul Făurești, fost amestecat în revoluție.

239. — **1849 februarie 9.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea de Ocol, privind înaintarea semnalmentelor revoluționarilor maghiari.

240. — **1849 februarie 16.** G. Rîmniceanu, subocîrmuitorul plășii Oltețul de Jos, cere Cîrmuirii județului Vîlcea un ajutor de 4—5 ostași turci sau ruși pentru ca să potolească pe țărani.

241. — **1849 februarie 21.** Lista cu voluntarii din plasa Oltețul de Jos.

242. — **1849 februarie 22.** Marin Piscupescu relatează Ocîrmuirii județului Vîlcea că nu știe ca Grigore Davidescu să fi fost jefuit în momentul arestării sale de cazaci.

243. — **1849 februarie 24.** Ordinul Subocîrmuirii plășii Ocolu adresat Comisiei tîrgului Ocnele Mari, prin care se face cunoscut că revoluționarii refugiați în Transilvania caută să se întoarcă în țară. Se cere a fi luate măsuri pentru identificarea și prinderea lor.

244. — **1849 februarie.** Grigore Davidescu se plînge Departamentului Treburilor din Lăuntru că i s-au luat mai multe hîrtii și o sumă de bani de către cinovnicul Cîrmuirii județului Vîlcea, cu ocazia arestării sale.

245. — **1849 martie 4.** Publicația emisă de comisarii tîrgului Ocnele Mari prin care se anunță locuitorii să nu primească pe revoluționarii refugiați în Transilvania care încearcă să se întoarcă în principat.

246. — **1849 martie 5.** Raportul prin care Ocîrmuirea județului Vîlcea este informată despre îndărătnicia locuitorilor din satul Cireșul la plata clăcii către proprietar pe anul 1848.

247. — **1849 martie 7.** Jurații satului Bărbătești încunoștiințeapă Subocîrmuirea plaiului Cozia că cinci țărani caută să răzvrătească tot satul „umblînd cu duhul constituției

în cap" și răspîndind vorbe despre apropiata venire a lui Magheru.

248. — **1849 martie 10.** Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plaiului Horezu să vegheze la facerea socotelii între locuitorii din satul Cireșu și proprietarii moșiei.

249. — **1849 martie 12.** În urma ordinului Departamentului din Läuntru, Cîrmuirea de Vîlcea cere Subocîrmuirii plășii Oltul urmărirea unor revoluționari despre care s-a aflat că ar fi pătruns în județ.

250. — **1849 martie 12.** Porunca prin care Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plășii Oltețului de Jos să faciliteze trecerea celor 2 escadroane de turci ce urmăresc pe revoluționarii intrați în principat.

251. — **1849 martie 18.** Ocîrmuirea județului Vîlcea informează Departamentul Treburilor din Läuntru despre pedepsirea a cinci țărani din Bărbătești care așteaptă sosirea generalului Gheorghe Magheru.

252. — **1849 martie 19.** Cîrmuitorul județului Vîlcea, comunicînd Subocîrmuirii de Olt că înaintarea oștirilor ruse și otomane a împiedicat trecerea hotarului de către revoluționarii maghiari, dispune ca țăranii fugiți de prin sate să se întoarcă la casele lor.

253. — **1849 martie 19.** Cîrmuirea județului Vîlcea către Subocîrmuirea plășii Oltul, în legătură cu măsurile luate pentru împiedicarea pătrunderii în țară a revoluționarilor și a familiilor acestora.

254. — **1849 martie 24.** Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plaiului Cozia să trimită martori din satul Bărbătești, deoarece acuzații care sînt arestați tăgăduiesc că așteptau pe Magheru.

255. — **1849 aprilie 11.** Raportul prin care aleșii satului Gănești informează Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos, asupra turburărilor făcute de unii locuitori ce așteaptă venirea lui Magheru.

256. — **1849 mai 19.** Adresă a egumenului mănăstirii Franciscane din Rîmnic, prin care face cuncscut Magistratului orașului că într-una din încăperile sale se află lucrurile profesorului C. Codreanu, arestat de autorități.

257. — **1849 iulie 29.** Plîngerea protopopului Ion Făurescu, adresată Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, împotriva clăcașilor care nu-i lucrează moșia.

258. — **1849 iulie 29.** Porunca prin care Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos, împuternicește dorobanții să aducă spre cercetare pe protopopul Ion Făurescu și pe clăcașii ce se împotrivesc la facerea muncilor.

259. — **1849 august 4.** Pitarul Ștefan Pîrîianu cere Cîrmuirii județului Vîlcea să se publice semnalmentele a trei robi țigani ce i-au fugit în timpul revoluției.

260. — **1849 noiembrie 21.** Ordinul prin care Cîrmuirea județului Vîlcea comunică Subocîrmuiri plășii Oltețul de Jos, că s-a încheiat înregistrarea pagubelor pricinuite de țărani proprietarilor în timpul revoluției.

261. — **1850 februarie 4.** Adresa lui Hrisant Hurezeanu înaintată magistratului orașului Rîmnic, prin care reamintește arestarea sa de către Garda Națională din oraș în 1848 și considerînd-o un afront își retrage donația făcută pentru reconstruirea Școlii Naționale, cerînd a-i fi plătite materialele de construcție livrate.

262. — **1850 martie [ante 28].** Pităreasa Marghioala Radovici se plînge lui Barbu Știrbei împotriva locuitorilor din satul Ruda, care în 1848 i-au împărțit porumbul și alte produse.

263. — **1854 aprilie 21.** Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii plășii Oltul, prin care se atrage atenția a fi luate măsuri ca în urma retragerii trupelor ruse din principat, participanții la evenimentele din 1848 și adepții lor să nu provoace tulburări.

264. — **1859.** Tablou întocmit de Administrația județului Vîlcea în care sînt cuprinși militarii originari din județ care au fost răniți în lupta din Dealul Spirii.

1

1848 iunie [10—12]. Cîrmuirea județului Vîlcea trimite Subocîrmuirii plășii Ocolu proclamația tipărită prin care domnitorul cere locuitorilor să nu asculte propaganda revoluționară.

Foarte grabnică — Primită iunie 13

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea

Subtcîrmuirii de Ocol,

Alăturatele aici douăzeci și noă eczamplare tipărite după înaltul Ofis [1]) al mării sale lui vodă către lăcuitori[i] acestui prințipat ce acum se primi la Cîrmuire, pe lîngă porunca c[institului] Departament din Năuntru cu no. 2901 [2]), se trimite acei Subtcîrmuiri și i se scrie a le împărți în grab, prin într-adinși dorobanți pe la toate satele acei plăși, îndatorînd pe preoți și logofeți[i] satelor, ca să le citească îndată și de mai multe ori în auzul tuturor lăcuitorilor, spre a se pătrunde fiecare de coprinderea lor și a se asemăna acestei înalte porunci domnești, pornind după aceasta și însuși d[omnul] subcîrmuitor ca să se preumble din sat în sat, spre o de isnoavă citire. Și spre a se încredința Cîrmuirea că publicitatea aceasta s-au urmat în toată a ei întindere să raportuească în grab.

Cîrmuitor
G. Geanoglu

1848 iunie [11—12]
No. 2896

Arh. St. Vîlcea, fond **Suprefectura plășii Ocolul-Otăsău,** dos. 1/1848, f. 22. Orig. (În continuare se va trimite numai la **fond** întrucît toate documentele editate aici provin din colecțiile Arhivelor Statului filiala Vîlcea).

[1]) Este vorba de Proclamația din 7 iunie 1848 adresată de domnitorul Gheorghe Bibescu locuitorilor Țării Românești prin care cere să fie prinși cei care fac propagandă revoluționară. (Publicată în **Anul 1848 în Principatele Române.** Acte și documente. București, Institutul de arte grafice „Carol Göbl", s-sor Ioan St. Rasidescu, 1902, vol. I, p. 485. În continuare culegerea de documente va fi citată : **Anul 1848.**

[2]) Porunca a fost trimisă Cîrmuirii județului Vîlcea la 10 iunie 1848. Vezi **ibidem,** p. 503.

2

1848 iunie 13. Cîrmuirea județului Vîlcea informează Subcîrmuirea plășii Ocolu că domnitorul a primit Constituția și a numit titular la Departamentul Trebilor din Lăuntru pe Nicolae Golescu.

Cîrmuirea j[udețului] Vîlcea,
Subcîrmuirii de Ocol,

C[institul] Departament al Trebilor din Lăuntru, prin porunca cu no. **2973** [1]), ce acum s-a primit prin ștafetă, dă în cunoștiința Cîrmuirii, că după voința poporului, Constituția s-au primit și măria sa prea înălțatul nostru domn, binevoind a încredințat cîrmuirea acestui ministeriu în mîinile d[omnu]lui marele logofăt Nicolae Golescu, poruncind chiar subtiscălitului ca pătrunzîndu-mă de cele de acum împrejurări și de ale mele datorii, pe de o parte să se publice această poruncă în tot cuprinsul județului, iar pe de alta să se ia cele mai grabnice și de aproape măsuri spre stăvilirea a veri căreia împrejurări ce ar aduce cea mai puțină neorînduială și bîntuire spre statornicirea liniștii în tot coprinsul județului spre paza dreptăți[i].

Aceasta deocamdată împărtășindu-se acei Subcîrmuiri se scrie a se asemăna cu urmare întru toate întocmai.

Cîrmuitor, G. Geanoglu — Secretar, Capeleanu

No. 2908
1848 iunie 13

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 25. Orig.

[1]) Porunca primită de la Departament este publicată în **Anul 1848,** vol. I, p. 514.

1848 iunie 14. Cîrmuirea județului Vîlcea informează Subcîrmuirea plășii Ocolul despre victoria revoluției și cere să se comunice locuitorilor și să se serbeze.

Cîrmuirea j[udețului] Vîlci[i]

Subtcîrmuirii de Ocol,

C[institul] Departament al Trebilor din Lăuntru, prin a doua ștafetă cu no. 3006 [1]), ce au îndreptat Ocîrmuirii, încunoștințează că în zioa de 11 iunie s-au urmat cea mai măreață reformă care s-au pomenit vreodată în această țară. Duhul iubitor de liniște și bună orînduială de care înțelese prin lăcuitori ai capitalei au dat dovadă în această împrejurare să va atmira chiar din națile streine cele mai nainte în calea civilizat[ă]. Românul ș-au dobîndit în puține ceasuri, fără cea mai mică vărsare de sînge, dreptu lui înecat de mai multe veacuri, drepturi pentru care tot omul este născut și pentru care România întreagă trebuie să mulțumească astăzi lui Dumnezeu. Aceasta dar făcîndu-să cunoscut acei Subtcîrmuiri, să pune la îndatorirea dumitale domnule subtcîrmuitor, că atît ca român cît și ca de slujbași, conformîndu-te cu noa stare a lucrurilor de care vei lua înțelegere din proclamația ce este să ți să trimită cu al doilea, vei publica aceasta poruncă în toată coprinderea acei plăși, ce îți este încredințat[ă], vei celebra în solemnitate [2]) această frumoasă zi cu prilejul cei dintîi sărbători. Vei întinde duh de frăție, de unire și de supunere liniști, care chizășuiesc fericirea opștească și vei stărui cu statornicie și cu credință în îndeplinirea datorilor. Iar după ce ți să va trimite și sus zisa proclamație [3]) o vei face și pă aceia cunoscut[ă] la toți de opște.

Cîrmuitor	Secretar
G. Geanoglu	Capeleanu

No. 2917
Anul 1848
Iunie 14

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 24. Orig. Alte două documente identice sau similare în fondurile : **Primăria orașului Rm. Vîlcea,**

dos. 107/1848, f. 2, orig. și **Primăria orașului Ocnele Mari,** dos. 76/1848, f. 1, orig. ; acesta din urmă cu rezoluția : „Să se obștească prin cinovic a să face întocmai urmare". Documentul adresat Magistratului orașului Rîmnic publicat de Ileana Petrescu, **Documente privind revoluția din 1848 în Oltenia.** Craiova, Ed. Acad., 1969, p. 31. În continuare lucrarea va fi citată : Ileana Petrescu, **Documente oltene.**

[1]) Respectivul ordin a fost publicat în **Anul 1848,** vol. I, p. "11—512.
[2]) În original : **solonitate.**
[3]) „Proclamația de la Izlaz" **(Anul 1848,** vol. I, p. 490—501).

4

1848 iunie 16. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subcîrmuirii plășii Olteţul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri în vederea respectării dreptului proprietății și îndrumarea locuitorilor spre activitățile agricole.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Subcîrmuirii Olteţul de Jos

Ci[nstitul] Departament al Treburilor din Lăuntru luînd știință că lăcuitorii țărani și-ar fi năpăstit chiar munca pămîntului preumblîndu-se de la un loc pînă la altul fără nici un rezultat prin într-adins ștafetă grăbește a porunci Cîrmuirii sub no. 3028 ca îndată prin subcîrmuitorii respectivi să restătornicească pe toți aceia ce-și vor fi năpustit a lor îndeletnicire în cea mai din-nainte stăruință asupra muncii pămîntului și altor în parte interesuri mai cu seamă acum cînd este timpul recolti fiind încredințați că ori cînd stăpînirea va avea trebuință de ajutor îi va chema în sprijinirea drepturilor patrii.

Drept aceia dîndu-se aceasta în cunoștiința d[omnului] subcîrmuitor, cîrmuirea îi roagă să deslușească bine că pentru buna facere a acestei Constituți să nu se întoarcă în elemnet de neordine și turburare pentru ceea ce atinge de proprietate, nimeni nu are a cere vre-o modificație legii celei în ființă pînă cînd ci[stita] Obștească Adunare Națională Constituantă nu va hotărî legea cea specială pentru ale proprietății.

Cîrmuitor — S[ecretar]
G. Geanoglu — Capeleanu

Nr. 2951
[1]848 iunie 16

[Rezoluție :] Scoțîndu-se în copie să să trimiță către aleșii satelor cu îndatorire a supune pă locuitori ca să urmeze întocmai cu răspunderea drepturilor proprietăricești și a să îndeletnici mai cu seamă la munca cîmpului spre dobîndirea folosului.

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 227.

5

[1848 iunie 17—18]. Plîngerea unor locuitori din Rîmnic înaintată Cîrmuirii județului Vîlcea prin care fac cunoscut că Hrisant Hurezeanu egumenul mănăstirii Hurez s-a pregătit să treacă peste granită.

Ci[nstitei] Cîrmuiri a județului Vîlcea,

Pentru răspunderea ce păr[intele] arh[imandrit] Hrisant are a da către stat pentru însărcinările ce au avut și pă care asară l-am supus la cunoștința dv. prin grai venit și acum ale repeta prin hîrtie ca să puneți în lucrare măsurile prin care cunoașteți că nu s-ar putea depărta într-alta staturi pănă cînd va avea voia Guvernului, căci asară pentru că a călcat buna întocmire făcută asupra liniștii încredințată Gvardiei Naționale eșind prin streji s-au urmat cele de cuviință de i s-a păstrat ființa pînă astăzi.

Rămîne acum ca dv. ca cel ce țineți în mînă Administrația județului, și ca cel ce cunoașteți toate însărcinările ce păr[intele] arhimandrit are din partea statului pentru care are a-și da sama, să binevoiți a-i închide toate mijloacele de a pleca pînă va avea voia înaltei stăpîniri, și așa acum rămîne în puterea dv. toate măsurile ca pentru un drept al statului și al întregului popul din județ.

(iscăliți) Grigore Davidescu, Ghiță Străchinescu, Ioan Popovici, Costache Radovici, Ghiță Sterian, Costache Tufeanu, Ioan Radovici, Ioan Temelie, Vasile Anania, Ghiță Lipoveanu, Alecu Zugrăvescu, Nicolae Lipoveanu, Ghiță Serghiade, Nica Vlădescu, Costache Iovoiu, Ghiță Pietraru.

[1848 iunie 17—18]

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 78. Copie.

1848 iunie 18. Administratorul județului Vîlcea comunică Magistratului orașului Rîmnic ce măsuri să ia pentru ca în ziua de 20 iunie să se serbeze cu solemnitatea ce se cuvine proclamarea Constituției.

Domnule prezident și domnilor mădulari
ai cinstitului Magistrat.

Fiindcă duminică la 20 ale următorului iunie este a se celebra în biserica Tuturor Sfinților dintr-acest oraș zioa de 11 iunie, în care s-a urmat cea mai măreață reformă a Constituții, precum i s-au făcut cunoscut cins[itului] Magistrat prin osebită hîrtie.

Sînteți poftiți acum ca la arătata zi, pă la ceasul 8 dimineața să veniți cu toți domnii cetățeni orășani (după vestirea ce veți binevoi a le face) ca să serbeze această ilustră zi cu solemnitatea ce să cuvine, unde se va afla de față și prea sfinția sa părintele arhiereu Sevastos cîrmuitorul sf. Episcopii Rîmnic.

Iar sara veți îngriji dumneavoastră a se face și cuviincioasa luminație la casele publice, precum și domnii cetățeni orășani la locuințele d[umnea]lor.

Administratorul jud[ețului] Vîlcea,
G. Geanoglu

No. 3035
1848 iunie 18

C h i b z u i r e

Pentru săvîrșirea luminației s-au hotărît a lua cinovnicu treizeci oca seu și bumbacu trebuincios pentru umplut cioburile și să dea raport de costul banilor cît și de suma cioburilor umplute vestind și pă domnii cetățeni.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 3. Orig. E d i ț i i : **Documente oltene,** p. 34 ; fără rezoluție.

7

1848 iunie 18. Ordinul Magistratului orașului Rîmnic adresat cinovnicului orașului în legătură cu măsurile preconizate pentru sărbătrirea zilei de 11 iunie.

Prezidentu[l] și mădularii Magistratului orașului Rîmnic,

Cinovnicului :

Findcă duminică la 20 ale următoarei este a să celebra în biserica Tuturor Sfinților dintr-acest oraș ziua de 11 iunie în care s-au urmat cea mai măreață reformă a Constituții pe deoparte să poftiți cu hîrtia din partea Magistratului pe toți domnii cetățeni ca la arătata zi pă la 8 ceasuri de dimineață să vie la sfînta biserică pentru serbarea acestei ilustre zi cu solemnitatea ce să cuvine, îngrijind pentru luminație, a lua treizeci oca seu și bumbac pentru umplutu[l] cioburilor și să dați raport apoi de costul banilor și de suma cioburilor umplute.

1848 iunie 18
No. 287

Prez[identul],
T. Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 4. Orig.

8

1848 iunie 18. Apelul Magistratului orașului Rîmnic adresat cetățenilor de a participa la sărbătorirea zilei de 11 iunie.

Către domnii concetățeni,

Fiindcă duminică la 20 ale următorului iunie este a să celebra în biserica Tuturor Sfinților din-acest oraș ziua de 11 iunie în care s-au urmat cea mai măreață reformă a Constituției precum vi s-au făcut cunoscut;sînteți poftiți ca la arătata zi pă la 8 ceasuri de dimineață să veniți cu toții ca să serbăm această ilustră zi cu solemnitatea ce să cuvine unde să va afla

de față și preasfinția sa arhiereul Sevastos, cîrmuitorul sfintei Episcopii Rîmnic, iar pentru regula cancelariei veți binevoi a iscăli într-aceasta :

Prez[identul] Magistratului,

Teodor Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Anul 1848
Luna iunie 18
No. 288

[urmează semnăturile :]
ss. indescifrabil
Pană Vasiliu
Ștefan Elinescu
Conciu Velea
Ștefan Davidescu
C. Tufeanu
Ion Mihăilă
P. Chiovici
Ghiță Cojocaru
Dumitrașcu Brașoveanu
Mihai Cismaru
Alecu Anastasiu
Gheorghe Vlădescu
ss. indescifrabil
D. Ioniță
Alecu Marinoiu
ss. indescifrabil
ss. indescifrabil

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 6. Orig. Un document similar, adresat de administratorul județului Vîlcea, G. Geanoglu, prezidentului Judecătoriei locale, sub nr. 3057/18 iunie 1848, se găsește în fondul **Tribunalului județului Vîlcea,** dos. 3/1848, f. 141. Orig.

9

1848 iunie 18. Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis subadministratorului plaiului Horezu prin care cere a fi închisă granița și nici o persoană sau bagaj să nu treacă în Austria.

Către Subcîrmuirea de Horezu
D[omnului] suptadministrator al plaiului Horezu,

Administrația acestui district face cunoscut dv. ca să trageți toată băgarea de seamă de a nu lăsa pă nici o persoană sau bagajuri ale sale a străcura prin potecile acelui plai peste graniță în Austria căci pentru oricare nepravilnicie toată răspunderea va privi în persoană dumneavoastră.

Iscălit Administratorul județului Vîlcea
G. Geanoglu

Secretar
G. Capeleanu

1848 iunie 18
No. 306

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 79. Copie. Adresa este rezultatul, imediat, al „afacerii" Hrisant Hurezeanu și-l viza direct pe acesta.

10

1848 iunie 18. Raportul administratorului județului Vîlcea înaintat ministrului Treburilor din Lăuntru prin care se fac cunoscute măsurile luate pentru a-l opri pe Hrisant Hurezeanu să treacă peste graniță bunurile mănăstirești ce le administrează.

Raportul Cîrmuirii
Domnului ministru al Trebilor din Năuntru

Cîțiva dintre cetățenii capitali[i] districtului a[u] reclamat către această administrație [1]) a se popri cuviosul arhimandrit Hrisant năstavnicul sf. mănăstiri Hurezu de a nu trece întra-alte staturi după cum s-ar fi descoperit cu cuget, pînă ce își va da seama pentru însărcinările ce au avut puse asupră-i

de către fosta oblăduirie şi cu tot că administraţia are ordinele sale slobozite către comandirul de la graniţa Cîineni şi către subadministratorii de plaiuri ca să nu slobozi pă nimeni nici în persoană nici cu bagajuri să treacă în staturi străine cu paşaporturile fostei oblăduiri dar după datorie nu lipseşte a supune aceasta şi la cunoştinţa domniei voastre.

Administratorul districtului Vîlcea,
G. Geanoglu

Secretar,
Capeleanu

1848 iunie 18
No. 3067

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 78. Copie.

[1]) Vezi **supra** doc. nr. 5.

11

[1848 iunie 18—21]. Apelul Magistratului oraşului Rîmnic adresat cetăţenilor pentru înfiinţarea Gărzii Naţionale.

Magistratul oraşului Rîmnic
Cetăţeni !

În veacul de acum cînd toate naţiile pîşesc pe calea libertăţilor, cînd toate naţiile dobîndesc drepturile suveranităţii lor, naţia română — care atîtea veacuri a ştiut să-şi păstreze independenţa sa cu puterea braţelor sale — nu putea rămîne pe loc în urma celorlalte naţii europene.

Tinerimea rumână pătrunsă de duhul veacului proclamă în Bucureşti, capitala ţării noastre, cererile poporului român. Cererile acestea fură îndată încuvinţate şi de preaiubitul nostru domn, prin ele naţia rumână dobîndi drepturi cu mult mai libere decît au dobîndit alte naţii europene mult mai înaintate în civilizaţie decît naţia rumână.

Cetăţeni ! Una din aceste libertăţi şi dreptăţi care naţia noastră dobîndi prin Constituţia cerută de popul şi acordată de domnul ţării este Gvardia Naţională. Această instituţie care pretutindeni în statele bine organizate este menită a îngriji pentru siguranţa publică, este de neapărată trebuinţă într-o ţară unde poporul are dobîndită suveranitatea sa. Prin

urmare, ia trebuia a se întocmi și în țara noastră unde poporul ș-au loat suveranitatea sa.

Cetățeni! Deși nu sînt date pînă acum porunci de către noul ministeriu care să reguleze chipul cu care trebuie a se întocmi Gvardia Națională, dar pentru că sînt date porunci către cîrmuirea locală prin care să îndatorează ca să îngrijească a se păzi liniștea publică în toată întregimea ei, Magistratul orașului acestuia — avînd în vedere că paza liniștii publice este cea mai prințipală din datoriile comunale a unui popul ce-și are suveranitatea sa — invită pe toți cetățenii orășeni, proprietari de case ca să concure la formarea unui corp de Gvardie Națională pentru paza liniștii orașului pînă la formarea Gvardii Naționale ce să va întocmi după prințipele ce se adastă a se primi de la înaltul guvern.

Cetățeni! Magistratul orașului plin de încredere că atît înaltul guvern va prețui măsurile loate acum vremelnicește de către Magistrat cît și toți cetățenii vor vedea în această chemare o dorință numai de a să păzi liniștea publică în toată întregimea ei, nădăjduiește că concursul concetățenilor săi nu-i va lipsi și că zelul ce-l va depune fiecare va conrăspunde la dorința obștească.

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 7. Concept. Ediții: **Documente oltene,** p. 32.

12

1848 iunie 19. Adresa arhimandritului Hrisant Hurezeanu înaintată Subadministrației plaiului Horezu prin care caută să demonstreze falsa acuzație ce i se aduce de a fi încercat să treacă bunurile de sub administrația sa peste graniță.

Adresa părintelui arhimandrit Hrisant către Supcîrmuire

Domnului suptadministrator al plaiului Horezu,

Uni[i] din lăcuitorii orașului Rîmnic am înțeles că acum în urmă a fi dat în cunoștință d[omnului] administrator al județului Vîlcea [1]) că suptiscălitul egumen al sf. m[ănăstiri] Hurezu a-și fi încărcat cîteva cară cu bani i cu toate odoarăle acestei sf. mănăstiri și cu ale Bistriții ce sînt asigurate aici din porunca înaltei stăpîniri încă de la dărîmarea acei mănăstiri Bistrița

ca să le trec granița drept care apoi d[omnul] administrator ar fi scris dv. pentru această.

Suptiscălitul dar știind că dv. ca dregători ce sînteți într-acest plai aproape de cinci ani și ca cel ce totdeauna cunoașteți acum de aproape atît mobilarea sf. biserici a caselor iegomenești cît și a celorlante încăperi ale mănăstirii.

Sînteți rugat ca să deschideți mănăstirea și să vedeți înșivă acele odoare ale sf. mănăstiri Hurezu precum și ale sf. mănăstiri Bistrița care este din urmă, sînt sub pecete și cu cuvînt să priviți peste toată mănăstirea și totodată de voiți să și cercetați cu amăruntul căci din parte-mi nu s-au mișcat nici chiar un sfeșnic cît de mic mai vîrtos că suptiscălitul nu au văzut pînă astăzi nici un fel de frică care să-mi fi putut aduce pagubă cînd nu le-ași fi asigurat ci dimpotrivă, această puțină mișcare politică ce să vede și care au adus mai cu seamă frică sătenilor, eu prevăd că va fi pentru o mare bucurie la tot românul.

În sfîrșit un năstavnic, al vericăria mănăstiri cînd cunoaște vremea și voește a asigura verice delicată mișcătoare zestre a mănăstirii o asigurează [nu] în public ci în taină cu doi sau trei părinți credincioși ai mănăstirii și în vreme de noapte cînd niminea nu sînt.

Grăbiți dar a face această revizie ca să puteți raportui d[omnului] administrator al județului pentru regula cuvenită ca să iasă din toată bănuiala și să cunoască că aceia care au făcut asemenea arătare sînt numai oameni fără caracter aplecați și porniți numai ca să-mi aducă mie supărare, iar nu că au gîndit vreodată la folosul mănăstirii.

iscălit : Hrisant Hurezeanu

1848 iunie 19
No. 73

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 80. Copie.
[1]) Vezi **supra** doc. nr. 5.

13

1848 iunie 19. Raportul subadministratorului plaiului Horezu înaintat Administrației județului Vîlcea prin care comunică rezultatele anchetei privind bunurile aflate în păstrarea

lui Hrisant Hurezeanu bănuit că a încercat trecerea acestora peste graniță.

Dreptate și frăție!

D[omnului] administrator al acestui județ Vîlcea,

Prea cuviosul arhimandrit și cavaler Hrisant egumenul sf. mănăstiri Hurezu din acest cuprins prin adresa nr. 73 au făcut cunoscut aceștii Suptadministrații [1]) că unii dintre locuitorii orașului Rîmnic ar fi înțăles că acum în urmă au dat în cunoștința acei ci[nstite] Administrații [3]) că cuvioșia sa ar fi încărcat cîteva cară cu bani, cu alte odoare [ale] acelei sf. mănăstiri și cu de ale Bistriții ce sînt asigurate acolo din porunca înaltei stăpîniri, încă de la dărîmarea mănăstirii Bistrița, ca să le treacă granița.

Cerînd ca pentru aceasta să merg însumi acolo spre cercetare și descoperirea de sînt adevărate arătările acelora după care apoi potrivit după a prea cuvioșiei sale cerere mergînd la sf. mănăstire, am făcut mai întîi scumpă cercetare prin oamenii mănăstirii cu cei supt un n[umăr] destul de însemnat, dacă întru adevăr de către sființia sa s-au poprit niscaiva cară cu scule sau orice alt dintr-ale acestor două mănăstiri și toți mi-au arătat cu cea mai mare încredințare că dînșii n-au lipsit din monastire și că n-au pornit nici un car măcar cu nimic dintr-ale mănăstirii, iar însumi neîncredințîndu-mă în destul de aceasta c-au încetat, de acea am mers la această sf. mănăstire și cunosc starea și mobilarea sa precum și visteria cu toate odoarele atît ale sfintei mănăstiri Hurezu și ale Bistriții mai vîrtos că sicriu cu moaștele sf. Grigore Decapolitul cu mai multe odoare este pecetluit de însumi după porunca ce mi s-au dat de fostul d[omn] administrator al acestui județ d[omnul] Barbu Vlădoianu față cu prea cuviosul Hurezeanu și eclesiarhul sf. mănăstiri Bistrița, cu punerea de pecetea sa și precum zic făcînd revizie, atît prin casele toate pe care le-am găsit mobilate cum le știam și mai nainte cît și prin sf. biserică unde și acolo am văzut-o în starea de mai nainte fără a fi ridicat dintr-însa un sfeșnic măcar apoi am mers la vistieria mănăstirii și deschizînd am privit în toate părțile și iarăși am văzut că lucrurile toate să află în ființă precum le văzusem mai-nainte, ințelegîndu-se că n-au pornit nimic și că este ne-

adevărată bănuiala ce să dă că au pornit carăle ce zice și care această urmare trebuie să fie făcută de niște oameni fără caracter și voitori de turburare.

Drept aceia după cererea preacuviosului arhimandrit să supune la cunoștința dv. spre știință dv. spre știință și ridicarea orice bănuieli ce va fi putut dobîndi după încunoștiințarea acelor ce arată prea cuviosul arhimandrit Hrisant Hurezeanu.

1848 iunie 19
No. 5725

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 81. Copie.
[1]) Vezi **supra** doc. nr. 12.
[2]) **Ibidem,** doc. 5.

14

1848 iunie 20. Raportul aleșilor satului Otetelișu adresat Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos prin care fac cunoscut că Barbu alesu agită pe locuitori împotriva proprietarilor.

Ci[nstitei] Subocîrmuiri a plășii Oltețului de Jos
Aleșii satului Otetelișu

Potrivit îndatoririlor puse asupră-ne de către ci[nstita] Suptocîrmuire atît prin porunci cum și prin grai, a stărui asupra lăcuitorilor clăcași ca să-și urmeze datoriile proprietăricești către do[mnii] proprietari la lucrarea ce aveau cu mîinile, cum și vitele plugărești a să săvîrși la vreme și fără cusur ca nu dintr-a noastră neîndemînare și a lăcuitorilor neascultare să se zăticnească lucrările și să să pricinuiască simțitoare pagubi; apoi deși am fi adus în stare pă locuitori a sări la orice trebuință acuma dinpotrivă vedem că să urmează o mare stăvilire din partea unui Barbu alesu, tovarășul nostru dînd povățuiri la toți locuitorii ca să nu dea nici un fel de ascultare întru desăvîrșirea lucrurilor d[omnilor] proprietari, care dintr-ale numitului piedici și poveți o să-i rămîie nesăvîrșită lucrarea semănăturilor și poate să i se pricinuiască simțitoare pagubi, cerîndu-ne de la înșine așadar ca să nu rămînem în vreun fel de răspundere și chiar răspundere nu lipsirăm plecați a pune în cunoștiința ci[nstitei] suptocîrmuiri și tot deodată așa rugăm

să binevoiască a chibzui cît mai de curînd cele de cuviință întru aceasta ca să lipsească tot felu dintr-aceste întreprinderi între lăcuitori fiindcă tocmai acum putem zice că vor fi toți locuitorii prea nefericiți și nesimțitori la răspunderea de pagubi ce să va pricinui do[mnilor] proprietari.

Vasile Băluțoiu
Nicolae Cioană

aleși

Scriitor, Nițu Novac

1848 iunie 20
No. 78

[Pecetea satului Oteteliș]

[Rezoluție :] Poruncă prin dorobanți ca să aducă pe acel Barbu alesu a se urma cele de cuviință.

Ștefan I. Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 229. Orig.

15

1848 iunie 22. Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu catagrafierea locuitorilor orașului pentru înființarea Gărzii Naționale.

Dreptate și frăție !

Domnule prezident al Magistratului orașului Rîmnic,

Fiind de neapărată și grabnică trebuință Administrației tabla locuitorilor aflați în coprinsul acestui oraș după cum s-au făcut cunoscut și prin grai din partea subiscălitului dumitale domnule prezident.

Ești poftit să o înaintezi acum pe dată și să o trimiți de se va putea chiar și pînă diseară a să da apoi după dînsa un

drum cuviincios Gvardiei Naționale ce urmează a se întocmi aici.

Salutare și frăție,

Administratorul județului Vîlcea

C. Cerchez

Secretar,
ss. indescifrabil

1848 iunie 22
No. 3185

[Rezoluţie :] Săvîrșindu-se tabla de lăcuitorii pînă în Podișor alcătuindu-se în două văpsele, galbenă și albastră, iar peste Podișor să va împlini de Administrație, așezînd văpseaua roșie iar tabla cuprinsă în dos să va trimite potrivit cererii adăugîndu-se în adres pentru întocmirea văpseli[i] roșii.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 8. Orig. Vezi **infra** doc. 29 și 30 (aici listele cu membrii Gărzii Naționale).

16

1848 iunie 22. Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se trimite Magistratului orașului Rîmnic două numere din „Buletinul Oficial“ cu comunicările Guvernului Provizoriu pentru a fi aduse la cunoștiința locuitorilor.

Dreptate și frăție !

Cinstitului Magistrat al acestui oraș,

Alăturatele aici două Buletinuri cu no. 31 și 32 ce s-au primit la această Administrație pă lîngă adresul d[omnului] ministru al Treburilor din Lăuntru cu no. 3239 urmate după al Guvernului Provizoriu, să trimite cinst[itului] Magistrat și-l

poftește ca îndată după a lor primire fără un minut zăbavă să le publice în tot orașul spre obștească știință a lăcuitorilor păzind cinst[itul] Magistrat această regulă și pă viitor cînd i să va trimite niște asemenea oficiale Buletinuri.

Salutare și frăție,

Administratorul J[udețului] Vîlcea,

C. Cerchez

Secretar,

ss. indescifrabil

Anul 1848
Luna iunie 22
No. 3195

[Rezoluție :] S-au publicuit în auzul tuturor concetățenilor.

Prez[identul] Magistratului,

T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 28. Orig.

17

1848 iunie 22, Rm. Vîlcea. Administrația județului Vîlcea trimite organelor din subordine publicațiile privind întocmirea Guvernului Provizoriu și numirea miniștrilor.

D[omnilor] suptadministratori și d[omnului] polițai

Să trimite d[umita]le alăturatele aci eczemplare atingătoare pentru întocmirea Guvernului Vremelnicesc și pentru numirea miniștrilor, ce s-au primit la această Administrație, pă lîngă adresa d[omnului] ministru al Treburilor din Lăuntru

cu no. 3150. Și vi să scrie ca îndată după a lor primire, fără un minut zăbavă să le publicați în tot cuprinsul acei plăși, spre cunoștința lăcuitorilor.

1848 iunie 22

3196 Cozia
3797 Horezu
3798 Ocolu
3199 Otăsău
3200 Olt
3201 Olteţu de Sus
3202 Olteţu de Jos
3203 poliţie

Prefectura județului Vîlcea, dos. 34/1848, f. 2. Concept.

18

1848 iunie 22. Ordinul Subadministraţiei plăşii Olteţul de Jos adresat aleşilor satului Otetelişu, prin care cere a fi trimis agitatorul Barbu alesul satului.

Subadministratorul plăşii Olteţului de Jos

Barbu alesu satului Otetelişu trebuincios fiind la Suptadministraţie spre a da cuvînt despre necuvenitele sale vorbiri întrebuinţate în coprinsul satului arătate prin raportul [1]) celorlalţi doi tovarăşi ai săi cu nr. 78 şi abaterile din datoriile făcute din parte-i, să trimite acest într-adins dorobanţi, carele mergînd, prin ajutorul tovarăşilor săi să-l aducă aci a urma cele de cuviinţă potrivit cu a sa faptă.

Nr. 3857
1848 iunie 22

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 229 v. Concept.

1) Vezi **supra** doc. nr. 14.

19

1848 iunie 22. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri ca țăranii clăcași să-și respecte obligațiile față de proprietari și arendași.

Dreptate și frăție
Domnule subadministrator al plășii Oltețului de Jos.

Cîțiva dintre arendașii moșiilor dintr-acest județ înfățișîndu-să cu reclamație au arătat administrații că locuitorii țărani după ale lor proprietăți să împotrivesc încă pe alocurea uni dintr-înșii și feluri de laude spăimîntătoare, prin urmare dar fiindcă pentru această împrejurare s-au deslușit d[umita]le îndestul prin adresa nr. [loc alb] despre măsurile ce ai să întrebuințezi în asemenea împrejurări cînd s-ar ivi împotriviri din partea lăcuitorilor clăcași, Administrația să cunoaște datoare și acum cu grăbire a da aceasta în cunoștința d[umita]le și ca pentru o pricină ce să privește dintre cele mai delicate te poftește ca să iei îndată acele mai îndeaproape măsuri și să străduiești dinadinsul prin blînde povățuiri a aduce pă toți locuitorii la adevărata cunoștință a dreptului înțeles a celor hotărît despre soarta numiților făcîndu-i să se pătrunză mai bine și să nu se arate împotrivitori la răspunderea datoriilor lor către proprietari sau arendași pînă cînd cinst[ita] Obșteasca Adunare Constituantă va hotărî punerea în lucrare a reformelor prevăzute prin Constituție și ale cărei lucrări sînt a se deschide foarte curînd. Pentru aceasta d[omnule] suptadministrator să cere de la d[umnea]ta exactă stăruire ca să nu să mai dea prilej reclamațiilor a să mai arăta la Administrație.

Anul 1848
Luna iunie 22
Nr. 3210

Salutare și frăție
Administratorul j[udețului] Vîlcea
C. Cerchez

Secretar,
Capeleanu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 230.

20

1848 iunie 23. Adresa polițaiului orașului Rîmnic înaintată Primăriei prin care face cunoscut că joi 24 iunie se va aduna Garda Națională.

Dreptate și frăție!

Domnului magistrat al orașului Rîmnicu Vîlcea,

Spre a să pune în urmare coprinderea poruncii Administrației cu no. 3226 urmată după a d[omnului] ministru ce s-au primit acum în alăturare cu în copie instrucția pentru întocmirea Gvardiei Naționale prin acest oraș; vă pohtiți ca mîine joi de dimineață la 24 ale aceștia pă la opt ceasuri evropenești să vă aflați adunați complect în aici presudvic unde și suptiscălitul la vremea arătată mă voi afla acolo pentru prezisa împrejurare.

Salutare și frăție!

Polițaiul orașului Rîmnic
A. Sterian

Anul 1848
Luna Iunie 23
No. 624

[Rezoluție:] Să să răspunză domnului polițai că după cererea d[omnului] administrator cu hîrtia no. 3185 [1]) s-au primit tabla lăcuitorilor acestui oraș pentru întocmirea Gvardiei Naționale.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, f. 107/1848, f. 29.

[1] Vezi **supra** doc. nr. 15.

21

1848 iunie 23. Magistratul orașului Rîmnic trimite Administrației județului Vîlcea lista cu bărbații din oraș care pot face parte din Garda Națională.

Dreptate și frăție !

Domnule administrator al județului Vîlcea,

Să alătură pă lîngă aceasta ceruta tablă, prin adresul cu no. 3185, [1]) de lăcuitorii aflați într-acest orași, însă pînă în Podișor s-au întocmit două văpsele, galbenă și albastră, atît proprietari cît și chiriași, pămînteni și străini aflați. Iar a treia văpsea roșie, care să începe din Podișor la deal, urmînd a fi în aista și lăcuitorii mahalalii Cetățuia, precum s-a vorbit prin grai cu d[umnea]lor. S-au scris într-această tablă numai pînă în barieră numai, rămîind desăvîrșirea ei. Și cuvinciosul drum al Gvardiei Naționale a se da de cins[tita] Administrație.

Salutare și frăție !

Prez[identul] Magistratului

Teodor Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Anul 1848 iulie 23

[Urmează apoi] „Tablă de lăcuitor[i] și chiriași[i] aflați într-acest orași Rîmnic[u] Vîlcea pă trei văpsele galbină, albastră și roșie, pentru întocmirea Gvardii Naționale. 1848 iunie 22" **[cuprinzînd]**

[145 de nume pentru vopseaua galbenă]
[238 de nume pentru vopseaua albastră]
[26 de nume pentru vopseaua roșie]
[409 de numere în total] [f. 4—11].

[Rezoluție :] Tabla este întoarsă înapoi la Magistrat ca să ia iscălească, alăturînd lîngă văpseaua galbenă și cele 26 nume ce să trecuseră supt numirea de văpseaua roșie, pe care fără zăbavă o va trimite apoi iarăși la Cîrmuire. Tot deodată însă, i se va face cunoscut și Magistratului și poliții că să vestească pe toți cetățenii orașului ca sîmbătă, la 26 ale curgătoarei, să se adune aici la Administrație, la 9 ceasuri evropenești de dimineață și de va binevoi și onorabilul Magistrat a asista, spre a se întocmi cu desăvîrșire Gvarda Națională. Tot într-o vreme se vor arăta domnilor cetățeni că oricare dintr-înșii nu va veni atunci, va pierde în urmă dreptul a or ce pretenție or mai vrea să facă.

C. C[erchez]

iunie 24

Prefectura județului Vîlcea, dos. 34/1848, f. 3 r – 3 v. Orig.

[1]) Vezi supra doc. nr. 15.

22

1848 iunie 23. Raportul Magistratului orașului Rîmnic prin care înaintează Administrației județului Vîlcea lista locuitorilor înscriși în Garda Națională.

Către
Administrația județului Vîlcea,

Să alătură pă lîngă aceasta ceruta tablă prin adresul cu no. 3185 [1]), de locuitorii aflați într-acest oraș însă pînă în Podișor s-au întocmit două văpsele galbenă și albastră atît proprietari cît și chiriași, pămînteni și străini aflați, iar a treia văpsea roșie care să începe din Podișor la deal, urmînd a fi în aceasta și lăcuitorii mahalalei Cetățuia precum s-au vorbit prin grai cu dv. s-au scris într-această tablă pînă în barieră numai rămînînd desăvîrșirea lui și cuviinciosul drum Gvardei Naționale a să da de ci[nstita] Administrație.
1848 iunie 23
No. 292

Prez[ident]
T. Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

Anexă

Tablă de lăcuitorii și chiriașii aflați într-acest oraș Rîmnicu Vîlcea pă trei văpsele : galbenă, albastră și roșie pentru întocmirea Gvardei Naționale.

1848 iunie 22

No. locuitorilor	Văpseaua galbenă	Înscriși în Garda Națională *
1.	Vasile Pleșican	iunie 15
2.	Vasile cizmaru	iunie 14
3.	Stoica Copcă	idem
4.	Ioan Inovici cîntărețu	
5.	Tache Marinoiu	căprar
6.	Costache Iancu	iunie 16
7.	Nicolae tutungiu	
8.	Ștefan Argeșanu	
9.	Gheorghe Șchiopu	

No. locuitorilor	Văpseaua galbenă	Înscriși în Garda Națională *
10.	Constantin Angheliu	
11.	Ilie Ivan	iunie 15
12.	Petrache Sutescu	idem căprar
13.	Ioan Otravă	
14.	Barbu tîmplaru	iunie 15
15.	Alecu cofetaru	
16.	Dincă Stancu, croitoru	iunie 15
17.	Trică Stancu, croitoru	
18.	Dincă Rentă	iunie 15
19.	Tănase Hagi Gheorghiu	căprar iunie 16
20.	Constantin cîrciumaru al lui Tănase	
21.	Gheorghe Lazăr, moraru	iunie 15
22.	Marin Piscupescu	căprar
23.	Vasile Popovici, oculistu	
24.	Nicolae Vlădescu	căprar
25.	Niță Naniță	iunie 16
26.	Ioniță tutungiu	iunie 15
27.	Dincă dogaru	iunie 15
28.	Matei brutaru, Mehedințeanu	
29.	Statie brutaru	iunie 16
30.	Radu cojocaru	idem 16
31.	Ghiță Arsenie	iunie 14
32.	Anastasie Sîrbu, zidaru	iunie 16
33.	Dumitru Ceaușescu	idem
34.	Gligore	
35.	Stroie Plugaru	iunie 14
36.	Anastasie Arsenie	iunie 16
37.	Tudor vizitiu	idem
38.	Stan Arsenie	
39.	Pătru Ceaușescu	idem
40.	Nicolae Pungaru	idem, iunie 16
41.	Luță Toma, băeașu	iunie 17
42.	Nicolae Bercu	idem
43.	Nicolae curelaru	idem
44.	Nicolae Cherea	idem
45.	Matei lulelaru	idem

No. locuitorilor	Văpseaua galbenă	Înscriși în Garda Națională *
46.	Gheorghe al Păuni	idem
47.	Pătru Ceauș	
48.	Pătru Niță, cîrciumarul Episcopiei	idem
49.	Stoica lulelaru	
50.	Mihai Tudor al moașii	idem
51.	Stoica Blăncuți	idem
52.	Dincă Bîrsan	idem
53.	Nicolae Sutescu	idem
54.	Hristea caldarmagiu	idem
55.	Niță Tomescu	idem
56.	Mihai Cîrstoiu	
57.	Dincă Dimigeană	
58.	Petrache Bizan	căprar
59.	Ștefan Davidescu	iunie 18
60.	Gheorghe Dincă	iunie 18
61.	Teodor Clinovescu	iunie 18
62.	Alecu Hrisescu	
63.	moș Ghiță Vlădescu	
64.	Radu curelaru	iunie 18
65.	Dragomir Cernătescu	iunie 18
66.	Stanciu Căpățîneanu	iunie 18
67.	Ghiță Ivan	
68.	Năstase protopopu Statie	iunie 18
69.	Costică șetrăresii Marghioala	căprar
70.	Matache Filip	căprar
71.	Naie Baldovin	
72.	Ion Ungureanu grădinaru Episcopiei	iunie 18
73.	Niță vizitiu	iunie 18
74.	Florea vizitiu	iunie 17
75.	Dumitru Glăvan	
76.	Panaite Arsenie	
77.	Trandafir croitoru	
78.	Savistache și Nae Protopopescu	iunie 17, căprari
79.	Nița Radovici	iunie 17

No. locuitorilor	Văpseaua galbenă	Înscriși în Garda Națională
80.	Tache cizmaru	idem
81.	Barbu Caragicu	
82.	Costache Marcovici	căprar, iunie 18
83.	Ioniță Vâlsănescu zet Petrăroaia	idem iunie 17
84.	Manole Golescu	idem
85.	Ghiță David Păun	
86.	Bedros armeanu	idem
87.	Nicolae Mișcuricescu	idem
88.	Nicolae cojocaru	
89.	Iosif tîmplaru	idem
90.	Friderih spițeru	idem
91.	Iosif Repea	
92.	Ioan Milea cojocaru	
93.	Calistrat	
94.	Dincă Drojanescu	
95.	Naum sîrbu	
96.	Ianache cojocaru	
97.	Gheorghe cojocaru	
98.	Ghiță Iovipali	
99.	Protă Miler neamțu	Închiriași în hanu [lui] Costache Vlădescu
100.	Frații Kenesperi	
101.	Peter Roată	
102.	Iohan Marinovici	
103.	Ghențer croitoru	
104.	Nicolae Trandafirescu	
105.	Costache Tufanu	
106.	Fridirih cizmaru	în casele popii Ioan
107.	Albert tinichigiu	în curtea bisericii Domnești
108.	Anton ciaprazaru	
109.	Nicolae Dianu	
110.	Nae rachieru	
111.	Petre Bunescu	
112.	Manu Gheorghe Caramidea	în cîrciuma lui Petre Bunescu
113.	Gligore cizmaru	

No. locuitorilor	Văpseaua galbenă	Înscrişi în Garda Naţională *
114.	Gligore sin Constandin cojocaru	
115.	Nicolae croitoru	în prăvălia lui Mustaţă
116.	Costache cojocaru, Craioveanul	
117.	Ion cizmaru	din hanul Pietrăresei
118.	Marin croitoru	
119.	Preda cavafu	
120.	Stan Cernătescu	
121.	Nedelcu Cernătescu	mort
122.	Pavlache şi tovarăşii marchitani	
123.	Petrache Miscuricescu	
124.	Iancu Borănescu	căprar
125.	Costache Borănescu al Ţiţii	
126.	Toma Olănescu	
127.	Iosif Bană sub casele Tomi Olănescu	mort
128.	Costache Dincă Borănescu	căprar
129.	Dincă Popescu	
130.	Tache Iliadis	
131.	Luca Pleşoianu	
132.	Alecu popa Petrică	
133.	Costache Cioculescu	căpraru
134.	Costache Radovici	
135.	Ioniţă Vladimirescu	
136.	Costache Vladimirescu	căprar
137.	Gligore pantofaru	
138.	Alecu Protopopescu	căpraru
139.	Ioniţă Băran	
140.	Constantin Lascu	
141.	Dincă Bujoi	
142.	Nicolae Cernătescu	căpraru
143.	Gheorghe Ribineanu	
144.	Zisu Dumitrescu	apărat
145.	Nicolae căntăreţu	

*
* *

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscriși în Garda Națională *
1.	Stan cîrciumaru al lui Costache Mărmureanu	
2.	Nicolae cîrciumaru, Tufeanului	
3.	Preda Miscuricescu	
4.	Alecsandru Ivan	în cîrciuma lui Miscurici
5.	Sandu Gheorghiu Rentea	
6.	Bucur Ungureanu	
7.	Zamfir Nedelcovici	
8.	Dincă Marinoi	
9.	Fredel starostele de sudiți	iunie 15
10.	Costache Avramescu	
11.	Petre Dimitriu	
12.	Gligore Rentea	iunie 15
13.	Costache Mămureanu	
14.	Miniță Enea brașoveanu	
15.	Dincă Recea	iunie 15
16.	Ioniță boiangiu	idem
17.	Ene boiangiu	idem
18.	Costea brutaru	idem
19.	Pătru Dicu	
20.	Ivan tabacu	iunie 14
21.	Simion Neacșu	iunie 15
22.	Pătru Gușatu	iunie 15
23.	Matache cojocaru	iunie 15
24.	Niță zidaru	idem iunie 15
25.	Gheorghe sin popa Păun	iunie 16
26.	Dumitru sin popa Ioan Ungureanu	idem
27.	Chiriac cizmaru	idem
28.	Dincă Niță Văduva, moraru	idem
29.	Matei Rostoceanu	idem
30.	Gheorghe Marinescu	idem
31.	Vasile plăpumaru	idem

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscrişi în Garda Naţională *
32.	Filimon cîrciumaru	idem
33.	Gheorghe Suflă	idem
34.	Ghiţă Dobriceanu	
35.	Dumitru zet Petre brutaru	
36.	Petru brutaru cel mic	
37.	Şerban brutaru	
38.	Ion zet Şerban brutaru	
39.	Costandin cojocaru Ciorăscu	
40.	Costache Anton cojocaru	
41.	Nicolae tabacu	
42.	Stancu tabacu	
43.	Niţă sin Mihai croitoru	
44.	Nicolae moraru	
45.	Stan moraru la moara Piscupiei [sic !]	
46.	Ştefan jogăraru	
47.	Gheorghe moraru	
48.	Gheorghe tabacu	
49.	Nicolae dorobanţu	
50.	Tănase jogăraru	
51.	Ion Botezatu	
52.	Ioniţă tabacu	
53.	Constandin tabacu	
54.	Constandin Ion, tabacu	
55.	Ion tabacu	
56.	Radu potcovaru	
57.	Manu Ungureanu	
58.	Statie cizmaru	
59.	Ghiţă Lipoveanu	
60.	Nicolae Lipoveanu	
61.	Mihel neamţu, rotaru	
62.	Constandin Poenaru	
63.	Dumitru Tănase, cavafu	
64.	Gheorghe Tănase, cavafu	
65.	Constantin Gheorghe Fudulu	
66.	Preda Bujoreanu	

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscriși în Garda Națională *
67.	Temsivar neamțu, croitor femeesc	
68.	Ștefan neamțu, tîmplar	
69.	Niță Ghiță Marian	
70.	Mihalache Alecsiu	
71.	Matei cojocaru	iunie 14
72.	Tănase brutaru	
73.	Ion Pătru, brutaru	
74.	Păun cojocaru	
75.	Pătru Păun, cojocaru	
76.	Tănasie Obretin Dima	
77.	Dumitru	în cîrciuma
78.	Alecu Sterian	lui Obretin
79.	Iancu ovreiul	în casele idem
80.	profesoru Gheorghe Făurescu	
81.	Constantin Herea, cojocaru	
82.	Dumitru Constandinovici	
83.	Gheorghe Copcă, cizmaru	iunie 14
84.	Ispas zidaru, sîrbu	iunie 15
85.	Apostol povarnagiu	idem
86.	Ioan Oteșanu	
87.	Gligore Căzănescu	idem
88.	Hristea, cizmaru	idem
89.	Constantin croitoru	idem
90.	Dumitru bărbieru	idem
91.	Ghiță, cojocaru	idem
92.	Adam Constandin Ghegu	
93.	Iacovache Bujoreanu	
94.	Ioan al Stani văduva	la cîrciuma Gărdescului iunie 16
95.	Matei Gărdescu	iunie 16
96.	Gheorghe Tarara	iunie 16
97.	Costache Gheorghe Caracaleanu	iunie 16
98.	Todorache cîrciumaru	în casele [lui] Costache
99.	Dumitrache cobzaru	Caracaleanu

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscrişi în Garda Naţională *
100.	Costache Muscalagiu	în casele popi Matei
101.	Achim Ungureanu	iunie 16
102.	Vasile şi Ştefan Giuleşti	
103.	Ghiţă argintaru	
104.	Marin lăutaru	
105.	Iamandi popa Vasile	idem
106.	Pană Vasiliu	idem
107.	Niţă şi Costache Greceni	iunie 15
108.	Hristache cizmaru	
109.	Andrei cizmaru	iunie 16
110.	Marin Streche	iunie 16
111.	Ghiţă brutaru	iunie 17
112.	Ioniţă cizmaru Mihăilă	iunie 16
113.	Ioniţă Streche	iunie 17
114.	Dumitru cojocaru ginerele lui Ioniţă Streche	idem
115.	Barbu, rachieru	idem
116.	Niţă Temelie	idem
117.	Chiriac, cojocaru	idem
118.	Mihail. cizmaru	idem
119.	Niţă Chiriac, cojocaru	
120.	Dobre Caragea	idem 17
121.	Gligore Marinescu	
122.	Niţă Albulescu	
123.	Stancu Pop	iunie 16
124.	Dincă Gherman	iunie 16
125.	Petre Temelie	iunie 18
126.	Niţă sin Ene Arnăutu	iunie 18
127.	Costache cizmaru, Tarara	iunie 18
128.	Iordache Marinovici	iunie 17
129.	Conciu Velea	idem iunie 18
130.	Ghiţă pietraru	
131.	Dincă Ieovoiu	iunie 15
132.	Zamfir Petrovici, cojocaru	iunie 18
133.	Radu Chivovici	iunie 16
134.	Ianache Alecsiu	iunie 18

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscriși în Garda Națională *
135.	Mitu Stoicovici	
136.	Costache Rentea, hangiu	iunie 18
137.	Niță Ianmadescu	iunie 17
138.	Marin Marinovici, hangiu	iunie 17
139.	Haim, croitoru și calfele lui	iunie 18
140.	Iosif Vlah tîmplaru al Leopoltoii	
141.	Ioniță telearu	
142.	Ioan Lahovary	
143.	Ștefan Ilinescu, de la Lahovary	
144.	Constandin rachieru tovarăși Barbu rachieru	
145.	Nicolae croitoru bezi calfele	iunie 18
146.	Mihai bărbieru, bezi calfele	
147.	Iancu croitoru	
148.	Weis și Nicolae, croitori nemțești	
149.	Gheorghe simigiu	
150.	Costache Carabelea	iunie 14
151.	Ianoși tinichigiu	în hanul lui Carabelii
152.	Leopolt neamțu, tîmplar	
153.	Ghiță Vlădescu	
154.	Costache Vlădescu	
155.	Ghiță Nedelcovici	
156.	Hagiu Gheorghe, cafegiu	
157.	Costache Piersiceanu	
158.	Ioan Popovici	
159.	Moise ovreiu bezi calfele	
160.	Hristodor Catopulea	
161.	Ghiță Ribincea (Rîmniceanu)	
162.	Ioan Bunescu	iunie 18
163.	Iancu și Alecu Olănești	
164.	Mihalache Andrei, cizmaru	iunie 18
165.	Mihalache Orumolu	iunie 18
166.	dohtor Slahter	

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscrişi în Garda Naţională *
167.	Nicolae Beşleagă Cărstea	iunie 18
168.	Ştefan Barbu Tonca al Mariţii	iunie 18
169.	Ioan Lungu	iunie 18
170.	Gheorghe Udrea, curelaru	iunie 18
171.	Moise Raculescu	iunie 18
172.	Marin Pîrvu, potcovaru Cernea	iunie 18
173.	Vlad daragiu	
174.	Gligor Vărgaru	
175.	Ghiţă Sterian	
176.	Ghiţă Capeleanu	
177.	Alecu Furduescu	
178.	Niţă sacagiu	
179.	Costi herar	
180.	Dincă Olănescu	
181.	Niţă Dimitrescu	iunie 18
182.	Gheorghe cîrciumaru	la Dincă Olănescu
183.	Dincă Slăvitescu	
184.	Tache Zisu	
185.	Nicu Vlădescu	
186.	Ghiţă Străchinescu	
187.	Alecsandru Botescu	
188.	Gheorghe işlicaru	
189.	Iorgu Oromolu	iunie 18
190.	Ion Ungureanu, dulgher	
191.	Costache Codreanu	în Bărăţie
192.	Andrei Carolschi, cîrciumar	
193.	Dincă cizmaru frate cu Tache cizmaru	
194.	Stanciu cîrciumaru	supt Denciuleasa
195.	Iancu croitoru femeesc	
196.	Ghiţă Nicolae Vlădescu	
197.	Ioniţă Nicolau	în prăvăliile [lui] Marinovici

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscrişi în Garda Naţională *
198.	Mihăiţă cîrciumaru lui Dragomir	
199.	Ion alviţarul de la cîrciuma lui Dragomir	
200.	Dimitrache Braşoveanu cu calfa lui Nicolae Grecu	
201.	Dincă, cojocaru robitu	
202.	Ilie cofetaru	
203.	Anastase Boicescu	
204.	Andrei cîrciumaru	
205.	Niţă Ghiţă Temelie	
206.	Constandin cizmaru	
207.	Dumitru cizmaru	
208.	Anton Ungureanu	
209.	Nica racheru	în prăvăliile lui Dumitru cizmaru
210.	Nicolae Iancovescu	
211.	Ivan Iohan	în prăvăliile lui Iancovescu
212.	Andraşi Tomaşi	
213.	Fridirih Holma cizmaru (1. ind.)	
214.	Gligore Davidescu	
215.	Sontag spiţeru	
216.	dohtorul Vasile (Anania)	la Măldărescu
217.	Iancu băcanu	
218.	Franţi croitorul, deosebit de calfele lui	
219.	Mihai Stancu	
220.	Alecu croitoru, bez calfele lui	
221.	Alecu Bujoreanu	
222.	Costache Matei	
223.	Costache Popescu	
224.	Ioniţă Argeşeanu	
225.	Tache Hristescu	
226.	Iordache Olănescu	

No. locuitorilor	Văpsaua albastră	Înscrişi în Garda Naţională *
227.	Matache Urşanu	
228.	Petrache Radovici	
229.	Barbu cojocaru	
230.	Anghel cizmaru	
231.	Ştefan aprodu	
232.	Haim ovreiu, croitor fomeesc	
233.	Drăghici Zavricea	
234.	Ioniţă Sandu măcelaru	
235.	Sandu măcelaru	
236.	Duţă Tudor lăutaru	
237.	Ianache al Neacşi	
238.	Andrei Vărgatu	

*
* *

No. locuitorilor	Văpsaua roşie	Înscrişi în Garda Naţională *
1.	Dumitru Mehedinţeanu	
2.	Ioniţă [al] Măriuţii Dănciuleasa	
3.	Costache Marinoiu	
4.	Costandin cîrciumaru lui Ciucu	
5.	Radu Antimie	
6.	Ioniţă ginerele Roşului	
7.	Hristea Bobîlcă	
8.	Nicolae Tunsu	
9.	Ioniţă Tunsu	
10.	Ion lăcătuşu	
11.	Gligore cismaru	

No. locuitorilor	Văpsaua roșie	Înscriși în Garda Națională *
12.	Costandin Sușcu	
13.	Niță Sușcu	
14.	Stancu Achim	
15.	Ristea Ciulea	
16.	Marin bucătaru	
17.	Gligore Muscalagiu	
18.	Costandin Cernea cu Pătru fecioru	
19.	Stanciu Calu	
20.	Ioniță Mareș măcelaru	
21.	Nică Vărgatu	
22.	Călin Nică Vărgatu	
23.	Florea Mandă	
24.	Manda măcelaru	
25.	Gheorghe Pestrițiu	
26.	Gheorghe Vulpe	

Primăria orașului **Rm. Vîlcea,** dos. 107/1848, f. 15–23.

Ediții: M. Regleanu, **Documente privind anul revoluționar 1848 în Țara Românească,** București 1962, p. 45–52 care nu menționează localitatea (Rîmnicul Vîlcii) și indică membrii Gărzii Naționale numai din „văpselele" galben și albastru, fără roșu. (M. Regleanu publică documentul de mai sus din fondul **Comisia alcătuită pentru cercetarea celor amestecați în fapte revoluționare"** aflat la Arh. St. Buc., dos. 1/1848, f. 64–69 v. Orig.)

1. Vezi **supra** doc. nr. 15.

23

1848 iunie 24. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor, cuprinzînd măsurile ce trebuiesc luate pentru liniștirea locuitorilor și respectarea drepturilor proprietarilor și arendașilor.

Către aleșii din sate

Măcar că prin porunca de supt nr. [ ] pă lîngă care eri s-au trimis în copie a domnului administrator al acestui județ vi s-au scris a obștii la toți lăcuitorii că drepturile proprietărești au a să urma ca și pînă acum pînă cînd ci[nstita] Obștească Adunare Constituantă Națională va hotărî legea cea specială pentru acel act.

Dar și acum în temeiul adresului domnului administrator nr. 3210[1] prin care să zice că au luat știință din jalba ce au primit de la cîțiva din arendașii de moșii, că lăcuitorii țărani să împotrivesc la răspunderea drepturilor reciproace răspîndiră pă alocuri unii dintr-înșii și feluri de laude spăimîntătoare.

Vi să scrie ca să strîngeți pă toți lăcuitorii acelui sat și să le cetiți în multe rînduri această poruncă făcîndu-i prin blînde povățuiri a să pătrunde de dînsa și ai aduce pă toți la adevărata cunoștiință a dreptului înțeles a celor hotărîte despre soarta-le și a nu să arăta împotrivitori la răspunderea datoriilor către proprietari sau arendași pînă cînd ci[nstita] Obșteasra Adunare Constituantă va hotărî punerea în lucrare a leformelor [sic!] prevăzute prin Constituție și ale căria lucrări sînt a să deschide foarte curînd asemănîndu-vă și înșivă aceștii îndatoriri căci la dinpotrivă la cercetarea ce sînt a face însumi ieu suptadimistratoru negăsind puse în urmare veți trage asupră-vă învinovățire.

Nr. 4008 Zătreni de Sus
30
Nr. 4038 Lalosu

1848 iunie 24

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 231. Concept.
[1] Vezi supra doc. 19.

1848 iunie 25. Plîngerea arendașului moșiei Otetelișu adresată Subocîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care face cunoscut că locuitorii clăcași nu voiesc a îndeplini obligațiile ce le au.

Cinstitei Suptcîrmuiri a plășii Oltețului de Jos

Supt iscălitul îngrijitor al moșiei Otetelișu necontenit pă toate zilele am făcut cunoscut lăcuitorilor clăcași hălăduiți pă această proprietate a sări pentru întîmpinarea lucrărilor ce avem atît cu mîinile cum și vitele plugărești unde zadarnică mi-au fost orice vestire fiindcă ei împotrivindu-să n-au dat ascultare, dintr-a cărora împiedicare au rămas zece pogoane porumbi nesăpate, precum și zăgazurile morilor ne meremetisite pricinuindu-se simțitoare pagubi care se vor cere de la înșine măcar că și ce s-au săpat din porumb nu-și are nici un fel de asemănare după cum trebuința cere.

Pentru care acum cu răvărsarea ploii urmate voind ai... [1]) ca cu chipul următor, doar iarăși vor mai dobîndi îndreptare.

Am făcut iarăși vestirea tuturor clăcașilor chiar prin ajutoru ci[nstitei] Suptcîrmuiri ce avem întru acest sfîrșit, care zadarnică au fost a noastră vestire fiindcă ei ceia ce au apucat tot aceia urmează. Așadar pentru că eu cunosc o mare împiedicare din parte-le tocmai acum în vremea copăitului și a cositului de fînețe cu a lor neascultare rămîind nesăvîrșite și în pericol de pierdere o să să pricinuiască simțitoare pagubi care în toată vremea să vor cere de la dînșii. De aceia dar este cu cinste rugată ci[nstita] Suptcîrmuire să binevoiască ca din sînul său să trimiță în fața locului pă cine va socoti de cuviință a prevedea... [1])munca ce este a să lucra și dintr-a numiților zăticnire rămîne nesăvîrșită unde și eu mi-am ridicat mîinile de supt a ei îngrijire și ei înșiși vor da răspunsu către d[omul] proprietar al mieu.

[1]848 iunie 25

Plecat,
Nicolae Diculescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1848, f. 232.
[1] Locuri indescifrabile.

1848 iunie 25. Raportul lui Hrisant Hurezeanu adresat Mitropolitului Țării Românești despre intrigile egumenului Bitriței protestînd contra sechestrării sale în oraș, după cererea orășenilor.

Prin Suptcîrmuirea locală fiind publicată către locuitorii aceștii despărțiri noua Constituție, după poruncile primite de la cinstitul Departament din Lăuntru, am luat și eu parte la bucuria obștească, că milostivul Dumnezeu a binevoit a lumina norodul și a să liniști lucrurile, fără a să arunca cea mai mică neorânduială sau amestecături. Iar pă lîngă aceasta, înțelegînd că în capul cinstitului Guvern Provizoriu sînteți și preasf[inția] voastră prezent m-am grăbit a mă duce la orașul Rîmnicul, unde preasf[inția] sa părintele Sevastis să afla dorind să-l întîlnesc și să-l întreb dacă sînt trimise de la preasf[inția] voastră careva instrucțiuni atingătoare pentru cliros.

Plecînd zic de aici din mănăstire joi la 17 următor am sosit la 7 ceasuri evropienești seara la metohul mânăstirii numit Troian, ce este lîngă oraș și ducîndu-mă la părintele Sevastis, am zăbovit aici ca două ceasuri în vorbire cu preasf[inția] sa și pe urmă am plecat ca să mă duc la metoh a mă odihni, vreme de noapte fiind, și ca a 2-a zi să mă întorc aici la mănăstirea Hurezu, grăbindu-mă mai vîrtos cu lucrarea mănăstirii Bistriții, ce urmează cu repeziciune și cu care mă silesc a să isprăvi, împreună cu biserica, pînă la toamnă dacă cinstitul guvern va binevoi a nu înconteni lucrările începute.

Iar părintele egumen Bistriceanu, care să află în oraș, căci la mănăstire nu-i place a ședea, iubind politica și care, precum cunoașteți și preasf[inția] voastră, de cînd s-a început clădirea mînăstirii Bistrița, dată supt a mea îngrijire, nu s-au precurmat pînă astăzi cu nenumăratele felurimi de catigorii asupra cinstii mele, au găsit și astăzi prilej de a mă ataca.

Căci înțelegîndu-se cu cîțiva prieteni, ai săi din orășenii rîmniceni, ce poartă caracterul sf[inții] sale și cari acum au luat titlul de Guardie Națională, i-au îndemnat a merge la domnul cîrmuitor să arate că eu am încărcat 6 cară cu banii și cu odoarăle mînăstirilor Hurezu și Bistrița, pornindu-le peste graniță pe la Cîineni.

Las acum preasf[ințite] părinte, la o parte povața Bistriceanului și vă arăt cu zmerenie cele întîmplate.

Eșind ei într-aceia seară din oraș, m-a întîmpinat la podul ce este peste rîul din oraș o mulțime de păzitori gvardiști avînd în frunte pe Grigore Davidescu, care îndreptînd spanganeturile puștilor asupra trăsurii mele, au strigat toți, că nu sînt slobod a eși afară din oraș.

M-am întors dar a merge să mă culc la părintele Sevastis. Iar numiții cari cu mulțumirea mă urma, au strigat ca să merg la domnul ocîrmuitor.

Am mers însfîrșit acolo și înfățișîndu-mă la dumnealui, vrînd ca să aflu pricina execuției mele, am aflat aceleași propuneri, căci Davidescu, șeful Guardiei Naționale cu trupa lui și cu prietenii Bistriceanului, au strigat cele de mai sus vorbe în adăugire ca să fiu ținut la arest pînă să se înștiințeze guvernul ca să ia dezlegare.

Toate aceste nepravilnice fapte văzîndu-le, am rămas că deși zisele propuneri sînt numai minciuni și plăsmuiri deșarte, căci mie nici prin minte mi-au trecut asemenea urmare.

Dar și așea de ar fi, am adaos că datorirea povățuiește pă un egumen de a asigura lucrurile și zestrea mănăstirii oriunde va cunoaște mai bine, ca la vreme să o dea în ființă după catagrafia cu care îi este încredințată ca un singur răspunzător pentru toate, de vreme că cu ăstfel de chip s-a asigurat toate scumpele odoară în cele de mai nainte vremi periculoase și acum sunt în ființă.

Dar în ziua de astăzi eu nu am cunoscut de trebuință ca să le asigurez, judecînd că puțină politică mișcare ce să află înlăuntru țării, pentru binele obștesc, nu va putea aduce nici o vătămare averilor obștești.

Cu toate acestea am zis că cinstita Ocîrmuire poate să facă formele cuvenite cercetînd și la Hurez, și în alte locuri spre a să încredința că acele vorbe sînt izvorîte numai din patimă, ca să îmi aducă necinste, iar nu din vre-o dorință pentru sfintele case.

Îngăduindu-ni-să dar de domnul cîrmuitor ca să dorm la părintele Sevastis, am plecat din curtea cîrmuirii la preasfinția sa înconjurat de mulțimea jandarmilor avînd și dindărătul trăsurii toți cu puștile în mînă, ca cînd ar fi dus un tîlhar la ștreang.

Dar după ce am intrat în casă la preasfinția sa părintele Sevastis, s-au așezat caraulă la ferestre, la uși și la scară, precum și împrejurul casei preasfinției sale.

Acestea toate văzîndu-le și părintele Sevastis, și întrebînd pentru dînsele pe domnul cîrmuitor, i-au răspuns că dacă voința Guardi Naționale a fost așa, d[umnea]lui n-are ce face, povățuindu-mă numai ca să răportuiesc aici la București către pr[ea]sf[inția] voastră, ca către un prezident al noului guvern. Dar eu judecînd că n-ar fi de cuviință a supăra pentru întîiași dată cu asemenea hărtii nici pe preasf[inția] voastră, nici pe cinstirul guvern, am întrebat numai, a doua zi, dacă sînt slobod de a pleca la mănăstire și mi s-au dat de am venit aici supt cuvînt că acum nu sînt oprit. Astăzi dar am luat de știre că după plecarea mea din Rîmnic vrînd ca să facă formele ce întîi nu le-au făcut și viind a-și îndrepta greșeala urmată mai nainte, ar fi răportuit Cîrmuirea, prin ștafetă, către cinst[itul] Departament din Lăuntru, temîndu-se poate că eu să nu fac vreo pretenție asupra raportului cinstii mele, după cum că nici aș fi făcut.

Iar acum, de vreme că dumnealor au răportuit, mă văzui și eu silit a spune toată împrejurarea la cunoștiința preasf[inției] voastre, ca pă deoparte să nu să ia de teme, arătările dumnealor și pă de alta să vă rog plecat ca de veți binevoi, ca șeful bisericesc a sprijini dreptul unui bătrîn egumen, care în tot cursul său de cînd ocupează posturi publice, am păzit totdeauna un caracter cinstit, plăcut socotesc și stăpînirii politicești i bisericești, precum și tuturor celorlalți, apoi veți face ceea ce să va găsi cu cale de către înalta înțelepciune a preasf[inției] voastre.

Pe lîngă aceasta mai adaug la cunoștința pr[ea]sf[inției] voastre că pomenitul Davidescu, ce să zice a fi șeful Gvardii Naționale cu ai săi și cu prietenii Bistriceanului, la strigarea ce-mi face înaintea domnului cîrmuitor, propuneau încă, că eu am bani publici asupră-mi și poate să plec cu dînșii.

M-am mîhnit, preasfinte, foarte pentru acest cuvînt, în vreme că eu totdeauna am întîmpinat trebuințele clădirilor cu bani de aiurea pînă se trimetea de la cinstitul Departament; căci și cînd să aducea de acolo, niciodată era de ajuns. Dar orcum ar fi, eu am împersonat cu două sau trei mii galbeni, să fug din țară lăsîndu-mi toate posturile și enteresurile mele.

Aceasta este cu totul departe de caractirul meu, însă am tăcut, că vremea nu a fost de a vorbi.

Atîta numai acum zic, că pe mine m-a găsit un păcat de m-au însărcinat stăpînirea cu clădirea mănăstirilor. Numai Dumnezeu știe cîte pagube s-a pricinuit enteresurilor mele particulare. Ași 4 ani, zi și noapte nu pui capul jos şi nu necontez din gură povățuind o sumă mare de lucrători și întocmind lucrurile, precum și ca să trimit prin orașe a aduce cele trebuincioase. Vor fi însă supt blestemul pr[ea]sf[inției] voastre acei arhitecți cari voiesc asemenea planuri, ce închipuiesc cetăți iar nu mănăstiri.

N-am în sfîrșit ce să fac, căci acum sîntem către sfîrșit. Atît numai iarăși zic, că preasf[inția] voastră, ca șef bisericesc și ca protector al sfintelor lui Dumnezeu lăcaşuri să vă milostiviți a vă înțelege şi a da cuvenita sfătuire cinstitului Guvern Provizoriu, de a nu se contena puțina lucrare ce a mai rămas, căci apoi să va pierde multă cheltuială ce pînă acum s-a făcut, pierzîndu-se tot odată și monumenturile prințipatului, ce răposații întru fericire domnii, ridicîndu-le, le-au și înzestrat cu niște venituri din care din vechime și acum să face ajutoare pentru folosul obştesc.

Hrisant Horezan

1848 iunie 21
Nr. 75

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 82–83. Ediții: C. N. Mateescu, **Acte și scrisori din trecut,** în „Arhivele Olteniei" (Craiova), nr. 63–64, 1932, p. 372–374.

26

1848 iunie 25. Mărturia călugărilor mănăstirii Hurezu înaintată Subadministrației plaiului Horezu prin care fac cunoscut că din toți banii și toate bunurile aflate sub administrarea lui Hrisant Hurezeanu nu lipsește nimic.

D[umnea]lui domu[l] suptadministrator al plaiului Horezu viind astăzi aici în sf. mănăstire Hurezu și atît după adres al păr[intelui] arhimandrit Hrisant supt no. 73 [1]) cît și după

altul al d[umnealui] administrator al acestui județ Vîlcea cu no. 3244 amîndouă către d[umnea]lui subadministrator făcîndu-ni-se întrebare iar mai vîrtos mie suptiscălitul eclesiarh dacă odoarele și celelalte lucruri ce alcătuiesc zestrea mănăstirii Hurezului asemenea și odoarele m[ănăstirii] Bistrița ce sînt aici în păstrarea supt pecetea păr[intelui] egumenului Bistriceanu, să află în ființă după catagrafie precum și dacă s-au ridicat dintr-însele a să înstrăina de veri cineva, încărcîndu-se în vreun car cu bani și altele, dăm aceasta dovadă prin care mărturisim că toate lucrurile sînt în ființă, nimic dintr-însele nu sînt instreinate ba încă acum zestrea mănăstirii Hurezu și ale ei odoare sînt întreite și păzite toate de păr[intele] arhimandrit Hrisant egumen, bez înfrumusețarea și adăugirea odăilor împrejurul mănăstirii, care stau de față la vederea fiecăruia pă lîngă aceasta mai adăugîndu-ne că nici vreo mișcare n-am văzut până acum din cele mai sus expuse și am iscălit.

1848 iunie 25.

Iscăliți : Cherasie eclesiarhul, Climent iconomu, Eftimie ieromonah, ieromonahu Leontie, Chesarie ieromonah, Grigorie ieromonah duhovnicu, Gheorghe Zografu cîntărețu, N. Iancovescu secretar, Mihale Lucaci, I. Nicolau amploaiați.

Adeverirea Suptadministrații

Acest act fiind cu adevărat al celor dintr-însul iscălite fețe, Suptadministrația după cererea ce au întîmpinat din parte-le adeverează aceasta spre a-și avea toată cuvenita temeinicie. Iscălit suptadministratorul plaiului Horezu,

D. Dobriceanu
[Pecetea]

1848
Iunie 25
No. 6300

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 85 v. Copie.
[1] **Supra** doc. 12.

27

1848 iunie 26. Administrația județului Vîlcea cere Magistratului local să strîngă pe toți orășenii pentru a li se vorbi despre prevederile noii Constituții.

Dreptate, frăție !
Cinstitului Magistrat al acestui oraș

Fiindcă cu adresa d[omunului] ministru al Treburilor din Lăuntru supt 3341 s-au orînduit la acest județ comisari pentru întocmirea Gvardii Naționale și cu alte osebite însărcinări instructive cuviosul eromonah Atanasie și d[omnul] Dumitrache Zăgănescu, am onoare a pofti pe cins[titul] Magistrat ca să facă publicație la toți cetățenii să se adune mîine la ceasul noă de dimineață aici la rezidența Administrații spre a li se face cunoscut duhul și bunăvoință a guvernului ce are întru ceia ce atinge de fericirea nații, după proclamația ce este dată în cunoștința tuturor de obște.

Iar de primirea aceștia să vă împărtăși Administrația cu răspunsul cinst[itului Magistrat].

Salutare și frăție !
Administratoul județului Vîlcea
C. Cerchez

No. 3260/1848 iunie 26

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 37, Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 37.

28

1848 iunie 26. Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic, prin care se comunică noul formular al actelor oficiale.

Dreptate, frăție
Ci[nstitului] Magistrat,

Pe lîngă adresa domnului ministru al Treburilor din Lăuntru cu no. 3281, primindu-să la Administrație formular dat

de Guvernul Provizoriu pentru chipul cu care trebuie a se adresa toate dregătoriile una către alta o alătură dumitale copie după acea formula spre a să face urmare întocmai.

Salutare, frăţie
Administratorul jud[eţului] Vîlcii,
C. Cerchez

ss. indescifrabil
Secretar,

No. 3288
[1]848 iunie 26

Anexă

Dreptate şi frăţie
Domnule ministru al...

Salutare şi frăţie
iscălitura

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 98/1847, f. 23.

29

1848 iunie 26. Scrisoarea lui Hrisant Hurezeanu, egumenul mănăstirii Hurez, adresată lui C. Cerchez, administratorul judeţului Vîlcea, nou instalat, prin care explică arestarea sa de către Garda Naţională din Rîmnic şi dezminte acuzaţia de a fi încercat să treacă graniţa împreună cu bunurile mănăstireşti ce le administrează.

Către d[omul] Cerchez, administratorul Vîlcii
Onorabile al meu domn !

Înştiinţîndu-mă de orînduirea dv. în calitate de administrator al acestui judeţ m-am bucurat foarte cît am dorit a veni acolo ca să vă întîlnesc şi după datorie să vă salutez.

Neputînd acum ca să vă văz socotesc că nu vă veți supăra dacă eu pentru întîia oară în administrația dv. la acest județ vă descriu următoarele cînd vă și rog a le privi ca scoase dintr-o inimă curată și fără cîtuși de puțină pătată.

Întîmplările ce s-au petrecut cu mine acolo în oraș și necinstea ce mi-au făcut unii din domnii rîmniceni în ziua de 17 următor sara, după invitarea unui prieten sau mai bine să zic după a unui vrăjmaș vecin al mieu care crez că le veți auzi dv., dar crez oare și că adevărul nimeni nu vi l-au arătat decît numai acel ce dumnealor au plăsmuit și au cunoscut că le-ar favora nelegiuita urmare.

Eu după ce la 14 plin de bucurie am dat mulțumire lui Dumnezeu și am serbat aici în mănăstire cu solemnitate și după toată orînduiala bisericească proclamația Constituții, la acea zi de 17 am voit să plec la Rîmnic atît pentru trebuința ce am avut la metohul mănăstirii numit Troian de lîngă Rîmnic, cît și ca să întîlnesc pe părintele Sevastie Nifon ocîrmuitorul sf. Episcopii de la care să aflu preasfincția sa păr[intele] Mitropolit ca prezident al noului guvern, au slobozit niscaiva hîrtii atingătoare pentru cler.

Sosind sara la metohul mănăstirii și de aci intrînd în oraș cu o caleașcă a d[umnealui] Bunescu am zăbovit la părintele Nifon ca două ceasuri apoi plecînd în aceeași trăsură ca să mă duc a mă culca la conacul de la Troian m-a întîmpinat la mijlocul podului din marginea orașului, o mulțime de auz aci mii de glasuri strigînd că nu sînt slobod și cu spanganeturile puștilor amenințînd asupră-mi și lovind cai din puțin a fost a mă primejdui și a să răsturna trăsura fiind podu strîmt și neputînd a întoarce trăsura.

Am rămas în nesimțire văzîndu-mă noaptea deodată înconjurat de mulțimea armaților și tare înspăimîntat fiind mi-am închipuit altele că acei gîzi iar nu oameni pă deoparte m-a prins pe mine, iar pă de alta că poate să alerge la mănăstire a ridica argintăria i odoarele și banii publici.

În puține minute m-am pomenit în curtea Cîrmuirii și înfățișat înaintea fostului cîrmuitor deși eram cu mințile pierdute în acel oraș, auz însă un glas zicînd către d[umnea]lui că eu am încărcat și am pornit spre Cîineni ca să trec granița 6 cară cu odoarele mănăstirii Hurezu i ale Bistriții cu sf[întul] sicriu și opt mii galbeni publici ce am fost primiți

mai-nainte de la casa centrală pentru clădirile Bistrița și Tismana.

Am tăcut ca Hristos cînd a fost dus în fața Caiafi și atîta numai țin minte că am întrebat pă d[omul] cîrmuitor unde hotărăște ca să dorm la temniță sau la altă casă și d[umnea]lui au avut bunătatea să-mi zică ca să merg la pă-r[intele] Nifon.

Cu această hotărîre ducîndu-mă la preasfinția sa înconjurat de puști și în strigarea a felurimi de vorbe; aci orășanii s-au așezat caraulă la ușe și la scară la ferestri și împrejurul casi păzind toată noaptea, însă a doua zi sculîndu-mă am văzut străjile ridicate iar eu chemînd pe d[omul] Grigore Davidescu (carele s-au pîrît că chiar numitul au fost capul și cel întîiu arătător al neadevărului) l-am întrebat și mi-am zis că sînt slobod, a pleca ori unde voi[i].

Contez onorabile domn a vă descrie toate amănuntele și necinstea cîtă mi s-au făcut căci apoi mi-ar trebui o vreme și o atestată hîrtie, încît să vă supăr auzul, atîta mai zic, că eu văzînd straja ridicată am plecat cu hotărîre ca la astfel de peristasie să nu fac nici o pretenție aruncînd pricina la vreme însă d[umnea]lor au avut bunătatea ca a doua zi, spre acoperirea greșalei să facă forme și să le pornească prin ștafetă către d[omnul] ministru din lăuntru după care am înțeles că n-au venit ordinul cuvenit.

De aș fi făcut sau de cugetam a face un așa pas nepotrivit caracterului mieu d[umnea]lor nu ar fi putut lua nici un fel de răspundere pentru că chiar însumi sînt răspunzător și pentru banii publici și pentru odoarele mănăstirii care eu le-am păzit în curs aproape de 20 ani și le-am scăpat din cele mai periculoase vremi.

Mulțumită în sfîrșit d[omului] Geanoglu fostul administrator și a celor de pe lîngă d[umnea]lui cari a privit lucrurile cu nepăsare dar poate cu plăcere, iar adăugi că s-a silit a încuviința o formă a căreia înțeles cu totul neadevărat încă și mai mult vătămătoare cinstei și supărătoare la auzul oblăduirii.

Mulțumită zic și la toți d[omnii] orășani cari au știut să păteze cinstea unui egumen și cinstit bătrîn pămîntean al dum-

nealor și cărora deși bine la toți nu am putut face dar rău crez că la nici unul.

Iată-mi domnul mieu într-însa-mi descriere căci eu nu a-și fi vrut să vă supăr dar pentru că sîntem prieteni și socotind că orășenii vor fi bîrfit multe și chiar dv. spre a lor îndreptare și spre a-și sătura în răutății sufletu (în vreme ce rîmnicenii atunci să bucură cînd au prilej de facerea răului) m-am grăbit a vă ruga să nu le credeți, iar guvernul ceia ce astăzi declară dreptatea nu sînt la îndoială că va lăsa cu lacrămi în ochi un arhi[mandrit] bătrîn ca mine cel ce în toată viața am păzit un deosesbit caracter și care în cele mai periculoase vremi am fost credincios patriei i către sfintele lăcașuri ferit fiind cari ostenit cu nădejde, ca acum să-mi poci petrece rămășița vieții în liniște spre mîngîierea și răsplata sudorii mele..

Vă mai adaug domnul meu că eu de la 20 următor plecînd în călătorie la Tismana spre revizuirea clădirii cu care sînt însărcinat m-am întors astăzi aici la mănăstire unde am aflat că eri în lipsă-mi viind d[omul] suptadministrator al plaiului în mănăstire și după adres al dv. au făcut o altă de isnoavă cercetare luînd și înscrisă dovadă de la eclesiarhul mănăstirii și de la cei mai însesmnați părinți.

Crez că asemenea cercetări ce din suflet le doresc nu-mi va vătăma cinstea, ci împotrivă o va spăla, dacă însă dv. ca cel ales [să] țineți cîrma Administrației în mînă și ca cel drept iubior de adevăr veți binevoi a face cele de cuviință și tot deodată a înștiința și pă d[omnul] ministru din lăuntru ca răspuns la îndatorirea ce v-a pus.

Pă lîngă exacta cercetare ce voesc a să face lucrului, doresc ca să cunoască și guvernul de dv. caracterul persoanelor ce [au] protestat pentru mine.

Silit mă văz iubitul mieu domn ca pentru toate acestea să mă ducă cu pericolul vieții la București într-o vreme cînd capitala este bîntuită de boala holerei ca acolo să reclamez de a nu muri în [această] catigorie, căci de a tăcea apoi la împrejurările de astăzi minciunile rostite pentru mine poate să să crează.

Sfîrșesc rugîndu-vă încă o dată ca să mă ertați de supărare și rămîn cu toată onoarea.

Al dv. părinte sufletesc și slugă,
(iscălit) Hrisant Hurezeanu

1848 iunie 26
M[ănăstrirea] Hurezu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 36–87. Copie

30

1848 iunie 26. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu confecționarea a cinci stindarde naționale.

Primită la 26 iunie [1]848

Dreptate și frăție !
Ci[nstitului] Magistrat al orașului,

Potrivit cu adresa d[omnului] comisar ce s-au orînduit de guvern și la acest județ atît pentru întocmirea Gvardii Naționale cît și cu desăvîrșirea instrucției și alte reguli generale.

Să poftește ci[nstitul] Magistrat să puie numaidecît la cale a face cinci stindarde naționale pentru toate despărțirile dintr-această capitală care vor fi după forma celui mai din-ainte făcut cu plată din veniturile casei sale și care să vor scădea în socoteli însă toate acestea să vor sfîrși pînă luni, trimițîndu-le aici în primirea Administrații.

Iar pentru sulițile în care are să stea steagurile să trimite de aici în număr de cinci bucăți.

Administratorul jud[ețului] Vîlcea,
C. Cerchez

Secretar,
ss. indescifrabil

No. 3258
1848 iunie 26

[Rezoluție :] În temeiul aceștia s-au luat de la d[omnul] Dincă Gherman unsprezece coturi șalu și învîrstate galben, roșu și albastru costul lui lei patru parale treizeci, care fac cincizeci și patru parale 25 i două dramuri ibrișin, lei unu

parale 8 și lei cinci parale treizeci și cinci, cusutul lor și țintele așezate la dînsele de către Frantz croitoru și fac toată cheltueala lor lei șaptezeci și unu parale douăzeci și opt să-i facă hîrtie d[omnul] casier a slobozi arătații bani în primirea fețelor însărcinate supt iscălitură în condica contabilității și osesbit să ia și adeverință după orînduială pă care să-l îndrepte la Magistrat tot deodată steagurile să le trimiță la d[omnul] administrator potrivit cereri ce face cerîndu-să răspuns de a lor primire.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 35.

31

1848 iunie 26. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimit 38 de exemplare cuprinzînd decretul Guvernului Provizoriu cu privire la proprietate. Se cere a fi luate măsuri pentru respectarea dispozițiilor acestui decret.

Dreptate, frăție
Domnule subadministrator al plășii Oltețului de Jos

Pe lîngă adresa domnului ministru al Treburilor din Lăuntru cu Nr. 3381 primindu-să la administrație 280 eczemplare tipărite de decreturile Guvernului Provizoriu către proprietari de moșii și către săteni să trimite dumitale dintr-însele 38 bucăți și ți să scrie a le împărți numiților publicuind în tot cuprinsul acei plăși spre știință tuturor de obște și tot deodată să ei măsurile cuvenite ca asemănat dispozițiilor la ale proprietății ci să urmeze ei a îndeplini lucrările proprietarilor după cea înființă legiuire spre a nu suferi recolta vre-o vătămare.

Salutare și frăție
Administratorul județului Vîlcea,
C. Cerchez

Secretar.
Capeleanu

Nr. 3971
1848 iunie 26

[**Rezoluție :**] Cele către domnii proprietari, opt exemplare să vor trimite cu otnoșenie, iar cele către locuitori cu porunci către aleșii satelor îndatorindu-să a pune a lor coprindere în urmare atît pentru înstatornicire asupra muncii cîmpului cît și îndeplinirea drepturilor către proprietarii moșiilor întocmai după cele în ființă legiuiri fără vreo preschimbare.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 237. La f. 239 proclamația Guvernului Provizoriu **Către toți locuitorii de prin sate** din 21 iunie 1848, publicată în **Anul 1848,** vol. II, p. 17.

32

1848 iunie 28. Subadministrația plășii Oltul trimite un dorobanț care să oblige pe locuitorii clăcași de pe moșiile Lungești și Fumureni să-și îndeplinească obligațiile față de proprietar.

Poruncă cu dorobanți,

Arendașul moșiilor Lungești și Fumureni a făcut Subadministrației arătare că lăcuitorii clăcași după această proprietate și chiar după ce li s-au dat în cunoștință poruncile atingătoare de împlinirea datoriilor către proprietate s-ar fi îndărătnicind la răspunderea drepturilor reciproci.

Drept aceea fiindcă nimic nu are a cere vreo modificație legi celei în ființă, pănă cînd c[instita] Obștească Adunare Națională Constituantă, nu va hotărî legea cea spețială pentru ale proprietății, se orînduiește acest dorobanți carele cu ajutorul juraților să le dea încunoștiință a-și îndeplini negreșit datoriile către proprietari.

1848 iunie 28
No. 5545

Pretura plășii Drăgășan, dos. 3/1847, f. 16. Concept.

1848 iunie 29. Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Ocolu să ia măsuri pentru apărarea liniștii publice.

Foarte grabnică

Dreptate, frăție,
Domnule suptadministrator al plășii Ocolu,

După știința ce au luat Administrația că pă alocurea cei rău nărăviți din lăcuitori să abat în urmări de furtișag și netrebnicii bîntuite asigurarea și odihna sătenilor. De acea în temeiul porunci[i] d[omnului] ministru al Treburilor din Läuntru cu nr. 3576 să scrie d[umi]tale ca făr zăbavă să ei măsurile cuviincioase de rechezășuirea tuturor lăcuitorilor săteni, cîrciumari și hangii de restatornicirea și întemeierea strejilor prin sate și de orice alt ce împuternici măsurile polițienești spre o desăvîrșită stăvilire a urmărilor de asemenea vătămătoare fire, chemînd toată luarea aminte și stăruirea d[umi]tale, pentru o grabnică punere în lucrare și ezacta păzire a acestor măsuri.

Să mărginește d[umita]le d[omnule] suptadministrator un soroc de zece zile că pătrunzîndu-te de duhul aceștii porunci să te preumblii pă dată în toate satele și tîrgurile din acea plasă silindu-te cu tot denadinsul ca să restatornicezi liniștea obștii și să-i dai pe vrednice chezășii pă toți cîrciumari[i], hangii și cei făr căpătîi, după cum vi să deslușește mai sus, raportuind pă dată Administrații de urmarea ce să va face întru aceasta.

Pentru domnul administrator al județului Vîlci[i]

Salutare și frăție!
Capeleanu

No. 3394
1848 iunie 29

Subprefectura plășii Ocolu – Otăsău, dos. 1/1846, f. 35. Orig.

1848 iunie 30. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea, trimis Magistratului orașului Rîmnic prin care se face cunoscut că la București, Guvernul Provizoriu a fost răsturnat instituindu-se Căimăcămia.

Cîrmuirea județului
Vîlcea

Anul 1848
Luna iunie 30
No. 3422

Primită la 30 iunie [1]848
Foarte grabnică.

Cins[titului] Magistrat al orașului

Cinstita Căimăcămie a Principatului prin porunca cu no. 15 dă în cunoștiința Cîrmuirii că în urmarea întîmplărilor de la 11 ale curgătorului iunie cunoscută obștii încetînd d[omnul] stăpînitor Gheorghe Dimitrie Bibescu de a mai cîrmui țara prin trecerea mării sale peste graniță în statul Austrii pă temeiul articolului optsprezece din Regulamentul Organic luînd Cîrmuirea stăpîni țării legiuiții caimacami, face cunoscut tuturor locuitorilor spre știință și tot deodată și tuturor acelor dregătorii care nu ar fi luat parte d-a dreptul în răsturnarea Guvernului înființă spre a să întoarce ca să ocupe posturile ce li s-au fost încredințat de domnu[l] țării.

Această Cîrmuire grăbind prin într-adins ștafetă ca să o publice îndată în tot coprinsul orașului spre obștească știință.

Cîrmuitor,
clucer G. Geanoglu

Secretar
sărdar ss indescifrabil

[Rezoluție :] S-au publicat în auzul tutulor orășenilor și va urma la delă.

Pre[zidentul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 98/1847, f. 24.

1848 iunie 30. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care se cere trecerea la organizarea administrativă din-nainte de 11 iunie anulîndu-se toate ordinele date de Guvernul Provizoriu.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea

Anul 1848
Luna iunie 30.
No. 3431.

Ci[nstitului] Magistrat al orașului,

Ci[nstitul] Departament din Lăuntru întemeiat pe porunca cinstitei Căimăcămii a Principatului îndatorează pă această Cîrmuire prin porunca cu no. 3692 [1]) ca toate acturile și despozițiile publicate în țară și cerute a să îndeplini în urmarea întîmplărilor de la 11 iunie curgător și abuzurilor primite de săvîrșitorii lor să să desființeze cu desăvîrșire privindu-se nepravilnice și ca, cînd nu s-ar fi urmat, ci[nstitul] Magistrat dar va pune îndată în lucrare ca să trimiță Ocîrmuirii toate deobște eczemplarele tipărite și alte porunci de asemenea fețe ce-i să va fi trimis, iar după aceasta să să ducă în a lor ființă toate dispozițiile Guvernului legiuit urmate înainte de 11 Iunie pînă acum și să cheme pă toți locuitorii la cunoștința pravililor țării și la a lor întocmai păzire liniștind duhurile ca fiecare să se ocupe în pace de îndeletnicirea lor și mai cu osebire de lucrarea cîmpului și de pravilnicele trebuințe ale proprietăți și ale arendașilor și a nu să pricinui recolti vre-o vătămare.
Această adresă se va aduce la o grabnică îndeplinire.

Cîrmuitor clucer,
G. Geanoglu

Secretar serdar,
ss. indescifrabil

No. 3431
1848 iunie 30

[Rezoluție :] Aceasta va urma la delă fiindcă deloc după primirea acești s-au întocmit acturile a să trimite împreună și

proclamaţia pă lîngă adresul d[omnului] administrator cu nr. 3445 [2]) au rămas.

Prezidentul Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 98/1847, f. 25. O poruncă similară, cu aceeaşi dată, adresată Subocîrmuirii plăşii Ocolul se găseşte în fondul **Subprefectura plăşii Ocolul,** dos. 1/1846, f. 37 r – v.

[2] Vezi **infra** doc. 38. Este vorba despre înlăturarea Căimăcămiei după reîntoarcerea, de la Rucăr, a Guvernului Provizoriu.

[1] Publicat în **Anul 1848,** II, p. 172.

36

1848 iulie 1. Subadministraţia plăşii Olteţul de Jos cere aleşilor satului Poienari să ia măsuri pentru asigurarea liniştii locuitorilor.

Suptadministraţia plăşii Olteţul de Jos
Aleşilor satului Poienari,

Luînd ştiinţă Suptadministraţia că pe alocurea cei rău năraviţi din locuitori se abat în urmări de furtişag şi de netremnice, bîntuind asigurarea şi odihna sătenilor. De aceia în temeiul poruncii d[omnului] administrator cu nr. 3398 vă să scrie că fără zăbavă după primirea aceştia strîngînd pă toţi lăcuitorii săteni, cîrciumari şi hangii şi să-i asiguraţi pă dată pe vrednică chizăşie, spre a putea stăvili urmările unor asemenea fapte. Totdeodată însă vi se adaogă îndatorire ca să întăriţi şi strejuirea de zioa şi noaptea, a fi neclintit cu pajnici[i] trebuincioşi spre a nu găsi prileji acei rău năraviţi ca să-şi întrebuinţeze răul lor cuget. Cînd în urmă veţi depune la canţelaria satului actele chizăşi[i] a fi în păstrare, iar Suptadministraţi[i] veţi raportui spre ştiinţă.

Suptadministrator,
St. Dobrescu

1848 iulie 1
No. 4427

Primăria comunei Poienari, dos. 1/1847–1848, f. 157. Orig.

1848 iulie 2. Ordinul Administrației județului Vîlcea prin care se trimite Subadministrației plășii Oltețul de Jos pentru publicarea în sate a Proclamației datate 30 iunie 1848 privind reinstaurarea Guvernului Provizoriu.

Dreptate frăție

Domnule Suptadministrator al plășii Oltețului de Jos,

Se alătură d[umita]le pă lîngă aceasta copie după adresa d[omnului] ministru al Treburilor din Lăuntru cu no. 3716 [1]) atingătoare de reînființarea Guvernului Provizoriu în locul Căimăcămiei ce s-au fost întocmită la ziua de 29 ale aceștia și-ți scrie ca împreună cu osebuita a ei publicație să le obștești pă dată în coprinsul plășii spre știința locuitorilor tuturor [satelor] și să te asemeni întrutoate cu duhul dispozițiilor coprinse.

Pentru d[omnul] administrator [al] județului Vîlcea,

Salutare și frăție

Secretar,
Capeleanu

No. 3443
1848 iulie 2

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 5. La f. 5 v și 6 copiile ordinului adresat Administrației județului în legătură cu restabilirea Guvernului Provizoriu, datat 30 iunie 1848 și Publicația răspîndită cu această ocazie. Conținutul lor reprodus în anexele doc. 38.

[1] Vezi **infra** anexa 1 la doc. 38. E d i ț i i : **Anul 1848**, II, p. 184–185.

38

1848 iulie 2. Adresă Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic prin care se face cunoscută repunerea la conducerea țării a Guvernului Provizoriu și înaintarea spre publicare a actelor emise cu acest prilej.

Dreptate și frăție !
Cins[titul] Magistrat al acestui oraș

Se alătură cins[titului] Magistrat pă lîngă această copie după adresa d[omnului] ministru al Treburilor din Lăuntru cu nr. 3716 atingătoare de reînființarea Guvernului Provizoriu în locul Căimăcămiei ce s-au fost întocmit la ziua de 29 ale acestia și i să scrie ca împreună cu osesbita ei publicație să le obștești pă dată în tot coprinsul orașului spre știința tuturor locuitorilor.

Salutare și frăție

Pentru d[omnul] administrator [al] județu[lui] Vîlcea

Secretar,
ss. indescifrabil

No. 3445
1848 iulie 2

[Rezoluție :] S-au obișnuit în auzul tuturor orășenilor în dată după primirea lui și aceasta va urma la delă.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Anexa 1

Copie

Dreptate frăție !

Domnule administrator al județului Vîlcea,

Guvernul Provizoriu s-a înființat astăzi după voința poporului, precum va vedea acea Administrație din alăturata proclamație prin urmare poruncile primite ieri acei Administrație supt no. 15 și 3692 pentru întocmirea Căimăcămiei să desființează cu desăvîrșire, fără a să pune nimic în lucrare iar acturile și dispozițiile Guvernului Provizoriu, urmate de la 11 pînă la 28 iunie să vor privi temeinice în toată a lor întindere.

și să vor păzi cu întregime reintrînd în dată în foncție și d[omnul] administrator rînduit la acel județ de pomenitul guvern, acesta se vor obști pă dată în tot județul.

Salutare frăție !

După împuternicirea Guvernului pentru directorul Ministerului din Lăuntru,

Steriade

No. 3716
1848 iunie

Întocmai după original
ss. indescifrabil

Anexa 2

Publicație !

Cei ce s-au obștit eri la 29 ale aceștia subiscălitura noastră făcînd Guvernul Provizoriu rebel și altele, astăzi după voința poporului rumân o refuzăm cu desăvîrșire și întărind din toată puterea mea jurămîntul ce am săvîrșit în Cîmpia Libertății în 15 ale aceiași ca să păzim toate cele 21 articole, afară de articolul proprietății care îl va hotărî obșteasca Adunare, pă care Constituție jur că nu voi călca sub orice sacrificiu din parte-mi. Stindardele libertății se vor ridica pe edificiurile publice cocardele să vor repurta și toată polița cea veche se va desființa prin grabnice porunci ale mele.

Guvernul Provizoriu să va chema prin într-adins curierii și toți foncționarii orînduiți de Guvernul Provizoriu se vor întări în foncțiile lor.

Această publicație se va obști prin glasul foilor pe care am subsemnat-o de față cu deputăția poporului.

(iscălit) Neofit mitropolitul Ungro-Vlahiei
Ioan Cîmpineanu

Scoasă întocmai după primita în tipar de C. Davidescu. 1848 iunie 30.

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 38–39. Ordinul Ministerului de Interne și publicația (anexele 1 și 2) sînt tipărite în : **Anul 1848,** vol. II, p. 185–186

39

1848 iulie 2. Subadministrația plășii Oltul trimite un dorobanț care să ajute jurații satelor Călina și Prundeni să oblige pe locuitorii clăcași să-și îndeplinească îndatoririle față de arendașul moșiei Drăgășani.

Poruncă cu dorobanț,

D[omnul] arendaș al moșiilor Drăgășani a făcut arătare Suptadministrații că lăcuitorii clăcași din satul Călina și Prundeni se îndărătnicesc la răspunderea drepturilor proprietății.

Drept aceea se trimite acest dorobanț ca prin ajutorul juraților să aducă pă toți acei datornici spre urmarea celor de cuviință.

1848 iulie 2
No. 5753

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 17. Concept. Un document similar, sub nr. 5949 din 11 iulie 1848, privind pe locuitorii satului Ștefănești, la f. 22.

40

1848 iulie 3. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor prin care se face cunoscută reîntoarcerea Guvernului Provizoriu.

Către aleșii de sate,

Domnul administrator al acestui județ prin porunca cu no. 3443 [1]) întemeiată pă a domnului ministru al Treburilor din Lăuntru No. 3716 [2]) face cunoscut Suptadministrației că Guvernul Provizoriu s-au reînființat iarăși în locul Căimăcămiei ce să întocmise la 29 ale trecutului iunie poruncind ca poruncile slobozite pentru întocmirea Căimăcămiei să se desființeze cu desăvîrșire fără a să pune întru nimic în lucrare, iar acturile și dispozițiile Guvernului Provizoriu urmate de

la 11 pînă la 28 iulie să vor privi temeinice în toată a lor întindere și să vor păzi cu întregime alăturînd totdeodată și o proclamație din partea preasființiei sale părintelui Mitropolit și d[omnu]lui Ioan Cîmpineanu a să obștii lăcuitorilor care coprinde în chipul următor : cea ce s-au obștit ieri la 29 ale aceștia suptiscălitura noastră făcînd Guvernul Provizoriu rebel și altele astăzi după dorința poporului rumân o refuzăm cu desăvîrșire adeverind și întărind din toată puterea jurămîntul ce am săvîrșit în Cîmpia Libertății în 15 aceștia ca să păzim tot acelea douăzeci și una alcătuiri afară din articolul proprietății care îl va hotărî Obșteasca Adunare pă care Constituție jur că nu o voi călca supt orice sacrificiu din parte-mi, stindardele libertății, să vor ridica pă edificiurile publice, cocardele se vor repurta și toată poliția cea veche să va desființa prin grabnice porunci ale mele. Guvernul Provizoriu să va chema prin într-adins curier și toți foncționarii orînduiți de Guvernul Provizoriu să vor întări în foncțiile lor. Această publicație sub a mea iscălitură se va obști prin glasul foilor pă care am suptînsemnat-o de față cu deputații poporului.

Drept aceia dîndu-vi-să încunoștință cele mai sus coprinse vi să scrie ca să le obștiți la toți locuitorii acestui sat spre obștească știință asămănîndu-să și înșivă cu urmare, întocmai celor descrise.

1848 iulie 3

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 7. Concept.

1) Document reprodus **supra** sub nr. 37.

2) **Ibidem, supra** doc. 38, anexa 1.

41

1848 iulie 6. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic privind pregătirea pentru sfințire a stindardelor revoluției.

Dreptate frăție !

Ci[nstitul] Magistrat al orașului Rîmnic,

Fiindcă duminică la 11 ale curgătorului iulie este a se face sfințirea stindardelor libertății naționale după noua Constituție

de aceia să dea această în cunoștința cins[titului] Magistrat și să poftește ca numai decît să facă grabnică punere la cale de a să pregăti toate stindardele după orînduiala ce s-a însemnat în adresa Administrații cu no. 3258 însemnînd pă dînsele și deviza adecă pe coloarea roșie care va fi deasupra „Dreptate", pă culoarea galbenă care să va pune la mijloc „Frăție" și pă cea albastră de jos „Județul Vîlcea".

Cu acest chip pregătindu-se să să trimiță la Administrație pînă sîmbătă negreșit.

Salutare și frăție,

P[entru] d[omnul] administrator al jud[ețului] Vîlcea

ss. indescifrabil
Secretar,

No. 3483
Anul 1848
Luna iulie 6

[Rezoluție :] Cinovnicu va cumpăra văpselile trebuincioase și condeiu de păr și să ia stindardele să le ducă la d[omnul] Niță Capeleanu să le scrie deviza raportînd d[omnului] cinovnic de costul lor.

Prez[ident],
T. Clinovescu, A. Boicescu

[A doua rezoluție :] Fiindcă s-au pregătit stindardele cum s-a cerut binevoiți să să trimită d[omnului] administrator

T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 40.

42

1848 iulie 6. Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să trimită urgent dorobanți pentru străjuirea orașului Rîmnic.

Dreptate, frăție !

Domnule suptadministrator al plășii Oltului,

Pentru străjuirea de noapte a orașului și pentru paza bunelor orînduieli în lăuntrul său, să scrie dumitale ca din acele

trei cete de dorobanți, ce sînt în slujba acei Suptadministrații să trimiți aci negreșit, chiar și pînă deseară una din cele două căprării ce nu să aflĕ acum de rînd, care va fi complectuită fără a lipsi măcar un dorobanț dintr-înșii, avînd toți îmbrăcămintea curată și armele regulate, spre a-și face rîndul lor, de zece zile în slujba Administrații socotindu-li-se termenul arătat de zece zile de la 8 și pînă la 18 ale curgătoarei luni, iar dumneata te vei sluji numai cu celelalte doă căprării socotindu-li-să rîndul pe cîte zece zile și făcîndu-i cu cuvînt să înțeleagă că după legiuiri, la asemenea ecstraordinare trebuințe sînt datori a sluji și fără rînd.

După împlinirea rîndului acestii căprării, ce să va trimite la Administrație, are îngrijire de a loua alta de la altă Suptadministrație, urmîndu-se aceasta treptat până va înceta trebuința.

Salutare și frăție!

P[entru] d[omnul] administrator [al] j[udețului] Vîlcii,
ss. indescifrabil

No. 3456
1848 iulie 6

Pretura plășii Drăgășani, dos. 2/1847, f. 77. Orig.

43

1848 iulie 7. Subadministrația plășii Oltul scrie căprarului de dorobanți Ilie Tabacu să plece cu ceata sa la Rîmnic.

Către căprarul Ilie Tabacu,

Trebuincios fiind la cins[tita] Administrație, împreună cu toți dorobanții din căprărie, ți să scrie ca strîngîndu-i pînă diseară să pornești azi cu dînșii negreșit aici.

1848 iulie 7
No. 5872

Pretura plășii Drăgășani, dos. 2/1847, f. 77 v. Concept.

44

1848 iulie 8. Subadministratorul plășii Oltul raportează Administrației județului Vîlcea că a trimis 30 de dorobanți.

No. 945

D[omnule] administrator,

După porunca cu no. 3456 [1]) vi se încredințează cu aceasta treizeci dorobanți.

1848 iulie 8
No. 5873

Pretura plășii Drăgășani, dos. 2/1847, f. 78. Concept.
[1]) Vezi **supra** doc. 42.

45

1848 iulie 8. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care înaintează în copie Regulamentul de atribuțiile și întocmirea Gărzii Naționale aprobat de Guvernul Provizoriu la 21 iunie, în vederea aplicării sale.

Primită [1]848 iulie 9

Dreptate, frăție !

Ci[nstitului] Magistrat al acestui oraș,

Pe lîngă adresa d[omnului] ministru al Trebilor din Läuntru cu nr. 3534 primindu-se la această Administrație proiectul de atribuțiile și întocmirea Gvardiei Naționale întărit de onorabilul Guvern Vremelnic. Subtînsemnatul are cinste a-l trimite ci[nstitului] Magistrat în copie ca să-l publice în tot coprinsul orașului, să-l pue în lucrare întocmai și pentru cîți se vor înscrie se va alcătui catalog după alăturata aici formă.

Totodată s-au scris și poliției ca printr-o bună înțelegere

și armonie să se silească a aduce lucrul după dorința Guvernului împărtășind și pe Administrație din vreme în vreme cu știință pentru înaintările ce va face.

Salutare și frăție !

P[entru] d[omnul] administrator [al] jud[ețului] Vîlcea

Secretar,
ss. indescifrabil

Nr. 3561
[1]848 iulie 8

[Rezoluție :] Aceasta să va publica în coprinsul tîrgului și totodată să vor pofti d[omnii] orășani a veni să să scrie la catalog în presudvia Magistratului vestindu-se prin d[omnul] polițai public.

T. Clinovescu A. Boicescu Lache Hristescu

[A doua rezoluție :] S-a publicat în auzul tuturor orășanilor.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Anexa 1

În numele Populului Român

Dreptate frăție

Guvernul Provizoriu

Cercetîndu-se proiectul de Gvardă Națională ce a înfățișat domnu colonelu C. Crețulescu șeful Gvardiei Naționale și găsindu-se bun se va pune în lucrare deocamdată fără nici o mo-

aificație. D[omnul] ministru din lăuntru este rugat a aduce la îndeplinire acest decret.

Neofit Mitropolitu al Ungro-Vlahiei.
Ioan Eliad, Gheorghe Magheru, Ștefan Golescu, Hr. Tell, Costache A. Roseti, Ioan Const. Brătianu.

1848 iunie 21
No. 60

Proiect de atribuțiile și întocmirea Gvardiei Naționale. Gvardia Națională este un fel de asociație împotriva făcătorilor de rele împotriva turburătorilor.

Aceasta asociație este subt dispoziția guvernului și organizată astfel încît sarcina să nu cază asupra unuia mai mult decît asupra altuia.

1. Tot cetățeanul este dator pe persoana sa a se suptscrie la Gvardia Națională de la 21 pănă la 50 ani, adică toți aceea ce șed în casele lor, toți chiriașii, meseriașii, stăpînii prăvăliași și toți cei de caracter.

2-lea Gvardia Națională va fi comandată de un șef orînduit de Guvern.

3-lea Statul major va fi alcătuit de un ajutor al șefului, de un adiotant, de patru scriitori, de cinci ofițeri învățători, cîte unu de fiecare comisie și cîte doi unteri ofițeri.

4-lea 6 steaguri unul al ștabului și cîte unul de comisie și 12 tobosari.

5-lea Fiecare comisie va alcătui un batalion :
— Comisia de roșu va purta batalionul 1
— Comisia de verde va purta batalionul 2
— Comisia de galben va purta batalionul 3
— Comisia de negru va purta batalionul 4
— Comisia de albastru va purta batalionul 5

6-lea Fiecare batalion va fi comănduit de un șef ales din acea văpsea după majoritatea glasurilor.

7. Toți cei înscriși la Gvardia Națională vor purta un semn cu n[umărul] batalionului și fața comisiei în toată vremea slujbei la pălărie, acel semn va fi sau de piele sau de hîrtie cu lustru.

8. Fiecare batalion va fi împărțit în atîtea companii cîte despărțiri are comisia și fieșcare companie va fi comănduită de un șef ce lăcuește în acea despărțire.

9. Gvardia Națională, după numărul trebuincios de rînd va ținea caraula în oraș unde va cere trebuința și se va preumbla și noaptea de patrulă fiecare batalion în văpseaua sa.

10. Slobod este fiecare gvardist cînd nu va putea veni să-și facă rîndul său să trimiță pă altul în locul său însă tot din cei înscriși în Gvardia Națională.

11. Nimini nu va putea lăsa postul său pănă mai întîi nu să va schimba.

12. Toți gvarzi naționali cînd sînt la slujbă trebuie să dea ascultare șefului lor spre a se putea ținea disciplina.

13. Nimeni nu să va preumbla cu arma zioa sau noaptea afară numai de acei ce sînt trimiși cu slujbă sau cînd se va chema cu darabanu comisii sale, cînd atunci trebuie să se strîngă toți la stabul batalionului și să urmeze poruncile șefului și puscile vor fi totdeauna goale fără numai cînd se va da porunca de șefu Gvardii să să umple.

14. Să vor da patru călăreți soldați, doi la șefu acasă și doi la ștab spre trimiterea poruncilor asemenea să va da și de fiecare șef de batalion cîte un dorobanț de comisie spre înlesnirea slujbei sale.

Șeful Gvardii Naționale,
C. Crețulescu

Întocmai după original.

Ajutorul Administrații,
Iancu Boränescu

Anexa 2

Catalog de Gvardia Națională întemeiată în orașul Rîmnic

Numele și familia	Văpseaua	Mahalaua	Meseria	Proprietatea ce are	Caracterul ce poartă	Vîrsta anilor	Ce reputație are în orășeneasca societate	Încredințarea ce poate da slujbi ce i să poate încredința de poporu orășenesc	Iscălitura celui subînscris

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 48—50, 55. Regulamentul din anexa 1 se află publicat în : **Anul** 1848, vol. II, p. 13—14.

46

1848 iulie 8. Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să oblige pe clăcași să-și îndeplinească obligațiile față de proprietari și arendași.

Dreptate, frăție !
Domnule suptadministrator al plășii Olt,

Administrația prin mai multe porunci au scris dumi[tale] ca să supui pă cei îndărătnici lăcuitori țărani la răspunderea drepturilor proprietăricești către arendași și proprietarii lor ca și pînă acu, pentru anul curgător. Dar fiindcă d[om]ni[i] comisari rînduiți la acest județ de onorabilul guvern prin adres[a] cu no. 6 cer cu nestrămutare răspunderea acestor drepturi din partea pomeniților lăcuitori ca și pînă acum, spre a nu să pricinui vreo pagubă arendașilor și proprietarilor, pănă cînd se va hotărî soarta lor de c[instita] Obșteasca Adunare Constituantă, după cum li să arată prin chiar glasul eczamblarilor ce au în fiecare sat. De aceia să grăbește și acum a scrie dum[itale] ca să iai cele mai serioase măsuri întru aceasta și să pui pe toți locuitori[i] clăcași la răspunderea drepturilor proprietăricești, fără vreo altă considerație, potrivit sus zíselor instructive porunci ce vă sînt date.

Salutare, frăție !

P[entru] d[omnul] administratorul j[udețului] Vîlcea,
Capeleanu

No. 3489
1848 iulie 8

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1847, f. 23. Orig.

47

1848 iulie 8. Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să trimită cărăușii sărari să-și reia activitatea.

Dreptate, frăție !

Domnule suptadministrator de Olt,

Domnul ministru al Trebilor din Lăuntru prin adresa cu no. 3360, dă în cunoștiința Administrații că domnul ministru al Finanții i-au arătat că aproape de o lună de zile este decînd cărăușii sărari au încetat de a mai merge la Ocnă să încarce sare din pricina feluritelor împedecări ce li să face chiar de către domnul suptadministrator ca să nu să depărteze de la casele lor, stăvilindu-să din această pricină și vînzarea și consumația și transportul, poruncind domnu ministru ca să să ridice niște asemenea piedeci care vatămă interesul otcopului.

Drept aceia dîndu-să aceasta în cunoștiința dumitale, ești îndatorat a predica de asupririle lăcuitorilor orice împedicări făcîndu-i să înțeleagă că țara fiind în liniște, pot în orice vreme și minut a să eczersa cu transportul sări și cu ori ce casnică trebuință, fără să-și piarză vremea în zadar, care mai la urmă poate să le aducă o mare părere de rău.

Salutare și frăție !

P[entru] administratorul j[udețului] Vîlcei,
Capeleanu

No. 3526
1848 iulie 8

Pretura plășii Drăgășani, dos. 1/1847, f. 10. Orig.

48

1848 iulie 9. Raportul cinovnicului orașului Rîmnic înaintat Magistratului local cuprinzînd cheltuielile făcute cu ocazia sărbătoririi zilei de 11 iunie.

Ci[nstitului] Magistrat al acestui oraș Rîmnicu Vîlcea,
Cinovnicu său,

După porunca ci[nstitului] Magistrat cu no. 287 [1]) a lua 30 oca său precum și 200 dramuri bumbac pentru feștile a umple

ciobурile pentru luminația ce s-au făcut la serbarea zilei[de] 11 Iunie care s-au săvîrșit la 20 iunie însă

lei	par	
90	—	pentru 30 oca seu ce s-au luat de la d[omnul] Costache Iancu.
5	—	200 dramuri bumbac ce s-au luat de [la] Iancu Gheorghiu.
95		lei nouăzeci și cinci care rog ci[nstitul] Magistrat a slobozi banii însemnați la fețele arătate.

1848 iulie 9

Cinovnicul său,
G. Iliade

[Rezoluție :] Să se facă hîrtie d[mnului] casier a slobozi acei bani fețelor arătate supt iscălitură în condică cît și biletturi de adeverință.

T. Clinovescu A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 51.
[1]) Vezi **supra** doc. 7.

49

1848 iulie 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se trimite spre publicare și punerea în aplicare Regulamentul de înființare și funcționare a Gărzii Naționale.

Dreptate, frăție !
Domnule administrator al plășii Olteţu de Jos,

Domnul ministru din lăuntru cu porunca supt no. 3534 trimite Administrației Proiectul de atribuțiile și întocmirea Gvardiei Naționale întărit prin decretul cu no. 60 al Guvernului Vremelnic poruncind a să pune pă dată în lucrare, care

proiect suptiscălitul îl trimite d[umita]le în copie ca să-l publici fără zăbavă în tot coprinsul plășii și să-l pui în lucrare întocmai cu osebire numai că dispozițiile articolului al 3-lea, al 4-lea și al 5-lea să să mărginească pe atît numai pă cît trebuința satelor și a tîrgurilor din acea plasă vor cere.

Salutare şi frăţie!

Pentru d[omnul] administrator al j[udețului] Vîlcea,
Secretar,
Capeleanu

Anul **1848**
Luna **iulie 10**
No. 3582

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 11. La f. 11—12, urmează în copie Decretul nr. 60 și Regulamentul de înființare a Gărzii Naționale. Vezi **supra** doc. 45 anexele 1 și 2.

50

1848 iulie 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se înaintează decretul Guvernului Provizoriu nr. 227 pentru a fi adus la cunoștința locuitorilor.

Dreptate, frăţie!
Domnule suptadministrator al plășii Olteţu de Jos,

Pe lîngă adresa d[omnu]lui ministru al Trebilor din Lăuntru cu nr. 4153 s-a primit la Administrație 20 exemplare tipărite, după decretul onorabilului Guvern Provizoriu supt No. 227 din care îndreptîndu-se și dv. unul ești îndatorat d[omnu]le subadministrator a-l publica îndată în toată plasa spre obștească știință a tuturor locuitorilor în general.

Salutare şi frăţie!
Îndeplinătorul datoriilor administratorului jud[ețului] Vîlcea,
Secretar,
Zisu Dumitrescu

No. 3725
[1]848 iulie 10

[Rezoluţie :] Scoţîndu-se copie după acest exemplar să să trimită la toate satele plăşii prin aleşi şi cu îndatorire să-l facă cunoscut la toţi locuitorii de obşte cetindu-l mai în multe rînduri spre înţelegere.

Şte[fan] D[obrescu]

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 2/1848, f. 34. La f. 35 urmează Decretul Guvernului Provizoriu nr. 227 publicat, în : **Anul 1848,** vol. II, p. 408—413.

51

1848 iulie 10. Adresa Magistratului oraşului Rîmnic înaintată Administraţiei judeţului Vîlcea prin care trimite cele 5 stindarde revoluţionare.

D[omnule] administrator,

Potrivit adresului cu no. 3483 [1]) să trimite dumneavoastră cinci stindarde făcute întocmai după cum s-au scris Magistratului prin mai sus numerarisita hîrtie de a cărora primire să va împărtăşi cu răspuns.

Pre[zidentul] Magistratului,

T. Clinovescu, Lache Hristescu, A. Boicescu

1848 iulie 10

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 53. Concept.
[1]) Vezi **supra** doc. nr. 41.

52

1848 iulie 12. Ordinul administratorului judeţului Vîlcea adresat subadministratorului plăşii Olteţul de Jos, prin care se cere venirea acestuia la Administraţie împreună cu un preot şi un ales din fiecare sat pentru a li se explica cuprinsul proclamaţiei de la 9 iunie.

Dreptate, frăție !

Domnule suptadministrator al plășii Oltețul de Jos.

Domnul ministru al celor din lăuntru prin adresa cu nr. 3949 întemeiat pe decretul onorabilului Guvern Provizoriu supt nr. 186 [1]) pune înaintea suptiscălitului ca să se precurme neorînduielile ce să săvîrșesc din pricină că încă pînă acum nu s-au pătruns sătenii de firea revoluției ce s-au săvîrșit și care neorînduieli nu numai compromit interesele unei numeroase părți a societății, dar amenință și îndestularea țării prin perzarea recoltei viitoare. Onorabilul guvern găsește cu cale și decretă că să să aducă la rezidența Administrației cîte un preot și un ales din fiecare sat, spre a li să tălmăci sensul celor douăzeci și două articole coprinse în proclamația de la 9 iunie și tot de o dată să li să dea și cîte un exemplar atît din aceasta și din celelalte proclamații ce se află trimise la Administrație care privesc asupra drepturilor și datoriilor proprietăricești pînă la înființarea nouălor principe prin hotărîrea viitoarei Obștești Adunări, să-i îndemne cu acest prilej ca pînă la punerea în lucrare a acelor principe să urmeze cu îndeplinirea desființatelor datorii întocmai ca și pînă acum, să-i facă să priceapă că dacă guvernul de la înființarea lui a avut de scop principal îmbunătățirea stării țăranului nici o dată însă nu ar erta ca aceea îmbunătățirea să pricinuiască pagubă proprietarilor sau arendașilor și în sfîrșit să li se spue că pentru orice pagubă li s-ar pricinui acestora din urmă din îndărătnicia lor vor fi supuși însuși ei la despăgubire. Aceste dispoziții, domnule suptadministrator, suptiscălitul grăbind a le împărtăși d[umita]le prin într-adins te poftește ca pătrunzîndu-te de importanța unei asemena delicate împrejurări să te silești ca în soroc hotărît de 3 zile socotind de la primirea acestora să se afle veniți la Administrație cîte un preot și un ales din toate satele acei plăși cunoscînd că prin aceasta împliniți și către patrie una din datoriile cele mai sacre și vă dați tot într-o vreme și o bună recomandație de activitatea cu care știți a îmbrățișa trebile statului în niște asemenea grele împrejurări cu acest prilej Administrația iarăși chiamă luarea aminte d[omnu]lui subadministrator că pentru străjnicia măsurilor polițienești spre stăvilirea bîntuirilor tîl[h]ărești ce făcătorii de rele săvîrșesc pe alocurea.

Să se conformeze cu instrucțiile ce-i sînt date a nu lăsa prilej ca să să folosească din cea mai mică ocazie cei aplecați la asemenea cugetări spre îndeplinirea vătămătoarelor lor scopuri la dimpotrivă întîmplare totală învinovățirea și răspunderea va privi asupra d[umita]le.

Salutare și frăție

Pentru d[omnul] administrator al județului Vîlcea
Secretar,
Zisu Dumitrescu

Anul 1848 iulie 12
Nr. 3636

[Rezoluție :] Pă de o parte să să pue îndată în lucrare mai pornіră preotul cu cîte un ales din fiecare sat a merge la d[omnul] administratorul județului iar pă de alta se va repeta cele mai de-nainte porunci strășnicindu-se a pune în mișcare măsurile polițienești.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 271.
[1]) Publicat în **Anul 1848,** II, p. 315—316.

53

1848 iulie 13. Adresa cinovnicului orașului Rîmnic înaintată Magistratului cuprinzînd justificarea sumelor cheltuite cu confecționarea steagurilor naționale.

Ci[nstitului] Magistrat al acestui oraș Rîmnicu Vîlcea,
Cinovnicul său,

lei	par.	
42	30	S-au cheltuit la facerea crucilor și punerea devizei pă 5 stindarde care mi s-au poruncit atît prin grai și prin hîrtia cu No. 310 care anume se arată ci[nstitului] Magistrat va ști și aceasta că d[omnul] Niță Capeleanu n-au primit a pune deviza și s-au dat lui Moise ovreiul cu tocmeală prin știrea chiar a d[omnului] prezident însă :

lei	par.	
6	30	pă fier și lucrul lui Ion Otravă pentru 5 cinci cruci
13	20	pă văpsea și lucrul în două rînduri crucile de la stindarde lui Moise ovreiu.
22	20	Deviza stindardelor tot lui Moise ovreiul.
42	30	peste tot lei patruzeci și doi, parale treizeci care bani este rugat Magistratul a slobozi arătații bani fețelor mai sus arătate.

Eu cinovnicu,
G. Ieliad

1848 iulie 13

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 74.

54

1848 iulie 13. Subadministrația plășii Oltul informează Administrația județului Vîlcea despre pretențiile arendașului moșiei Momotești, contra clăcașilor care refuză să-și îndeplinească obligațiile.

D[omnule] administrator,

1848 iulie 13 No. 6128

Se alătură dum[eavoastră] în copie jalba ce au dat Suptadminitrații d[omnul] arendaș al moșii Momotești, din a căriia coprindere vi se face cunoscut că după stăruințele ce am avut n-a stătut putință ca să fac pă acei lăcuitori clăcași a se pătrunde de duhul celor de acum împrejurări, fiind neînțelegători. Și împrejurările ce are îndeplinirea cereri pomenitului arendaș, deși cînd am mers în fața locului am văzut p-acei porumbi în desăvîrșită proastă stare din pricină că n-a[u] sărit a-i lucra în socoteala răspunderii datoriilor către proprietate. Dar am socotit de trebuință ca să supui această împrejurare și la cunoștiința dv., rugîndu-vă tot într-o vreme a-m[i da] dezlegare [să-]i pot îndatora acei lăcuitori clăcași a despăgubi pe arendaș, potrivit cu cererea ce face în reclamația sa.

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 25 v—26. Concept.

1848 iulie 13. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se înaintează spre aplicare ordinul Ministerului de Finanțe referitor la întocmirea statisticii clăcașilor ce va sta la baza rezolvării chestiunii agrare.

Dreptate, frăţie !

Domnule suptadministrator al plășii Oltețul de Jos,

Să alătură d[umita]le în copie atît porunca d[omnului] ministru al Finanţelor cu no. 2847 cît și lista coprinsă într-însa, a căreia coprindere citind-o cu cea mai mare băgare de seamă, nu mă îndoiesc d[omnule] suptadministrator că nu vei prețui trebuinţa aceasta și nu te vei îndeletnici în această lucrare cu cea mai mare eczactitate ca pînă la sorocul ce să pune să faci urmarea coprinsă într-însa fără cea mai mică preschimbare.

Salutare și frăție !

Pentru d[omnul] administrator al districtului Vîlcea

Zisu Dumitrescu
Secretar,

No. 3623
Anul 1848
Luna iulie 13
Or[așul] Rîmnic

[Rezoluţie:] Poruncă prin dorobanți ca să aducă pă aleși satelor, preotul, pîrcălabul și scriitorii din toate satele plășii ca să să puie în urmare alcătuirea cerutelor table cu toată cuviincioasa deslușire.

Ște[fan] Dobrescu

Anexa I

Copie

Dreptate, frăție !

Domnule administrator al jud[ețului] Vîlcea

Adunarea Constituantă fiind a se convoca peste puțină vreme găsesc dator a lua din vreme măsurile cuviincioase ca să se poată pregăti proiectele ce urmează a le supune la a ei dezbatere și sancționare.

Una din chestiile ce urmează a fi supuse și dezbătute de adunare mai multă seriozitate este chestia clăcașilor pentru a căreia lămurire socotesc cea dintîi trebuință a avea guvernul o știință de n[umărul] familiilor locuitorilor ce se aflã statornicite pe fiecare moșie.

Spre acest sfîrșit dar alăturînd d[omnu]le pă lîngă aceasta un model de tablou ce doresc a avea, vă invit să binevoiți a da poruncile cuviincioase ca subadministratorii din județ [să fie] încredințați ca cel mult pînă la 25 ale curgătoarei luni să adune și să vă trimiță o asemenea știință, încît pînă la sfîrșitul ei să se poată înainta la acest Minister.

Socotesc d[omnule] administrator cu totul de prisos a vă mai desluși că subt numirea de familie lăcuitoare pe moșie voiesc a înțelege numai pe acelea ce să află astăzi în clacă dar pe toate cîte se văd locuind fie apărate de clacă, pe temeiu vreunui drept precum preoții și alții, fie măcar atît din pricina nevolnicii lor.

Socotesc asemenea de prisos a vă mai desluși că în numărul acestora ce urmează a figura în tablou trebuie a intra și toate familiile țiganilor ce se vor afla lăcuind pe acele moșii fie ele din cele supuse subvătășii sau din cele ce au fost roabe mănăstirești și s-au emancipat în anul încetat sau fie cele ce se află roabe pe la particulari și care potrivit Constituției sînt a se emancipa cît mai curînd fără cîtuși de puțină îndoială.

Nădăjduiesc d[omnu]le administrator că pătrunzîndu-te de importanța acestei operații vei stărui a se domiri d[omn]ni[i] proprietari din coprinsul acelui județ că trebuie chiar pentru interesul d[umnea]lor a nu împiedica în nici într-un chip pe

suptadministrator în această operație ca să nu se întîmple din aceasta ceva încurcături care mai în urmă să le dea prilejuri de ceva nemulțumire.

iscălit ministru finanțelor,

C. Filipescu

No. 2847
Iulie 9 [1]848
ec. 1

Anexa 2

Tablou de numele familiilor lăcuitoare prin satele din județul...

No. moșiilor	Numirea moșiilor	Numele satelor	Numirea proprietarilor	Numele familiilor lăcuitorilor moșiilor				
				No. familiilor moșnene	No. familiilor clăcașilor mănăstirești	No. clăcașilor particulari	No. clăcașilor de-a valma	No. total al lăcuitorilor

După original,

Pentru administratorul j[udețului] Vîlcea

Ioan Boränescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 15—17.

1848 iulie 13. Arendaşul moşiei Momoteşti se plînge Subadministraţiei plăşii Oltul că ţăranii clăcaşi nu-i lucrează pămîntul şi cere să fie despăgubit.

Primită la 14 iulie [1848]

Dreptate, frăţie !

D[omnu]le suptadministrator al plăşii Olt,

Atît din porunca înaltului guvern, cît şi chiar după toate stăruinţele şi îndatoririle ce-au şi pus asupra lăcuitorilor clăcaşi după proprietatea satului Momoteşti, am văzut că numiţii în nici un chip n-a[u] voit şi nu voiesc a-şi împlini datoriile către proprietate, lăsîndu-m în nelucrare o sumă de porumb ce l-au sămănat pă sama mea, sub pricinuiri netemeinice că s-au ertat claca şi alte mai multe vorbe ameninţînd cînd mă văz acolo.

Prin urmare, dar şi chiar pentru această din urmă prepoziţie, nesocotindu-mă poziţiilor nici fac vreo pretenţie, decît pentru că simţi că mi să ameninţă însemnătoare pagubă, din care poate să mi să pricinuiască chiar nenorocire soartei mele, nemaifiind în stare vreo cîteva pogoane ce n-au sărit a mi le lucra, de a rodi măcar o drugă de porumb.

Alerg a vă pofti pă dv. ca binevoind să puneţi la cale a să face ispaşe de către juraţi satelor vecine şi a mă despăgubi după dînsa, nefiind cu drept a rămînea păgubit şi deznădăjduit.

Salutare şi frăţie !

N[iţă] Niculescu

Pretura plăşii Drăgăşani, dos. 3/1848, f. 25 r-v. Orig.
Corelată cu raportul către Administraţie la 13 iulie (**supra,** doc. 54) reiese că s-a primit anterior datei de 13.

1848 iulie 14. Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se înaintează Subadministrației plășii Oltețul de Jos, spre aducere la cunoștința locuitorilor, Proclamația de la 9 iunie, Publicația pentru robi și Decretului 128 privind organizarea dorobanților și pandurilor.

Dreptate, frăție !
Domnule suptadministrator al plășii Oltețu de Jos,

Jos însemnatele eczemplarurile :
1 Proclamația de la 9 iunie.
5 Publicația comisiei pentru robi.
32 Decretul no. 123 pentru formarea dorobanților și a pandurilor.
le veți împărți d[umnea]ta la toate satele din cuprinsul acei despărțiri cu stăruire de a se publica prin citire în mai multe rînduri spre o mai întinsă obștire.

Salutare și frăție !

Pentru d[omnul] administrator al districtului Vîlcea
Secretar,
Zisu Dumitrescu

No. 3629
1848 iulie 14

[Rezoluție :] După proclamație și după publicația comisiei pentru robi să va scoate copie pentru toate satele și să vor trimite la aleși împreună cu eczemplarurile pentru panduri cu îndatorirea a le ceti în mai multe rînduri în auzul tuturor lăcuitorilor satelor și a proprietarilor de țigani spre obștească știință și a să urma întocmai.

Ște[fan] D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 25. La filele 28—31 urmează documentele trimise de Administrație care sînt publicate în **Anul 1848,** vol. II, p. 150—155, 345. Un document similar în fondul **Primăria orașului Ocnele Mari,** dos. 70/1848, f. 2. Cu următoarea rezoluție : „Să voi obști după precuvîntare afară din publicația Comisiei pentru robi că nu s-au primit fiind lipsă".

1848 iulie 14. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor cuprinzînd măsurile ce trebuiesc luate în vederea respectării de către țăranii clăcași a drepturilor proprietarilor și arendașilor.

Către aleșii de sate

Cu toate că prin mai multe porunci al suptadministrații și s-au fost pus îndatorire ca să supuneți pă cei îndărătnici lăcuitori țărani la răspunderea drepturilor ca și pînă acum pentru anu curgător dar fiindcă domnul administrator al județului prin adresul nr. 3491 urmat după cererea făcută de comisarii orînduiți la acest județ de onorabilul guvern poruncește ca răspunderea acestor drepturi din partea pomeniților lăcuitori să se urmeze ca și pînă acum spre a nu să pricinui vreo pagubă arendașilor de ci[nstita] Obștească Adunare Constituantă după cum li să arată prin chiar glasul eczemblarilor ce au fiecare în sat, de aceia Suptadministrația și acum să grăbește a vă pune strașnică îndatorire a loa cele mai serioase măsuri întru aceasta și să supuneți pă toți locuitorii clăcași la răspunderea drepturilor proprietăricești fără vreo altă considerație potrivit sus ziselor porunci ce vă sînt date, iar care să va împotrivi să-i trimiteți la Suptadministrație spre urmarea cuvenită.

1848 iulie 14

Nr. 4630 Zătreni de Sus
27
4657 Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 270. Concept.

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care face cunoscut că ziua de 18 iulie a fost hotărîtă pentru sfințirea steagurilor naționale.

Dreptate, frăție !
Domnule prezident al Magistratului local,

Duminică la 18 a curgătorului iulie, hotărîndu-se de d[omnu]l Dimitrie Zăgănescu unu dintre comsiari acestui district a se celeba sancționarea stindardelor libertății naționale după regulile ce să încunoștințează onorabilului Magistrat. Sînteți poftit, domnule prezident, ca pă deoparte să binevoiți a face preparațile trebuincioase, iar pă de alta vestind despre aceasta prin cinovnicu pe toți domni orășani să li să facă invitare ca în ziua însemnată să să adune toți la locul ce să va hotărî spre acest sfîrșit ca să existe o asemenea memorabilă solemnitate.

Salutare și frăție !
Îndeplinătorul datoriilor d[omnului] administrator al jud[ețului] Vîlcea,

Secretar,
Zisu Dumitrescu

No. 3680
Anul 1848
Luna iulie 16

[Rezoluție :] S-au vestit domnii orășani prin cinovnic a să aduna la ziua hotărîtă și s-au și publicat în piață spre știința tuturor.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vilcea, dos. 107/1848, f. 57. Ediții : Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 48 (cu trimitere greșită la fila documentului).

60

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic prin care cere a fi luate măsuri în vederea pregătirii serbării sfințirii steagurilor revoluționare.

Dreptate, frăție !
Domnule prezident al Magistratului acestui oraș,

La locul ce se va determina de către dv. a se săvîrși sancționarea stindardelor libertății naționale, trebuința urmînd a se așeza o tribună și a se face un umbrar încăpător pentru persoanele ce se vor aduna la această solemnitate și un arc de triumf, sînteți poftit, domnule prezident, ca să binevoiți a lua și despre aceasta măsurile cuviincioase.

Salutare și frăție !
Îndeplinitor al datoriilor d[omnului] administrator [al]
j[udețului] Vîlcea

Secretar,
Z. Dumitrescu

No. 3783
[1]848 iulie 16

[Rezoluție :] S-au poruncit cinovnicului a face un umbrar și o tribună în Zăvoiu, pentru persoanele ce să vor aduna la aceasta solemnitate.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

[A doua rezoluție :] Aceasta va urma la delă fiindcă au rămas această solemnitate a să săvîrși joi la 29 după vestirea ce au făcut Administrația cu nr. 3807.

no. 3807

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 58. Orig.

1848 iulie 16. Ordinul Ministerului din Lăuntru trimis Administrației județului Vîlcea prin care cere a fi făcut inventarul bunurilor și socoteala banilor aflați sub administrarea lui Hrisant Hurezeanu acuzat de încercare de trecere frauduloasă a graniței.

Dreptate, frăție !
D[omnu]le administrator al districtului Vîlcea,

Cele însemnate prin raportul d[umita]le cu no. 3389 comunicîndu-se d[omnu]lui ministru al Instrucției Publice și crezînd împreună cu acele trimise acte, s-au primit acum adresa domniei sale supt no. 2479 prin care pune în vedere supt iscălitului că nu este îndestul încredințat [de] cele ce dau iscăliții într-acel act căci sînt fețe numai din năuntru mănăstirii și aproape toți de ascultare și supunerea prea cuviosului arhimandrit Hrisant fiindcă [cu] totdeodată poftire să scrie dv. ca prin de aproape măsuri prin cine veți chibzui mai de credință să se facă generala socoteală atît de sumele de bani primiți de numitul năstavnic în trebuințele reclădirilor mănăstirilor Bistrița și Tismana după socotelile ce va da, cît și pentru toate zestrele sfintelor mănăstiri ci sînt încredințate după catagrafie și apoi primind acel ministru o dreaptă încredințare despre acestea va face atunci cele de cuviință după dorința ce are.

Acestea comunicîndu-se dv. sînteți invitați a face întocmai și grabnică urmare și pentru toate acestea vă veți înțelege da dreptul cu domnul ministru[l] credinței ca să primiți de acolo orice altă dezlegare de care veți avea trebuința.

Salutare și frăție !
Ministru din Lăuntru :
Nicolae Golescu

Capul secției :
Steriad

Anul 1848
Iunie * 16
No. 4340

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 9. Orig.

*) Greșit **iunie,** în document, deoarece la iunie 16 nu se petrecuse faptul.

62

1848 iulie 16. Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Magistratului orașului Rîmnic prin care confirmă primirea stindardelor.

Dreptate, frăție !

Domnule prezident al Magistr[atului] capitalei, stindardele îndreptate pe lîngă adresa domnii tale cu no. 321 primindu-se la Administrație, spre știință vi se face cunoscut.

Salutare și frăție !

Pentru d[omnul] administr[ator] al Dis[trictului] Vîlcea,

Z. Dumitrescu

No. 3782
[1]848 iulie 16

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 60. Orig.

63

1848 iulie 16. Raport al aleșilor satului Pietroasa prin care fac cunoscut Subadministrației plășii Oltețul de Jos că au trimis la Administrația județului Vîlcea pe alesul Marin Diaconeasa și pe preotul Barbu Totu în vederea primirii de instrucțiuni pentru aplicarea hotărîrilor Guvernului Provizoriu.

Ci[nstitei] Suptadministrații a plășii Oltețu de Jos.

Aleșii satului Pietroasa,

Potrivit poruncii ci[nstitei] Suptadministrații cu No. 4729 pentru trimiterea unia din aleși și preotul satului la ci[nstitul] administrator [al] acestui județ s-au și trimis preotu Barbu

Totu și Marin Diaconeasa alesu. Cu plecăciune supunem la cunoștință ci[nstitei] Suptadministrații a lor trimitere.

1848 iulie 17
No. 111

[Pecetea satului Pietroasa]

Șerban Briceagu
Pătru Stoica
aleși
scriitor : indescifrabil.

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 58.

64

1848 iulie 6. Ordinul Administrației județului Vîlcea, trimis Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere să nu se facă facilități comisarilor de propagandă ce vor veni la sate căci aceștia au posibilități materiale de a plăti toate serviciile.

Dreptate, frăție !
Domnule suptadministrator al plășii Oltețu de Jos,

Fiindcă comisarilor orînduiți la acest district ce s-a hotărît de onorabilul Guvern Provizoriu prin decret no. 127 li s-au slobozit leafa cuvenită vei cunoaște domnule suptadministrator că toate cheltuielile atît pentru îndestulare cît și pentru preumblarea prin sate au a să întîmpina de la dumnealor fără a se da nimic despre aceasta nici din partea Suptadministrației nici din partea satelor.

Aceasta se comunică dumitale după cererea domnului ministru al Trebilor din Läuntru cu no. 4136 primită astăzi după care și ești îndatorat domnule a eczecuta întocmai.

Salutare și frăție !
Îndeplinitorul datoriilor administratorului districtului Vîlcea,
Zisu Dumitrescu
Secretar,
No. 3745
1848 iulie 16

[Rezoluție :] Să se facă cunoscut aleșilor la toate satele a păzi glăsuirea aceștii porunci întocmai.

Ște[fan] D[obrescu]

, **Pretura plășii Bălcești,** dos. 2/1848, f. 33. Orig.

65

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea, adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a se lua măsuri pentru ca țiganii particularilor să rămînă prin sate pînă la terminarea lucrărilor Comisiei întocmită pentru eliberarea acestora.

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator al plășii Oltețu de Jos,

D[omnul] ministru al Trebilor din Lăuntru prin adresa n. 1246 dă în cunoștință Administrații că potrivit cu publicația onorabilului Guvern Provizoriu de la 26 ale trecutului iunie, Comisia întocmită pentru liberarea țiganilor a intrat în lucrare la 10 a corentei, dar fiindcă mulți din țigani după la deosebite locuri de afară du prin sate, s-au luat știință că ar fi alergînd în capitală cîrduri, cerînd bilețuri de a lor liberare, a căror mergere fără a fi chemați le pricinuiește pierdere de vreme și Comisii neliniște în a ei lucrare.

Subiscălitul grăbește a pune la îndatorirea d[umita]le ca să ei îndată măsuri cu o stăruitoare îngrijire ca toți țigani[i] particularilor, cîți să vor afla prin sate, să stea nestrămutați pă la lăcuințele lor și să aștepte în liniște pînă la săvîrșirea sus zisei Comisii ,care să îndeletnicește cu toată eczactitatea.

Salutare și frăție !
Îndeplinitorul datorilor d[omnului] administrator al jud[ețului] Vîlcea

Secretar,
Z. Dumitrescu

N. 3710
1848 iulie 16

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 148. Orig.

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care se cere organizare de alegeri pentru Sfatul orășenesc.

Dreptate, frăție !

Domnule prezident al Magistratului orașului Rîmnic,

Apropiindu-se vremea de a se face alegerea deputaților de mahalale pentru îndeplinirea în timp a termenului de ani trei ai celor aleși în anul 1845. Subtînsemnatul îndatoririi ce i se pune prin adresa d[omnu]lui ministru al celor din lăuntru cu nr. 4113 poftește pe onor Magistrat că asemănîndu-se cu dispozițiile articolelor 6 și 8 din legiuirea întocmită pentru sfaturile orășenești, să ia din vreme măsuri pentru alegerea deputaților orășenești, îngrijind a se păzi cu toată exactitatea toate cîte să ating de această alegere, atît despre personalul aleșilor cît și despre chipul și soroacele alcătuirii listelor care vor fi îndreptate la vreme Administrației ca să li se dea cuvenita întărire iar după săvîrșirea alegerii onor Magistrat va recomanda subiscălitului persoanele alese ca să se supue la întărirea d[omnu]lui ministru respectiv.

Se crede către aceasta că d[omnu]l prezident al Magistratului va stărui a se îndeplini această lucrare cît s-ar putea mai nezăbovit arătînd în fapt mărinimia ca alegerile să se facă fără patimă și fără să gîndească preoții că prin mijloace necuvenite ar putea să vatăme drepturile ce au cu merite de această însărcinare.

Salutare și frăție !

Îndeplinit[orul] dator[iilor] d[omnului] cîrmuitor

[al] jud[ețului] Vîlcea.

Secretar,
Z. Dumitrescu

No. 3780
[1]848 iulie 16

Anexă

Chibzuire.

In temeiul aceşteia şi potrivit art. al 8-lea din Regulamentul Sfatului orăşenesc să-i facă hîrtie cinovnicului ca prin înţelegere cu preoţii mahalalelor supt a căror priveghere este a să face o asemenea alegere să alcătuiască catagrafie de toţi locuitorii oraşului în osăbire pă fiecare mahala acei care vor [fi] destinaţi a fi alegători or deputaţi ai mahalalei după pilda lucrărilor anilor trecuţi să o aducă la Magistrat negreşit şi hotărît pînă în patru zile spre urmarea celor legiuite prin al său arătat act.

Prez[identul] Magistratului.

T. Clinovescu Lache Hristescu A. Boicescu

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 98/1847, f. 26. Orig.

67

1848 iulie 16. Ordinul Administraţiei judeţului Vîlcea, adresat Subadministraţiei plăşii Olteţul de Jos, prin care se trimite spre aducere la cunoştinţă şi aplicare decretul Guvernului Provizoriu nr. 215 privind alegerea membrilor Comisiei proprietăţii.

Foarte grabnică.

Dreptate, frăţie!

Domnule subadministrator al plăşii Olteţului de Jos,

Din coprinderea alăturatei, în copie, adrese a d[omnului] ministru din lăuntru cu no. 4201 ce prin într-adins ştafetă să primi acum la Administraţie şi din decretul onorabilului Guvern Provizoriu supt no. 215 publicat în sfîrşitul însoţitului Monitor cu no. 4 vei lua d[umnea]ta tot înţelesul despre modul cu care are a se face alegerea deputaţilor hotărîţi pentru Comisia ce urmează a se întocmi ca să dezbată chestia proprietăţii şi să-i dea soluţie frăţească.

Și fiindcă împrejurarea aceasta este de o însemnătoare importanță, subiscălitul se grăbește a pune toate acestea în vederea dv. și a vă pofti cu dinadinsul ca prețuind delicatența unei așa mari împrejurări să vă siliți d[omnule] subadministrator.

1-iu de a alege de[n] locuitorii din fiecare sat de clăcași cîte un sătean dintre cei mai vrednici de încredere cu cunoștință despre ale proprietății și care să aibă și calitatea de a-și exprima bine și cu tot înțelesul ideile sale ; al 2-lea ca toți acești aleși săteni în ziua de 22 a curgătorului să se afle veniți aici în capitală și al 3-lea a să vesti îndată toți d[omnii] proprietari de moșii a se afla și d[umnea]lor veniți aici pînă la 21 tot ale aceștia ca la 22 să se poată deschide seanța alegerii deputaților.

Aceasta d[omnule] subadministrator, Administrația după încrederea ce are, nădăjduiește a fi întocmai executate avînd în vedere ca la întîmplare de cea mai mică abatere vei cădea în strajnică și neertată răspundere.

Îndeplinitorul datoriilor de cîrmuitor al districtului Vîlcea,

Secretar,

Zisu Dumitrescu

No. 3761
Anul 1848
Luna iulie 16

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 20. Orig. La filele 21—22 copia ordinului Ministrului din Lăuntru în legătură cu această problemă publicat de Ileana Petrescu în vol. **Documente oltene,** p. 43—44, cules din arhiva Prefecturii Dolj.

68

1848 iulie 16. Raportul aleșilor satului Otetelișul prin care fac cunsocut Subadministrației plășii Oltețul de Jos că au trimis la Administrația județului Vîlcea pe alesul Nicolae Țonea și pe preotul Dumitrașcu în vederea primirii de instrucțiuni pentru aplicarea hotărîrilor Guvernului Provizoriu

Ci[nstitei] Suptadministrații [a] plășii Oltețului de Jos,
Aleșii satului Otetelișu.

Potrivit poruncii ci[nstitei] Suptadministrații cu no. 4729 pentru trimiterea unui ales și cu preotu satului la cinstita Administrație acestui județ s-au și trimis preotul Popa Dumitrașcu și Nicolae Țonea alesu cu plecăciune supunem la cunoștința Suptadministrații.

1848 iulie 16
No. 102
[Pecetea satului Otetelișu]

Vasile Băluțoiu
Ilie Băluțoiu
aleși
scriitor, Niță Novac

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 58. Documente similare emise între 16 și 19 iulie 1848 pentru satele : **Pietroasa** (f. 58 : popa Barbu Totu și Marin Diaconeasa ales), **Băbeni** rumâni și rudari (f. 63 : popa Matei și Ion Pașolea ales rumâni și Marin Tudor ales rudari), **Budești** (f. 64 : popa Radu și Ioan Uțoiu ales), **Diculești** (f. 65 : popa Barbu Totu și Matei Căprăroiu ales), **Laloșu** (f. 67 : popa Pătru și Ioniță Giulescu ales), **Șerbănești** (f. 53 nenominalizați), **Vasilați** (f. 56 nenominalizați), **Știrbești** (f. 49 : preotul și Marin Avram), **Ghioroiu** (f. 50 : preotul și Marin Bîgioiu), **Herăști** (f. 51 nenominalizat alesul, preotul fiind tot cel din Ghioroiu), **Poienari** (f. 52 nenominalizați), **Zătrenii de Sus** (f. 38 : Nicolae Mărunțelu și preotul), **Zătrenii de Jos și Stanomiru** (f. 39 nenominalizați), **Benești** (f. 44 : popa Ioan Filerăscu și Matei Preda ales), **Frățila** (f. 48 : Gheorghe Vlădoi și preotul), **Prejoiu** (f. 47 : Ion Ionăschescu și preotul), **Făureștii de Jos** (f. 66 : popa Radu Bunghetanu și Preda Buciulănescu ales), **Mărgineni** (f. 60 : nenominalizați), **Cîrlogani** (f. 55 nenominalizați), **Tetoiu** (f. 54 nenominalizați), **Bălcești** (f. 45 : Tudor Simion și preotul), **Risipiți** (f. 43 : Gligore Dumitru ales și preotul Popa Preda), **Făureștii de Sus** (f. 42 nenominalizați), **Gănești** (f. 41 nenominalizați), **Lăcusteni** (f. 40 : popa Barbu și Dincă Păun ales), **Gorunești** (f. 46 : preotul și Mărin Teșa ales), **Bătășani** (f. 59 nenominalizați), **Rusănești** (f. 61, nenominalizați), **Măciuca** (f. 62 nenominalizați).

69

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se aduc la cunoștință îndatoririle membrilor aparatului administrativ impuse de activitatea revoluționară a Guvernului Provizoriu.

Dreptate, frăţie !

Domnului suptadministrator al plăşii Olteţu de Jos,

Suptiscălitul în temeiul adresului domnului ministru al Trebilor din Lăuntru cu no. 4093 [1]) pune printr-aceasta îndatorire asupra dv. ca să stăruiţi a se aduce îndată şi fără întîrziere la îndeplinire toate poruncile cîte se dau de din partea Administraţiei să aibă deaproape băgare de seamă a nu să stricura cîtuşi de puţin cel mai mic abuz, să vă siliţi a înfăţişa duhurile şi a împrăştia mîntuitoarea idee de o îmbrăţişare călduroasă a Constituţii celei nouă de la care fără îndoială fericirea naţii întregi atîrnă.

Spre aducere la o bună înţelegere şi deplină armonie, clasele societăţii care de acum înainte nu se cuvine a se privi cu dispreţ între dînsele, căci rumânii acum sînt fraţi cu toţi după evanghelie.

Deosebirea ce domnea pînă acum au fost o urmare a secolilor trecuţi care îmbătrînind a trebuit şi trebuie a se supune la legea generată a naturii.

Să convingeţi pă toţi în general de unul şi acelaşi scop şi silinţă ce are atît Guvernul cît şi Ministerul pentru fericirea naţiei datoria să va supune cu toată ceruta exactitate şi căldură şi de la care nimic nu-l va putea abate fiind răspunzător către naţie şi către Dumnezeu.

Să cereţi concursul fraţilor români pentru sprijinul lucrărilor sale şi o binevoitoare indulgenţă pentru greutăţile ce întîmpină începutul oricărei reforme şi mai cu seamă la cele de astăzi greutăţi pă care ministrul să sileşte pe cît îi stă în putinţă a le păşi cu bărbăţie.

Suptiscălitul adaogă iarăşi poftirea a stărui cu tot dinadinsul ca toţi slujbaşii de supt jurisdicţia acestei Administraţii să întrebuinţeze cea mai mare activitate întru îndeplinirea datoriilor slujbi cu grămnicia cerută de starea lucrurilor potrivit cu poruncile şi instrucţiile ce li s-au dat şi li să vor mai da şi s-o ferească cu totul de orice faptă de abuz căci la dimpotrivă nu li să va erta cea mai mică abatere.

Pe lîngă aceasta dv. veţi face cunoscut îndată tutulor d[umnea]lor proprietari că n-au a să teme întru nimic despre proprietăţile d[umnea]lor despre care s-au dat decrete din partea Guvernului asigurătoare.

Se așteaptă convocarea Generalei Adunări care numai va hotărî cele întru aceasta iar înșivă veți stărui a nu să vătăma enteresele proprietarilor și arendașilor estimp și să urmeze pînă la Adunarea Generală după vechile legi așa precum să publică prin Proclamația Guvernului cerîndu-să întru aceastā mai cu osebire stăruință dv.

Salutare și frăție !

Îndeplinitorul datoriilor Administrații județului Vîlcea,

Secretar,
Z. Dumtirescu

Anul 1848
Luna iulie 16
No. 3753

[Rezoluție :] La delă fiindcă Suptadministrația stăruește neîncetat întru aducerea la îndeplinire a poruncilor și exemplarelor tipărite.

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 36—37. Orig.
[1]) Publicat în **Anul 1848,** II, p. 426—427.

70

1848 iulie 16. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care se anunță amînarea solemnității de sfințire a steagurilor naționale datorită holerei.

Dreptate, frăție !
Onor Magistrat al orașului,

Deși ziua destinată pentru sancționarea stindardelor libertăți naționale s-au fost însemnat onor Magistrat a fi mîine la 18 a corentei dar fiindcă furia cu care în aceste două zile s-au arătat caracterul boalei holerei, nu iartă a se celebra acum o asemenea solemnitate, onor Magistratul va binevoi a recu-

noaște ca această zi ca hotărîtă joi la 29 ale aceștia cînd să va conforma întru toate cu poftirea ce i s-au făcut prin adresa cu no.

Salutare și frăție !

Îndeplinirea datoriilor d[omnu]lui administrator al ju[dețului] Vîlcea

Secretar,
Z. Dumitrescu

No. 3807
Anul 1848 iulie 16

[Rezoluție :] Cinovnicu va îngriji pentru umbrar și celelalte făcute în Zăvoi după hîrtia Administrației cu no. 3783 a nu să strica vestind și pă domni cetățeni că au rămas solemnitatea hotărîtă la 18 și este a să săvîrși joi la 29 cînd atunci să-i adune la Zăvoi unde s-au hotărît locul.

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 59. Orig.

71

1848 iulie 19. Adresa Suptadministrației plășii Oltețul de Jos trimisă tuturor proprietarilor de moșii din plasă prin care li se cere a fi prezenți la Rîmnic pînă la 24 iulie pentru a participa la alegerea membrilor Comisiei proprietății.

Domnului Ștefan Dobriceanu proprietaru moșii satului Zătreni de Sus,

Din decretul onorabilului Guvern Provizoriu cu no. 215 publicat în sfîrșitul „Monitorului" cu no. 4 ce cu osebită poruncă s-au trimis la aleșii sat[elor] veți lua dv. tot înțelesul despre modul cu care are a să face alegerea deputaților hotărîți pentru comisia ce urmează a să întocmi ca să dezbată chestia proprietății și să-i dea o soluție frățească. prin urmare dar fiindcă la acea alegere sînteți chemați și dv. ca pînă la 24

ale următoarei să vă aflați merși la rezidenția Administrației a districtului fiindcă la 25 este soroc a să deschide seanța alegerii deputaților. Subadministrația în temeiul îndatoririi pusă asupră-i prin porunca d[omnului] administrator no. 3761 primită astăzi cu într-adins ștafetă vă facem gramnică, că numaidecît după aceștia primire prețuind delicatenția și grăbnicia aceștii lucrări să vă sculați a merge la capitala județului întru sfîrșitul trebuinței sus zise iar de primirea aceștia a-i întocmi urmare va fi Suptadministrația împărtășită cu răspunsu dv.

1848 iulie 19

No. 4829 asemenea la d[omnul] Ștefan Gănescu proprietaru moșilor Zătrenii de Jos, Gănești, Laloșu, Rusănești și Prejoiu.

No. 4830 D[omnul] Zamfirache Gănescu și Nicu Diculescu proprietarii moșiei satului Stanomiru și Hierăști.

4831 D[omnul] Iancu Ghimpețeanu Făureștii de Sus

4832 D[omnul] Nicolae Rusu din Lăcusteni

4833 D[omnul] Grigore și Nicolae Otetelișanu proprietarii moșiei Benești.

4834 D[omnul] Șerban Băbeanu și ceilalți proprietari din Gorunești.

4835 D[omnul] Preda Diculescu și alții.

4836 Slugereasa Stanca Diculesca.

4837 D[omnul] Costache Otetelișanu.

4838 D[omnul] Dincă Mărgăritescu.

4839 D[omnilor] proprietari din Tetoiu.

4840 la d[omnul] Costache Pîrîeanu.

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 24. Concept.

72

1848 iulie 19. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor de sate prin care se cere conform decretului nr. 215 să fie trimis la Rîmnic cîte un deputat pentru a participa la alegerile membrilor Comisiei proprietății.

Către aleșii din sate,

Spre îndeplinirea poruncii domnului administrator al județului cu no. 376 vi să trimite în copie adresa d[omnu]lui ministru din lăuntru no. 4201 ce astăzi să primi la Subadministrație și din decretul onorabilului Guvern Provizoriu 216 publicat în sfîrșitul însoțitului „Monitor" cu no. 4 veți lua înșivă tot înțelesu despre modul cu care are a să face alegerea deputaților hotărîți pentru comisia ce urmează întocmai ca să dezbată chestia proprietății și să-i dea o soluție frățească și fiindcă împrejurarea aceasta este de o însemnătoare importanță suptiscălitul grăbește a pune toate acestea în cunoștința înșivă și vi să scrie ca prețuind delicatența unei așa mare împrejurare să vă siliți :

1. De a să alege din lăcuitorii din acel sat cîte un sătean dintre cei mai vrednici de încredere cu cunoștință despre ale proprietății și care să aibă și calitatea de a-și exprima bine și cu tot înțelesul ideile sale.

2. Pă dată ce să va alege acest sătean să-l porniți a merge la domnul administrator al județului ca să se afle acolo pentru ziua de 22 ale următorului iulie. Această dar împrejurare fiind foarte grabnică și sorocul cînd urmează a să afla acolo timpul fiind apropiat. Vi să adaugă îndatorirea ca numaidecît după primirea acesteia strîngînd pe locuitori să faceți alegerea arătată cînd după săvîrșirea pe cel ales din partea sătenilor să-i porniți pă dată la d[omnul] administrator al districtului ca să se afle mers acolo la sorocul arătat întru îndeplinirea trebuinței zise. iar Suptadministrații de primirea aceștia și urmare să raportuești arătînd și numele celui ales.

1848 iulie 19

No. 4797, Zătreni de Sus

30

No. 4827 Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 23. Concept.

1848 iulie 20. Raportul aleșilor satului Gorunești adresat Suptadministrației prin care fac cunoscut că au ales și trimis la Rîmnic un locuitor pentru a participa la alegerea membrilor Comisiei proprietății.

Cinstitei Suptadministrații [a] Plășii Olteţul de Jos,

Aleșii satului Gorunești,

Primind porunca ci[nstitei] Suptadministrații cu no. 4806 pentru ca să trimitem un om cu știință bună a-l porni la Rîmnic, așa noi am găsit cu știință bună pă aceștia și anume : Dinu Suliță de care l-am și pornit întocmai după porunca ce ni s-au cerut am și urmat întocmai iar cînd la dimpotrivă să fim răspunzători cu osîndă.

1848 iulie 20
No. 72
Iar pecete la noi nu este.

Marin Budulescu
Dincă Stancu
Marin Teșa
aleși

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 82. Orig. Documente similare, emise între 20 și 22 iulie 1848, pentru satele : **Bătășani** (f. 95 : Dinu sin Ilie Munteanu), **Bălcești** (f. 81 : Ion sin Barbă Lungă), **Știrbești** (f. 85 : Nicolae Ilie Lovinescu), **Ghioroiu** (f. 86 : Constandin Cornoiu), **Risipiți** (f. 67 : Ion sin Neacșu), **Poienari** (f. 88 : Nicolae Borleanu), **Pietroasa** (f. 94 : Preda Cîrstea), **Otetelișu** (f. 93 : Obertin Băluțoiu), **Prejoiu** (f. 83 : Ioan Mesescu), **Rusănești** (f. 97 : Ion sin Mihai Arvat), **Mărgineni** (f. 96 : Ilie sin Stan Drăgușin), **Diculești** (f. 101 : Barbu Stamatie Traistă), **Budești** (f. 100 : Sima Uță), **Măciuca** (f. 98 : Ștefan Diaconu Niță), **Făureștii de Jos** (f. 102 : Ion sin Diaconu Gheorghe), **Vasilați** (f. 92 : Marin Curăcaru), **Laloșu** (f. 103 : Barbu Bîlidea), **Benești** (f. 80 : Nicu sin Preda Gociu), **Frățila** (f. 84 : Nicolae Stanciu), **Făureștii de Sus** (f. 77 : Mihai Munteanu), **Stanomiru** (f. 74 : Ioniță Olaru), **Gorunești** (f. 76 : Mihai Roșca), **Zătrenii de Jos** (f. 72 : Ion al Floarii), **Zătrenii de Sus** (f. 72 : Constandin Cojocaru), **Tetoiu** (f. 90 : Filotie Ceoponea), **Lăcusteni** (f. 78 : Radu Deraguderu), **Herăști** (f. 87 : Barbu Bogoslov), **Șerbănești** (f. 89 : Barbu Ștefan Roșca), **Băbeni** (f. 99 : Barbu Tănasie).

1848 iulie 20. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se trimite decretul nr. 258 al Guvernului Provizoriu referitor la alegerile pentru Adunarea Constituantă, explicîndu-se și punerea sa în aplicare.

Dreptate, frăție!

Domnule suptadministrator al plășii Oltețului de Jos,

Generala Adunare Constituantă să compune și să alege cu chipul ce vei vedea din alăturatul decret al onorabilului Guvern Provizoriu cu no. 258 din care vi să trimite exemplare.

Așadar, domnule suptadministrator, după ce le vei împărți fără minut zăbavă pă la toate satele, tîrgurile, dintr-acea despărțire luînd îndeaproape băgare de samă mai cu deosebire dispozițiile articolelor 7, 8, 9 și 10 atinse de primarele sau întîile alegeri ale satelor. Vei merge singur în fiecare sat vei deslusi decretul sus pomenit întru toată a lui întindere, vei face pe fiecare locuitor să pătrunză adevăratul său înțeles, iar după aceea întocmind comitetele despre care să vorbește la art. 10 vei povățui îndată pe mădularii lor, adică pă preot, pă candidat și pă aleși de chipul cu care au a săvîrși alegerea în comune sau satul lor și în urma acestora arătîndu-le numărul depotaților ce are a da satul lor le vei face cunoscut că zioa alegerilor primare sau ale satelor are a să săvîrși în ziua de 9 august după toate formalitățile și regulile descrise în decret fără vreo preschimbare.

Dumneata însă, domnule suptadministrator, ca prezident și cap al tuturor alegerilor acestora vei priveghea foarte de aproape și vei petrece cu astfel de exactă îngrijire încît să nu se facă cea mai mică neorînduială sau călcare de forme că vei fi în răspundere. Îngrijind către acestea chiar în minutul ce să vor săvîrși alegerile să încunoștiințezi prin într-adins ștafetă numele aleșilor deputați și la ziua de 14 august să se afle toți

veniți în capitala județului ca să se îndeletnicească în lucrările pentru care sînt aleși și chemați spre săvîrșirea alegerii definitive.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcea,
C. Cerchez

Secretar,
Zisu Dumitrescu

No. 3836
1848 iulie 20

[**Rezoluție :**] Pă de o parte exemplarele tipărite să se trimită la toate satele cîte unul și cu poruncă cu îndatorire ca să le cetească în auzul tutulor lăcuitorilor și să facă urmare întocmai căci totdeodată sînt și însumi a merge la toate satele spre săvîrșirea lucrării ce sînt îndatorat.

Ște[fan] D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 68. Orig. La f. 69—70 urmează Decretul Guvernului Provizoriu nr. 258, datat 14 iulie 1848, publicat în : **Anul 1848 în Principatele Române,** vol. II, p. 495—500.

75

1848 iulie 20. Ordinul Subadministrației plășii Ocolul adresat comisarilor tîrgului Ocnele Mari prin care se cere pregătirea unui steag tricolor și convocarea locuitorilor la sărbătorirea sfințirii steagurilor revoluției fixată pentru ziua de 21 iulie.

Primită 21 iulie

Dreptate, frăție !

Domnilor comisari ai tîrgului Ocna,

Fiindcă mîine seară miercuri este să vie acolo la orașul Ocna d[omnul] comisar, ca poimîine joi să sfințească steagurile și să vă citească și alte proclamații, de aceea Suptadministrația

grăbește a vă încunoștința, ca să puneți a face un steag tricolor după cele ce ați văzut și aici în Rîmnic și să fie și neguțătorii adunați acolo la casa comisii.

Salutare și frăție !

Suptadministratorul pl[ășii] Ocolului,
C. Pleșoianu

Anul 1848
Luna iulie 20
No. 2975

[Rezoluție :] Să se vestească toți concetățenii ca mîine să fie aici adunați la casa comisii.

Primăria orașului Ocnele Mari, dos. 76/1848, f. 4. Orig.

76

1848 iulie 21. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care face cunoscut schimbările în forma steagurilor revoluționare.

Dreptate, frăție !
Onorabilului Sfat al Municipalității,

Subtiscălitul în urmarea ordinului d[omnu]lui ministru al celor din lăuntru cu no. 4267 face cunoscut onorabilului sfat cele următoare :

Art. 1-iu Stindardele vor fi tricolore.

Art. 2. Coloarele sînt albastru închis, galben deschis și roșu carmin.

Art. 3. Lîngă lemn vine albastru, apoi galben și apoi roșu fîlfîind.

Prin urmare dar este invitat onorabilul sfat a îngriji ca numaidecît toate stindardele să se facă potrivit cu dispozițiile acestui ordin.

Salutare și frăție !

Administratorul jud[ețului] Vîlcea.
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 3964
[1]848 iulie 24

[Rezoluție :] Fiindcă aceasta s-au săvîrșit după adresul domnului administrator cu no. 3483 întocmai va urma la delă.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului **Rm. Vîlcea,** dos. 107/1848, f. 61. Orig.

77

1848 iulie 22. Adresa comisarului extraordinar T. Zăgănescu trimisă comisarilor tîrgului Ocna prin care anunță amînarea sărbătoririi sfințirii steagurilor revoluționare în acel oraș.

Primită iulie 22

Dreptate, frăție !

Domnilor comisari ai tîrgului Ocna,

Deși astăzi eream hotărît a veni în mijlocul fraților cetățeni din Ocna pentru sfințirea stindardelor și îndeplinirea celorlalte misii ca comisar extraordinar al onorabilului guvern. Dar pentru că sînt atacat pentru o vreme de o slăbiciune care mă împiedică de a veni am onoarea a vă vesti că această celebrare rămîne pentru altă zi cînd mă voi însănătoși și atunci voi vesti dv. mai din vreme ca să cunoașteți a prepara cele trebuincioase.

Aceasta veți binevoi a o da și în cunoștința d[omnului] cămăraș.

Salutare și frăție !

Comisar extraordinar
T. Zăgănescu

Anul 1848
Iulie 22
No. 2

Primăria orașului **Ocnele Mari,** dos. 76/1848, f. 3. Orig.

1848 iulie 22. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor prin care trimițîndu-se decretul nr. 258 al Guvernului Provizoriu relativ la alegerile de deputați pentru Adunarea Constituantă se cere punerea sa în aplicare în părțile care privesc alegerile primare.

Către aleșii de sate,

Cu porunca domnului administrator al acestui district no. 3836 primindu-să astăzi aci un număr de 28 eczemplare tipărite după decretul onorabilului Guvern Provizoriu no. 258 povățuitoare deslușindu-să compunerea și să alege Generala Adunare Constituantă din care să trimite și la acel sat unu și vi să scrie ca pă dată să-l cetiți în auzul tuturor lăcuitorilor spre înțelegere iar înșivă luînd îndeaproape băgare de seamă mai cu deosesbire dispozițiile art. 7, 8, 9 și 10 atinse de primarele alegeri ale satelor, vă veți asămăna cu urmare întocmai avînd în cunoștință că pentru acea împrejurare sînt a veni și însumi eu suptadministratorul în coprinsul acelui sat de a pune în lucrare glăsuirea arătatelor art. ca la ziua de 9 august să se poată săvîrși zisa alegere și cu chipul să să îndeplinească toate cele coprinse în numerarisitul decret iar de primire să înapoiați raport.

1848 iulie 22

No. 5043 Zătrenii de Sus
27
No. 5070 Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 71. Orig.

79

1848 iulie 22. Adresa Administrației județului Vîlcea către Magistratul orașului Rîmnic prin care trimite Regulamentul de înființare a Gărzii Naționale.

Primită la 23 iunie [1]848

Cinst[itului] Magistrat al acestui oraș,

Să trimite cins[titului] Magistrat în copie alăturată aici instrucție pentru întocmirea Gvardiei Naționale în acest oraș

ce s-au primit la această Administrație pă lîngă porunca d[omnului] ministru no. [loc alb] a căruia cuprindere citind-o cu toată băgarea de seamă și luarea aminte Administrația poftește pă cinstitul Magistrat ca să se asemene cu urmare întru toate întocmai potrivit iar la întîmplare de a cerca vreo nedumerire va cere povață Administrații și de punere în lucrare ce va face să încunoștiințeze în grabă.

Administratorul județului,
C. Cerchez

secretar,
ss. indescifrabil

No. 3227
Anul 1848 iulie 22

[Rezoluție :] Aceasta va urma la delă fiindcă tabla de lăcuitorii acestui oraș după cererea făcută prin deosebită hîrtie cu no. 3185 s-au primit de a întocmi Gvardia Națională.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Anexă

Tot cetățeanul de la optsprezece ani înainte, are drept de a fi în Gvardia Națională pentru apărare și ținerea bunei orînduieli a orașelor și satelor în care să află cu șederea.

Gvardia Națională a fieștecărui oraș este împărțită pă văpsele și gvardienii dintr-o văpsea compun un legion și fieștecare legion să imparte în batalioane de cîte o mie de oameni, iar batalionul în companii (roată) de cîte una sută oameni.

Să înțălege că în orașele cele mici poate ca fiecare văpsea să nu aibă decît o companie sau și mai puțin.

Cetățenii din fiecare companie își aleg ofițerii, unter-ofițerii și căprarii lor.

Fieștecare legion are un colonel, atîți maiori cîte batalioane, ațîți căpitani cîte roate și fieșcare roată un căpitan, doi leitenenți, doi supteitenenți, zece unter-ofițeri și patru căprari.

Fiindcă un sat nu poate compune nici un legion, nici un batalion, de aceia mai multe sate compun un batalion, precum și un legion.

Fiindcă deocamdată Gubernul nu are puşci de a înarma toată Gvardia ţării, de aceia numaidecît după primirea aceştiei magistratele din casele lor şi satele din cutiile lor vor face suliţe de lemn cu împungătura din hier. Iar care din cetăţeni va avea puşca lui, să vă slujiţi de dînsa cînd va fi de slujbă.

Gvardia este îndatorată de a face patrulă noaptea pe uliţi şi de a avea un post necontenit la poliţie pentru a-i da tot ajutorul pentru paza bunei orînduieli.

Gvardia este supt poruncile prezidentului Magistratului.

A. Golescu

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 26–27, Orig. ; **ibidem,** originalul Regulamentului în fondul **Prefectura judeţului Vîlcea.** dos. 34/1848, f. 12.

80

1848 iulie 29. Ordinul Ministerului Dreptăţii adresat prezidentului Judecătoriei judeţului Vîlcea prin care se cere rechemarea funcţionarilor plecaţi dat fiind lucrurile ce trebuiesc făcute cu ocazia deschiderii Adunării Constituante.

Dreptate frăţie !

Domnule prezident Vîlcea,

Onorabilul Guvern Provizoriu prin decretul nr. 232 cere a să arăta tuturor cetăţenilor ce să găsesc în slujbe judecătoreşti şi ar voi să lipsească cu voe că Patria acum are trebuinţă ca toţii fiii ei să fie pe lîngă dînsa căci este a să deschide Adunarea Constituantă sînt multe comisii a să întocmi şi că Patria are drept să se plîngă de toţi cei ce vor lăsa-o în asemenea împrejurări.

Aceasta dar dîndu-să în cunoştinţa dumitale eşti rugat a încunoştiinţa la toţi domnii amploiaţi ca preţuind trebuinţa

ce este să se asemene arătatului decret stînd fiecare în postul ce ocupă.

Salutare și frăție !
pentru Ministrul Dreptății
ss. indescifrabil

pentru șeful Secției I
ss. indescifrabil

No. 3860
Anul 1848
Luna iulie 23
Masa a 3-a din despăr[țirea] I

Tribunalul județului Vîlcea, dos. 97/1848, f. 11. Orig.

81

1848 iunie 24. Adresa Administrației județului Vîlcea trimisă Subadministrației plaiului Horezu împreună cu ordinul Ministerului Treburilor din Lăuntru prin care se interzice plecarea în străinătate a lui Hrisant Hurezeanu pînă nu va da socoteală asupra bunurilor ce le are sub administrarea sa.

Adresa Administrației județului Vîlcea,
Dreptate frăție !
Domnului suptadministrator al plaiului Horezu,

Să trimite d[umita]le în copie adresa d[omnu]lui ministru al Trebilor din Lăuntru cu no. 3367 ce într-acest minut s-au primit la Administrație a căruia coprindere luînd-o îndeaproape băgare de seamă ești cu dinadins îndatorat ca să stăruești a se aduce ale ei dispoziții la întocmai îndeplinirea fără cea mai mică abatere.

Avînd în vedere, domnule suptadministrator, ca la întîmplare de vre-o împotrivă urmare în contra dispozițiilor acestui adres toată răspunderea și învinovățirea va privi asupra d[umi]tale fără considerație de îndreptare.

iscălit administrator [al] districtului Vîlcea,
Salutare și frăție !
C. Cerchez

iscălit secretar
Capeleanu

1848 iunie 24
No. 3244

Anexa

Copie

Dreptate frăție!

Domnule administrator al județului Vîlcea,

Cîțiva din lăcuitorii județului Vîlcea arătîndu-se cu adresul no. 2 către suptiscălitul pentru precugetarea cuviosului arh[imandrit] Hrisant Hurezeanu de a fugi din Prințipat fără a da seamă de feluritele saricini ce au avut asupră-i de la fostul guvern. Care adres împărtășindu-se d[omnului] ministru al Instrucțiunii Publice și al Credinței, s-au primit acum răspuns supt no. 2307 coprinzător ca îndată să se ia măsuri a se popri pomenitul arhimandrit pănă va da socotelile de toate însărcinările puse asupră-i de bani publici și de zestrea mănăstirilor încredințate numitului.

Aceasta dîndu-se în cunoștința d[umit]ale ești îndatorat d[omnule] administrator ca să ei grabnice și cele mai de aproape măsuri pentru întocmai îndeplinire [a] cereri domnului ministru al Credinței încît numitul nici să se stricoare din Principat nici să înstrăineze din lucrurile cuvioșiei sale încredințate pînă va da socoteală de toate.

Iscălit Ministru din Lăuntru,
Salutare și frăție!
N. Golescu

Șeful Sec[ției],
Steriadi

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 84. Copie.

82

1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care se trimit 6 exemplare cuprinzînd decrete ale Guvernului Provizoriu adresate proprietarilor.

Dreptate, frăție.

Domnule suptadministrator al Oltețului de Jos

Alăturatele 6 exemplare decrete ale Guvernului Provizoriu către proprietari atingătoare de reciproacele datorii, ești îndatorat, domnule suptadministrator, în temeiul adresului domnului ministru al celor din lăuntru cu no. 3821 a le împărți și

a îngriji ca să să citească atît de proprietari cît și de săteni supuind pă aceștia din urmă în îndeplinirea lucrului clăcii spre a nu suferi holdele vreo vătămare.

Administratorul j[udețului] Vîlcea
Salutare, frăție.
C. Cerchez

Zisu Dumitrescu
S[ecretar]

Anul 1848
Luna iulie 24
No. 3907

[Rezoluție :] Să să trimiță cu adresuri la cîteva proprietăți citindu-se și în auzul tuturor locuitorilor.

Ște[fan]D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 277. Orig. La f. 279 Proclamația Guvernului Provizoriu nr. 192 din 7 iulie 1848 publicată în **Anul 1848 în Principatele Române,** vol. II, p. 332–334.

83

1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a se face cunoscut în toată plasa dispozițiile cuprinse în decretele privitoare la întocmirea proiectului proprietății și la alegerea de deputați.

Dreptate, frăție.

Domnule suptadministrator al plășii Oltețului de Jos.

Spre a să putea pătrunde tot muncitorul despărțirii de marele enteres ce coprinde în sine întocmirea comisii pentru alcătuirea proectului proprietății de care să atinge ordinul suptînsemnatului către d[umnea]ta nr. [loc alb], precum și de orînduielile cu care urmează a să alege ceruții deputați ești invitat, domnule suptadministrator, în temeiul ordinului d[omnului] ministru din lăuntru cu nr. 4300 a pune toată a d[umita]le stăruință ca atît decretul nr. 215 publicat prin „Monitorul" no. 4 cît și insemnatul ordin pentru modul alegerii să să citească prin toate satele de mai multe ori spre cea mai întinsă publicitate și ca „Monitorul" ce vi să trimite

prin fiecare expediţie şi care este şi va fi totdeauna într-un n[umăr]r potrivit cu acela al tuturor satelor dintr-acea plasă să fie pe loc împărtăşite şi citite de către toţi spre a cunoaşte veri cine dispoziţiile guvernului.

Administratorul districtului Vîlcea
Salutare şi frăţie.
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

No. 3931
Anul 1848
Luna iulie 24

[Rezoluţie :] Să să puie în urmare cuprinsele din porunca cu nr. [loc alb] pă lîngă care li s-au trimis exemplaruri atingătoare pentru această împrejurare şi să pregătească alegerea ceruţilor deputaţi.

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 1/1845, f. 280. Orig.

84

1848 iulie 24. Ordinul Administraţiei judeţului Vîlcea trimis Magistratului oraşului Rîmnic relativ la colaborarea în vederea perceperii taxelor comunale.

Dreptate, frăţie !
Onorabilului Sfat al Municipalităţii,

În temeiul ordinului domnului ministru al Treburilor din Lăuntru cu no. 4356, Administraţia pofteşte pă onorabilul Sfat ca la întîmplare de a se arăta cineva împotrivitor la răspunderea orăşeneştilor drepturi de taxă pentru lucrurile ce ar băga în oraş să-l încunoştiinţeze Administraţii numaidecît ca să i să dea ajutorul cuvenit.

Salutare şi frăţie !
Administratoru districtului Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 3962
1848 iulie 24

[Rezoluție :] La delă și cînd să va împotrivi cineva de acum înainte să facă cunoscut domnului administrator, iar acum aceasta va urma la delă.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 95/11847, f. 141. Orig.

85

1848 iulie 24. Administrația județului Vîlcea trimite Subadministrației plășii Oltul plîngerea arendașului moșiei Zăvideni împotriva clăcașilor care nu-și îndeplinesc obligațiile.

Dreptate, frăție !

Domnule suptadministrator al plășii Oltului cu îndestulă mirare a întîmpinat Administrația alăturata în copie reclamație a d[umnealui] Nicolae Lipoveanu adrendașu[l] moșii Zăvideni, atingător de îndărătnicia lăcuitorilor clăcași la împlinirea reciproacelor datorii. Din a căreia coprindere înțelegînd că d[umne]ta, domnule suptadministrator, ai avut prea puțină îngrijire ca să însufli lăcuitorilor datoria aceia de a respecta și pă anul acesta datoriile proprietărești tot după cea de mai nainte legiuire a Regulamentului Organic.

Se vede silită și acum a chema de i[s]noavă băgarea de samă a d[umita]le asupra poruncilor ce vi s-a dat pentru împrejurarea aceasta și a vă pune cu denadinsul îndatoria către arendașul lor întocmai după dispozițiile ecspusei legiuiri. Iar dacă și după aceasta să vor arăta împotrivitori, li să va da în cunoștiință că Administrația va fi silită a-i supune la despăgubirea pagubelor arendașului, potrivit cu dispozițiile poruncii domnului ministru al Treburilor din Lăuntru supt no. [loc alb].

Administratorul districtului Vîlcei,
Salutare și frăție !
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

No. 3978
Anul 1848 iulie 24

[Rezoluție :] Să-i trimită dorobanți ca prin ajutorul aleșilor să stăruiască a desface cu bună orînduială pă arendași.

Anexa

Copie

Cins[titei] Administrații a județului Vîlcea,

Cu supunere fac cunoscut cin[titei] Administrații pentru lăcuitorii clăcași după această moșie, că de cînd milostivul Dumnezeu ne-au slobozit libertatea constituțială la care nădăjduim precum vedem sîrguința d[umnea]lor voitori binelui neamului nostru român și a toată omenirea ca în sfîrșit bun. Însă cei mai mulți dintre lăcuitori nu o înțeleg precum se obștește de către cin[stitul] guvern, ci într-alt chip să vede, căci de cîteva zile nu mai dau supunere la datoriile proprietaricești și ni să prăpădește munca cîmpului din pricina nesupunerii. Pentru a cărora urmare în multe rînduri am făcut cunoscut d[omnului] suptadministrator carele în felurimi de chipuri li să zice și din parte-i că nu este bun ce fac. De aceia altă nădejde de ajutorări nemaiavînd, alergăm rugîndu-ne cin[stitei] Administrații ca să chibzuiască cele de cuviință măsuri spre a lăcuitorilor supunere la datoriile lor, căci într-alt chip în zadar perim pă la proprietăți uitîndu-se cu ochii unde ni să prăpădește în felurita muncă și nu avem cu cine o face și strînge.

Iscălit Nicolae Lipoveaanu cu tovarășii arendașii moșii Zăvideni, partea răposatului Constantin Fărcășanu.

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 29–29v. Orig. și copie

86

1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea țiganilor și aducerea la cunoștiința stăpînilor de țigani ca în termen de două luni, de la data de 12 iulie, să prezinte documentele pentru despăgubirile ce le cer în schimbul țiganilor eliberați.

Dreptate, frăție.

Domnule suptadministrator al plășii Oltețul de Jos

Domnul ministru din lăuntru prin adres cu no. 4334, pune în vedere suptiscălitului că Comisia întocmită pentru liberarea

țiganilor intrînd în lucrarea însărcinărilor sale, s-a văzut năpădită de o mulțime de țigani, atît de acolo din capitală cît și de afară din județe, cu reclamații că deși prin decretul onorabilului Guvern Provizoriu de la 26 iunie s-a hotărît a fi liberi de la 10 a curgătoarei luni, dar posesorii lor îi țin în silnicie tot robi. Din care aceasta poate să se ivească nescai-va neorînduieli, adăugînd d[omnu]l ministru că pă de o parte autoritățile administrative să înștiințeze că țiganii potrivit cu mai sus zisul decret al Guvernului sînt toți liberi de la 10 a curentei luni ; pă de altă parte ca să nu să prelungească nemărginit înfățișarea documentelor de către acei posesori de țigani care ar cere despăgubire, au găsit de trebuință a pune un termen de doă luni din ziua de la 12 al aceștia pentru toți aceia ce vor cugeta despăgubire pentru eliberarea țiganilor ce au avut în a sa posesie pînă acum, să-și înfățișeze la Comisie documentele precum s-a deslușit prin publicația de la 8 a curgătoarei luni. Iar în urma acestui termen de doă luni, care este îndestul pentru acele persoane ce se aflǎ peste graniță, ori care din foștii posesori nu să vor arăta cu cerere de despăgubire să va cunoaște că să lapădă de asemenea cerere.

Aceste dar despoziții suptiscălitul le împărtășește dv., d[omnule] suptadministrator, ca să cunoașteți de acum liberi pă toți țiganii și să nu mai îngăduiți pă foști[i] lor posesori a-i ținea în silnicie, totdeodată însă sînteți invitat a îngriji ca toți țigani[i] să rămîie nestrămutați după la tîrgurile și satele unde acum să află așezați și ca toți aceștia să fie ocupați în meseriile lor și să nu umble haimanale pricinuidu-să neliniște societății.

Administratorul jud[ețului] Vîlcea,

Salutare și fărție !
C. Cerchez

Anul 1848
Luna iulie 24
No. 3885

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 150. Orig.

87

1848 iulie 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea remis Magistratului orașului Rîmnic prin care cere a se organiza o licitație în vederea grabnicei vînzări a veniturilor casei orășenești.

Dreptate, frăție !
Domnilor membri ai Magistratului or[așului] Rîmnicu,

Fiindcă sorocu veniturilor accizurilor a taxi vitelor dintr-acest oraș, de tutun și tabac împlinindu-se la sfîrșitul viitorului august și trebuința cerînd ca aceste venituri să se asigureze mai din vreme iarăș prin licitație subtiscălitul potrivit cu îndemnu[l] ce mi se face de d[omnul] ministru al Treburilor din Lăuntru prin porunca cu no. 4048 au și publicat aceasta prin subtcîrmuitori aleșilor din cuprinsul acestui județ ca cei ce vor avea dorință a se însărcina cu aceste venituri să se arate în presudvia acestui Magistrat la 25 iulie la 5 și 15 august viitor spre arturisire.

Pentru care făcîndu-se aceasta cunoscut dv. vă poftesc ca săvîrșind acest mezat să-l încunoștințați Administrații.

Salutare și frăție !
Administratorul j[udețului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 3875
[1]848 iulie 24

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 95/1847, f. 192. Orig.

88

1848 iulie 26. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat locuitorilor satului Otetelișu, prin care li se face cunoscute măsurile luate împotriva alesului Barbu Popa Radu care i-a incitat la nesupunere și se cere alegerea unui altul în locul său.

Subtadministrația

Locuitorilor satului Otetelișu prin raportul [a] doi aleși cu nr. 78 [1]) de la 20 ale curgătorului iunie îndreptat acestii Subadministrații s-au încunoștiințat că Barbu Popa Radu alesu ce deopotrivă au fost însărcinat la îndeplinire poruncilor ce li să trimit și a datoriilor cuvenite, în locu unde urma ca să ne dea în cunoștință cum trebuește să vă asemănați întru îndeplinire datoriilor proprietății după cele de acum primite enstrucții asămănat cu cele de mai nainte pentru drepturile moșiei, s-au arătat cu vorbe necuviincioase către mulți dintre înșivă, turburătoare, de nehodihnă, iar nu cum trebuie să vă povățuiască spre paza liniștii despre care stăpînirea au păzit și dorește și cu amenințări de nesupunere pentru ale proprietății drepturi. Prin urmare dar nefiind iertat i să trece cu vedere pă de o parte s-au adus în fața Administrații unde făcîndu-i-să dojene cu aspre cuvinte s-au și arestuit dîndu-i-să slobozenie la casa dînsului socotîndu-să că această arătare va fi împotriva sa cu apăsare ori pentru vreo neînțelegere de mai nainte cu acei doi aleși sau că atunci să vor fi dispotorisit în alte osebite împrejurări dar de vreme ce s-au dovedit și din jalba primită la nr. [loc alb] din partea ipistatului acei moșii nu vor să-și urmeze facerea zilelor clăcii în folosu[l] d[omnilor] proprietari s-au loat încredințare mai cu deosebire că au fost și sînt adevărate ceia ce au răportuit împotrivă dă intrigant care acelea nu pot ca să fie de nici un folos, ci numai smăcinări zadarnice și Suptadministrația cercări de împiedicare în lucrările sale care să cer cu grăbnicie.

Vi să poruncește că duminică la 27 ale curgătorului iunie strîngîndu-vă la casa de adunare prin sfat de obște și în privirea d[omnilor] proprietari alegînd unu din înșivă care va fi vrednic și cu purtări bune să-l înfățișați în locul pomenitului ca să-și urmeze datoriile cuvenite și fără abatere din poruncile ce li să trimit pă care să-l faci îndată cunoscut Suptadministrații.

1848 iunie 26
Nr. 4226

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 234. Concept.
[1] **Supra** doc. 14.

1848 iulie 26. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satului Otetelișu, prin care se cere a fi luate măsuri împotriva clăcașilor care se opun a îndeplini obligațiile ce le au față de proprietari și arendași.

Aleșii satului Otetelișu

Văzînd Suptadministrația cuprinderea alăturatei în copie reclamație ce au întîmpinat din partea d[omnului] Nicolae Diculescu îngrijitorul acei moșii i-au fost de mirare pentru nesupunerea lăcuitorilor întru ascultarea chemării ce arată că le-au făcut în lucrarea semănăturilor întinse pă acea proprietate cu care mijloc de facerea zilelor clăcașii sînt chemați în lucru au rămas în dreptul proprietății pă care să hrănesc rămîn și dînșii împovărați de greutatea ce s-ar simți atunci la vremea socotelii cînd s-ar apuca de o dată cu strîmtorare ca să-și răfuiască numai în bani.

Din care alt nu s-au dat la înțeles despre o așa îndărătnicire care s-ar fi amenințînd acum din partea lăcuitorilor clăcași decît că înșivă cu nebăgare de seamă nu i-ați făcut să înțeleagă povățuirile ce vi s-au dat la venirea mea suptadministratoru acolea cît și coprinderea poruncilor ce vi s-au trimis acum de curînd, prin care să pune în datorire la toți de obște că drepturile proprietății urmează ca să se răspunză și pentru curgătorul an 1848 de către clăcași către stăpînii moșii întocmai după cum și pînă acum potrivit cu dispozițiile coprinse în regulament și poruncile slobozite de la înalta stăpînire pînă cînd să va deschide ci[nstita] Obștească Adunare; prin urmare dar cu într-adins acest dorobanț vi să poruncește ca luînd în băgare de seamă scrisoare și sus zisa copie de jalbă să strîngeți fără zăbavă a înștiința pe toți locuitorii și pă de o parte să le faceți cunoscut atît pretenția d[omnului] îngrijitor la care de nu vor îndeplini acum cererea sa în urmă să cunosc datori pă lîngă clacă și la răspundere pagubi ce s-ar întîmpla d[omnilor] proprietari iar pă de alta să puneți în urmare negreșit coprinderea poruncii cu nr. [loc alb] și cu a le pune stajnică îndatorire asupră-le ca să urmeze precum

sînt îndatoriile clăcii fără cît și de puțin abatere căci la dimpotrivă veți cădea înșivă la învinovățire și răspundere.

Acum de primire se adastă răspuns.

1848 iulie 26
Nr. 4225

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 232–233. Concept.

90

1848 iulie 27. Adresa Administrației județului Vîlcea remisă Magistratului orașului Rîmnic prin care face cunoscut că la 28 iulie va avea loc solemnitatea sancționării stindardelor naționale.

Dreptate frăție !

Onorabilul Magistrat al acestui oraș mîine fiind zioa destinată pentru sancționarea stindardelor naționale.

Onorabilul Magistrat va binevoi a se conforma cu invitarea ce i să face prin adresa subiscălitului no. 3807.

Administratorul districtului Vîlcea,
Salutare și frăție !
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 4001
Anul 1848
Luna iulie 27

[Rezoluție :] Aceasta va urma la delă fiindcă s-au făcut întocmai urmare.

Prez[identul] Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 68. Orig.

91

1848 iulie 27. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu organizarea pazei orașului de către Garda Națională pentru prevenirea turburărilor datorate țiganilor dezrobiți.

Dreptate frăție!

Onorabilului Magistrat al orașului,

Cu toată trebuința cîtă s-a simțit pînă acum de a fi asigurată străjuirea orașului și cu toată stăruința subiscălitului de a se întocmi spre acest sfîrșit vremelnica Gardă Națională pînă la reformarea Gardii legiuite, n-a putut Administrația ca să vază nu să întrebuincioasă regulă o împrejurare atît de interesată pentru tot cetățeanul.

De aceia dar fiindcă tocmai acum în prilejul libertății țiganilor trebuința aceasta să vede simțită și mai mult ca să nu se lase folos de o asemenea ocazie.

Administrația a reinvitat de iznoavă pe d[omnul] Grigore Davidescu ca să îngrijească a forma vremelnica gardă și a pune în orînduială regulată străjuire a orașului.

Tot într-o vreme însă invită și pe onorabilul Magistrat ca prin înțelegere cu d[omnul] Davidescu să-i să facă toate înlesnirile de care va avea trebuința ca să nu cerce vreo împiedicare.

Salutare și frăție!
Administratorul jud[ețului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 4000
Anul 1848
Luna iulie 27

[Rezoluție :] Să să aștearnă un catastih împreună cu d[omnul] Gligore Davidescu așezîndu-se pă fiecare seară cîte trei căprării și într-o căprărie unsprezece cetățeni după ana-

loghia familiilor acestui oraș pe care catastih îl va lua d[omnul] Gligore a să sluji cu dînsul.

Prezidentul Magistratului,
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 67. Orig.

92

1848 iulie 28. Raportul Administrației județului Vîlcea înaintat Ministerului Treburilor din Lăuntru prin care se fac cunoscute rezultatele anchetei în cazul lui Hrisant Horezeanu.

Dreptate frăție!

Domnule Ministru al Treburilor din Lăuntru,

În urma adresului domnii voastre cu no. 3367 puindu-se îndatorire suptadministratorului din plaiu Horezu ca să poprească pe cuviosul arhimandrit Hrisant egumenul sf. mănăstiri Hurezu în al căruia coprins să află, nici de a să strecora din prințipat în alte staturi străine, nici de a înstrăina din lucrurile ce-i sînt încredințate pînă ce va da socoteală de toate publicile însărcinări ce au fost asupră-i.

S-a primit acum raport din parte-i supt no. 6299, 6304 cel dintîi coprinzător că mergînd însă și suptadministratorul la acea sfîntă mănăstire după cea deaproape cercetarea ce a făcut a găsit înființă toate odoarele atît ale acei sf. mănăstiri cît și cele primite de la sfînta mănăstire Bistrița sub pecetea prea cuviosului arhimandrit Gavril năstavnicul aceiștia din urmă sf. mănăstiri alăturînd spre încredințare și osebit aici înscris ce l-a[u] dat părinții aflați la acea sf. mănăstire care toată deslușirea dv. să și încunoștiințează pe lîngă acea adresă chiar în original.

Adăugînd că arată că păr[intele] Hrisant îndată ce s-a înștiințat despre proclamația Constituții au avut cea mai mare bucurie serbînd aceasta strălucită zi cu cea mai mare solemnitate.

Cel de-al doilea iarăși zice pomenitul suptadministrator că pomenitul egumen fiind însărcinat cu clădirea mănăstirii

Bistrița dintr-acest județ și Tismana din județul Gorj precum și cu alte deosebite însărcinări ce sînt cunoscute și chiar domniei-voastre își are necontenit precum umblările cuvioșiei sale în feluri de interesuri și trebuințe și prin urmare acest suptadministrator nu-i este prin putință a avea această îngrijire cînd cuvioșia sa într-alte părți afară din coprinsul plaiului său cerînd cuvenite dezlegări într-aceasta.

Acestea dar d[omnule] ministru, grăbesc din parte-mi a le face cunoscute domniei voastre rugîndu-vă să binevoiți a chibzui cele de cuviință și am dat cuvenita dezlegare de urmare.

1848 iulie 28
No. 3389

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 12/1848, f. 88. Orig.

93

1848 iulie 29. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat lui Ștefan Dobrescu, privind eliberarea țiganilor particulari.

No. 2707

Către d[omnul] Ștefan Dobrescu

Ți să alătură d[omnu]le pă lîngă aceasta în copie porunca domnului administrator al acestui district no. 3885, urmată după cea a d-lui ministru din lăuntru no. 4334, atingătoare pentru libertatea țiganilor particulari din a căreia coprindere îndestulîndu-te pă larg, Suptadministrația în asemănarea îndatorire ce i să pune vă invită ca să vă pătrundeți, ținîndu-vă cu deosebire de îndatorirea pusă să vă și asemănați întocmai, înapoind acum Suptadministrației cuvenit răspuns.

1848 iulie 29

No. 5217 d[omnului] Ștefan Gănescu Zătrenii de Jos
No. 5218 d[omnului] Nicu Diculescu Zătrenii de Jos
No. 5219 Iancu Ghimpețeanu Făureștii de Sus
No. 5220 Nicolae Rusu Lăcusteni
No. 5221 Dumitru Curina idem
No. 5222 Maria Protopopeasa Risipiți
No. 5223 d[omnului] Grigore Otetelișanu Benești
No. 2524 Nicolae Otetelișanu idem

No. 2525 Șerban Băbeanu ot Gorunești
No. 2526 Constandin Diculescu idem
No. 2527 Șerban sin răposat Barbu Diculescu idem
No. 5228 Stan Paleu ot Gheoroiu
No. 5229 Popa Nițu ot Poienari
No. 5230 d[omnului] Ion Protopopescu ot Tetoi
No. 5231 Dimache Tetoianu idem
No. 5232 asemenea Luță Tetoianu ot Tetoi
No. 5233 Nicolae Tetoianu idem
No. 5234 Ioniță Tetoianu idem
No. 5235 Elenca Străchineasca idem
No. 5236 Costandin Mărgăritescu ot Cîrlogani
No. 5237 d[omnului] Ion Cernătescu idem
No. 5238 Manda Andrianopolitos idem
No. 5239 Costache Otetelișanu
No. 5240 Iancu Băbeanu ot Băbeni
No. 5241 Nicolae Băbeanu idem
No. 5242 Constantin Băbeanu idem
No. 5243 Ghiță Băbeanu idem
No. 5244 d[omnului] Ghiță Coltescu idem
No. 5245 Ioniță Băbeanu idem
No. 5246 Iorgu Băbeanu idem
No. 5247 Stanca Diculescu, Iancu Oculescu și ceilalți
No. 5248 Bănică Diculescu
No. 5249 Preda Diculescu
No. 5250 Drăghici Diculescu
No. 5251 Ioan Popovici
No. 5252 Ioan Teodor ot Laloși
No. 5253 Nicola Costea
No. 5254 Mihalache Vulcănescu
No. 5255 Ioniță Protopopescu
No. 2256 Sultana Obogeanca
No. 2257 Dumitrana Obogeanca
No. 2258 Ioniță Măciuceanu ot Măciuca
No. 2259 Mincă, Grigore și Andrei i Tănasie Bîrzeanu
No. 2260 Ghiriță Măciuceanu și fii săi
No. 5262 d[omnului] Ioniță Tetoianu din Pîrîu
No. 2262 Băluța soția răposatului Petrache Tetoianu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 151. Concept.

94

1848 iulie 29. C. Cerchez, administratorul județului Vîlcea dispune ca Magistratul orașului Rîmnicu Vîlcea și subocîrmuitorul plășii Ocolului să ia măsuri pentru întîmpinarea de către toți cetățenii a generalului Gheorghe Magheru, care este așteptat să sosească însoțit de 500 de dorobanți.

Dreptate, frăție !

Onorabilul Magistrat al orașului [Rîmnicu Vîlcea]

Findcă mîine 30 a curgătoarei să adastă a sosi în capitală domnul Gheorghe Magheru, general căpitan al trupelor neregulate din prințipat, și trebuința cerînd ca să se facă unei asemenea persoană solemna *) primire de cetățeni și să i să arate cu acest prilej recunoștința ce au către persoana d[omnie] sale pentru mîntuitoarele întreprinderi la care domnia sa să îndeletnicește cu atîta patriotism, onorabilul Magistrat va binevoi ca numaidecît, vestind pe toți domnii orășeni, să-i invite ca împreună cu domnii membri ai Magistratului și cu Gvardia Națională să iasă în marginea orașului, spre întîmpinare ca să-l feliciteze pentru buna venire.

Administratorul județului Vîlcea,

Salutare și frăție !

C. Cerchez

No. 4026/1848 iulie 29

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 69. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene**, p. 67.

* În original : **solenela.**

95

1848 iunie 29. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care înaintează pentru a fi răspîndite în sate 48 exemplare tipărite din Proclamația no. 15 dată de Guvernul Provizoriu la 16 iunie.

Dreptate, frăţie!

Domnule suptadministrator al plăşii Olteţul de Jos,

Pe lîngă adresa d[omnului] ministru al Treburilor din Lăuntru cu no. 3512 primindu-se la Administraţie eczemplarele de „Monitor“ şi de decretul Guvernului Provizoriu să trimite patruzeci şi opt bucăţi şi ţi se scrie a le împărţi pe la toate satele acei plăşi cu îndatorirea de a să ceti negreşit de săteni urmînd întocmai de cîte ori să vor trimite d[umita]le asemenea exemplare de „Monitoare“ prin expediţie făr adăstare de altă poruncă, întru aceasta răspunzînd în grab de urmare.

Pentru d[omnul] administrator al jud[eţului] Vîlcea,

Salutare şi frăţie!

Capeleanu

No. 3406
1848 iunie 29

[Rezoluţie :] Să să urmeze întocmai coprinderea acestia şi la alte trimiteri de eczemplaruri şi acum 32 să vor trimite la satele plăşii şi din celelalte 6 unul să va opri în canţelarie iar 5 să vor împărţi proprietarilor.

Şte[fan] Dobrescu

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 2/1848, f. 1. Orig. La f. 3 urmează Proclamaţia Guvernului Provizoriu nr. 15 din 16 iunie 1848 publicată în **Anul 1848 în Principaele Române,** vol. I, p. 615.

96

1848 iulie 29. Administraţia judeţului Vîlcea cere Magistratului oraşului Rîmnic luarea de măsuri pentru asigurarea cu hrană pe timp de 25 de zile a corpului de 500 călăraşi ce însoţeşte pe Gheorghe Magheru.

Dreptate, frăţie!

Onorabilului Magistrat al acestui oraş

Fiindcă pînă mîine seară sau în sfîrşit pănă sîmbătă dimineaţa este ca să sosească aici în capitală domnul general-căpitan al trupelor neregulate din prinţipat cu un corp de 500

dorobanţi călări şi pentru că este hotărît ca să şază aici într-un termen de 25 zile spre a forma tabăra lor şi a pandurilor volintiri, iar trebuinţa cerînd a se luoa din vreme măsurile cuviicioase de a se asigura îndestulare acestor oameni pe cursul zilelor arătate, te invit, domnule magistrat, ca numaidecît să dai în cunoştinţa brutarilor, a măcelarilor şi a contracciilor de lumînări a să aproviziona fiecare cu cătăţimea articolelor trebuincioase, atît încît să nu să simtă cea mai mică lipsă sau neajungere, puindu-să îndatorire asupra brutarilor că pă lîngă pîinea ce să scoate pentru trebuinţa îndestulării oraşului, să mai scoaţă încă 5 000 ca rezervă a fi pentru îndestularea acelor dorobanţi. Să vor îndatora asemenea şi măcelarii ca să taie vite îndestule, precum şi contraccii de lumînări, iar neguţătorii care se vor specula cu fasole, li se va da în cunoştinţă ca să strîngă oricîtă sumă vor putea spre a fi de ajuns pentru a lor îndestulare în vremea zilelor de post. Asemenea să vă îngrijiţi şi pentru mălai să se găsească îndestul de vînzare în oraşi.

Administratorul jud[eţului] Vîlcea,

Salutare şi frăţie !
C. Cerchez

No. 4035 anul 1848 iulie 29

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 73. Ediţii: Ileana Petrescu, **Documente oltene, p. 67–68.**

97

1848 iulie 30. Ordinul administratorului judeţului Vîlcea către plasa Ocolu prin care se dau instrucţiuni privind primirea în satele judeţului a generalului Magheru.

Dreptate, frăţie !
Domnule subadministrator al plăşii Ocolului,

Findcă mîine, la 30 a curgătorului iulie, este să sosească aici de la Tîrgu-Jiului d[omnul] Gheorghe Magheru, generalul căpitan al trupelor neregulate din prinţipat, şi trebuinţa cerînd a se face primirea cuviincioasă potrivit poziţii unei ase-

menea persoane, ești invitat, d[omnu]le subadministrator, ca numaidecît eșind la capul plășii cu toți dorobanții ce-i vei avea, să-l primești și, însoțindu-l pînă va trece în orași, să te silești a-i face toate înlesnirile ca să nu cerce vreo nemulțumire, căci atunci nu vei avea bună recomandație.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcii,
C. Cerchez

No. 4679/1848 iulie 30

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 21/1846, f. 63. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene**, p. 68.

98

1848 iulie 30. Administrația județului Vîlcea cere Subadministrației plășii Oltul să stăruiască în rîndul clăcașilor ca să-și îndeplinească obligațiile față de proprietari și arendași.

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator de Olt,

Din raportul d[umita]le cu no. 6128 atingător de nesupunerea acelor clăcași către proprietarul lor m-am încredințat, d[omnu]le suptadministrator, că dv. n-ați stăruit cu eczactitate a face să înțeleagă și să se pătrunză fiecare clăcași de duhul celor de acum împrejurări. Prin urmare dar, vă invit de isnoavă ca să mergeți singuri la fața locului și să stăruiți a aduce la îndeplinire fără vreo altă preschimbare duhul decreturilor onor guvern ce este dat în această împrejurare.

Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcea,
Salutare și frăție !
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

No. 4094
1848 iulie 30

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 31. Orig.

1848 iulie 30. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se face cunoscut programul stabilit pentru diferitele faze de alegere a deputaților pentru Adunarea Constituantă.

Dreptate, frăție !

Domnul ministru al Treburilor din Lăuntru prin adresa no. 4765 face cunoscut Administrației că Locotenența Domnească a acestui principat ce acum îndeplinește fostul Guvern Provizoriu, prin aceiași membrii, înștiințîndu-se că alegerile primare și definitive pentru Generala Adunare Constituantă hotărăște prin decret cu no. 258 nu să pot face la 9 și 11 august din pricina că vremea fiind scurtă nu s-a putut pregăti acele alegeri, prin decretul no. 344 hotărăște :

1. Alegerile primare să să facă la 19 august.

2. Alegerile definitive să să facă la 29 august cu orînduiala coprinsă la art. 15 al acelui decret.

3. Constituanta să va deschide la 6 septembrie viitor în București.

Aceasta dar acum hotărîtul soroc ; suptiscălitul grăbește a le face cunoscut d[omni]lor suptadministratori ca să urmeze întocmai la săvîrșirea alegerilor acelei plăși.

Administratorul j[udețului] Vîlcea

Salutare și frăție !

C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Anul 1848
Luna iulie 30
No. 4070

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 116. Orig.

1848 iulie 31. Raportul lui Hrisant Hurezeanu egumenul mănăstirii Hurez, adresat Departamentului Credinței prin care face cunoscute cauzele arestării sale de către Garda Națională din Rîmnic, dezvinovățindu-se de acuzația că ar fi intenționat să treacă granița cu bunurile mănăstirilor Hurez, Bistrița și Tismana.

Cinstitului Departament al Credinței,

Suptiscălitul avînd în vedere porunca cinstitului Departament al Credinței cu no. 2419 din 28 iunie trecut atingătoare că dacă voi fi cugetînd a trece peste graniță atunci să predau socoteală de banii publici ce vor fi asupră-mi precum a teslimatisi și zestrile mănăstirilor încredințate mie.

Luînd în băgare de seamă că împotriva acestor porunci de mai sus la care prin răspunsul mieu cu no. 707 arătînd că nici prin cuget nu mi-au trecut această urmare de plecare peste graniță neiubind niciodată țări străine ci numai țara mea, nici a cheltui zadarnic ci cu folos iar mai vîrtos ca urmarea aceasta decît după orînduielile întocmite însă cu știrea preasfinții sale păr[intele] mitropolit și cu legiuitul pașaport.

Cu toate acestea eu văz că de către ci[nstitul] Departament din Lăuntru s-au făcut punere la cale către d[omnul] administrator al județului Vîlcea că să predau socoteala atît de banii lucrărilor mănăstirii Bistrița și Tismana cît și de zestrile mănăstirilor încredințate mie (urmare cu bănuiala tot aceea dintîi să vede că eu voesc a merge peste graniță), grăbesc a supune plecat la cunoștiința cinstitului Departament că toate auzirile rele și nepotrivite haracterului mieu ce port m-a fi înțeles ci[nstitul] Departament că sînt și curg din patima ce are igumenul Bistriceanu asupră-mi pentru că nu l-au însărcinat nimini cu lucrarea mănăstirii neavînd încrederea cuvenită despre care pot încredința pă cinstitul Departament că sînt toate neadevărat[e] precum îl poci încredința în orice vreme cu dovezile legiuite.

O asemenea socoteală dar despre care vorbesc ca să să facă punere la cale de către Administrația locală a să cere și a să lua de la mine.

Este cu neputință a să face de acei oameni care i-ar putea orîndui administratorul căci urmează a fi de-a față mai întîi de arhitect oameni de sistemă și cu știință care să să poată pătrunde de adevăratele lor lucrări și cheltuielile urmate că ci[nstitului] Departament va stărui întru aceasta. Apoi eu sînt gata cu fața și cuget curat a le preda numitele socoteli despre care puțin soroc de o lună, căci lucrările acestor mănăstiri să fac cu comunicarea a mai multor oameni din orașele principatului și de aiurea pă unde adecă se aflã trebuincioasele materialuri la aceste clădiri și cu care sînt încheiate feluri de contracte, dîndu-li-să la unii arvună și la alții pă jumătate din prețurile tocmite că asemenea socoteală să se ia d-a dreptul chiar de către ci[nstitul] Departament și arhitectorii cuviincioși ca pentru niște lucrări mari domnești.

Și spre a dezbate și a afla tot adevărul lucrărilor toate jertfile mele osteniri toate însărcinările fără nici o plată și răsplătire banii ce au trecut de la mine cheltuiți mai mult în multe rînduri pînă să mi să răspunză de la Casa centrală încît și astăzi întrece bani cheltuiți mai mult cu aceasta a să înlezni lucrările ca să nu încerce clădirile împiedecări care toate acestea nu le-au făcut pentru vreun împarte-mi interes ci numai de a rămînea mulțumită stăpînirea de care am fost însărcinat precum și numele meu în veci pomenit.

Pentru care jertfeli cer de la ci[nstitul] Departament ca după predarea unor asemenea socoteli să-mi dea diplomă doveditoare de cinstitele mele osteneli care aceasta după moartea mea să ră[mîie] în arhivă aici.

Precum și despre zestrile mănăstirilor ce știu ca să urmeze atunci numai cînd egumenul să depărtează de la mănăstire.

Iar de a să revizui ca să se vază de lipsesc sau prisosesc acestea este pentru mine cinste căci în fapt va vedea ci[nstitul] Departament a mea credință și la aceste lucruri.

Drept aceia rog plecat pă ci[nstitul] Departament ca pă de o parte să se înțeleagă cu cine va socoti de cuviință spre

a înceta urmarea Administrații locale întru aceasta iar pă de alta îmi va porunci mie de-a dreptul urmarea ce voește să fac atît despre una cît și despre alta.

iscălit : Hrisant Hurezeaanu

Anul 1848
Luna iulie 31
No. 85

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 90–91. Orig.

101

1848 august 2. Arendașul moșiei Șușani se plînge Subadministrației plășii Oltul împotriva clăcașilor, care nu-i lucrează pămîntul și îi fac pagube.

Cinstitei Suptadministrații [a] plășii Oltului,
Dreptate, frăție !

În trecutele zile am făcut cunoscut cinstitei Suptadministrații, prin deosebită hîrtie pentru multele pagubi ce mi s-au pricinuit la moșie de către lăcuitorii clăcași din Sușanii de Jos și s-au slobozit c[instita] poruncă către aleșii satului Sușani și către aleșii satului Rîmești ca să meargă pă la toate locurile pă unde mi-au făcut stricăciune să ispășim. Așadar, aleșii de la Rîmești au venit în doă rînduri, chemînd și pă ai satului nostru să strîngă lăcuitorii satului nostru să mergem să-i ispășim, i ei cu totul s-au împotrivit nedînd nici un fel de supunere. Mai vîrtos, unul dintre lăcuitori anume Din Radu Stăiculescu acela zbiară și strigă în gura mare către toți lăcuitorii ca să nu dea supunere nici mie, nici să asculte poruncile cin[stitei] Subadministrații. că acum este zaveră. Și din a căruia pricină mi s-au agonisit simțitoare pagubă, că au îndîrjit pă lăcuitori de n-au sărit să ne prășească porumbi la vremea lor și i-au sfătuit de mi-au cules porumbii ce-i am în sat și pă dealături și o ogradă cu pruni ce o am închisă și au băgat vitele frîngînd prun[i] mi-au mîncat și rodul din

ei. Încă ieri față cu multe obrază m-au și necinstit, pentru care rog cins[tita] Suptadministrație să facă punere la cale pentru a mea despăgubire.

Steria Stănescu arindaș ot Șușani

Anul 1848
Luna august 2
No. 3

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1847, f. 27. Orig.

102

1848 august 4. Adresa Administrației districtului Vîlcea către Subadministrația plășii Ocolu, prin care cere să ia măsuri pentru trimiterea la muncă, la m-rea Cozia, a lucrătorilor și căruțașilor.

Dreptate, frăție !
Domnului suptadministrator al plășii Ocolului,

Preasf[inția] sa nastavnicul monastirii Cozia prin adresa cu nr. 155 a făcut cunoscut Administrației ca locuitorii coprinși în alăturata listă fiind legați prin contracturi a lucra în facerea acestei mănăstiri au și venit cîtăva vreme în lucru și pe urmă au încetat împotrivindu-se că nu voesc a merge. Iar fiind că ei au primit prin vătaful lor Hristea Bălășel din satul Bogdănești și banii arătați împotriva fiecăruia.

Te poftesc, domnule subadministrator, ca să îndatorezi negreșit, după legăturile lor a merge în lucru, să stăruiască a nu mai pleca de-acolo pînă cînd nu să vor plăti de bani ce au primit. Ca nu din această pricină să se aducă zatignire în prezisa lucrare.

Administratorul districtului Vîlcea
Salutare și frăție !
C. Cerchez

Nr. 4156 luna august 4

[Rezoluție :] Porunca către aleși ca să îndemîne pe lăcuitorii însemnați a-și îndeplini tocmeala ei.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 64. Orig. La f. 66–67 urmează lista cu 97 lucrători și, alta, cu 42 de căruțași care au refuzat să lucreze.

203

1848 august 7. Îngrijitorul moșiilor schitului Stănești se plînge Subadministrației plășii Oltul contra locuitorilor din satul Șușanii de Jos care consideră că moșia e a lor păscînd vitele.

Cinstitei Suptadministrații [a] plășii Oltului,
Îngrijitorul moșiilor Stănești,

Cu cinștia fac arătare cinstitei Suptadministrații pentru lăcuitorii satului Șușani[i] de Jos și mahalaoa Stăiculești, că acești sînt aleturași cu moșia Rîmnești (sic!) și în toată vreme[a] umple cu vitele lor pă moșia mea și-m pască iarbă în silnicie și netocmite și cînd le iau vitele ca să le închiz, numinți[i] sar cu zurbalîc și cu fomeile lor ocărîndu-mă cu felurimi de vorbe proaste și mi le ia din mînă zicînd că moșiile acum sînt slobode. De aceia rog pă cinstita Suptadministrație ca să binevoiască și să le facă cunoscut sau să se părăsească acum călcă moșia sau în dinpotrive ieu sînt silit să le prinz vitele și să mă despăgubesc de dreptul meu.
și sînt

C. Gherghița Podelu

No. 5
[1848] august 7

Preura plășii Drăgășani, dos. 17/1847, f. 201. Orig. La f. 200 adresa nr. 4 din aceeași dată cu un conținut similar referindu-se însă la locuitorii din satul Rîmești: „după ce nu s-au supus lăcuitorii acelui sat să le prășească... în cele din urmă mulți lăcuitori și-au slobozit vitele lor și le-au mîncat pe toate...”.

104

1848 august 10. Administratorul districtului Vîlcea trimite subadministratorului plășii Ocolul cîteva decrete și proclamații, pentru a fi răspîndite la sate.

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator al plășii Ocolul,

După ordinul d[omnului] ministru din lăuntru cu no. 5182, trebuința cerînd a se publica și pe la toate satele și tîrgurile din acea plasă ecsamblările ce se trimit din fiecare cîte 15, însă :

1. Decretul cu no. 409 cu scrisoarea ecselenței sale Suleiman pașa de la 1 august
2. Idem scrisoarea ecselenței sale de la 4 avgust
3. Decretul cu no. 374
4. Proclamația către săteni no. 4946
5. Idem cu no. 5019.

Ești invitat, domnule subadministrator, ca îndată după primirea aceștia, împărțindu-le pe la fiecare sat, să îndatorezi pă aleși, pă preot și pă candidat să le citească pă la biserici spre a cunoaște putera lor tot lăcuitorul ce să de fericirea obștească, iar de întocmai urmare să întorci răspuns.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcii,
C. Cerchez

No. 4390/1848 avgust 10

[Rezoluție :] Fiindcă din toate eczemplarurile în parte sînt trimise cîte 15, să vor împărți cu orînduiala de mai sus, însă pentru fiecare doă sate unu.

Subprefectura plășii Ocolul Otăsău, dos. 1/1848, f. 70. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 80–81. Un document identic în fondul **Pretura plășii Bălcești,** dos. 2/1848, f. 118, orig. La f. 120–123 urmează exemplarele trimise de Administrație, publicate în **Anul 1848,** vol. III, 53–54, 220, 244.

1848 august 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care face cunoscute obligațiile și modul cum trebuie să lucreze subadministratorii și aleșii satelor în vederea realizării hotărîrilor Guvernului Provizoriu.

Dreptate frăție

Domnule subadministrator al plășii Oltețului de Jos.

Unul dintre persoanele acelea ce iau parte la ținerea vieții României este domnule și subadministratorul fiecăreia plăși și negreșit că astăzi mai mult decît totdeauna acesta este un adevăr pentru că astăzi subadministratorul acela care nu lucrează cel puțin 12 ceasuri pă fiecare zi patria are dreptul al trece în rîndul fiilor ei celor indiferenți și prin lucrare nu poci să zic, domnule lucrarea cea stearpă a cancelariei. Prin lucrare astăzi înțeleg lucrarea inimii și a minții, a iubi a predica și a priveghea totul și pă toți pînă în unghierele cele mai depărtate și mai ascunse ale plășii.

Domnule,

Arburele libertății ca să-și înfigă rădăcina pînă în inima pămîntului și ca să poată rodi și roadele să fie bune trebuie ca fiecare sătean să știe că este liber și ce este libertatea. Pătruns de mîhnire văz că aceasta încă nu s-au făcut în toată plasa d[umita]le nădăjduiesc că patria nu numai că nu va avea prilej ca să se plîngă de plasa ce administrezi, ci dimpotrivă crez că îți va fi recunoscătoare dovedind revizorul administrațiilor care s-au orînduit acum [că] revoluția s-a înrădăcinat în plasa d[umita]le. Cu toate acestea te rog să pui cea mai desăvîrșită îngrijire și stăruință :

1-iu. Ca toți aleșii satelor să fie revoluționari și oameni bine famați.

2. Prin publicații făcute de d[umnea]ta, prin jurați, prin candidați și preoții satelor și chiar prin însuși d[umnea]ta să faci pe tot săteanul să înțeleagă că astăzi este liber să explici ce va să zică acest cuvînt foarte greu de înțeles, să-l faci să înțeleagă că Dumnezeu a făcut pe toți oamenii deopotrivă, căci precum este egalitate în biserică așa este și în

pravilă că acela ce sufere a fi bătut de oricine va pune pe dînsul în rîndul vitelor, să-l faci să înțeleagă că domnii miniștrii, administratorii și subadministratori nu mai sînt stăpînii lui căci stăpîn este numai Dumnezeu, ci frații lui chelarii avuțiilor și a fericirii lui ; să-l faci să înțeleagă că el acum va fi proprietar iar nu rob și să-l faci să simță pînă în fundul inimii ce bine și drept este să fie proprietar căci Dumnezeu a făcut pămîntul pentru toți, iar nu numai pentru cîțiva. În scurt luînd de baz Evanghelia să-l faci să înțeleagă cum făcea să înțeleagă Isus pă ucenicii lui care erau mai semplii decît sătenii noștrii căci și el este deopotrivă în toate cu d[umnea]ta și după ce îi vei tălmăci ce au cîștigat să-l aduci în stare de a muri pînă la unul cu pușca în mînă pentru apărarea Constituții. Astfel precum li s-a dezvoltat trimișilor la București săteni, și precum aceia au jurat acolo că se vor bate cu lumea întreagă și vor vărsa la cea din urmă picătură de sînge.

Asemenea să jure și ceilalți lăcuitori ai satelor pînă la unul și acele jurăminte făcute cu toată cunoștința și de o bună voie să le trimiță la Administrație.

Să-l faci asemenea să înțeleagă că nimeni nu are drepturi să ia un ou măcar aducîndu-l în stare ca de va mai fi vreun funcționar păcătos ce va voi să mai facă răpiri să nu mai poată și încă numai atîta dar nici cea ce se numea plocon chiar de ar voi vreunul să-l primească să nu mai poată, fiindcă nici un sătean nu-l va mai aduce cînd d[umnea]ta îl vei face să înțeleagă că și aceia este o nedreptate.

3. Toate publicațiile ce ți să trimit „Buletinuri“ și mai vîrtos „Foaia sătească“ să stăruiești să se citească în toate sărbătorile și duminicile la ușa bisericii, prin sat și oriunde vor fi adunați făcînd tălmăciri la cele ce sînt neînțelese pentru dînșii.

4. Să ecsplici ce este Gvardia Națională făcîndu-i să înțeleagă că pînă nu va avea un om pușcă nu va fi siguri că mîine nu vor veni vrășmașii lui Dumnezeu să-l robească iarăși.

5. Să-l faci să simță dignitatea de om foloasele ce va avea muncind și îmbogățindu-se lăcuind în case bune, cari

vor fi ale lor și ale copiilor lor de acum înainte. În scurt vei face să simță că nu este bine să trăiască în tristă stare în care viețuiesc acuma căci d[umnea]ta știi că omul ce nu îngrijește de trupul său arare ori să întîmplă să aibă sufletul curat și misia unui subadministrator este a aduce în curînd pe săteni să fie muncitori și să să îngrijească mai bine de trupul lor, adică de lăcuința de ședere și de hrana lui.

6. Să-l faci să înțeleagă că de acum înainte cel nesupus la pravilă este înmiit vinovat căci pravila acum fiind făcută pă bazele Evangheliei cel ce să abate este vinovat înaintea lui Dumnezeu.

7. Să stăruiești a stîrpi reacțiile atît prin sate cît și prin tîrguri și cel ce vei vedea cu intrigă dacă după băgările de seamă ce vei face nu vei înceta să-l dojenești în public și mai urmînd să-l și arestuiești.

8. Dorobanții să nu mai fie întrebuințați ca slugi, de nici un funcționar prin urmare nici de d[umnea]ta.

9. Să faci cunoscut care sînt aceia ce sînt adevărați rumâni și au meritele cerute a fi deputați la onorabila Constituantă Adunare ca și eu să-i încunoștiințez domnului ministru din lăuntru spre îndeplinirea ordinului nr. 5128, ai face cunoscut la toată lumea.

D[umnea]ta înțelegi domnule că dacă vei sta să numeri cîte ai să face și prin ce mijloace ar trebui să-ți trimit o broșură întreagă, însă sînt sigur că această slabă schiță o vei complecta-o cu inima, cu știința și activitatea d[umita]le că vei face d[umnea]ta publicație tălmăcind toate acestea pentru săteni precum și ceva articole din proclamația cea mare care a-și dori apoi să mi le trimiteți ca să le recomandez și eu domnului ministru din lăuntru a le tipări ca să se împartă pe la toate satele. În scurt plasa d[umita]le va fi așa precum trebuie să fie o plasă administrată de un adevărat rumân în timpi de revoluție și mai cu seamă în timpul învierii sigur vei fi că vei găsi răsplătirea în cugetul d[umita]le, în dreptatea patrii și în memoria posterității.

Toate acestea, domnule Subadministrator, să cer a fi îndeplinite din partea d[umita]le cu toată scumpătatea și fără

cea mai mică abatere avînd în vedere că pentru orice în contră urmare vei cădea în grea și neertată răspundere.

Administratorul districtului Vîlcea
Salutare și frăție
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Anul 1848
Luna Aug[ust] 10
Nr. 4378

[Rezoluție :] Spre publicarea acestui ordin să mă preumblu însumi ieu supatministratorul prin toate satele insuflînd locuitorilor duhul acesteia spre înțeles.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 126–127. Orig. Textul reprodus aici, cu mici modificări, este cel al circularei Ministerului din Lăuntru, din 6 august 1848, publicat în **Anul 1848 în Principatele Române,** vol. III, p. 251–252 ; sînt schimbați destinatarii, adăugîndu-se ultima frază.

106

1848 august 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere trimiterea la Rîmnic pînă la 22 august a proprietarilor din acea plasă pentru a participa la alegerile pentru Comisia proprietății.

Dreptate și frăție
Domnule suptadministratoru plășii Oltețului de jos.

Alăturatele converte către d[omnii] proprietari de moșie din acea plasă fiind atingătoare de reinvitarea ce li să mai face și anume ca să se adune duminică la 22 ale aceștia pentru săvîrșirea alegerii deputatului cerut dintre dumnealor la comisia întocmită pentru a desbate chestia proprietății.

Vă invit, domnule suptadministrator, ca să-i pornești în mare grabă și tot într-o vreme și să mai pune înainte că dacă pe lîngă aceste persoane veți cunoaște că se mai află cu calități de proprietari și dintre moșneni sau alți le veți face îndată parte la asemenea personală poftire ca în arătata zi să se afle negreșit veniți la rezidența județului cu adăugire însă a li se da încunoștință că dacă nici la acest soroc nu se vor arăta la Administrație atunci va fi silită ca să încheie seanța alegerii cu or cîți se vor afla de față și în urmă nu vor mai avea cuvînt nici de mîhnire nici de pretenție de vreme ce Administrația [a] împlinit toate datoriile din slujbă.

Salutare și frăție
Administrator [al] districtului Vîlcea
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Anul 1848
Avgust 10
Nr. 4284

[Rezoluție :] Pă dată prin condică să se împarță acele comvretuiri la fețele adresante.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 130. Orig.

107

1848 august 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se face cunoscut că s-a stabilit să primească drept de vot și locuitorii străini care plătesc impozite și nu au protecție străină, de asemeni românii moldoveni și transilvăneni aflați în Țara Românească.

Dreptate, frăție !
D[omnu]le suptadministrator al plășii Oltețu de Jos,

Asupra alegerii deputaților Constituantei după decretul onorabilei Locotenențe Domnești împărtășită Administrației

prin ordinul domnului ministru din lăuntru cu no. 4970 avînd toate drepturile de pămînteni și prin urmare și de alegători și ales. Orice străin se află statornicit în țară și plătesc dajdie nefiind sub protecție străină cu atît mai vîrtos să pot bucura de acest drept frații români din Moldavia, Transilvania și celelalte țări statorniciți în țara noastră. Spre știință se împărtășește aceasta și d[umita]le d[omnu]le subadministrator ca să o publici în tot coprinsul plășii.

Iar la zioa hotărîtă pentru alegere vei veni și dumneata în capitală ca să ei parte la această alegere ca un rumăn ce deopotrivă urmează să te folosești de binele obștesc.

Salutare și frăție !
Administratoru[l] j[udețului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 4416
1848 avgust 10

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 117. Orig.

108

1848 august 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se cere arestarea tuturor arnăuților aflați pe la curțile boierești și aducerea la cunoștiința locuitorilor că nu au dreptul să poarte arme decît atunci cînd sînt în slujba Gărzii Naționale.

Dreptate, frăție !
Domnule suptadministrator al Oltețului de Jos,

După adresa cu no. 5083 primită de la d[omnul] ministru din lăuntru subiscălitul [vă] invit cu dinadinsul pe d[umnea]ta ca numaidecît după primirea acestia să faci grabnică punere la cale ca toți arnăuții ce se vor fi aflînd prin satele acei plăși slujind pă la proprietari sau arendași să se trimiță aici spre a se urma cu dînșii deslușiri coprinse în decretul onorabili Locotenențe Domnești cu no. 401 către d[omnu]l ministru din lăuntru nerămîind alții la oricare măcar decît aceia care vor avea chezășii sigure și pentru care se cere a d[umita]le răspundere.

Asemenea vei îngriji a se străjnici locuitorii de prin toate satele că nimini nu este slobod a purta arme de nu va fi din Garda Națională și aceștia numai în vremea slujbii, iar nu în toată vremea. Jos iscălițul fiind încredințat că d[umnea]ta d[omnu]le suptadministrator vei prețui împrejurarea ce se arată mai sus stăruește ați desluși că pentru oricare neorînduială însuți vei rămînea **răspunzător**.

Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcea,
Salutare și frăție !
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 4385
[1]848 avgust 10

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 124, Orig. La f. 125 conceptul ordinului Subadministrației plășii Oltețul de Jos, din 17 august 1848, cu un conținut similar, expediat sub nr. 5779–5806 tuturor aleșilor satelor din plasă.

109

1848 august 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea referitor la întocmirea unei situații agricole.

Dreptate frăție
Domnule suptadministrator al Oltețului de Jos

După ordinul d[omnu]lui ministru din lăuntru cu nr. 5203 trebuința cerînd a cunoaște administrația :

1-iu. Cît pămînt în pogoane are săteanul într-acea plasă pentru a sa arătură, fînețe și izlaz cu în parte fiecare anume în deobște, în trei clase cît adică cel cu cinci vite, cît cel cu trei și cît cel cu mîinile, coprinzîndu-se într-însul și acele pogoane ce dă fiecare legiuirea în ființă.

2-lea. Cît asemenea pămînt întrebuințează pentru prezisa proprietarii sau arendașii, asemenea-n trei clase ca și pentru săteni.

3. Prețurile obijnuite la vînzarea ohabnică a unui pogon de pămînt pentru acea plasă după localitate și împărțit în trei categorii.

4. Preţurile obicinuite la închirierea ţarinilor şi a fînețelor în pogoane de către săteni de la proprietari asemenea după localitate şi în trei categorii ca şi pentru vînzarea ohabnică, eşti invitat d[omnu]le subadministrator ca adunînd cele mai sigure ştiinţe ce despre aceasta există în plasa dumitale să le împărtăşeşti subiscălitului cît mai desluşit în soroc de cinci zile cel mult spre a se împărtăşi şi de aici domnului ministru din lăuntru adăugînduţi-se că pentru zăbavă şi pentru neînţelegere nu vei avea bună recomandaţie.

Salutare şi frăţie
Adminis[tratorul] j[udeţului] Vîlcea
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Nr. 4408
[1]848 avgust 10

[Rezoluţie :] Asemănat cu glăsuirea aceştia să se ştie şi să se îndatoreze aleşii satelor a da ştiinţă nezăbovit.

Şte[fan] Dobrescu

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 2/1848, f. 129. Orig.

110

1848 august 11. Memoriul lui C. Codreanu profesorul Şcolii din Rm. Vîlcea adresat Administraţiei judeţului Vîlcea prin care cere a fi atribuit un loc al mănăstirii Bistriţa din Rm. Vîlcea pentru înfiinţarea unui liceu.

1848 august 11

Dreptate, frăţie !

D[omnu]lui administrator din Vîlcea,

Bazat pe Constituţia care declară că în viitor tot oraşul de căpetenie al unui district să aibă un liceu am înţeles că localitatea pe care se află aşezată şcoala de acum este prea strîmtă pentru trebuinţele viitoare ale oraşului acestuia în privinţa scolastică şi înţelegînd că locul ce se ţine al mănă-

stirii Bistriţii este slobod de 20 de ani, care fiind în partea cea mai frumoasă a oraşului îl desfigurează prin pustietatea sa, socotesc că ar fi de cuviinţă să se ceară de la stăpînire prin oraş, pentru trebuinţa şcolii şi nu mă îndoiesc că guvernul poate face oraşului această concesie nu numai pentru că doreşte dezvoltarea duhului ci şi pentru alte cuvinte adecă :

I. Pentru că acel loc este al unei mănăstiri ce este cu tot coprinsul ei al naţii care simte trebuinţa a-l dărui junimii oraşului şi districtului acestuia.

II. Pentru că prin neocuparea acestui loc acel oraş pierde din frumuseţea lui, nevoie este cu totul împotriva legiuirilor chiar şi a regulamentului care tratează într-un capitol al său chipul ce trebuie orăşanii să întrebuinţeze cu locurile pustii din oraşe.

Şi în sfîrşit pentru că ce orice loc neocupat în curs de 10 ani prin decretul guvernului cade de [la] sine [în] proprietatea oraşului în care se află acel loc.

De aceea sînteţi rugaţi să binevoiţi a vă interesa şi domnia voastră de soarta junimii oraşului şi a pofti pe domni orăşani să mărturisească epoca de cînd arătatul loc stă neocupat ca să aibă mai multă tărie cererea mea şi a domniei voastre la onorabilul Departament al Credinţii spre a conced acel loc al oraşului spre împlinirea trebuinţii lui în privinţa şcolii.

Salutare şi frăţie !

Profesorul R.I. al Şcoalei elementare din Vîlcea,

C. Codreanu

Primăria oraşului Rm. Vîlcea, dos. 101/1848, f. 96. Orig.

111

1848 august 16. C. Cerchez, administratorul judeţului Vîlcea dă instrucţiuni Magistratului local în legătură cu prima alegere a deputaţilor care vor participa la alegerea definitivă a deputaţilor vîlceni pentru Adunarea Constituantă.

Dreptate, frăţie!
Onorabile Magistrat

La 19 a curgătorului august urmînd după dispoziţiile decretului onorabilului Guvern Provizoriu cu no. 258 a se săvîrşi şi într-acest [oraş] prima alegere a deputaţilor chemaţi la definitiva alegere a deputaţilor hotărîţi pentru generala Adunare Constituantă.

Subînsemnatul în temeiul ordinului d[omnu]lui ministru al Trebilor din Lăuntru sub no. 4317, am onoarea a invita pe onorabilul Magistrat ca, luînd în băgare de seamă coprinderea a articolelor 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, din alăturata instrucţie, să binevoiască a pune în lucrare alegerea deputaţilor după modul următor:

I. Alegerea — după ce se vor îndeplini toate formalităţile prescrise în mai sus arătate articole şi după ce vor fi chemaţi toţi alegătorii — se va face la casa onorabilului Magistrat, luîndu-se de temei ca [la] fiecare 25 familii să se aleagă un deputat alegător, adică de la 14 pînă la 37 un deputat, de la 38 pînă la 62 doi deputaţi, de la 63 pînă la 87 trei deputaţi, de la 88 pînă la 112 patru deputaţi.

II. Adunarea alegătoare se va forma de un comitet care va fi compus de d[omnul] prezident şi membri ai acelui onorabil Magistrat.

III. Alegătorii primari şi deputaţii alegători vor avea vîrsta de la 21 ani în sus, lăcuitori în acest oraş.

IV. Alegerea primară ce se face astfel: după ce se vor recomanda obştii dintre persoanele cele cu drept de a fi alese după desluşirile coprinse în art. 3 din pomenita instrucţie, li se va propune fiecare dintr-înşii ca cei ce vor fi pentru primirea candidatului recomandat să treacă toţi la dreapta, iar cei ce vor fi împotrivă vor trece la stînga şi no. unora sau altora va hotărî de se primeşte candidat sau nu.

V. Deputaţii alegători vor fi acreditaţi către comitetul alegerii definitive a judeţului printr-un bilet cu peceţia Magistratului după povaţa articolului 10 din instrucţiuni.

Cu acest chip dar şi prin îndeplinirea tuturor formalităţilor coprinse în pomenita instrucţie, onorabilul Magistrat se va îndeletnici în pregătirea lucrărilor sale despre vestirea orăşeanilor prin publicaţii vestite atît prin daraban cît şi prin cinovnic, înţelegîndu-se pentru aceasta şi cu poliţaiul ora-

șului ca să-i dea tot ajutorul de care va avea trebuință despre întocmirea listelor de alegători și celelalte formalități ca la zioa de 19 august să nu se întîmpine cea mai mică neorînduială sau contrarietate din neîmplinirea formelor la începerea alegerii, iar după săvîrșirea acestei alegeri, încredințîndu-se la mîna aleșilor deputați actul sus zis, li se va face cunoscut ca la 24 să se înfățișeze la administrație spre a asista în 3 ședințe preparatorii ca să poată cunoaște meritele candidaților după profesia lor de credință.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcea,
C. Cerchez

No. 4585/1848 aug. 16

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 90. Orig. Ediți: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 84–85.

112

1848 august 18. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate cele mai strașnice măsuri pentru a preîntîmpina noi împotriviri din partea clăcașilor care nu vor să răspundă reciprocelor datorii către arendași și proprietari.

Dreptate, frăție !

Domnule subadministrator [al plășii] Oltețu[l] de Jos

Am aflat cu îndestulă nemulțumire că pe alocurea clăcașii lăsați în cea de mai înainte rătăcire s-ar fi împotrivit încă la răspunderea reciproacelor datorii către arendași și proprietari și cu o atîta neînțelegere încît unii dintr-înșii ar fi cutezînd să se și revolteze asupra acestora din urmă, mișcări pricinuitoare de neodihnă și turburare pentru care Administrația în mai multe rînduri a chemat cu stăruire întîrzierea d[umita]le.

Pe alocurea iarăși am înțeles că unii dintre cei cu pătrundere puțină de datoriile umane în puterea slobozeniei neînfrîndu-și patimile să lasă în voia pornirilor și săvîrșesc feluri

de necuviințe precum nerespect către persoane, atacuri, bătăi și în scurt privind cu dispreț pe frații lor ajung a cădea iarăși în întunericul trecutelor rătăciri.

Niște asemenea triste rezultate înfățișînd subînsemnatul puțina îngrijire ce au avut unii dintre d-ni subadministratori d-a înfrăți duhurile și a împrăștia mîntuitoarea ideie de o îmbrățișare călduroasă a bazelor Constituții mă silesc domnule a chema și acum luarea aminte a d[umita]le și a te pofti cu dinadinsul că dacă în coprinsul plășii d[umita]le iar încerca vreunii din lăcuitori să se abată la niște asemenea necuviințe să ei îndată măsurile cele mai serioase întru aducerea la cunoștință, la părăsire și la o bună purtare pă viitor iar mai cu deosebire asupra articolului proprietății : dacă după povățuirile cele veți da locuitorilor clăcași, ar mai îndrăzni vre-unii să se împotrivească, atunci asupra unora ca aceia veți întrebuința toată străjnicia măsurilor silindu-l prin necontenită executare de într-adinși dorobanți ca să se răfuiască cu proprietarii sau arendașii lor de toate datoriile anului corent încă pentru o mai multă înfrînare și tîmpire a celor exaltați se vor și dojeni după trebuință în vederea celorlalți spre pilduire.

Salutare și frăție !

Administratorul j[udețului] Vîlcea

C. Cerchez

Ajutor S[ecretar]

Dumitrescu

No. 4703
[1]848 august 18

[Rezoluție :] Asemănat cu glăsuirea aceștia să se străjnicească aleșii satelor spre a supune pă clăcași la facerea datoriilor reciproce iar cei împotrivitori să-i trimiță la suptadministrație.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 285. Orig.

113

1848 august 18. Adresa Administrației județului Vîlcea, trimisă Magistratului orașului Rîmnic în legătură cu amînarea alegerilor pentru Adunarea Constituantă.

Dreptate, frăție !

Onorabilului Magistrat ale acestui oraș,

D[omnul] ministru al celor din lăuntru în puterea decretului onorabilei Locotenențe Domnești cu no. 444 cere de la subînsemnatul prin ordinul sub no. 5477 la alegerile deputaților generali Constituantei Adunări atît cele primare cît și cea definitiv rînduită a se face la 19 și 29 ale curgătorului august să se amîneze pînă la al 2-lea ordin.

Aceasta grăbind a o da în cunoștința onorabilului Magistrat invit ca să proprească îndată punerea în lucrare a ordinului subînsemnatului cu no. 4585 pînă la o doua dezlegare.

Salutare și frăție !
Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

No. 4607
1848 august 18

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 100. Orig.

114

1848 august 18. Administrația districtului Vîlcea înaintează spre publicare adresa nr. 1559 a Ministerului Finanțelor.

Dreptate, frăție !
Domnului subadministrator Ocolu,

Alăturatele exemplare publicații în număr de patru ce s-a primit la Administrație pe lîngă adresa de ministrul Finanțelor

cu nr. 1559 se trimit dumitale și ești invitat domnule subadmninistrator a le obști în toată plasa spre știința tuturor păstorilor austrieci ce vor veni cu vite în această țară.

După care apoi se vor lipi pe la tîrguri și satele unde obișnuiește păstorii a trece în pămîntul țării.

Salutare și frăție !

Administratorul districtului Vîlcii,

C. Cerchez

[Secretar]
Z. Dimitrescu

[Rezoluție :] Cu expedierea hîrtiile se va împărți cîte un exemplar pă despărțirile satelor potrivit cu numerele primite. No. 4640

[1]848 august 18

Subprefectura plășii Ocolul Otăsău, dos. 1/1848, f. 64. Orig.

115

1848 august 18. Raportul aleșilor satului Făureștii de Sus adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea țiganilor.

Dreptate, frăție !

Cinstitei Suptadministrații a plășii Oltețul de Jos
Aleșii satului Făureștii de Sus,

Cu supunere facem cunoscut că după poruncile ce ni s-au dat noă cît și d[omni]lor proprietari pentru slobozirea țiganilor du prin curți, care pă unde vor fi țigani toți să se sloboze și noi în temeiul poruncilor le-am dat drumul la toți cîți s-au găsit în curtea proprietarului nostru al aceștii moșii. Adică cinci țigani au plecat uni[i] pe la Zătreni, alți[i] pă la Gănești,

iar un țigan anume Pătru cu familia sa au rămas în curte, cu învoire cu tocmeală de către proprietar.

De aceia nu lipsirăm a nu face cunoscut.

1848 avgust 18
No. 48
L.S.

Dumitru Mierlă

Ion Soceanu

Ion Vladu Mierlă

aleși

Scritor, Iancu Pană Lăceanu

[Rezoluție :] Să li să răspunză că pă acei țigani să-i restatornicească în coprinsul satului, iar pă asemănat chibzuire ce s-au făcut iar nu să-i lase a să preumbla de la un loc la altu, lucru împotriva folosurilor lor.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 154. Orig.

116

1848 august 18. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se trimite un număr de exemplare din publicația privind eliberarea țiganilor.

Dreptate, frăție !

Domnule subadministrator al plășii Oltețul de Jos,

Pe lîngă adresa onorabilei Comisii a eliberării țiganilor sub nr. 32, primindu-se la Administrație un n[umăr] de eczem-

blară publicații. Se trimite și d[umita]le parte dintr-însele și ești invitat domnule subadministrator ca să binevoiești a le împărți îndată spre obștească știință.

Administratorul județului Vîlcea
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

No. 4659
Anul 1848 august 18

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 157. Orig. La f. 159 proclamația din 8 iulie 1848 publicată în **Anul 1848,** vol. II.

117

1848 august 18. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că țiganii eliberați pot să-și părăsească satele.

Domnule subadministrator de Oltețul de Jos,

S-au luat știință că pe alocurea sînt încă oameni ce nu voesc a lăsa pe țigani a merge unde vor voi. Te rog dar domnule subadministrator să publici în toată plasa că toți țigani[i] în temeiul ordinului d[omnu]lui ministru din lăuntru cu nr. 5359 ce acum s-a primit la Administrație, [că] sînt liberi și pot pleca în ori ce minut de la foști[i] stăpîni ai lor și a se băga la ori cine vor voi. Iar cei ce vor voi să plece și din satele unde locuiesc, sînt slobozi a merge ori unde, luînd bilet de drum de la aleșii satului.

Salutare și frăție!
Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcea
C. Cerchez

Ajutor
Z. Dumitrescu

No. 4651
1848 august 18

[Rezoluție :] Asemănat să se scrie aleșilor de sate

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 162. Orig.

118

1848 august 18. Ordin al Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri pentru ca țigani eliberați să nu-și părăsească satele.

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator al plășii Oltețul de Jos,

Domnul ministru din Lăuntru prin adresa cu no. 1351 dă în cunoștința subiscălitului că din multele jelbi ce i s-au înfățișat din partea a feluri de țigani, cu cerere de a li să da voie ca să se strămute din locurile de unde să află acum statorniciți.

S-au tras un adevărat înțeles că această clasă de oameni a se folosi de bazurile Constituții s-au pus într-o obștească mișcătoare cu nădejde nu numai cei liberați ai particularilor, dar și chiar dajnicii statului și cei ce au fost ai mănăstirilor, că dobîndindu-și voie de strămutare vor ajunge iarăși la cea dintîi a lor neregulată viețuire, preumblîndu-să din loc în loc fără a li să ști adevărata lor lăcuință.

Apoi deși cu cuvîntul libertății, deși să întinde și la clasa aceasta de oameni, dar nu însă ca să fie lăsați în rătăcire lor, precum să vede aplecarea ce-au avut, atît mai mult ca să între și ei în treapta celorlanți lăcuitori ai țării, și prin statornică lăcuință să se bucure de fericirea vitorului ca fiecare rumân.

Subtiscălitul [te] poftește pă d[umnea]ta ca să pui stăruitoare îndatorire asupra aleșilor de sate a avea mare priveghere asupra tuturor țiganilor și nu numai adică cei liberați pă temeiul Constituții, dar și cei vechi dajnici ai statului, cei foști monastirești, spre a sta în desăvîrșită statornicire unde s-au aflat așezați mai nainte de proclamarea Constituții, fără a fi îngăduită mișcarea vreunuia din ei. Iar de care cumva în in-

tervalul acesta vor fi apucat vreuni[i] a să strămuta, se vor trimite după dînșii într-adinși gonaci ca să-i întoarcă înapoi, a să statornici la urma lor.

Această pricină să recomandă domnule cu deosebire nădăjduind subînsemnatul că o veți privi ca una din cele mai serioase însărcinări.

Salutare și frăție !
[Pentru] administratorul districtului Vîlcii,

Ajutor,
Z. Dumitrescu

No. 4685
1848 august 18

[Rezoluție :] Asemănat să se scrie aleșilor de sate.
Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 160. Orig.

119

1848 august 19. Arendașii moșiei Adunați se plîng Administrației plășii Oltul contra clăcașilor care le-au pricinuit pagube.

Dreptate, frăție !
Către d[umea]lui d[omnul] suptadministratorul plășii Oltului,

Lăcuitorii clăcași din satul Adunați, ce o ținem cu arendă cu contract acea moșie, făcîndu-i cunoscut de astă primăvară cu porunca Suptadministrației ca să nu să întinză la prisoase pogoane. Numiții nebăgînd în samă acea poruncă zicînd că oricît prisos vor ara vor plăti, atît la arătură cît și la islaz și cositură. Acum la cositul fînului am mers să-i dijmuim zic că dacă vom lua-o noi dijmă din zece una, iacă nu precum au fost și pînă acum din cinci una, că așa vor ei, supt ce cuvînt nu știu. De doă ori am mers să-i dijmuim, cît este vre-

mea bună, ne-am zis ca să nu ne apuce vreo ploaie și apoi pricinuiește pagubă. Și apoi acea pagubă o vor plăti numiții și nici așa nu dau supunere. Acum noi am făcut cunoscut de doă ori și orice pagubă se va urma de acum înainte vor fi ei răspunzători, precum și patru pogoane porumbi ce n-au sărit să le prășească și s-au stricat, care la aceste patru pogoane porumbi am pagubă șase sute banițe porumbi. De aceia rog pă d. suptadministrator să facă cele de cuviință spre a ne despăgubi de toate cele mai sus arătate.

Plecați,
Hristache Dimitrescu
ss. indescifrabil

Anul 1848
Luna august 19

[Rezoluție :] Fiindcă pentru această împrejurare sînt a merge însumi în fața locului spre cercetare și urmarea celor de cuviință, de aceea să va trimite în copie juraților cu îndatorirea ca să strîngă cu toți lăcuitorii clăcași la un loc.

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 35 r-v. Orig.

120

1848 august 19. Raportul aleșilor satului Făureștii de Sus adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se face cunoscut că țiganii din curtea lui Iancu Ghimpețeanu nu vor să se statornicească pe moșia acestuia.

Dreptate, frăție!
Cinstitei Suptadministrații a plășii Oltețului de Jos,
Aleșii satului Făureștii de Sus

După darea drumu[lui] țiganilor din curtea d[omnu]lui Iancu Ghimpețeanu noi le-am zis să se statornicească aci tot pă moșia d[umnea]lui, după cum ne scriu poruncile, iar nu să se strămute pă unde vor vrea ei, și să-i dăm și pă chezășie.

Care le cetirăm și această din urmă poruncă cu no. 5870 și nu vor să vie pă moșie, sculîndu-se cu vorbe proaste asupră-ne. Iar Constandin țiganul veni de voie și ceru ca să-i dăm casă de frică, să șadă în ea, zicînd că voia să facă pricină se facă sînge în capu-ne, care auzi d[umnea]lor cocoana Catinca și popa Costache din Zătreni.

Noi nu putem să-i statornicim și să-i dăm pă chezășie după cum ne glăsuiește poruncile, fiindcă să scoală ei cu așea urmări, făr de cît ne rugăm de c[instita] Suptadministrație ca să le facă punere la cale întru aceasta.

1848 august 19
No. 49
L. S.

Dumitru Mierlă
Ion Soceanu
Ion Vlăduțu Mierlă
Iancu Pană Lăceanu, scriitor

[Rezoluție :] Să se dea răspuns ca cu într-adins vătășel să-i trimită la Suptadministrație spre cele de cuviință.

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 156. Orig.

121

1848 august 20. Adresa aleșilor satului Budești către subadministrația plășii Oltețul de Jos, prin care face cunoscut că țiganii dezrobiți au plecat care încotro deoarece au fost bătuți și jefuiți de către Iancu Diculescu.

Primit august 20

Dreptate, frăție !
C[institei] d[umneaei] Suptadministrații a plășii
Oltețului de Jos
Aleșii satului Budești

În urmarea porunci c[institei] d[dumneaei] Suptadministrații cu foaia ce-am primit-o pentru desrobiții particuleri, că pă de o parte ni să poruncește ca să s[t]rîngem pe toți pose-

sori[i] lor de stăpîni dempreună cu toţi desrobiţi[i] ca să cetim în mai multe rînduri ca să-ş[i] iea toate cuprinderile, cum nalta stăpînire grăieşte, şi ear pă de alta să stăruim ca să nu-i ţină în silnicie în curte.

Şi no[i] fiind următori şi[-au] mers cu porunca ca să o cetim naintea n[umi]ţilor şi dom[nu]l Iea[n]cu Diculescu da]că[a văzut acea poruncă s-a sculat [...][1])pr desrobiţilor şi s-au jăfuit cu p[...][1]) ce-a avut la uşa casăle lor şi acum văz că-i goneşte şi îi bate în toate zilele. Şi acei ţigani desrobiţi dacă au văzut că le face cum sus zice au plecat care încotro, unde nici nu ştim. De aceia noi spre ştiinţă facem cunoscut c[institei] d[umneaei] Suptadministraţii ca să [nu] rămînem în vreo răspundere.

Matei Butuşină
Toader Cheman
Ioan Uţain
aleşi

1848 în au[gust]
No. 78

Iar pecetea nu s-au pus că ne-au luat-o d[o]mn[ia] lui în silnicie şi noi nu putem [să] îndeplinim poruncile c[institei] înalte stăpîniri de rău nu să puse pecete.

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 2/1844, f. 163. Orig.
[1]) Loc rupt.

122

1848 august 20. Ordinul Subadministraţiei plăşii Olteţul de Jos adresat aleşilor satului Budeşti, prin care se face cunoscut că ţiganii eliberaţi nu pot să-şi părăsească satele.

La Budeşti,

Încunoştiinţarea făcută de înşivă prin raportul cu no. 78 pentru strămutarea ţiganilor, ce după Constituţia proclamată s-au emanţipat s-au văzut. Pentru care spre răspuns vi să scrie că aceştia nu sînt slobozi a să strămuta din satul unde au lă-

cuit cu ai lor posesori. Așadar în temeiul ordinilor ce aveți veți trimite într-adinși gonaci a-i aduce spre restatornicire aci asigurîndu-i pă chezășie, privighind cu străjnicie asupră-le a nu întrebuința rele urmări ca să pricinuiască neliniște soțietății.

1848 august 20
No. 6139

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844,, f. 163 v. Concept.

123

1848 august 20. Ordin adresat aleșilor satelor de către Subadministrația plășii Oltețul de Jos, prin care se cere trimiterea la Subadministrație a clăcașilor care s-ar face vinovați de nesupunere la îndeplinirea datoriilor către arendași și proprietari.

Către aleșii de sate.

Deși Suptadministrația prin nenumărate ordine ce v-au slobozit v-a pus îndatorire a executa asupra tuturor clăcașilor ca să se răfuiască către proprietari și arendași prin lucrare în munca cîmpeneștilor trebuințe cînd vor fi chemați în datoria anului corent, dar făcînd osebite băgări de seamă și amăruntă cercetare am luat înțelegerea că aceste îndatoriri s-ar fi lăsat de către înșivă în batalisire și lăcuitorii clăcași pă lîngă nesupunere la a lor datorie cu împotrivire la răspunderea reciproacelor datorii s-ar fi arătînd cu atîta neînțelegere încît unii dintr-înșii ar fi cutezînd să se revolteze asupra acestor din urmă mișcări pricinuitoare de neodihnă și turburare și iarăși pe alocuri am înțeles că unii dintre cei cu pătrundere puțină de datoriile umane în puterea slobozeniei să lasă în voia pornirilor neînfrînîndu-și patimile, săvîrșesc feluri de necuviințe precum nerespectarea persoanei, atacuri, bătăi și în scurt privind cu dispreț pă frații lor ajung a cădea iarăși în întunericul trecutelor rătăciri, prin urmare dar în temeiul ordinului ce acum primii în asemenea împrejurare de la onorabila administrație supt no. 4703 și să pune îndatorire ca dacă în coprinsul acelui sat s-ar încerca vreunul din clăcași ca

să se abată la asemenea necuviință să-i trimite-ți la suptadministrație unii dintre aceia cu într-adins vătășel, ca spre a lor înfrînare să li să facă cuvenită dojană, iar mai cu deosebire asupra acelor proprietăți, dacă după povățuirile ce le veți da lăcuitorilor clăcași ar mai îndrăzni vreunii să se împotrivească la răspunderea reciproacelor datorii atunci să încunoștițați Suptadministrația prin raport ca să se orînduiască într-adins dorobanț cu executare asupră-le.

Rămîi dar prea încredințat ca pătrunzîndu-vă de această împrejurare cu totul importantă veți fi siliți a urma glăsuirea acestui ordin.

[1]848 avgust 20

No. 6171 Zătreni de Sus

27

No. 6198 Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 286. Concept.

124

1848 august 20. Ordin al Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care se cere aducerea la cunoștința locuitorilor a apelului adresat cetățenilor de către ministrul de interne.

Dreptate, frăție!

Domnule subadministrator al Oltețului de Jos.

Din exemplarurile de publicație ale onorabilului ministru din Lăuntru ce s-a primit la administrație pă lîngă ordinul cu nr. 5531 s-a trimis și d[umita]le 31 și ești invitat domnule subadministrator ca împărțindu-le îndată pă la toate satele să stă-

ruiești cu tot dinadinsul a să aduce la întocmai îndeplinire de către toți raportînd și administrații la vreme rezultatul.

Salutare și frăție!

Administratorul districtului Vîlcea
C. Cerchez

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Nr. 4766
1848 august 20

[Rezoluție :] Să se trimiță cîte unu la fiecare sat cu îndatorire ca după strînsu cîmpului să executeze pă lăcuitori a-și face arăturile și semănăturile de toamnă mai cu prisos decît alte dăți cînd va trimite catastișe după pilda anului trecut.

Ște[fan] D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 290. La f. 292 Apelul adresat țării de către Ministerul de Interne, publicat în **Anul 1848,** vol. IV, p. 181—182. Un document similar adresat de administrația județului Vîlcea Subadministrației Ocolul, sub nr. 4763 din 20 august 1848 se află în fondul **Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău,** dos. 1/1848, f. 74. Orig. Cu rezoluția : „Să se trimită la fiecare sat cîte un exemplar după aceste publicații cerînd a face urmare".

125

1848 august 20. Ordin al Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care cere reformarea Gărzii Naționale și a străjuirii de noapte în vederea evitării unor evenimente ca cele petrecute la Pitești. Măsuri preconizate de Magistrat în virtutea acestui ordin.

Dreptate, frăție!
Domnul prezident al Municipalității,

Tristele evenimente ale arderii orașului Pitești și starea de nesiguranță în care orașul nostru să aflăm acum cu neregula-

ritatea străjuirii de noapte ne promite că peste curînd vom fi și noi expuși la o asemenea soartă teribilă. Dacă însă după anevoințele cercate în regularea Gvardiei Naționale, vom cugeta ca să privim o cugetare atît de importantă cu nepăsare gîndește domnule că avem a da socoteală înaintea oamenilor și în a lui Dumnezeu. De aceea noi care ținem în mînă firele lucrului preurzit după încrederea publicului și alegerea stăpînirii trebuie a nu ne depărta de niște datorii de asemenea mare necesitate. Te invit, domnule prezident ca întorcînd luare aminte asupra stării orașului nostru și prețuind cu înteresință nobila însărcinare ce aveți să binevoiți prin înțelegere cu d[omnul] comandant al Gvardiei Naționale a stărui ca să se reformeze negreșit vremelnica Gardă potrivit cu instrucțiile ce s-au dat într-această împrejurare iar subînsemnatul spre știință se va onora cu răspuns.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrecsu

No. 4808
Luna august 20

[Rezoluție :] Catastihul întocmit pentru străjuirea s-au dat d[omnului] Gligore Davidescu care și urmează străjuirea dar de vreme ce arată ca să înțeleagă de slujbă Magistratu[l] cu d[omnul] Gligore pentru mai exactă urmare întru aceasta cinovnicul îl va vesti a veni la Magistrat spre punere în lucrare.

Prez[identul] Magistratului,

T. Clinovescu Tache Hristescu A. Boicescu

Anexă

Chibzuire

După chemarea ce s-au făcut d[omnul] Gligore Davidescu au și venit și făcu arătare că strejuirea să urmează însă uni din domnii orășani nu vor urma cu strejuirea și din a căror

pricină să zăticnește buna orînduială mai vîrtos că și unii își trimit slugile și șefii străjilor nu vor să-i primească subt cuvînt că nu pot avea încredere într-înșii. Așa dar această prepunere a domnului Gligore să-i supue la cunoștința domnului administrator cerîndu-i-să și părerea domniei sale întru aceasta și chipul cu care trebuie a să supune unii ca aceia care în viitor va mai urma cu nesupunere.

Prez[identul] Magistratului,

T. Clinovescu Tache Hristescu A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 101. Orig.

126

1848 august 22. Plîngerea locuitorilor satului Benești adresată Administrației județului Vîlcea, prin care arată neînțelegerile pe care le au cu arendașul în legătură cu culegerea prunelor, cerînd lămuriri în legătură cu drepturile lor asupra acestor pruni.

Dreptate, frăție !

D[omnului] administrator al județului Vîlcea

Lăcuitorii satului Benești,

Și al treilea oară jeluim ci[nstitului] d[omnului] d[omn] administrator că după al doilea jalbă ce am dat și după porunca ce am primit de la ci[nstita] Suptadministrație nu înțelegem în nici un chip nici că să ne culegem prunii nici ca să nu-i culegem decît ne-au poruncit prin grai ca să culeagă arendașu prunii și de față cu noi să le măsurăm și să le băgăm în buțiile arendașului, apoi noi așa nu am vrut iar de învoiala ce zice d[omnul] suptadministrator că avut-am cu proprietaru cînd am sădit aceste pometuri noi ce învoială să avem că pă cînd s-au pus acele pometuri nu să vorbea de asemenea învoieli că poate să fie treizeci de ani înaintea Regulamentului de cînd s-au pus acestea, apoi Regulamentul vorbește că cine va pune din Regulament încoace are să se învoiască iar

cu cine au apucat de au pus din vremile vechi de acei cu izvoară de la prune rugăm ca să ni să deslușească de acolo de la dv. într-un chip fiindcă să trimează și omu d. arendaș de aici.

[Urmează 26 semnături]

Dreptate, frăție !

[Rezoluție :] D[omnul] subadministrator al plășii Oltețului de Jos se va cerceta jalba aceasta și după temeiurile pravilnice ce vor fi avute să facă cuviincioasă îndestulare.

Salutare și frăție !

1848 august 22
No. 498

Pentru administratorul jud[ețului] Vîlcea,
S[ecretar],
Zisu Dumitrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 299—300. Orig.

127

1848 august 22. Plîngerea lui Tudorache Elisavescu adresată Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care arată că locuitorii clăcași din Otetelișu, Bătășani, Pietroasa, Băbeni, Budești și Bălcești, se împotrivesc la efectuarea unor lucrări pe aceste proprietăți.

Cinstitei Suptadministrații a plășii Oltețului de Jos

Măcar că la 2 și 25 ale trecutei luni iunie am mai făcut cunoscut cinstitei Suptadministrații că lăcuitorii clăcași hălăduiți pă proprietățile Otetelișu, Bătășani, Pietroasa, Băbeni, Budești și Bălcești, s-au împotrivit a da ascultare la desăvîrșirea lucrării ce aveam și avem adecă : la lucrul viilor, la prășitul și copăitul porumbului, la cositul fînețelor, la meremetul zăgazurilor, ce neapărat urma și urmează a să face.

Unde dintr-a numiților îndărădnicie ne-au rămas viile nesăvîrșite lucrul lor după tocmeală, precum și 20 pogoane porumb nelucrate, asemenea și fînețele cosite și grămădite, cu vremea trecută, pierzînd multe folosuri ce am fi putut îmbrățișa în vremea aceea. Pă cînd ei ne făcea zătignirea stăruind zadarnic doă și trei săptămîni. Apoi dacă numiți[i] ar fi dat tot felu de ascultare nu putea a ne rămînea nici una dintrînsele nesăvîrșite, ca să simțim un feli de însămănătoare pagubă, ci s-ar fi lucrat viia, porumbu și fînu la vreme, precum și zăgazurile morilor s-ar fi dres, de nu să stricura apa printr-însele ci și-ar fi avut trecerea ei prin canelul mătcii sale, unde în toată vremea ar fi umblat necontenit. Despre care puteam a nu perde folosurile lor, unde și pînă acum sînt într-un hal foarte prost. Acum dar viind vremea strîngerii și a prunelor, iarăși le-am făcut cunoscut a sări pentru a lor strîngere, din împotrivă ei tot cele dintîi piedici ne fac, apoi fiindcă aceștia este umflați de rodu ce și-au dobîndit coacerea și nu poate a să ține mai mult, decît pînă în această vreme simțim însemnate pagubi și chiar risipă din partea lăcuitorilor, fiindcă din zi în zi fățește mîncîndu-le, apoi le și culeg de le usucă în ale lor folosuri, ba încă într-adins le scutură și la rîmători, lucru de nesuferit. Așadar, este cu cinste rugată cinstita Suptadministrație să binevoiască a ne arăta de la cine putem cere aceste pricinuite pagubi, chibzuind cele de cuviință pentru aducerea la îndeplinire a celor ce arătăm. Și de urmarea făcută este rugată cu cinste a ne întoarce răspuns.

1848 avgust 22

Tudorache Elisavescu

[Rezoluție :] Măcar că prin mai multe ordine s-au fost scris aleșilor arătatelor sate pă locuitori întru facerea datoriilor proprietărești dar de vreme ce nici acelea nu le-au înțeles nici exemplarele tipărite nu le-au pătruns apoi cu într-adins ordin să se scrie a stărui asupra acelor neînțelegeri ca să-i aducă la cunoștiință a-și îndeplini datoria cuvenită prin ieșirea la lucru cînd va avea trebuință proprietaru trimițîndu-li-să și osebite porunci ce mai sînt tot în pricina această venite ca să le publice lăcuitorilor iar care și după aceia să

va mai arăta împotrivitori să-i trimiță la suptadministrație spre cele de cuviință.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 290. Orig.

128

1848 august 23. Ordinul adresat de Subadministrația plășii Oltețul de Jos aleșilor satelor, prin care cere să se ia măsuri pentru îndeplinirea din partea clăcașilor a îndatoririlor proprietăricești și lămurirea tuturor neînțelegerilor dintre aceștia și proprietari.

Slobodă

Deși Suptadministrația prin nenumărate ordine slobozite către aleșii satelor mai jos însemnate n-au încetat cu îndatorirea datoriilor reciproce către d[omnii] proprietari și arendași prin lucrarea de zile la cîmpeneștile trebuințe d[umnea]lor trebuințe, a nu li să pricinui vreo pagubă din a lor neînțelegere și la care după dicretele și tipăritele exemplare ale onorabilei Locotenenți Domnească să cunosc supuși la despăgubire cei vinovați pentru care împrejurare nu rămasă de cea mai mică îndoeală Suptadministrația că nu să vor fi adus la îndeplinire din care ar izvorî bune rezultaturi atît pentru dînșii cum și pentru stăpînii moșiilor, dar pentru că acum cu mîhnire să înștiință din adresa primită de la Teodorache Elisavescu epistatul acestei moșii, că toate acestea ar fi rămas în cătalisire și dînsul se aflǎ păgubași de multe foloase ce le-ar fi putut dobîndi și că acum fiind vremea întru care urmează a strînge rodurile pometurilor de pruni de la care nădăjduește a dobîndi oarecare folos ar fi vestit pă locuitorii arătatelor sate a sări întru zisa trebuință și dînșii s-au arătat iarăși ca și atîtea dăți, urmare cu totul împotriva chibzuirii înaltei stăpîniri pentru care deși să cuvenea aleșii satelor dă li să facă oare care pedeapsă prin arestuire pă termen hotărît dar mai întîi li să dă în vedere alăturatele ordine supt no. [loc alb] către Oteteliș, către Pietroasa, către Bătășani, către Băbeni, rumîni și rudari, către Budești și către Bălcești, urmate după adres primit de la d[omnul] administrator din a căror coprindere pă-

trunzîndu-să cu desăvîrșire să eczecuteze negreșit cu acest într-adins asupra acestor neînțelegeri locuitorii ca să se scoale întru facerea datoriilor proprietăricești la trebuințele ce le vor avea pă cei împotrivă următori îi va trimite la Suptadministrație cu orînduitul a să urma cu dînșii cele hotărîte de domnu administrator ; orînduitele după rezultarea acestui ordin veți aduce dovadă de la d[omnul] reclamant de isprava săvîrșită însă veți fi încredințat că la cea dintîi abatere veți fi mustrat.

1848 avgust 23
No. 6222

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845. f. 291. Concept.

129

1848 august 23. Plîngerea adresată de G. Mlecănescu Subadministrației plășii Oltețul de Jos, prin care arată pagubele pe care i le-au pricinuit locuitorii satului Zătreni.

Dreptate, frăție !
Domnului suptadministrator al plășii Oltețului de Jos,

Vedem că în acest an ni să pricinuiește o mare pagubă de către locuitorii satului Zătreni, calcă țarina cu bucate și fînețe, ovăz, izlaz, făr că eșindu-le înainte ca să-i popresc d-a mai intra cu vitele în țarină ei sar cu pricină asupră-ne acum văz că sînt vitele în țarină neoprite și clăile moșii sînt dezgrădite și vitele lor mănîncă mereu paele vreo cî eva locuri mîncate plostele ce mai sînt pe cîmp le-au sfărîmat, la clacă nu vor ca să vie, la buți de legat la prune de cules și făcînd în multe rînduri cunoscut aleșilor îmi dau cu tăcerea și chiar ei sînt pricina de nu vor ca să asculte poruncile slobozite.

Rog pă domnu suptadministrator a orîndui un într-adins spre ai popri de a mai băga vitele în țarină și a asculta poruncile slobozite pentru proprietari.

1848 august 23

Îngrijitoru moșii : G. Mlecănescu

[Rezoluție :] Să se scrie aleșilor satului Zătreni de Jos ca să stăruiască asupră-le a-și urma negreșit facerea zilelor clăcii și să facă ispasă pentru stricăciunile ce i să va fi urmat cu arătare de cele cu vite pă care să de de-a reclamantului mai tare a-și căuta despăgubirea.

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 302. Orig.

130

1848 august 24. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, referitor la eliberarea jeluitorilor și totodată se cere încunoștințarea pîrîților de a nu se mai împotrivi voinței stăpînirii, deoarece se vor lua cele mai serioase măsuri pentru încunoștiințarea acesteia.

Primit august 24

Dreptate, frăție !

D[omnu]lui subadministrator al plășii Oltețului de Jos

Luînd în vedere jalba aceasta va orîndui pe ajutorul său ca să meargă la fața locului a libera pe jăluitori după a lor voie ca să să ducă or unde vor voi ca să-și vază de munca lor fără vreo poprire, iar pă de alta va da în cunoștința pîrîților ca să se părăsească din aceste urmări împotrivitoare voinți[i] stăpînirii, căci la din potrivă voi fi silit a lua cele mai serioase măsuri pentru a d[umnea]lor aducere la cunoștință.

Salutare și frăție !
Administratorul districtului Vîlcea,
C. Cerchez

A[jutor],
Z. Dumitrescu

R[ezoluție :] Deodată cu mergerea ajutorului Suptadministrației întru liberarea jeluitorilor, potrivit Constituții proclamată și în temeiul acestui ordin să va face hîrtie pîrîtului ca să se asemine noilor întocmirii și să facă părăsire de urmările nesuferite auzului stăpînirii.

Ște[fan] Dobrescu

Anexă

Primită la 20 avgust

Cinstitei Administraţii a acestui judeţ Vîlcea

Prea plecată jalbă

În cele mai adînci deznădăjdui[ri] aflîndu-ne cu lacrămi fierbinţi alergăm [la] mila înălţimii voastre, că noi fiind robi ai dum[nea]ei slugeresei[i] Diculesca, dacă stăpînirea au mînat-o duhul sfînt de ne-au scos din robie, să fim şi noi deopotrivă cu toţi lăcuitori[i] satului la orice răspundere, dum[nea]lor cu sabia cu puşcile ne-au luat în go[a]nă, cu mic cu mare, şi de mare zor şi frică am dat fuga. Iar pă de o parte ne-au dat jafi casălor, spărgîndu-ne uşile şi ne-au luat şi cenuşa din vatră, iar pă de o parte ne-au loat so[a]ţile no[a]stre şi le-au închis într-un beci sub scara casei dum[nea]lor, nemîncate, nebăute, ba încă şi bătaie grozave. Apoi ne-am arătat şi cu reclamaţie la c[instita] Suptadministraţie a plăşii no[a]stre pentru care s-au şi făcut poruncă strajnică către aleşi[i] satului ca să meargă acolo la dum[nea]lor să le facă cunoscut a nu ne mai supăra, şi aleşii fiind ajutaţi cu dum[nea]lor au ascuns toate poruncile stăpînirii şi tot în canon şi patimă ne aflăm gonindu-ne cu săbiile şi cu puscile, zicînd că cine este acela care să le ia robi[i], că cînd va veni la ca[sa] dum[nea]lor vor să-l prăpădească.

Pentru care cu lacrămi fierbinţi am alergat la mila înălţimii voastre, că după cum va luminat duhul sfînt şi cum să vă lumineze asupra no[astră] că ne prăpădim şi de fă[oa]me, că şi bucatele ni le-au loat şi dobito[a]ci, ori ce am avut, nu mai cu trupurile am rămas şi tot nu sîntem în odihnă, ci ne goneşte ca să ne împuşte. Şi înălţimea voastră nu ne va lăsa într-această pedeapsă. Iar noi sîntem prea plecaţi robi[i] înălţimii voastre.

Preda robu slugeresii Stanca Diculeasa
Ioan fiu Predii robu ot satu Budeşti, jăluitori,
plasa Olteţului de Jos

Pretura plăşii Bălceşti. dos. 2/1844, f. 164—165. Orig.

131

1848 august 24. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care Stanca Diculescu este invitată să se conformeze hotărîrii date de administratorul județului asupra reclamației făcute de robii ei, Preda și Ioan.

D[oamnei] Stanca Diculeasca

Atît din coprinderea reclamații cu care s-au arătat la domnul administrator Preda și Ioan robi[i] dvs. și din rezoluția slobozită la dînsa supt no. 461, care amîndoă acestea vi se alătură în primire,„ pe lîngă aceasta, veți loa dvs. ințălegere despre cele reclamate de numiți și cele descrise de d[omnul] administrator. Pentru care sfîrșit în urmarea însărcinării pusă pă de o parte, s-au și orînduit d[umnea]lui ajutorul Suptadministrații spre a rezulta această imprejurare, iar pă de alta ești poftită cu onoarie ca să vă conformați întru toate întocmai numerarisitei rezoluții, cunoscînd dvs. că acești indivizi în temeiu Constituții proclamată sînt liberi. Și pentru cela ce să atinge de a lor plată veți binevoi a vă asemăna tiparitelor eczemblare ce sînt publicate la acel sat și mai vîrtos ordinului Suptadministrații înaintat dvs. de la 29 ale trecutei.

1848 august 24
No. 6224

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 165 v. Concept.

132

1848 august 25. Raportul Magistratului orașului Rîmnic înaintat Administrației județului în legătură cu neregulile constatate în exercitarea serviciului de pază a orașului de către orășeneii din Garda Națională.

Domnule administrator,

Încă după primirea adresului cu No. 4.000 s-au întocmit catastih de toate familiile din oraș și s-au dat dom[nului] Gli-

gore Davidescu a urma cu strejuirea orașului dar acum după primirea celei cu no. 4804 pohtindu-vă d[omnul] Gligore la Magistrat și după vorbirea ce s-au făcut au arătat că nu să urmează străjuirea exactă după catastiful întocmit din pricină că uni din domnii orășani nu voesc a merge, alții își trimit om în locu-le cu plată și căprarii orînduiți pă zece fețe orășani cîrmuitori, de asemenea oameni neavînd încredere într-înșii cerînd a merge înșile în persoană. Magistratul supune această propunere a domnului Gligore la cunoștința domniei voastre cerînd dezlegare [în] chipul cu care trebui ea să supune unii ca aceia care în viitor va mai urma asemenea ca să-i puie o dată regularisire [în] această strejuire de noapte.

Prez[identul],

T. Clinovescu Tache Hristescu A. Boicescu

1848 aug[ust] 25

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 102. Concept.

133

[1848 august 25—28] *) Plîngerea adresată Administrației județului Vîlcea de către robii țigani ai Stancăi Diculescu, prin care cer să fie despăgubiți de toate lucrurile ce le-au fost luate de către foștii lor stăpîni.

Dreptate, frăție !

Cu toate că ne-am arătat cu reclamație către c[instita] Administrație a județului Vîlcea, pentru care s-au și făcut c[instită] poruncă către c[instita] Suptadminisitrație a plășii Oltețului ca să ne despăgubească foștii noștrii stăpîni de toate ce ni le-a loat, după cum mai jeluirăm pentru ce anume d[umnea]lui

suptadministratorul al plășii ce s-a întîmplat călători, iarăși ca răspuns nici o punere la cale n-au făcut pînă acum, ci și acum alergăm la mila dv. ca să fim despăgubiți de aceste lucruri.

Lucruri :

Vacă cu mînzata ei
căldare
cojoc
săcure
bardă
cămăși
perechi ismene
1 cergă
100 ocă mălai
15 oca ceapă
1 căpistere
1 cițâ (?)
3 oca săpun
1 botă de zată cu cercuri de lemn
3 porci au rămas tot la curtea d-ei
12 oca sare

Prea plecați : Preda robul d[umnea]ei cocoanii Stancăi Diculeasca,Ioan Jimineu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 166. Orig.
*) Datarea după documentele vecine.

134

1848 august 26. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care cere explicarea Constituției cu ajutorul exemplarelor tipărite din acest act.

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator al plășii Oltețului de Jos.

Administrația trimite d[umita]le pă lîngă aceasta douăzeci exemplare tipărite, de „Explicația proclamații Constituției" ce s-au primită pă lîngă adresa d[omnu]lui ministru al celor din

lăuntru cu Nr. 2015 și te invită ca să împarți ctîe unul pe la fiecare din satele cele mari din acea despărțire fiind însă că nr. acestor exemplare nu au fost de ajuns pentru toate satele acei plăși d[umnea]ta a se face punere la cale ca după ce să vor citi după cum s-a zis la satele cele mari apoi tot acelea să se citească și pe la satele cele mici ce vor cădea cu apropiere de celelalte și în urmă să se întoarcă iarăși la cele dintîi spre a le avea totdeauna în vedere și a se ceti la biserici sătenilor în toate duminicile ca să se pătrunză bine de duhul Constituții.

Salutare și frăție !

Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

Nr. 4870
1848 august 26

[Rezoluție :] Să se trimită la satele cele învecinate cîte una pentru mai multe iar cele depărtate una de fiecare sat cu îndatorire a le ceti lăcuitorilor.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 293. Orig.

135

1848 august 26. Ordinul Administrației județului Vîlcea trimis Magistratului orașului Rîmnic prin care cere întocmirea și înaintarea situației Casei municipale la 11 iunie.

Dreptate, frăție !

Onorabilului Magistrat al acestui oraș.

De neapărată trebuință fiind a cunoaște guvernul starea în care s-au aflat casa acelui onorabil Magistrat în ziua de 11 iunie trecut subînsemnatul în temeiul ordinului d[omnu]lui ministru al Treburilor din Lăuntru cu No. 5755 invită pe onorabilul Magistrat ca în soroc de 24 ceasuri să dea Administrații știința aceasta cu deslușire însă cîți bani sub numărătoare s-au aflat în casa sa la zioa arătată cîți cu împrumutare și cui anume.

Salutare și frăție !

Administratorul j[udețului] Vîlcii,

C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrecsu

No. 4874
1848 august 26

Anexă

Listă de capitalul casii venitul și cheltuielile urmate pînă la unsprezece iunie anul curgător [1]848.

lei	bani	Capitalul și venitul Magistratului
16774	80	Suma totalului vechi după socotelile anului trecut în care împrumuturi și rămășituri.
4226	42	Venitul adunat de la întîi noembrie anul trecut pînă la 11 iunie anul următor.
21001	2	Toată suma din care însă :

lei	bani			Împrumuturi, rămășițuri și cheltuieli
14446	9	8000	—	D. Costache Iancu contracciu lumînărilor de seu dați împrumut fără dobîndă
		891	—	Dați spre împlinirea onorabilei Administrației pentru bolnavii ce au fost în spitalul veneric dintr-acest oraș.
		142	—	Asupra d[omnului] Gligorie Davidescu fostul casier în anul 1847 ; lipsă ivită la moneda banilor.
		81	—	Asupra fostului complet din anul [1]848 dobînda de la comisia orașului Severin.
		1000	—	Dat din fondurile casei d[omnului] dohtor Binder leafa sa pă 6 luni după ordinu d[omnul] ministru din lăuntru cu ni. 1624.
		4332	9	Cheltuiala urmată de la întîi noembrie anul trecut și pînă la 11 iunie anul următor.
		14446	9	
6554	3			să află în casă din care s-au mai slobozit lei cinci mii contracciilor de carne împrumut fără dobîndă după adresul d[omnului] administrator cu no. 4272.

1848 august 28

Prez[identul] Magistratului,

T. Clinovescu   Tache Hristescu   A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vilcea, dos. 95/1847, f. 160, 162. Orig.

136

1848 august 26. Aleșii satului Șușani, plasa Oltul, garantează pentru un dorobanț că va avea bune purtări.

Noi cei mai jos iscăliți dăm acest înscris al nostru către și la d[umnealui] d[omnul] administrator de Olt, spre a fi știut că dacă acest dorobanț și anume Radu Iancu va mai avea vreo rea purtare, să înjure sau să mai bată, să fim noi în răspundere și am iscălit.

1848 avgust 26

eu Drăgoi Ciobanu alesu ot Șușani.
eu Stanciu sin Dumitrașcu idem.
eu Samfir Popescu idem.
scriitor indescifrabil.
eu Radu Berica.
eu Matei Bădița.
eu Preda Poșoligă.

Pretura plășii Drăgășani, dos. 17/1847, f. 209. Orig.

137

[1848 august 26]. Raportul lui Savastache Protopopescu adresat comandantului Gărzii Naționale din Rîmnic privind neajunsurile ce le întîmpină din partea subordonaților la organizarea străjuirii de noapte.

Copie

Dreptate, frăție !
D[omnul] comandant al Gvardii Naționale,

După adresa dumneavoastră cu no. 11 pă dată am și vestit pă toți domnii vardiști suptscriși într-însa a veni la locul hotărît spre a merge în paza orașului marți seara la 24 ale curgătoarei de unde suptiscălitul mergînd întîi fără nădejde m-am văzut refuzat cu nevenirea dumnealor suptînsemnații.

D[omnul] Luca Pleșoianu
„ Ionită Vălsănescu
„ Iosif tîmplaru

„ Fridrih spițerul
„ Niță Radovici suptscrisul de comandant, la care a dumnealor împotrivitoare urmare au descorojit [sic !] și pă ceilalți orășani ce să alcătuiesc un n[unăr] de 5 și cu o altă polotenție [sic !] întrimițată de însumi i-am făcut să [se] înțeleagă ca nesupuși chiar și în osîndă chiar față fiind și dumnealor, mai cu osebire că d[omnul] Manole Golescu unul din suptînscriși au trimis un sacagiu de au umblat cu mine și cu cei patru ce au venit adăugînd veniții că dacă și în viitor va fi ca să facă Gvardia cu slugile fraților dumnealor precum într-această seară vor fi siliți a nu mai veni ci își vor da și dumnealor slugi. Dacă a doua să va trece această din vederea dv. și orice neorînduială să va face nu va privi pă răspunderea dumnealor, către aceasta nu mai cunosc. Dumnealor a vă face cunoscut că pă mine neertîndu-mă starea sănătății să nu mai dați numele de comandant ci un simplu strejuitor. Însă de nu vor veni toți chiar în persoană cei ce vor fi supuși la această îndatorire, obștească eu să-i silesc cu neplăcere a nu merge să străjuiască bine ar fi ca toți mahalagii din uliță să aibă un comandant, iar nu precum au fost aseară după trei patru uliți ; orașul au fost în liniște gvardii au fost numai doi adică Marinache racheru și o slugă a lui Ioniță Tomescu.

Binevoiți domnule a lua în considerație arătările mele și faceți cuviincioasă îndreptare ca să meargă chiar în persoană acei ce vor fi datori a străjui cum într-alt chip eu nu mai merg cu slugile dumnealor.

Salutare,

iscălit Savastache Protopopescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 104. Orig.

138

1848 august 26. Raportul comandantului Gărzii Naționale din Rîmnic prin care cere Magistratului orașului Rîmnic să se instituie o amendă pentru cei care refuză a se prezenta la străjuirea de noapte.

Primită la 28 aug. [1]848

Dreptate, frăţie !

Domnului prezident al onorabilului Magistrat,

Alăturatul aici adres al d[omnului] comandant [al] străjuirii de noapte ce au fost orînduit la 23 de această lună să îndreptează din care va cunoaşte împiedicările ce nu lasă prilej de [a] avea o străjuire mai exactă în asigurarea oraşului cu străjuire precum am dorit. Şi aşa dar mai cu osebire acum în urma a patru adrese a domnului administrator ce am primit şi la 26, de aceasta cu no. 4803 pă temeiul care şi adresa-i alăturata copie ca pe lîngă cele într-însul însemnate socotesc că are a sa cuviinţă pentru o mai bună întocmire pentru d[omnul] comandant şi suptcomandanţii trecuţi cu numele dumnealor de onorabilul Mag[instrat] în generala listă ce mi s-a dat cît şi pentru pasnici a nu să da unui comandant dintr-o parte a oraşului mahalagii cu depărtare şi din mahalale alte în vreme ce mahalagii pasnici au destui comandanţi însă nu în mahalalele lor. Dumnealor după tabla de suma ce am făcut am văzut că onorabilul Magistrat i-au lăsat scăpaţi din vedere cum pă dumnealor :

D[omnul] Ştefan Davidescu
„ Teodor Clinovescu
„ Alecu Hristescu
„ Manole Hristescu
„ Luca Pleşoianu care [nu] figurează mai mult decît feciorul protopopului ce se află şi în post de registrator a fi comandanţi mai vîrtos pentru apărarea unui rău mare ce l-am simţit şi de care să ferească Dumnezeu. Şi cînd fraţii cetăţeni după atîta rău ce l-am întîmpinat prin eveniment trecut n-a[u] rămas pătrunşi de o mică mustrare pentru că pătimirea fraţilor noştri ce a[u] pătimit ce pot dar face cînd nu sîntem îmbrăţişaţi cu dorinţă şi voiciune măcar la asemenea asigurare.

Am propus în public a să hotărî un ştraf pentru cei ce nu vor voi a lua parte la străjuirea în rîndul său. Onorabilul Magistrat s-a făgăduit a-l publica încă de la 21 pă care temei am circulat şi prin domnii comandanţi a să da celor ce nu vor veni şi onorabilului Mag[istrat] nu să vede mişcat la nici o chibzuire pentru cei ce nu voesc a eşi la străjuire.

Această copie am mai făcut cunoscut încă o dată onorabilului Magistrat în complect dar la datorie să facă şi formele cunoscute spre cuviincioasă punere la cale de care voi fi împărtăşit cu onorabilul său răspuns.

Salutare.
Gr. Davidescu

Anul 1848
Luna au[gust] 26
No. 22

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 103. Orig.

139

1848 august 27. Plîngerea adresată Administrației districtului Vîlcea de către Ilinca văduva şi fiul său Marin, prin care fac cunoscut că au plecat din curtea Stancăi Diculeasa deoarece aceasta nu voia să-i elibereze din robie, iar la plecare aceasta le-a oprit toate lucrurile.

Dreptate, frăţie !
Onorabilei Administraţi[i] a districtului Vîlci[i]

Plecat fac cunoscut onorabilei Administraţi[i] pentru d[oamn]ei Stanca Diculeasca şi pentru d[omnul] Iancu ficiorul d[umnea]ei ot Diculeşti, plasa Olteţului de Jos, că ieu m-am pomenit rob în curtea d[umnea]lor, acum după porunca înaltei stăpîniri am vrut să ies şi eu de supt jugul robii, iar d[umnea]lor auzind c-o să ies în vreo trei patru rînduri au vrut să mă împuşce, zicînd că nu-mi dă drumul din curte, că astea ce sînt acum sînt făcute de nişte hoţi, ce vor să îmbogăţească de jafurile ţării şi zicînd mai multe, dar din celelalte le voi spune din gură. Şi eu nemaiputînd suferi bătăile de jos ce mi le-au întrebuinţat mie şi muierii mele, am plecat din curte şi d[umnea]lor mi-au poprit tot ce-am avut lucruri ale mele făcute de însumi, iar nu de d[umnea]lor, pe care le însemnez mai jos.

Plecaţi,
Ilinca văduva din satul Budeşti
Marin fiu-său plasa Olteţul de Jos

L u c r u r i l e

Una sută oca mălai, o mînzată, patru cară de fîn, 3 trei cămăși fomeiești, 35 coturi pînză, 3 cîrpe, 10 coți pînză de bumbac, 4 oca lînă, o cămașă, 3 coturi dimie, o căldare, un topor, o bardă, o pereche izmene, una pereche nădragi și o giubea, o cergă și 4 oca săpun.

[Rezoluţie :]

Dreptate, frăţie !

D[omnul] subadministrator local luînd în băgare de seamă coprinderea jalbei va îndatora pă pîrîţi să vie la Administraţie să vie spre înfățișare cu jăluitorul, cînd să vă lua măsuri. Și pentru netrebnicile cuvinte presărate de către pîrît.

1848 avgust 27
No. 485

Salutare şi frăţie !
Administratorul j[udeţului] Vîlcea,
C. Cerchez

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

Pretura plășii Blăcești, dos. 2/1844, f. 170. Orig.

140

1848 august 30. Ordinul Administraţiei judeţului Vîlcea adresat Subadministraţiei plășii Olteţul de Jos prin care se cere trimiterea listelor cu locuitorii înscriși în Garda Naţională.

Dreptate, frăţie !
Domnule subadministrator al Olteţului de Jos

Cît au fost de mare și de neapărată trebuință de a se înființa și prin satele acei plăși Garda Naţională și a avea subînsemnatul în vederea listele pentru întocmirea ei cu atît făr nădejde vede lăsată în uitare din parte-vă măsură care este dintre cele dintîi datorii ale d[umita]le apoi fiindcă este tre-

buință neapărată ca să cunoască grabnic ce rezultat au luat această împrejurare te invit cu stăruire d[omnule] subadministrator ca în soroc hotărît de șase zile să trimeți la administrație listă de toți gardiștii satelor cu arătare și de armele ce vor fi avînd fiecare dintr-înșii.

Aceasta însă pă-n la sorocul prezis să adastă negreșit fiind trebuincioasă a să înfățișa d[omnului] general Magheru după cererea ce face prin adresul Nr. 134.

Salutare și frăție !

Pentru administratorul districtului Vîlcea

Secretar,

Zisu Dumitrescu

Nr. 4971
Anul 1848
Luna august 30

[Rezoluție :] Cu într-adins să vă pune prin porunci îndatorire asupra juraților ca să alcătuiască cerutele liste de numele dînșilor cu arătare și de felurimea armelor ce vor avea.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 296. Orig.

141

1848 august 30. Ordinul Administrației districtului Vîlcea adresat subadministratorului plășii Oltețul de Jos, prin care se cere a fi luate măsuri pentru mutarea țiganilor, lui Ștefan Dobrescu, de pe o moșie pe alta.

Dreptate, frăție !

D[omnu]le suptadministrator al plășii Oltețului de Jos

D[omnul] Ștefan Dobrescu, prin petiția registrată la no....[1]), cere de la Administrație ca toți țiganii ce i-au avut pînă acum în a dumisale posesie și care se află pă moșia sa, din coprinsul

acei despărțiri să-i strămute pă o altă moșie în satul Sinești, plasa Oltețului de Sus.

Adăugînd a zice că din țigani fiind unul abătut la fapte netrebnice de hoții și altele, se teme ca nu cumva mai amăgindu se dintr-înșii, să nu i să pricinuiască vreo pagubă sau altă întîmplare.

Pă temeiul acesta dar, să scrie d[umi]tale d[omnu]le subadministrator ca arătîndu-se numitul cu aceasta la dv. să aridicați acei țigani după proprietatea ce-ți va arăta, spre a-i duce la locul arătat, dînd și tot ajutorul cuvincios la întîmplare, de să va împotrivi vreunul dintr-înșii.

Salutare și frăție !

Pentru d[omnul] administrator al districtului Vîlcii

Z. Dumitrescu

S[ecretar].

Anul 1848
Luna avgust 30
No. 5029

[Rezoluție :] Poruncă a-i aduce toți acei țigani împreună cu aleșii satului Zătrenii de Sus, ca să li să facă cunoscut voința domnului adresant, cînd să vor și îndatora jurații a stărui asupră-le, ca prin într-adinși vătășei să-i pornească la locul arătat, cînd să va pofti d[umnea]lui a-i îndrepta supt privegherea îngrijitorului ce are la acea parte de moșie

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 179. Orig.
1) Loc alb în text.

142

1848 august 30. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se cere a fi achitate cheltuielile făcute de locuitorii care au făcut parte din delegația trimisă la București pentru a felicita guvernul.

Dreptate, frăție !

Domnule subadministrator al plășii Oltețului de Jos

Locuitorilor ce au mers din afară în București ca deputați pentru primirea și felicitația noilor instituții, onorabila Locotenență Domnească prin decretul sub no. 424, a hotărît să li să dea cîte douăzeci parale pe zi fiecăruia din cutiile satelor spre despăgubirea cheltuielilor ce au făcut în această călătorie.

Subînsemnatul în temeiul ordinului d[omnu]lui ministru al celor din lăuntru cu no. 5584 te invit domnule subadministrator să faci punere la cale de a se slobozi acelor veniți și de la acea plasă aceste cîte douăzeci parale pe zi fiecăruia, din cutiile satelor pă cîte zile a zăbovit în călătorie socotindu-se din ziua plecării pînă la întoarcere, însemnîndu-se apoi cheltuiala acesta în trimestrialele socoteli.

Salutare și frăție !

Adminis[tratorul] j[udețului] Vîlcii,

S[ecretar],

Z. Dumitrecsu

Nr. 4993
1848 august 30

[Rezoluție :] Potrivit cu cele cuprinse să va scrie epitropiilor și aleșilor de sate ca să sloboadă din cutie acele hotărîte parale pă fiecare zi cît au făcut acei ce vor fi mers la București.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 297. Orig. Vezi și **infra** doc. 151.

143

1848 august 30. Adresa Administrației județului Vîlcea prin care se cere Magistratului a trimite 5 galbeni pentru cumpărarea unei tobe necesară pentru aducerea la cunoștința cetățenilor a hotărîrilor guvernului și organelor administrative locale.

Dreptate, frăție !

Onor Municipalității a capitalei,

După înțelegerea ce subînsemnatul am avut cu d[omnu]l ministru al celor din lăuntru în urmarea adresului onor Mu-

nicipalității cu no. [loc alb] de a se cumpăra o tobă pentru obștirea publicațiilor s-a primit acum răspuns sub no. 5808 în termeni următori :

„Să se ia din fondurile casi municipale cinci galbeni împărătești costul ei și să se trimită la acest Minister spre a se cumpăra și apoi să va trimite".

Aceasta grăbind a o da în cunoștința onor Municipalității o invit ca să trimiță la Administrație arătații bani cît mai fără zăbavă.

Salutare și frăție !

No. 5004
[1]848 august 30

[Rezoluție :] Să-i facă d[omnul] casier a trimite la Magistrat lei 157 par. 20 în cinci galbeni împărătești pentru cumpărărisirea unei tobe a să trimite Administrații după cererea făcută prin adresul cu no. 5004.

Prez[identul] Magistratului.
T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 109. Orig.

144

1848 august 30. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care cere ca pentru împlinirea amenzii de la membrii Gărzii Naționale care nu se prezintă la străjuirea de noapte să fie făcut cunoscut numele lor.

Dreptate, frăție !

Onorabilului Magistrat al acestei cetăți,

Fiindcă s-au făcut punere la cale ca toți cîți să vor arăta împotrivitori de a eși la strejuirea orașului, de acum înainte să se supue spre osîndă la ștraf de cîte lei zece în folosul casi orășenești.

De aceea onorabilul Magistrat dupe înțelegerea ce va avea cu d[omnul] comandant al Gardei Naționale primind pe fiecare zi liste de niște asemenea persoane împotrivitoare să le supue la cunoștința Administrații ca să să facă punere la cale pentru împlinirea ștrafului.

Salutare și frăție!

Pentru adminis[tratorul] J[udețului] Vîlcea,

Z. Dumitrescu

No. 4996
1848 august 30

[Rezoluție :] Să-i dea în cunoștința d[omnului] Grigore ca de acum înainte aceia ce nu va ieși la strejuirea de noapte de acesta să-i facă cunoscut Magistratului ca să-i supuie la ștraful legiuit de Administrație.

Prez[identul] Magistratului,

T. Clinovescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 111. Orig.

145

1848 august 31. Cererea adresată de Stanca Diculeasca Subadministrației plășii Olteţul de Jos, prin care solicită ajutor pentru a fi despăgubită de către clăcași pentru datoriile proprietăricești.

Primită august 31

Dreptate, frăție!

D[omnului] suptadministrator [al] p[lășii] Olteţului de Jos,

Pentru clăcașii de la Dobriceni că nu să supun a plăti banii ce era ai răspunde pentru datoriile proprietăricești deși în multe rînduri le-am făcut cerere rog pă d[omnul] suptadministrator ca să binevoiască a orîndui un stăruitor asupră-le ca să mă despăgubească.

Salutare și frăție!

Stanca Diculeasca

[Rezoluție :] Să se orînduiască într-adins cu poruncă către aleșii satului ca să-i supue negreșit a să răfui cu reclamanta despre cele drepte datorii iar care va pricinui să-i trimiță spre cercetare.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/145, f. 293. Orig.

146

1848 septembrie 1. Raportul Subadministrației plășii Olteţul de Jos adresat Administrației județului Vîlcea, prin care se face cunoscut că s-au luat măsuri pentru rezolvarea plîngerii făcute de robii Stancăi Diculeasca.

Domnule administrator,

Petiția cu care s-au arătat dvs. Preda și Ion foștii sclavi ai d[oamn]ei Stanca Diculeasca, împotriva numitei pentru nevoința ce zice că ar fi întrebuințat la a dînșilor libertate și poprirea lucrurilor lor, primindu-să la Suptadministrație [de] coprinderea căreia văzîndu-se și luîndu-se în prevederea și cele descrise în rezoluția dvs. no. 461, pă dată s-au și orînduit dînsul ajutorul Suptadministrații în fața locului a face, urmarea cuvenită. Carele mergînd la numita pîrîtă, pă de o parte pentru a lor liberare s-au conformat întocmai Constituții proclamată, iar pă de alta pentru slobozirea lucrurilor ce le-au poprit s-au împotrivit a le da supt cuvînt că toate acele haine sînt făcute din iconomia dumisale și prin urmare nu să cunoaște datoare a le îmbunătății cu de la dînsa soartă-le, după cum să va îndestula mai bine onorabila Administrație din copia alăturată după răspunsul dumisale.

Ale cărei dar propuneri Suptadministrația grăbește a le supune la cunoștința dvs., după cum se va socoti de cuvință să am ordin de urmare.

1848 septembrie 1
No. 6371

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 168. Concept.

147

1848 septembrie 1. Adresa Magistratului orașului Rîmnic trimisă comandantului Gărzii Naționale prin care i se face cunoscut că a fost instituită o amendă pentru cei care nu participă la străjuirea de noapte.

Domnului Gligore Davidescu,

Onorabila Administrație prin adresul cu no. 4996 dă în cunoștința Magistratului că după punerea la cale ce au făcut au legiuit ștraf de lei zece pentru cel ce nu va ieși la rîndul său, pentru strejuirea de noapte.

Aceasta vi să dă în cunoștință și sînteți poftit ca fețele ce nu va ieși la rîndul său să-i faci pă dată cunoscut Magistratului a să pune la cale împlinirea ștrafului prin onorabila Administrație în folosul casei statului.

1848 septembrie 1
No. 370

Prez[identul],
T. Clinovescu Tache Hristescu A. Boicescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 107/1848, f. 112. Orig.

148

1848 septembrie 3. Plîngerea lui C. Otetelișanu adresată Subadministrației plășii Olteţului de Jos prin care arată pagubele pe care le-a suferit din partea clăcașilor.

Cinstitei Suptadministrații a plășii Olteţului de Jos

Cunoscute sînt ci[nstitei] Suptadministrații atît cele de mai nainte cum și cele de acum porunci date afar din partea locotenentului Guvern Provizoriu prin care zice și chiar îndatorirea pune tuturor lăcuitorilor a-și urma toate datoriile către proprietarii după cum și pînă acum spre a nu le pricinui zăticniri la lucrările ce au de sămănături și alte care să seamnă pagubi apoi fiindcă noi am cunoscut și cunoaștem o mare zăticnire din partea clăcașilor după cum este cunoscut ci[nstitei] Suptadministrații din reclamațiile date din parte-ne cele din 2

și 25 iulie, în 22 și 25 avgust prin care arătăm zăticnirea ce ne-au făcut la pogoanele de porumbi nevrînd a sări ca să-le prășim și să le copăim cînd trebuința cerea ce s-au lucrat cu vremea trecută rămîind încă 20 pogoane neprășite și necopăite din care toate arăturile cîte avem de s-ar fi muncit la vreme ași fi făcut o însemnată sumă porumbi unde acum nu poci face nici o al treilea parte și ceia ce s-au făcut văz că două părți dintr-înșii mi s-au prăpădit de către locuitori fiindcă a slobozit țarina umblînd vitele fără să le străjuiască, apoi nu numai aceasta ni s-au pricinuit dar morile au stată toată vara din pricină că n-au vrut să sară a drege zăgazurile strecurîndu-se toată apa printr însele unde și acum să află în proastă stare pierzînd folosurile lor, precum și viile lasă că nu le-au lucrat după tocmeală dar pă cea de la Oteteliș ce este cu apropiere de sate mi-au cules-o hoțește, fînețele n-au voit a mi-le cosi și a le grămădi la vreme. Cînd s-au chemat apoi acum din împotrivă văz că uni dintr-înși au ridicat fănurile fără să aștepte a le dijmui precum și alți ș-au însușit drepturile de-m culeg și pometurile de prune pă socoteala lor ba încă mi-au făcut zăticnire cu a lor neascultare de mi-au rămas multe pometuri neculese pricinuindu-mi-se simțitoare pagubi, așadar pentru toate acestea este rugată cinstita Suptadministrație să binevoiească a face poftire d[umnea]lor Ioan și Ghiță ; Dincă Băbeni ca împreună și cu aleșii satelor Văsălați i Diculești să vie în fața locurilor unde să află stricăciunile a ispăși alegînd păgubile ce mi s-au pricinuit și să pricinuiesc.

C. Otetelișanu

[1]848 septemvrie 3
No. 6

[Rezoluție :] Pînă și Suptadministrația n-au încetat cu îndemnarea lăcuitorilor clăcași ca să-și facă fiecare datoriile proprietăricești dar de vreme ce ei nu au urmat și proprietarii arată că le-au pricinuit pagubi interesele sale să va orîndui ceruții a face relație și să dea la mînă spre a-și căuta despăgubirea prin autorități dîndu-i-să și d[umnea]lui reclamantul[ui] răspuns de urmarea ce a făcut.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 295. Orig.

1848 septembrie 5. Plîngerea lui Hristodor Manopolu adresată Subadministrației plășii Oltețu de Jos, prin care cere să fie despăgubit de toate stricăciunile pe care i le-au pricinuit clăcașii.

Dreptate, frăție

Domnule suptadministrator [al] plășii Oltețului de Jos

Arendașul moșiei Jălești din Făurești de Jos

Precum și la 22 trecutului iulie m-am arătat cu reclamația către Suptadministrația supt nr. 3 arătînd pentru toate pagubile ce mi s-au întîmplat din nesupunerea lăcuitorilor din 11 iunie și pînă atunci și nici un răspuns sau destulare n-am văzut pîn la ziua de astăzi așia dar și nu aceasta al doilea reclamație, nu lipsesc ca să vă fac cunoscut dv. că pentru toate arătările ce v-am făcut la 22 iulie cu reclamația precum zic cu no. 3 care reclamația s-a dat în mîna d[omnu]lui Barbu Pîrîianu fostul pomojnic suptadministrații în lipsa dv. care sînt credințat că nu s-au pierdut de la cancelaria, spre luare aminte de isnoavă spre punere la despăgubirile mele asemenea și cele mai jos arătat... [1]) noi de atunci încoace.

1. Fiindcă condiție mănăstirești cu arende că după aridicare fînețelor a fi slobod fiecare locuitori clăcași a paște cu vitele sale la pogoanele lui păzite să nu face stricăciuni la porumb și celelalte, iar prisosu [de] pămînt al moșiie, adecă suhaturi și celelalte pămînte ce nu e măsurate la pogoanele lor a rămîne pe seama arendașului spre folosul seu, iar la împotrivă călcată această condiție a fi datorați a despăgubi pe arendașiu și se fi dozieniți, dar numiții locuitori la împotrivă au băgat boii vaci, oi, capre și celelalte ce [au] avut fiecare și cîte un copil nevrednic paznic, și a dat peste toată moșia ziaf și dupe celelalte stricăciuni și au mîncat și suhotu moșii care pot lua oricît 5—6 galbeni pe dînsu.

Al. 2. După toate celelalte și după mînia dumnezeiască a pus asupra noastră anu acești după arătură atîta a locuitorilor cît și a lăturașilor că nu a răsărit porumbu și au rămas locurile șterpe de porumb și s-au făcut mohor pe locurile împotriva porumbului care pot face fiecare loc cîte 5—6 plase de fîn, atît la pogoanele lor cît și a lăturașilor, dar numiții locuitori de necruzimea copiilor nefiind nimeni a păzi atît locurile de porumbi și au făcut o mare ștricăciune cîte numai a rămas și nici un loc cu mohor nemîncat atîta locuitorilor cît și a lăturașilor, și toți a leturași văzînd că s-au mîncat locurile s-au tras aleturi neavînd ce a mai cosi și eu aratu păgubași atît de dejma pămîntului cît și cîte 4 sfanți de pogon ce era volnici a leturașii a-mi plăti și tot această pagubă o am de nesupunerea locuitorilor, și pricina vitelor lor și aducînd la oboru satului vine fiecare stăpîn și lua vita fără nici o despăgubire dar toți sînt știuți care au făcut stricăciune.

Al. 3. Condițiile mănăstirești mă îndatorează pe mine că să le dau sovari pentru coperișul caselor lor cine n-are, că nu am lipsit ca să le opresc o parte de balta necosită cu rogoz și cu țeperig pentru a lor trebuință care putea lua de la altul prețu 5 galbeni ca să destulez pe dînșii dîndu-mi numai deșma, dar ei împotrivă au mers fiecare și au cosit și au aridicat-o în silnicie fără a întreba pă mine ca un stăpîn și nedesmuit și se află păcopași și la aceasta.

Al. 4. Asemenea unii din ei au cules porumbi și pruni dupe ogrăzile lor și nu s-au supus a da dișma pămîntului, supt cuvînt că sînt la prepuncași, condiție me-ndatorează pe mine ca să dau la fiecare locuitor cîte 7 prăjini pogonești pentru casă și grădină ca să pue legumele pentru hrana lor adică ceapă, usturoi și din aceia să-mi dea și mie — pentru conacul meu, dar nu ca se au pometuri de prune ca să facă cîte 50 vetre de posca și cîte 20 ferdele de porumbi și era din ale lor pentru zarzavaturi deosesbite și ă nu fi supus a da dreptu pămîntului și iar și al acești [mă] aflu păgubași.

Pentru aceea vă rog pe dv. d[omnule] suptadministrator pentru reclamația de la 22 iulie și pentru aceasta al doilea reclamație ca să am răspuns și despăgubire după cerere fiindcă

eu la toate după condiție l-am destulat pe locuitori fără abatere asemenea și dînși trebue ca să mă despăgubească să am numai formele Suptadministrații spre dovadă face o cercetare.

Hristodor Manopolu

[1]848
Septembrie 5
No. 5

[Rezoluție :] Scoțîndu-să aceasta în copie să se trimiță la aleșii satului Diculești și Făurești de Jos ca să cerceteze și pentru ceea ce să atinge de ale proprietății să urmeze după condițiile contractului, făcînd jeluitorului îndestulare, precum și pentru stricăciunea ce zice că au făcut cu vitele lor la locurile cu fîn după ispașele ce va fi avînd să-l despăgubească fără însă a urma vreo năpăstuire ce va fi căci răspunderea va privi asupră-le.

Ște[fan] Dobrescu.

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 306–307. Orig.

150

1848 septembrie 5. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos, privind dijmuirea clăcașilor de către arendașii moșiilor.

Dreptate, frăție

Domnule subadministrator al Oltețului de Jos

Subînsemnatul am luat știință că cei mai mulți dintre arendașii de moșii nu voiesc a dijmui la vreme pe locuitorii clăcași cu cuget că știindu-se productele vărsate pe cîmp să fie siliți a le învoi cu dînșii. O asemenea urmare fiind pricinuitoare de mare pagubă către locuitorii subiscălitul ca să înceteze invit pă dv. Subadministrația a publica îndată în

toată plasa la oricare fără osebire nu va dijmui pe clăcași în soroc de trei zile cel mult după primirea acesteia să știe că clăcașii sînt slobozi a strînge rodurile lăsate în cîmp prin știrea preotului și a aleșilor satelor, dijma ce se va cuveni proprietarului sau arendașului din grîu, porumb, fîn și celelalte fără a mai fi în urmă considerată orice pretenție din partea acestora.

Pentru administratorul j[udețului] Vîlcea,

Salutare și frăție

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

No. 5192
[1]848 septembrie 5

[Rezoluție :] Să se scrie aleșilor de sate a obști la toți această punere la cale spre a să conforma cu urmarea întocmai.

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845. f. 298. Orig. Un document identic în fondul **Pretura plășii Drăgășani,** dos. 3/1848, f. 38, rig., adresat Subadministrației de Olt.

151

1848 septembrie 7. Subadministrația plășii Oltețul de Jos comunică aleșilor satului Cîrlogani că trebuiesc plătite cîte 20 parale pe zi țăranilor ce au fost deputați la București.

Dreptate, frăție !

Subadministrația plășii Oltețul de Jos,

Epitropi[lor] și aleși[lor] satului Cîrlogani,

Prin adresa d[omnului] administrator al județului cu no. 4993, să face cunoscut că lăcuitorilor ce au mers la București ca deputați, onorabila Locotenență Domnească, prin decretul

supt no. 424 au hotărît a li să da cîte 20 parale pe zi fiecăruia din cutia satului. pă cîte zile vor fi făcută cu ducerea și întoarcerea, pînă la venirea acasă, spre despăgubirea cheltuielilor în această călătorie.

În asemănarea căruia vi să scrie ca să așteptați o listă de numele acelor oameni ce-au fost la București cu arătare de zioa [în] care au plecat și cînd s-au întors la urmă, să li să slobodă acele cîte douăzeci parale pă zi fieșcăruia din cutia satului, care bani se vor scădea în socotelile cutii următorului trimestru de iulie, făr alt adaos, cînd să vor și supune ca să întoarcă înapoi orce bani vor fi loat de la lăcuitori cu împrumutare sau în numire de analoghie. Pentru aceasta li se va da mai mult peste hotărîrea stăpînirii.

1848 septemvrie 7
No. 6758

Suptadministrator,
Ște[fan] Dobrescu

Primăria comunei Cîrlogani, dos 1/1847–1848, f. 138. Orig. Vezi și *supra* doc. 142.

152

1848 septembrie 7. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor prin care se cere trimiterea urgentă a listelor cu cei înscriși în Garda Națională.

Suptadministrația plășii Oltețul de Jos
Către aleșii satelor

Prin adresa d[omnului] administrator al acestui județ cu nr. 4971 cerînd în vedere listele pentru întocmirea Gvardei Naționale adică strejuirea obștească a să înființa prin toate satele aceștii plăși fiind aceasta cea dintîi măsură a bunei cuviințe, de aceia veți pune strașnică îndatorire ca în soroc de două zile cel mult alcătuind listă cu deslușirea de numele, pronumele și vîrsta celor ce să vor înscrie de gvardiști și ară-

tare și de armele ce vor avea să se încunoștiințeze d[omnul] administrator după cererea făcută prin mai sus însemnatul adres.

1848 septembrie 7

Nr. 6630 Zătreni de Sus
27
6657 Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 296 v. Concept.

153

1848 septembrie 8. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor prin care le cere a trimite urgent rapoartele cerute anterior, altfel vor fi pedepsiți.

Slobodă

Fiindcă aleșii și scriitorii satelor mai jos însemnate după nenumărate porunci ce li s-au slobozit n-au fost urmate a trimite la Suptadministrație științele ce să arată din a cărora pricină s-au amînat foarte mult darea la domnul administrator a acestor știință de către Suptadministrație și pentru care primește poftiri întru a lor trimitere, de aceia pentru că dînșii s-au arătat cu o așa neînțelegere spre a să putea face ca în viitor exacți în însărcinările puse asupră-le și a sărvîși cu bărbăție toate cîte li să cer să orînduește acest într-adins dorobanț carele mergînd să aducă la Suptadministrație pă scriitori și aleși că după ce vor sfîrși alcătuirea cerutelor științi apoi cei dintîi să se depărteze din însărcinarea pusă asupră-le de vreme ce s-au arătat tembeli în lucrările slujbi iar cei de al al doilea să se pedepsească ca să ia măsuri de îndepărtare spre a nu petrece în simplitate și lenevire.

1848 septembrie 8

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 311. Concept.

154

1848 septembrie 8. Plîngerea adresată Subadministrației plășii Oltețul de către Stanca Diculescu, prin care arată că l-a gonit de la curte pe țiganul Ion, deoarece acesta a sărit asupra lor cu coasa ca să-i omoare.

C[institei] Subadministrații a plășii Oltețului

S-au văzut adresa cu no. 6227, pentru care să-ți răspunde c-acel țigan, anume Ion, au venit asupra noastră cu coasa să ne taie și dacă nu proatasa [sic !] unu din fii mei cu arme astăzi am fi morți, după cum avem și dovezi. Aceasta a fost pricina de l-am gonit din prejurul caselor mele, ducîndu-se unde va voi, iar cît pentru aceia ce le-am loat sînt lucrurile — m[i] că ieu cum am avu[t] să-i port și să le îmbunătățesc soarta lor, că ieu nu le am ca pentru totdeauna să-i am în curte ca toți ceilanți robi dupe la uni alții, făcîndu-le numai cîte un rînd de haine, iar nu cum sînt ei de sînt astăzi mai haine decît sînt.

1848 septembrie 8

Slugereasa Stanca Diculescu

[Rezoluție :] Prin copie să se încunoștiințeze domnul administrator drept răspuns la rezulația dată la jalba țiganilor.

Ște[fan] D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1844, f. 167. Orig.

155

1848 septembrie 10. Ordinul Administrației județului Vîlcea adresat Subadministrației plășii Oltețul de Jos prin care se trimite spre aducere la cunoștința locuitorilor decretul nr. 520 al Locotenenței Domnești și se cere trimiterea la Rîmnic pentru primirea de instrucțiuni a aleșilor, scriitorilor, preoților a cîte doi săteni.

Foarte grabnică

Dreptate, frăție!
Domnului suptadministrator al Olteţului de Jos

Alăturatul în copie exemplar după decretul onorabilei Locotenenţi Domneşti cu nr. 520 ce s-a primit de la Administraţie pă lîngă adresul d[omnului] ministru al celor din lăuntru cu nr. 6410 să trimite d[umita]le și eşti îndatorat domnule subadministrator ca pă de o parte să împarţi asemenea copii dup dînsele la toate satele acestei despărţiri iar pă de alta să ai cea mai de aproape și neadormită priveghere ca în soroc de 24 ceasuri de la primirea acesteia să fie cetit și cunoscut de toţi de obşte a lui coprindere deodată cu care vei publica și osebita înştiinţare a preasfiinţiei sale părintelui mitropolit, un minut de întîrziere domnule va fi o mare greşală.

Pentru administr[atorul] distr[ictului] Vîlci,

Salutare și frăţie

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Nr. 5227
Luna septembrie 10

Anexă

Fiindcă pentru mai bună deslușire a lăcuitorilor despre cele ce să coprinde în sine duhul alăturatelor două proclamaţii trebuinţa cere neapărat ca să se adune la administraţie preotul, aleşii și scriitorul din fiecare sat și oricîţi din ceilalţi locuitori ce îi vei cunoaşte destoinici d-a înţelege duhul veacului de acum ca și ca să deslușească pă ceilalţi consăteni ai lor, te invit și pentru aceasta d[omnu]le ca la 16 ale lunii corente să să afle aici în capitală numărul celor ce să arată mai sus din toate satele ce alcătuiesc acea plasă de o dată cu care vei veni negreşit și d[umnea]ta ca să ţi să deslușească osebite împrejurări ce să ating de folosul patrii, cunoscînd că neîndeplinirea ori căreia din aceste două articole, adică venirea d[umita]le și

trimiterea ceruților va fi pricina a se bănui administrația că d[umnea]ta ești cu totul indiferent de folosul Constituții.

P[entru] d[omnul] administr[ator],

Z. Dumitrescu

[Rezoluție :] Pă de o parte să se împarță expresele exemplare cu îndatorire pentru aleși a le ceti locuitorilor fără un minut zăbavă iar pe de alta după chemare să se pornească a merge acolo aleșii, scriitorii, preoții, și cîte doi săteni fruntași unde și, eu suptadministratorul voi merge.

Ște[fan] Dobrescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 299. Orig. la f. 300–301 copie după Proclamația Locotenenței Domnești nr. 520 din 6 septembrie 1848, și după Publicația din aceeași dată semnată de mitropolitul Neofit, publicate în **Anul 1848 în Principatele Române,** vol. IV, p. 216–217 și, respectiv, p. 220–221.

156

1848 septembrie 12. Ordinul Administrației județului Vîlcea către Subadministrația plășii Ocolul, pentru ajutorarea familiilor sinistrate în urma incendiului din Pitești.

Primit 14 sept.

Dreptate, frăție !

Domnului subadministrator al plășii Ocolului

Pentru ajutorul nenorociților din orașul Pitești ale cărora case, prăvălii și alte obiecte s-au ars în luna trecută primindu-se ordinul domnului ministru din lăuntru cu nr. 6316, după decretul onorabilei Locotenențe Domnești, ca să deschidă subscrierea în fiecare județ în favorul acelor nenorociți.

După acestea pe cine are iscălitul se invită pe d[umne]ta ca numai decît după primirea acestia, să orînduești într-adins pă unul din ajutoarele dv. să se preumble prin fiecare sat și tîrg și ori cîtă sumă să va aduna după intervenirea ce vei

face d[umnea]ta în duhul decretului publicat prin „Monitor“ cu nr. 15 o vei trimite la Administrație în sfîrșitul fiecăreia săptămîni deodată cu listă pentru numele celor ce vor arăta o asemenea bunăvoință. Spre îndeplinirea ordinului d[omnului] ministru din lăuntru.

P[entru] administr[atorul] distr[ictului] Vîlcii
Salutare și frăție !

[Secretar],
Z. Dumitrescu

Nr. 5258
Sept. 12

[Rezoluție :] Să va face urmare mergînd unul din d[om]ni ajutori îndeplinirea acestei măsuri.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 88. Orig.

157

1848 septembrie 12. Ordinul Subadministrației plășii Olteţului de Jos adresat satelor prin care se atrage atenția că nu au fost trimise rapoartele cerute privind numărul arnăuților din satele plășii, numărul familiilor **clăcașe etc.**

Slobodă

Fiindcă aleșii și scriitorii satelor mai jos însemnate după nenumăratele porunci ce li s-au slobozit n-au fost următori a da științele ce li s-au cerut și care mai jos să înseamnă, înțeles că le-ar fi lăsat în amorțire și pentru că niște asemenea importante științe sînt foarte grabnice și cerute de d[omnul] administrator prin dese poftiri ce s-au primit, de aceia să orînduiește într-adins ca în soroc de douăsprezece ceasuri să aducă negreșit la Suptadministrație pă scriitori și pă aleși ca pă de o parte să dea cuvînt de ce le-au zăbovit pînă acum iar pă de alta să le aștearnă spre săvîrșire nedîndu-le nici un fel de ascultare la orice propunere vor zice fiindcă de multe

ori cu asemenea vorbire au neglijat pă toți trimișii slujbași și ei nici pînă acum nu s-au arătat din care s-au urmat asupra acestor științe foarte multă zăbavă.

1848 septembrie 12

Nr. 7038 Prejoiu pînă la Băbeni
Nr. 7039 Șerbănești pînă la Măciuca
Nr. 7040 Băbeni pînă la Laloșu

Pentru pogoane, pentru arnăuți și pentru aleși

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 304. Concept.

158

1848 septembrie 12. Ordinul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat aleșilor satelor prin care se cere trimiterea la sediul Subadministrației, și de aici la Rîmnic, a aleșilor, scriitorilor, preoților și a cîte doi săteni din fiecare sat pentru primirea de instrucțiuni.

Slobodă

Dă către domnul administrator al acestui district prin ordinul nr. 5227 fiind ceruți acolo aleșii, scriitorii, preotul și cîte doi locuitori din cei mai de frunte săteni de la fiecare sat a să afla merși la 16 ale curgătoarei luni ca să li să deslușească despre cele ce să coprinde în proclamațiile trimise la acel sat cu ordinul Suptadministrației nr. [loc alb] în urma căreia să trimite acel într-adins care mergînd fără un minut zăbavă ridicînd pă arătatele fețe cerute, pregătiți cu cele trebuincioase să-i aducă la Suptadministrație pînă mîine sară negreșite ca a doua zi dimineața să se pornească toți de o dată unde sînt ceruți a să afla acolo pentru arătata zi.

1848 septembrie 12

Nr. 7034 Zătreni pănă la Gorunești
Nr. 4035 Prejoiu pănă la Poenari
Nr. 7036 Șerbănești pănă la Măciuca
Nr. 7037 Otetelișu pănă la Laloșu

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 303. Concept.

159

1848 septembrie 14. Raportul Subadministrației plășii Oltețul de Jos, adresat Administrației județului Vîlcea, prin care cere să se ia o hotărîre în legătură cu plîngerea locuitorilor satului Benești, pentru a se termina cu astfel de reclamații.

Domnule administrator,

Chipul cum figurează împrejurarea prunilor lăcuitorilor satului Benești după încunoștiințarea făcută de aleșii acelui sat prin a lor raport să află recomandat dv. prin raportul cu no. 6203 de la 22 alt trecutului avgust asupra căruia neprimindusă nici pînă acum vreun cuviincios răspuns cum să se urmeze și numiții nu încetează cu reclamarisirea la dvs. cerînd îndestularea precum și acum al treilea oară s-au mai înfățișat cu jalba de la 30 avgust trecut asupra căria s-a slobozit rezoluția no. 498 Subadministrația prin aceasta roagă pă d[omnul] administrator luînd în prevedere numerarisitul raport să binevoiția a-mi da ordin de urmarea ce să va chibzui a să face spre a să pune în urmare ca să poată înceta din asemenea reclamațiuni.

1848 septembrie 14
No. 1085

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 300 v. Concept.

160

1848 septembrie 15. Ordinul adresat aleșilor satului Zătrenii de Jos, prin care se cere scoaterea la lucru a locuitorilor, precum și luarea de măsuri pentru interzicerea lăsării vitelor libere pe cîmp.

La aleșii satului **Zătreni de Jos,**

Îngrijitorul acestei moșii prin petiția ce au dat Suptadministrații primite astăzi aici au făcut arătare că neapărată trebuință avînd pentru lucru la dregerea de buți, facerea de cercuri, la culegerea de prune și de cărat la moară i altele

în multe rînduri ar fi chemat pă locuitori ca să iasă ai întrebuința la aceste lucrări în socoteala datorii clăci acestui an și nu ar fi dînd supunere, urmare cu totul împotriva voinții stăpînirii și a poruncii ce vi s-au slobozit ba încă unii dintre ei ar fi îndrăznit să bage vitele în țarină spre pășune neavînd destoinici păzitori intrînd prin holde au pricinuit stricăciune atît la porumb cum și la clăile ce le are pă acest trup cerînd punere la cale, pentru care Suptadministrația deși în nenumărate rînduri vi s-au scris ca să stăruiți asupra unor asemenea îndărătnici a-și face datoria clăci și pă acest an sau pă cei împotrivitori să-i trimiteți la subadministrație a să dojeni. Dar din parte-vă nevăzîndu-să nici una pusă în mișcare înțelegere ca cînd înșivă nu scriitor în pricină stăviliri de vreme ce nici una nu să văd îndeplinite, de aceia și prin acest cu acest într-adins orînduit dorobanți vi să scrie strașnic că negreșit pă de o parte să scoateți pă lăcuitori în lucru spre a a nu să pricinui vreo pagubă căci dînșii vor fi în răspundere iar pă de alta să vă preumblați prin țarină și oricîte vite veți găsi să le scoateți nefiind nimini slobod a le mai băga pînă nu să va slobozi cîmpu, căci să vor pune la stricăciunea pricinuită făcînd ispașe să o dați la mîna păgubașului așa care să aibă despăgubire.

1848 septembrie 15

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 304. Concept.

161

1848 septembrie 15. Administrația de Vîlcea poruncește subadministratorului de Ocol să trimită grabnic în tabăra generalului Gh. Magheru pe toți lăcătușii din cuprinsul plășii.

Grabnică

Dreptate, frăție !
Domnule subadministrator de Ocol,

După cererea d[omnu]lui general Gheorghe Magheru, cuprinsă în adresul cu nr. 273, ești invitat, d[omnu]le subadministrator, ca în soroc de 24 ceasuri cel mult să trimiți pă toți

lăcătușii ce se vor fi aflînd în coprinsul acei plăși cu uneltele cîte le vor fi avînd.

Pentru orice zăbavă vei rămîne însuți în grea răspundere.

P[entru] administratorul jud[ețului] Vîlcii,

Salutare și frăție !
Z. Dumitrescu

No. 5324/1848
septemvrie 15

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 85. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene**, p. 121.

162

1848 septembrie 15. Raportul Subadministrației plășii Oltețul de Jos adresat Administrației județului Vîlcea prin care se face cunoscut că s-au luat măsuri pentru aducerea la cunoștința locuitorilor a decretului 520 al Locotenenței Domnești și publicația mitropolitului Neofit. De asemenea, se consemnează că au fost trimiși la Rîmnic aleșii satelor, scriitorii, preoții și cîte doi săteni pentru primirea de instrucțiuni.

Domnule administrator,

La 12 ale următorului primindu-să ordinul dvs. cu nr. 5227 după care pă dată s-au împărțit la sate coprinsăle exemplare tipărite cu îndatorire asupra aleșilor și logofeților ca înființătorilor lăcuitori să le citească în multe rînduri spre a dînșilor deplină înțelegere. Cînd apoi s-au și orînduit într-adins a porni la dvs. pă ceruții aleși preot, scriitori și cîte doi fruntași săteni ca să li să explice duhul acelor tiparnice exemplaruri și după singura știință ce am sînt prea încredințat că au și pornit aceștia a veni aici ; iar eu suptadministratorul aflîndu-mă bolnav din vremea cînd am venit aici și pentru alte osebite trebuințe nu sînt putiincios acum a face acea călătorie temîndu-mă a nu mi se pricinui vreun mai mare rău asupra sănătății ci vă rog, domnule administrator, a cu-

noaște că aceasta este împrejurare stăvilirii nevenirii mele, într-al căreia ceas petrec foarte mîhnit căci singura voință mea este de a vă îndeplini cu întregime cererile dvs.

1848 septembrie 15

Nr. 7139

Pretura plășii Bălcești, dos. 2/1848, f. 305. Concept.

163

1848 septembrie 15. Adresă Administrației județului Vîlcea trimisă președintelui Tribunalului prin care cere ca funcționarii să se prezinte spre a-și depune jurămîntul.

Dreptate, frăție !
Domnule prezident al Tribunalului local,

După însărcinarea ce este pusă asupră-mi trebuința cerînd ca mîine la 16 a lunii corente să săvîrșească jurămînt toți amploaiații și lăcuitorii din acest district, vă invit domnule prezident ca împreună cu membrii și amploaiații onor Tribunal să vii la Administrație pentru arătatul sfîrșit.

P[en]t[ru] adminis[tratorul] jud[ețului] Vîlcea,

Salutare și frăție !
Z. Dumitrescu

No. 5331

[1]848 septembrie 15

[Rezoluție :] Prin d[omnul] vătaf de aprozi să să vestească d[umnea]lor toți amploaiații acestui Tribunal ca să meargă mîine dimpreună cu mine în presudvia onorabilii Administrații după coprinderea acestui adres și că va fi următori să vor iscăli în dosul aceluia.

Am văzut și voi fi următor.

[urmează semnăturile]

Tribunalul județului Vîlcea, dos. 3/1848, f. 182. Orig.

164

1848 septembrie 18. Subcîrmuirea plășii Ocolul, județul Vîlcea, cere juraților satului Mihăești ca împreună cu satul Govora să după cinci stînjeni de lemne la tabăra aflată sub comanda generalului Gh. Magheru.

La d[umnea]lor jurații satului Mihăiești

Pentru trebuința taberii, ce se află sub comanda d[omnu]lui general-căpitan Gh. Magheru, urmînd a se aduce cinci stănjeni de lemne cu costul cuviincios, de aceia în urmarea ordinului d[omnul] administrator cu nr. 5270, subiscălitul vă invit ca în unire și cu satul Govora, cărora li s-a scris osebit, să încărcați arătata sumă împărțită din pădurile mănăstirești de acolo, însă din lemne de cele căzute, și să le trimiteți în grab la Troian, la d[omnul] general Magheru.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1847, f. 9. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 121.

165

1848 septembrie 26. Plîngerea adresată de arendașul moșiei Risipiți, Brăceasa și Drăganu, Subadministrației plășii Oltețu de Jos, prin care arată refuzul clăcașilor de a plăti despăgubiri pentru învoielile ce le au la păduri, pogoane arătură, fîn și ierbărit.

Domnului suptadministrator al plășii Oltețului de Jos,
Arendașul moșiei Risipiți, Brăceasa și Drăganu,

După contractul ce am de arenduire pomenitelor curele și după învoirile ce am și cu alăturași păduri, pogoane arătură, fînd și erbărit și acum făcîndu-le cerere a mă despăgubi atît clăcași răisipiți din drepturile clăcășești cît și pă moșnenii alăturați Rusănești și Mărgineni ci văz să nu să supun întru nimic zicînd că toate aceste lucruri s-au ertat. Eu dar plecat nu lipsesc a da în cunoștința dv și tot o dată vă rog să bine

voiți a-mi da un slujbaș cu porunca dv. pentru pomenitele curele care va stărui de a mă desface cu pomeniții locuitori.

1848 septembrie 26

A.R. Goruneanu

[Rezoluție :] Să se orînduiască într-adins cu poruncă că prin știrea aleșilor să supuie pă acei locuitori a-și răspunde drepturile clăci pă acest an iar care să vă împotrivi să-i aducă la Suptadministrație spre cercetare.

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, d. 308. Orig.

166

1848 septembrie 27. Plîngerea adresată de clăcașii din satul Risipiți Subadministrației plășii Oltețu de Jos, prin care făcînd cunoscut că arendașul moșiei nu i-a chemat să facă zile de clacă, cer a fi păsuiți pînă cînd vor face rost de bani și vor putea plăti aceste zile.

Primită septembrie 27

Ci[nstitului] d[omnului] suptadministrator al plășii
Oltețului de Jos.
Plecată jalbă,

Întîi ne jeluim ci[nstitei] Subadministrații pentru d[omnul] Radu Gorunescu arindașul moșii Risipiți pă care ne aflăm noi clăcași, că vedem că s-au pus pă noi mai cu asprime decît în anii trecuți în pricina clăci, obițeiul ierbăritului și celelalte, că pînă în timpul acesta să mai rămînem zile rămășiță de nu le făceam pă vară din clacă și celelalte dăm jumătate bani la Sfîntu Dumitru și pînă în Sfîntu Gheorghe dăm și pă ceilalți. Iar acum vedem că după ce n-au fost să ne cheme să facem zilele pe vară decît numai la cosit și la prășit iar la strînsul fînului, prunelor și al porumbilor la care socoteam să ne fi chemat căci au avut d-lui mulțime de fîn, prune și porumbi și ne-am fi plătit de zilele care am fost dator să

le facem și d[umnea]lui au pus oameni cu parele de și-au strîns munca cîmpului și pă noi nu ne-au mai chemat. Acum, s-au pus cu totu pă noi să-i dăm cîte lei 54, omu cu doi boi pă clacă și o butie, iar ce zile am mai făcut în puterea veri ni le bagă și pe acelea prin ierbărit de aceea plecați alergăm și ne rugăm ci[nstitei] Suptadministrații, să binevoiască ai face cunoscut d[omnu]lui că fiindcă n-au fost să ne cheme să-i facem zile de astăzi primăvară pînă acum încă să ne mai slăbească pînă vom mai vinde și noi din prune din fîn, din vite să facem bani că acum poate să ne facă orice o voi că nu avem nici o para și cum va fi mila dv. să chibzuiți.

1848 septembrie

Plecați,

Gligore Dumitru
Constandin Barbu
Dumitru Ion
Ion Neacșu
Constandin brat
Ghiță Dumitru
Sandu Safti
Ion Buduroi
Ghiță Panduroi
Ion Călinescu Ion
Ion Dumitru
Preda Safi
Gheorghe Matei

Ot Risipiți

[Rezoluție :] Să se scrie aleșilor satului Risipiți ca să cerceteze și fiind în adevăr să nu îngăduiască pă pîrîtul a le face vreun fel de năpăstuire ci să le ție în samă toate zilele ce va fi lucrat după chitanțiile date, iar pentru bani să se asemene contractului de arenduire.

Ște[fan] D[obrescu]

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 310–311 Orig.

167

1848 septembrie 28. Revenind asupra unui ordin anterior, Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subcîrmuirii de Ocol să trimită cîțiva oameni ca să strîngă fînul lăsat pe cîmp în tabăra de la Rîureni.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Subcîrmuirii de Ocol

Nemaifiind trebuincioase carăle pentru care ți se scrie astăzi ca să le faci pentru ardicarea amuniții soldaților ce se afla atamarisiți pe lîngă d[omnu]l paharnic Gheorghe Magheru, căci aceea amoniție s-au ardicat cu alte cară ce veniseră cu fînul trebuincios pentru caii de cavalerie și pe care fîn chirigii din îndemnul soldaților au fost siliți a-l azvîrli fiecum pe cîmp se scrie d[omnu]le de isnoavă ca pe de o parte să încetezi a mai strînge și de a mai trimite asemenea cară, iar pe de alta mîine în ziuo să se afle la Ocîrmuire 10 oameni din Cetățuie cu furcile ca în 3—4 ceasuri să strîngă acel fîn și să-l facă clăi unde s-au aruncat fiecum de către chirigii, fiindcă o să fie trebuincios pentru armia turcească ce din svon s-au luat știință c-o să vie și într-acest oraș pentru pază și liniștea locuitorilor.

P[entru] cîrmuitor[ul] jud[ețului],

Secretar,
Zisu Dumitrescu

No. 5446/1848 sept. 28

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 96. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 135.

168

1848 septembrie 29. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subocîrmuirii plășii Olteţul de Jos, prin care se face a fi luate măsuri pentru întoarcerea robilor țigani la foștii lor stăpîni.

Cîrmuirea j[udeţului] Vîlcea
Subcîrmuiri Olteţului de Jos,

Fiindcă în urma mincinoaselor amăgiri proclamate de căzutul Guvern Provizoriu mai mulţi din ţiganii particularilor s-au înstrăinat, unii fugiţi, iar alţii slugi pe la mulţi proprietari din acea plasă, şi după punerea la cale făcută în urma intrării armii otomane în pămîntul ţării, trebuinţa cere să se întoarcă acei robi pe la proprietarii lor de mai nainte.

De aceia să scrie d[umi]tale ca numaidecît după primirea acesteia orînduind gonaci în toate satele pentru toţi acei robi, după ori ce chip vor fi băgaţi pe la stăpîni să-i trimiteţi la Cîrmuire spre a se da în posesia proprietarilor lor.

Pentru d[omnul] cîrmuitor,

S[ecretar],
Z. Dumitrescu

Nr. 5501
1848 septemvrie 29

[Rezoluţie :] Să se poruncească aleşilor satelor acestii plăşi ca să cerceteze cu amănuntul şi cîţi asemenea ţigani vor găsi sprijiniţi pă la cineva or prin sat, chiar cu paznici să-i trimiţă la Suptocîrmuire a să înainta la cinstita Cîrmuire.

Şte[fan] D[obrescu]

Pretura plăşii Bălceşti, dos. 2/1844, f. 180. Orig.

169

1848 octombrie 3. Ordinul Cîrmuirii judeţului Vîlcea, adresat Subocîrmuirii plăşii Ocolul, privind strîngerea publicaţiilor revoluţionare şi a armelor din localităţile judeţului. Sînt trimise, în acest sens, mai multe exemplare din decretele conţinînd aceste prevederi.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Subocîrmuirii de Ocol

Din exemplarele primite pe lîngă porunca cin[stitului] Departament al Treburilor din Năuntru cu nr. 468, se trimite și acei subcîrmuiri :

I. 18 exemplare după decretul excelenței sale Comisarul Împăratului și d[o]m[nul] Caimacamul țării sub nr. 99 pentru stringerea du prin toate orașele, tîrgurile și satele a fi[le]lor tipărite și feluri de decreturi, proclamații și hîrti ale desființatului Guvern Provizoriu.

II. 26 Idem după decretul cu nr. 100 pentru stringerea a tot felul de arme, fie și sulițe.

Și se scrie cu dinadins a le împărți îndată în toate plasa și a stărui ca să se facă urmare întocmai după dispozițiile coprinse întrînsele.

Raportînd Cîrmuirii din vreme în vreme despre punerea în lucrare și urmare subcîrmuirii.

Se mai trimite alte, exemplare după decretul cu nr. 58 pentru fețele bisericești ce au luat parte la trecuta răscoală ca să le împarți și pe dînsele în toată plasa spre știința tuturor

Cîrmuitor orînduit vremelnicește de către ex[celența] sa Bamil Pașa.

N. Socolescu

Nr. 5535
[1]848 octombrie 3

[Rezoluție :] Să se facă urmare.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 012. Orig.

170

1848 octombrie 3. Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos comunică aleșilor satului Cîrlogani că s-a desființat tabăra de la Troian și s-a revenit la starea de lucru dinaintea revoluției.

Suptocîrmuirea plășii Oltețul de Jos,

Aleși[lor] satului Cîrlogani,

În acest minut primindu-se la Suptocîrmuire porunca c[institei] Cîrmuiri cu no. 5484, prin care face cunoscut că ridicîndu-să acum de acolo acei amăgitori rebeli, ce cu ale lor mincinoase uneltiri amăgisără partea cea mai însemnată a țării și care mai în urmă cu siluitoare puteri să așăzasără în acest județi suptjugînd și împilînd pă dregători ca să lucreze în voia lor. Totodată dînd în cunoștiința Suptcîrmuirii că după intrarea în prințipat a oștirilor prea puternicului nostru suzeran izgonindu-să din țară toți acei rebeli și împrăștiindu-se în toate părțile prin fuga lor în alte staturi s-au stabilit după legile țări[i] pînă la alegerea domnului legiuita Căimăcămie, care au și intrat în lucrare încă de la 13 ale trecutului septemvrie. Așadar fiindcă toate trebile statului s-au reluat ca de mai nainte a lor reformă, după dispozițiile Regulamentului Organic. De aceia pe de-o parte vi să face cunoscut ca în minutul primirii aceștii porunci strîngînd pă lăcuitori să le dați în cunoștiință toate cele sus-zise și să să cunoască. Nimic nu este cu desăvîrșire, toate lucrările cuvî[n]tate de acei rebeli amăgitori și de acum înainte să lucreze în duhul vechilor legiuirii, fără să să mai îndrăznească cineva ca să să urmeze vreo abatere, publicînd lăcuitorilor îndeobște, că toate mișcările n-au fost pentru alt sfîrșit, decît numai ca să să înșele să-i aducă la peirea ce-i amenința să prade statul cu sume însemnătoare de bani și apoi să să retragă prin fugă în țări străine, după cum aceasta au și urmat-o.

Aducîndu-le în cunoștiință lăcuitorilir cît și înșivă să fiți cu luare aminte ca de acuma înainte orcare ar mai îndrăzni ca să se încerce a le mai spune asemenea amăgitoare propuneri, să nu fie crezute fiindu-le îndestulă pildă mincinoasele născociri duse și introduse de către acei rebeli într-un timp aproape de patru luni, care i-au făcut a-și pierde și munca cîmpului. Iar pă de alta scriitorul acelui sat este îndatorat căutînd în lucrarea hîrtiilor, gazetele și orice proclamație se vor fi împărțit, atingătoare de netrebnicile lor uneltiri, pă care făcîndu-le dele cusute să vie cu ele la Suptcîrmuire, a să urma cele poruncite cunoscînd înșivă că pentru sfîrșitul îndeplinirii aceștii porunci sînt aici și în cuprinsul plășii în-

sumi[i] suptocîrmuitorul. Şi găsindu-să vreuna nepusă în urmare din cîte vi să însemnează mai sus, atuncea să ştiţi că nu veţi putea scăpa nici într-un chip de osînda cuvenită. Iar de primirea şi urmarea să întoarceţi Suptocîrmuirii în grab răspuns.

1848 octomvrie 3.
No. 7493.

Suptocîrmuitor,
Şte[fan] Dobrescu

Primăria comunei Cîrlogani, dos. 1/1847–1848, f. 107. Orig.

171

1848 octombrie 6. Cîrmuirea judeţului Vîlcea dispune ca Subcîrmuirea plăşii Ocolului să ia grabnice măsuri pentru ca ţăranii să aprovizioneze cu lemne oraşul Rîmnic. Să facă ca fiecare ţăran să fie liniştit, să lucreze, iar pe cei îndărădnici să-i silească.

Cîrmuirea judeţului Vîlcea
Subcîrmuirea plășii Ocolu

Spre întîmpinarea lipsei ce cearcă locuitorii acestui orași despre art[icolul] lemnelor din pricina încontenirei venirii sătenilor la tîrguri, Cîrmuirea grăbeşte a scrie acei Subcîrmuiri ca fără întîrziere, făcînd pă fiecare locuitor sătean a se pătrunde de liniștea ce domnește acum pretutindeni, să-i îndemne a-și urma speculile lor ca și mai înainte, iar pă cei îndărătnici să-i și zorească întru aceasta.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Nr. 6205/1848 octomvrie 6

Secretar,
Ștefan Bunescu

[Rezoluție :] Să facă porunci către jurații satelor pentru întocmai.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 128. Orig. La f. 136 conceptul adresei expediată juraților satelor în aplicarea ordinului Cîrmuirii județului Vîlcea. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 148.

172

1848 octombrie 6. Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează Subocîrmuirii plășii Ocolul proclamații ale armatelor străine de intervenție.

Cîrmuirea județului Vîlcea
Subcîrmuirea de Ocol

Din exemplarele primite la Cîrmuire pe lîngă porunca cins[titului] Departament al Treburilor din Lăuntru cu nr. 303 să trimite și acei Subocîrmuiri :

30 după decretul d[omnului] comisari împărătești și caimacamul țării către Sfatul ministrele cu nr. 53.

28 idem după cel cu no. 54.

26 după proclamația d[omnului] Faud Efendi din 21 sept.

Și să scrie ca împărțindu-le la toate satele să stăruiască a se publica în toată plasa, spre obșteasca știință a tuturor locuitorilor.

Cîrmuitor orînduind vremelnicește de excelenția sa d[omnul] Izmail Pașa.

N. Socolescu

S[ecretar]
Z. Dumitrescu

Nr. 5602
luna octombrie 6

[Rezoluție :] Să se împărțească cu porunci d[omni]lor jurații satelor spre întocmai urmare.

Mihalache Orumolu

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f.

1848 octombrie 7. Cămărășia Ocnelor Mari arată Direcției Ocnelor neajunsurile suferite de muncitorii săi cu prilejul venirii oștirilor rusești.

Copie după raportul Cămărășiei Ocnelor Mari de la 7 octombrie 1848 către Direcția [ocnelor] cu no. 662.

Cu prilejul intrării armii rusești în Rîmnic, au încercat și muncitorii ocnii destule supărări, luîndu-le boii și carăle și caii pentru transporturi de producturi și bagajuri.

Eri la 6 ale lunii au intrat și în orașu Ocnii o cîtățime și s-a împărțitără pă la cfartiruri, intrînd pe la ciocănași, țigani, pă la măglași și cu un cuvînt pă la toți dă opște cîte doi si cîte trei, pă alocurea și cîte patru, cer de mîncare, băuturi, să îmbată, înjurînd și bat pă aceia ce n-au a-i îndestula în pretențiile lor, prind păsările de prin curțile oamenilor, le taie, cer să le gătească carne vinerea și miercurea și nu să împacă cu hrana ce au oamenii prin casele lor.

Pentru asemenea suferință au venitără la Cămărășie vătași și cete dintre muncitori reclamînd și strigînd că ei și în vremea trecută a armii de la 1828 au fost apărați de asemenea cfartiruri, iar acum să văd atît de îngreoiați și apăsați în soarta lor, încît, dacă va cine [sic!] mult așa și de nu să va scoate de Cămărășie vreo poruncă ca să fie apărați, să nu mai nădăjduiască Ocna slujbă de la ei, căci sînt siliți a-și năpusti casele și a fugi pe la munți și care pă unde or putea.

Toate aceste plîngeri, așa precum s-au adus la cunoștința cărășiei de către muncitori precum să urmează în ființă, nu lipsește și ia a le recomanda cinstitei Direcții, adăugînd și din parte-i rugăciune că, dacă are de gînd să mai misce lucrarea ocnii, să binevoiască a face vreo punere la cale acolo spre apărarea și păstrarea prerogativelor muncitorilor cum le-au avut din vechime și cum sînt prescrise prin așezămînturi.

Iar la din împotrivă, Cămărășia n-are decît să-și tragă toată mîna după ei și să rămîie în neascultare pînă și la cea mai mică trebuință.

Să aşteaptă cinstit răspuns cît de curînd de punere la cale ce să face ca să ştie şi Cămărăşia ce să arate oamenilor ei.

I. Iconomu

Secretar,
Rădescu

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 9/1848, f. 13. Orig. Ediţii: Ileana Petrescu, Documente oltene, p. 148–149.

174

1848 octombrie 12. Ordinul Cîrmuirii judeţului Vîlcea către Subocîrmuirea plăşii Ocolu privind pierderea libertăţilor de către ţigani.

Cîrmuirea judeţ[ului] Vîlcea
Subcîrmuirea de Ocol

Cins[titul] Departament din Lăuntru prin porunca sub nr. 608 întemeiată pe decretul Ex[celenţei] sale Comisarul Împărătesc şi a d[omnului] Caimacan al ţării cu nr. 184 îndreptată către această Cîrmuire cere grabnică îndeplinire, ca toţi ţiganii particularilor liberaţi de căzutul guvern se reîntoarce la respectivii lor proprietari şi toate cele slobozite de acel guvern se desfiinţează cu desăvîrşire.

Subcîrmuirea luînd în mai de aproape cunoştinţă coprinderea decretului pomenit ce i să alătură în mai multe exemplare tipărite spre a le împărţi prin toate satele acei plăşi. Va face punere la cale ca toţi ţiganii strămutaţi după moşiile sau din slujba stăpînilor lor să se întoarcă îndată la locul şi datoria lor întocmai precum s-au aflat şi mai înainte de 11 iunie. Toate biletele de liberare slobozite unor asemeni oameni, de către acea fostă Căimăcămie, Subcîrmuirea să le ea de la omeni lor şi să le trimiţă la această Cîrmuire.

Pentru cîţi din ţigani vor arăta şi supunere de a se întoarce la stăpînii lor sau să vor fi strămutaţi pe la alte judeţe, pentru unii ca alţii după reclamaţiile şi listele ce se vor da subcîrmuirii din partea proprietarilor, va fi ia datoare, ca pe cei dintîiu să-i supuie la datoriile lor prin oameni poliţieneşti ; iar pe cei de

al doilea să raportuiască Cîrmuirii, ca să se întoarcă la urma lor îngrijind către aceasta ca și proprietarii să se poarte cu această...[1]) de oameni cu blîndețe după datoriile de omenire precum glăsuește și decretul.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

S[ecretar],
Ștefan Bunescu

Nr. 5706
Anul 1848 octomb. 12

[Rezoluție :] Să se împartă satelor și să se facă ceruta urmare.

Mihalache Orumolu

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 108. Orig.
* Loc indescifrabil.

175

1848 octombrie 12. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea dat Subocîrmuirii de Ocol privind strîngerea cinurilor de jos ale oștirii românești.

Cîrmuirea j[udețului] Vîlcea
Subocîrmuiri de Ocol,

Alăturatele 6 exemplare atingătoare de ofițeri și cinurile de jos ale oștirii românești ce se află răspîndiți, primindu-se la Cîrmuire pe lîngă porunca c[institului] Departament din Lăuntru cu nr. 40 se trimit și acei Suptcîrmuiri și totdeodată i se scrie ca nezăbovit să se publice prin toate satele plășii cu chip ca îndată să facă de obște cunoscut.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

S[ecretar],
St. Bunescu

No. 5714
[1]848 octombrie 12

[Rezoluție :] Să să împartă pă despărțiri.
A se publica prin județ

Mihalache Orumolu

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 111. Orig.

176

1848 octombrie 12. Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează Subocîrmuirii plășii Ocolu pentru a fi difuzate la sate o serie de publicații ale armatelor intervenționiste.

Cîrmuirea județului Vîlcea
Subocîrmuirii de Ocol

Din eczemblarile primite la Cîrmuire, de la cinst[itul] Departament din Lăuntru se trimite și aceia Subcîrmuire :

14 după decretul d[omnului] caimacam al țării din 13 sept.

30 după proclamația sf. părintelui mitropolit din 16 sept.

30 după proclamația d[omnului] Fuad Efendi din 13 sept.

5 după a d[omnului] Lüders comandantul corpului al 5-lea general de infanterie din 15 sept.

29 după scrisoarea d[omnului] Fuad Efendi din 27 sept.

30 după proclamația d[omnului] șef al cins[titului] Departament din Lăuntru cu nr. 413.

30 după proclamația d[omnului] Lüders din 15 sept.

Și i se scrie ca să le imparți în grab pe la toate satele, stăruind prin într-adins orînduit din parte-i a se citi de mai multe ori în auzul sătenilor, raportînd fără zăbavă de urmarea ce va face.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Secretar,
Ștefan Bunescu

Nr. 5723
1848 oct. 12

[Rezoluție :] Să se împartă sătenilor spre urmare.

Mihail Orumolu

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 114. Orig. La f. 115 conceptul adresei Subcîrmuirii plășii Ocolul către jurații satelor, prin care înaintează cîte un exemplar din proclamațiile primite de la Cîrmuirea județului.

177

1848 octombrie 13. Cîrmuirea județului Vîlcea dă instrucțiuni Subcîrmuirii plășii Ocolului relativ la măsurile ce trebuiesc luate pentru restatornicirea liniștii, adunarea armelor și îndepărtarea candidaților de învățători.

Cîrmuirea județului Vîlcea
Subcîrmuirii de Ocol

Cîrmuirea, supuind prin raport la cunoștință cinst[itului] Depart[ament] înprejurarea desființării uneltirilor de răzvrătire în acest județi, s-au primit acum spre răspuns sub nr. 664 în termenii următori : cu mulțumire a primit din parte-ți vestirea ce face acea cinst[ita] Cîrmuire prin raportul cu nr. 5441 pentru desființarea răzvrătiților dintr-acel județ. Să va sili dar Cîrmuirea pentru grabnică restatornicire a liniștei și pentru întroducerea legitimă, făcînd grabnică punere la cale pentru adunarea tuturor armelor ce vor fi împărțite de Magheru la panduri, dorobanți și locuitori din acel județi, pe care înpreună cu tot materialul și praful de pușcă și plumbul lăsat acolo de Magheru, puindu-le cins[titei] Cîrmuirii în bună păstrare, să raportuiască departamentului n[umă]r[u] al cătățimea lor.

Aceasta, dîndu-se în cunoștința acei Subcîrmuiri, i să scrie cele următoarele :

1-iu. Să statornicească liniștea prin toate satele potrivit cu dorința stăpînirii și duhul proclamațiilor împărțite din partea comisarului Înaltei Porți.

2-lea. Să se strîngă îndată toate armele cîte să vor găsi în acea plasă ori împărțite pe la panduri și voluntari de către Magheru sau rămase pe la locuitori, potrivit cu publicația ce

este făcută și pentru aceasta din partea d[omnului] comisar și a cinstitei Căimăcămii.

3-lea. Să trimită pă toți candidații ce-i vor cunoaște abătuți din calea cuviinței, stăruind tot într-o vreme ca să se schimbe aceia ce vòr fi departe de a-și veni la cunoștință.

P[entru] d[omnul] cîrmuitor,

Secretar,
Bunescu

No. 5753/1848 octomvrie 13

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 110. Orig.
Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 153.

178

1848 octombrie 14. Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subcîrmuirii de Ocol să întocmească listă de persoanele care ar intra în categoria celor considerați ca tulburători ai liniștii obștești.

Cîrmuirea județului Vîlcea
Subcîrmuirii de Ocol

Pă lîngă porunca cins[titului] Departament din Lăuntru cu nr. 635, primindu-să la Cîrmuire alăturatele eczemblară tipărite atingătoare de întocmirea comisiilor spre cercetarea fețelor bănuite la întreprinderi zmintitoare liniștii obștești, să scrie Subocîrmuirii că pă deoparte să le împartă prin toate satele acei plăși, iar pă de alta, alcătuind listă de asemenea fețe, să o trimiță în grab pomenitei comisii spre a să cerceta și se face cele de cuviință spre îndreptare.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

No. 5838/1848 oct. 14

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 104. Orig.
Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 154.

179

1848 octombrie 15, Craiova. Maiorul Vlădoianu, comandantul polcului no. 1 din oștirea românească, solicită sprijinul Cîrmuirii de Vîlcea pentru ca soldații, aflați prin satele județului, să fie trimiși sub pază, la Craiova.
Polcul nr. 1 din Oștirea românească
No. 965/anul 1848 octomvrie 15.

Cinstitei Cîrmuiri a județului Vîlcea

După porunca cinstitei Căimăcămii toate cinurile de jos din oștirea românească, ce vremelnicește au fost slobozite pe la casile lor, sînt chemați înapoi la fo[n]cțiia lor, a căror chemare, deși este îndeobște cunoscută, polcul — avînd neapărată trebuință de adunarea unor asemenia oameni pentru paza grăniții — grăbește a aduce și din parte-i rugăciune acestei cinstite cîrmuiri să binevoiască a da poruncile cuvenite la toate satele în coprinsul acelui județ pentru pornirea unor asemenia oameni cu orice amuniție va avea de îmbrăcăminte și de război, pornindu-să sub paza lor, cei din polcul no. 1 la ștabul polcului din Craiova.

Totdeodată se aduce în vedere și aceasta, că și cei sloboziți cu bileturi de voe, nu pot fi apărați pînă la împlinirea sorocului, ci să se trimiță dinpreună cu ceilanți, la urma lor.

Polcul nădăjduiește în activitatia acei cinstite cîrmuiri. că luînd în băgare de seamă ecspusa trebuință va zori adunarea acestor oameni.

Comănduitorul polcului,
maior Vlădoianu

Prapor[gic] Condiescu
Adiotant,

[Rezoluție :] Să se facă întocmai urmare.

Socolescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 37/1848, f. 2, Orig. În urma ordinului primit, din toate părțile județului Vîlcea, s-au trimis zeci de soldați (**ibidem,** f. 7, 9, 11–15, 18 etc.). Ediții: Ileana Petrescu, **Documnete oltene,** p. 154–155.

180

1848 octombrie 16. Cîrmuirea județului Vîlcea aduce la cunoștința Subocîrmuirii de Ocol că numai funcționarii de la Ocne și din porturi pot purta arme.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Subcîrmuirea de Ocol

După porunca cin[stitului] Departament din Lăuntru cu no. 951, Cîrmuirea grăbește a da în cunoștință acei Subcîrmuiri că toți slujbașii ocnelor și porturi prin înțelegerea urmată cu cins[titul] [Departament al] Dreptății după chezășia ce va da prin d[omnul] cîrmuitor sînt slobozi a purta arme pentru mărginitul sfîrșit al slujbi lor.

Va urma dar acea subcîrmuire întocmai și va trimite fără zăbavă aici trebuincioasă domnului cămăraș.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Secretar,
Fanache Bunescu

No. 5950
1848 octombrie 16

[Rezoluție :] Să ceară de la Cămărășie listă de niște asemenea oameni și chezășie pentru dînșii din duhul poruncii.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 116. Orig.

181

1848 octombrie 18. Cererea lui I. Hrisescu grefierul Judecătoriei Vîlcea înaintată președintelui acesteia prin care cere o învoire de zece zile menționînd că nu a putut a-și rezolva problemele cu vechea învoire, deoarece s-a retras cu familia în Transilvania, la sosirea trupelor de ocupație otomane.

Cins[titului] domn prezident [al] J[udecătoriei] Vîlcea,

Deși la 24 ale trecutului septembrie mi-au dat voe de zece zile în trebuința mea ce aveam, dar pentru atunci s-au întîmplat împrejurările trecutei răzvrătiri și am fost silit la spargerea orașului a mă trage și eu în Austria cu familia pentru apărarea vieții precum îndeobște este știut.

De aceea acum după liniștea vremii urmînd a-mi îndeplini iar aceiași trebuința și tot pă vreme cît ne aflăm în vacanție.

Vă adaug rugăciune a-mi da voie zece zile pînă adecă la sfîrșitul vacanție ca să nu rămîn în zminteală de trebuința ce vă arăt.

I. Hrisescu
Grefier,

octombrie 18
[1]848

Tribunalul județean Vîlcea, dos. 97/1848, f. 32. Orig.

182

1848 octombrie 18. Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos, cere Ocîrmuirii județului Vîlcea ca să ia măsuri împotriva fostului subadministrator al plășii, care este adept al ideilor revoluționare și nu a predat actele și banii cînd a fost înlocuit din funcție.

Cin[stitei] Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea,

Deși prin raportul mieu cu no. 7644 am fost supus în cunoștința c[institei] Cîrmuiri că d[umnea]lui pitaru Ștefan Dobrescu, fostul subcîrmuitor la această plasă, fără să-m[i] predea nici canțelaria, nici vreun fel de act sau bani, au plecat la Rîmnic luînd cu d[umnea]lui și trei din dorobanți[i] Suptcîrmuirii, dar încă aprig în duh neîmpăcat care încă tot stă în capul d[umnea]lui din vremea căzutului guvern rebel, ca

unul ce întotdeauna au luat parte la niște asemenea fapte. Ba încă de multe ori prin dorobanți orînduiți prin sate au însuflat duh de răscoală în capu lăcuitorilor. Cu îndestul foc stăruește încă a ținea și de aci înainte postul de suptocîrmuitor, printr-un fel de silă, împrăștiind vorbe că este hotărît a pierde or ce și a rămîne în acest post, din care pricină mulți dintre lăcuitori rău nărăviți nu-și pot veni la pocăință după toate povețile date de mine și nici trebuințele cerute în asemenea vremi delicate nu să pot pune lesne în lucrare.

Prin urmare dar, fiindcă din pricina unor asemenea oameni cu duhuri eczaltate se agită din ce în ce mai rău, ce abia s-au ferit, ieu nu lipsesc plecat a face cunoscut cinstitei Cîrmuiri, ca chibzuind cele de cuviință, să poruncească urmarea ce trebuie să fac, cunoscîndu-mă însumi de a mea toată răspundere, îndatorîndu-l precum am mai rugat-o a să întoarce nezăbovit.

1848 octomvrie 18
No. 7647

Pretura plășii Bălcești, dos. 4/1848, f. 1. Concept.

183

1848 octombrie 20. Subcîrmuirea plășii Ocolu cere Cămărășii să trimită liste ale oamenilor Ocnei care pot să poarte arme de foc.

Cinstitei Cămărașii

C[instita] Cîrmuire prin porunca cu nr. 5950 arată Subcîrmuirii porunca ce-a primit de la c[institul] Departament din Läuntru, coprinzătoare ca toți slujbașii ocnelor și portuari prin îndeslușirea urmată cu c[instita] direcție după chezășia ce va da prin d[omnul] cămăraș sînt slobozi a purta arme pentru mărginitul sfîrșit slujbei lor.

În urma căria se cere de la Cămărașie lista de niște asemenea oameni și chezășie pentru dînșii după duhul poruncii.

[1]848 octomb. 20
No. 5073

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 121. Concept.

1848 octombrie 20. Subcîrmuirea plășii Oltețul de Jos cere aleșilor satului Poienari să strîngă armele de la locuitori.

Suptocîrmuirea plășii Oltețul de Jos,
Aleșilor satului Poenari,

Chiar deși prin proclamația ecselanții sale Fuad Efendi Pașa, vi s-au fost făcut cunoscut că orce arme să va găsi la lăcuitorii țărani să să ridice și să să trimiță la Suptocîrmuire ca să se urmeze cele chibzuite asupra aceștii împrejurări, dar pentru că din parte-vă nici o mișcare nu vă vede făcută, iar c[instita] Cîrmuire și prin porunca cu no. 5824 îndatorează pă suptiscălitul a aduna or ce fel de arme, adecă puști, pistoale, săbi, lănci, suliți și altele ce să vor găsi și să să trimiță acolo, avînd supt în temeiu ar[ti]c[olul] al 12 de la cap[itolul] al patrulea al Regulamentului Organic, a purta arme stăpîni[i] de moșii și epistatu sau oameni[i] ce-or avea în slujba sa, pentru care va da chizășii destoinice. În temeiul căreia dar porunci vi să scrie cu [stră]jnicie ca în soroc de cel mult de...[1] zile după primirea aceștia [să adunați] toate armele de la lăcuitori [pentru] care făcînd osăbită listă, să le trimiteți cu raport aici negreșit. Și d[omni]lor proprietarii care vor avea trebuință de asemenea arme, să le dați în cunoștiință a veni la Suptocîrmuire cu chizășii destoinice ca să li să sloboadă cuvenitele bileturi de voe slobodă.

Se așteaptă dar în sorocul arătat a să îndeplini sus zisa însărcinare, căci la dempotrivă ne mai întrebuințînd zăbavă să știți hotărît că veți fi aspru dojeniți.

Suptcîrmuitor,
G. Rîmniceanu

1848 octombrie 20
No. 7665

Primăria comunei Poienari, dos. 1/1847–1848, f. 3. Orig.
[1] Loc rupt în text.

1848 octombrie 21. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea adresat Subcîrmuirii plășii Oltețu de Jos, prin care trimite ordinul nr. 1040 al Departamentului din Năuntru, cerînd îndeplinirea întocmai a acestuia.

Cîrmuirea Jude[țului] Vîlcea

Subcîrmuiri Oltețului de Jos,

Se trimite acei Suptcîrmuiri în copie porunca cu no. 1640 a ci[nstitului] Departament din Lăuntru atingătoare de cea de tot părăsire a asupririlor ce să urmează din partea proprietarilor sau arendașilor de moșii sătenilor precum și de cea cu totul stăruire pentru aducerea în desăvîrșită supunere a sătenilor la legiuitele lor datorii.

I se scrie cu dinadinsul ca pătrunzîndu-se de într-însa poruncite să pue toată silința spre aducerea la întocmai îndeplinire și la întîmplare de a se ivi asemenea împrejurări să raportuiască în grab ca la din potrivă va trage grea răspundere.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Secretar,
ss. indescifrabil

No. 6104
1848 octombrie 21

[Rezoluție :] Să se străjuiască pentru acei aleși satelor a nu îngădui să se urmeze vreo asemenea neorînduială.

Anexă

Copie după porunca cin[stitului] Departament din Lăuntru
No. 1040 din 11 octombrie 1848

Adesele reclamații ce se primesc atît din partea sătenilor pentru năpăstuirile ce li să fac de arendașii chiar de proprietarii de moșii, cît și din partea acestora din urmă pentru nesupunerea locuitorilor a-și îndeplini legiuitele lor șase zile; dovedesc că nici o priveghere din partea acei Cîrmuiri nu există ca dreptul fiecăruia să fie sprijinit și asuprirea cu desăvîrșire desființate. Departamentul chemat de a sa datorie tot de o dată și de îndatorirea ce i se pune și de cin[stita] Căimăcămie prin adres cu no. 378 de a face să înceteze toate asupririle și neorînduirile de asemenea fire și de a fi pedepsiți străsnic atît săvîrșitori lor fără excepție, cît și dregătoriile locului în al căruia coprins s-ar urma grăbește asemenea a îndrepta această toată luare aminte a d[omnului] cîrmuitor al acestui județ îndatorîndu-l ca atît din instrucțiile ce va da d[umnea]lor suptcîrmuitori de plăși cît și prin a dumisale da dreptul neadormită priveghere să facă a fi cu străşnicie mărginiții arendașii chiar proprietari de moșii de orice cerere și inpilare către ai lor clăcași preste drepturile consființite prin legiuirea reciproacelor îndatoriri ale proprietății și prin invoielile săvîrșite între dînși în asemănarea acei legiuiri și a instrucțiilor date de acest departament pentru chipul și vremea săvîrșiri lor precum și clăcași cu dinadinsul însărcinați a-și împlini la vreme și eczact toate ale lor pravilnicești îndatoriri către ai lor proprietari și arendași încît nici o parte nici alta să nu sufere nici cea mai mică mișcare la ale lor drepturi nici vreo asuprire și că orice împotrivă urmare aflată prin măsurile de priveghere ale cîrmuiri sau prin reclamațiile ce se vor ivi să fie îndată cercetată la fața locului prin într-adins slujbaș al cîrmuirii iar cele mai serioase și de însuși de d[umnea]lui cîrmuitorul și adevărui descoperit fără părtinire după care pă de o parte să se îndrepteze ori ce neorînduială și să se îndestuleze asupritul cu întregime, iar pe de alta să se raporteze departamentului împrejurarea cu chipul îndreptări însemnîndu-i-se și săvîrșitorul urmări spre a se hotărî a să da după mărimea binei spre pildă şi altora. Cunoască Cîrmuirea că hotărîrea stăpînirii de a fi respectat și sprijinit dreptul fiecăruia de orice treaptă și profesie și d-acei ce farmă abuzurile și netrebniciile de ori ce guri prin strajnică pilduire a acelor ce ar îndrăsni să le urmeze, particulari sau funcționari fără excepție este această una dată

atît de statornică bine apărată cu cît și grelele de astăzi împrejurări politice împune stăpîniri îndatoriri spre asemenea măsuri fără care s-ar prici însăși ca în răspundere grăbească cîrmuirea a obști acestea în tot coprinsul județului ca atît ea cît și or care altă să-și ea măsurile căci îndreptările sub cuvînt de greșeală și neștiință nu mai vor avea locul de azi înainte sub nici un punct de vedere.

Iscălit șef al Departamentului,
I. Filipescu

No.
1848 octombrie

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 321–323. Orig.

186

1848 octombrie 21. Subocîrmuirea plaiului Cozia raportează că s-a restabilit liniște între locuitori.

Cins[titei] Cîrmuiri [a] acestui județi Vîlcea,
Subcîrmuirea plaiului Cozii,

Liniștea domnește între toți locuitorii acestui plai, precum s-au raportat sub nr. 607. Iar strîngerea armelor, pînă acum, nu au luat săvîrșire de către cei orînduiți de Suptcîrmuire pentru a lor adunare, ci îndată ce să vor aduna toate, să vor trimite cins[titei] Cîrmuiri.

Pentru care spre știința cins[titei] Cîrmuiri, la porunca cu no. 6029, nu lipsește Suptcîrmuirea plecat a face cunoscut.

N. Vlădescu

No. 602
1848 octombrie 21

Pretura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 3. Orig.

187

1848 octombrie 21. Subcîrmuirea plășii Ocolului face cunoscut Cîrmuirii județului Vîlcea că între locuitori domnește liniștea și că s-a început strîngerea armelor.

Cinstitei Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea
Subcîrmuirea plășii Ocolului

Pentru cele coprinse în porunca cinstitei Cîrmuiri cu nr. 6030, plecat raportuesc că liniștea între locuitori s-au introdus cu desăvîrșire, iar pentru arme s-au pus în lucrare a se aduna cîte să vor găsi pă la vreunii din locuitori, pă care le vor fi avut și mai înainte, căci — după știința ce am — în coprinsul aceștii plăși nu s-au împărțit arme de către Magherul, nici lănci n-au apucat să facă.

Pleșoianu

No. 5122/1848 octomvrie 21

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 2. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 162–163.

188

1848 octombrie 21. Cîrmuirea județului Vîlcea trimite Subcîrmuirii plășii Oltul ordinul Departamentului Treburilor din Lăuntru pentru liniștirea sătenilor.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea,
Suptcîrmuirii Olt,

Se trimite acei Subcîrmuiri în copie porunca cu no. 1040 a c[institului] Departament din Lăuntru atingătoare de cea de tot părăsire a asupririlor ce să urmează din partea proprietarilor și arendașilor de moșii sătenilor, precum și de cea cu totul stăruire pentru aducerea în desăvîrșită supunere a sătenilor la legiuitele lor datorii.

Şi se scrie cu dinadinsul ca pătrunzîndu-se de cele într-însa poruncite să pue toată silinţa spre aducerea la întocmai îndeplinire. Şi la întîmplare d-a se ivi asemenea împrejurări să raportuiască în grab, că la dimpotrivă va trage grea răspundere.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

No. 6105
1848 octomvrie 21

Pretura plăşii Drăgăşani, dos. 3/1848, f. 43. Orig.

189

1848 octombrie 22. Subocîrmuirea plăşii Olteţul de Sus informează că s-a reinstaurat liniştea în rîndul locuitorilor.

Răspunzîndu-să la porunca c[institei] Cîrmuiri, no. 6032, plecat să face cunoscut că îndată după intrare-mi iarăşi în postul dregătorii s-au şi pus în urmare, prin întrebuinţarea măsurilor cuvincioase, atît pentru strîngerea armelor şi a suliţilor ce să vor dovedi în coprinsul aceştii plăşi, care după strîngere să vor îndrepta la c[instita] Cîrmuire, cît şi pentru a lăcuitorilor statornicire întru liniştită petrecere, cu îndatorire ca să-şi urmeze fiecare îndeletnicirea la întreprinderea meşteşugului : munca şi sămănăturile de toamnă spre îndestularea hranii trebuincioasă celorlalte.

Suptcîrmuitor,
Băbeanu

Anul 1848
Luna octombrie 22
No. 10.129

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 8. Orig.

190

1848 octombrie 23. Secretariatul Statului cere Cîrmuirii de Vîlcea să publice în cuprinsul județului ordinul relativ la interzicerea pătrunderii în țară a gazetei Brașovului.

Secretariatul Statului

Cîrmuirii județului Vîlcea

Potrivit decretului cinstitei Căimăcămii cu nr. 613, gazeta Brașovului fiind cu totul poprită de a intra în acest Prințipat, Secretariatul poftește pe această cinstită Cîrmuire ca să publice în tot coprinsul acelui județ această măsură, cu adăogire că oricarele să va dovedi că a primit în secret această gazetă sau altele necensurate să va pedepsi strașnic.

De aceia să pune iznoavă îndatorire asupra acei cinstitei Cîrmuiri ca să fie cu cea mai mare priveghere a nu să strecura în acel județ o asemenea gazetă sau alte necensurate, căci va cădea în grea răspundere.

Secretarul Statului,

(ss. indescifrabil)

Șeful censurii,
G. Marcovici

No. 275/1848 oct. 23

[Rezoluție :] Să se facă întocmai urmare, scriindu-să la suptcîrmuitorii respectivi și polițaii a fi cu priveghere, potrivit aceștii porunci.

Bunescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 40/1848, f. 2. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 165.

191

1848 octombrie 23. Ordin al „Comisiei locale alcătuită pentru cercetarea fețelor bănuite ca vagabonzi și turburătoare ale liniștii obștești“ adresat Magistratului orașului Rîmnic prin care cere a se întocmi și trimite grabnic lista celor aflați în atenția sa.

Către Magistrat

[1]848 oct[ombrie] 23 No. 3

Șapte zile sînt astăzi de cînd prin adresa aceștia cu no. 1-iu s-au ci[nstitul] Magistrat ca în ajutorință cu Poliția să alcătuiască listă de oricîte fețe să vor fi avînd într-acest oraș supuse catigorii articulilor alăturate de stăpînire în privința vagabonzilor și celor fără căpătîi care nu pot fi în societate de zminteală și pricinuitori de turburarea liniștii și pînă astăzi nu s-au văzut vreun răspuns negreșit că aceasta nu s-au putut săvîrși și în cursul acestor zile, apoi fiindcă această lucrare putea cere și mai multă vreme și ca să nu rămîie Comisia în desăvîrșită nelucrare și nemișcare pînă la săvîrșirea listelor pentru care este vorba.

Este cu cinste poftit ci[nstitul] Magistrat ca orice lucrare va săvîrși pă o săptămînă să o înainteze Comisiei să să îndeletnicească și dînsa în cercetarea ce i s-au încredințat, și cu acest chip lucrînd și ci[nstitul] Magistrat în alcătuirea listei cerute de asemenea fețe urmînd și comisia cu cercetarea acelor ce i să vor trimite pă o săptămînă trecută să poată lua această lucrare grabnică săvîrșire, potrivit porunci stăpînirii și importanței de care urmează a fi privită.

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 108/1848, f. 3. Concept.

192

1848 octombrie 24. Subocîrmuirea plășii Oltul raportează că liniștea s-a instaurat în rîndul locuitorilor.

C[instititei] Cîrmuiri a județului Vîlcea.
Subcîrmuirea plășii Olt,

Văzîndu-se la porunca Cîrmuirii sub no. 6034, plecat să face cunoscut că pentru strîngerea armelor din satele acestei despărțini s-a luat fără zăbavă măsurile ce s-a cunoscut de trebuință precum și pentru a să introduce între lăcuitori buna înfrățire și plăcuta liniște conformă vremii de acum. Despre care am mai raportat și la 28 din 22 ale curgătorului octombrie.

Suptcîrmuitor,
Crețeanu

[1]848 octombrie 24
No.540

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 12. Orig.

193

1848 octombrie 25. Îngrijitorul moșiilor schitului Stănești se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul contra unui locuitor din satul Rîmești care a tăiat lemne în pădurea schitului și l-a bătut, fiind adept al ideilor revoluționare.

Cinstitei Suptcîrmuiri [a] plășii Oltului,
Îngrijitorul moșilor schitului Stănești,

Cu cinste fac arătare c[instititei] Suptcîrmuiri, că astăzi viind aici la satul Rîmești, unde să-m[i] văz trebuințele proprietăricești, m-am pomenit cu un Bădiță Popescu, viind cu un car de lemne și cu 2 blăni tăiate din pădurea mănăstirii și întrebîndu-l că de unde au teiat acele lemne, nici numitul n-au tăgăduit că din pădurea moșii. Așadar de loc am vrut ca să-l trag la casa de sfat, unde să le descarce și apoi să chem aleșii și să cercetez și numitul au sărit cu toporu asupră-ne și apoi chemînd și pe fiul său cu paru în spinare. Deabi am scăpat de dînși. Numiții sînt și acum îndrăgiți de Constituție, fiindcă vezi

că la canțelarie satului li se află niște hîrtii tipărite de ale fostului guvern și unii din propaganți. De aceea nu lipsesc a face cunoscut c[institei] Suptcîrmuiri, spre a se face punerea la cale, că din pricina lor nu-m[i] poci căuta treburile moșii și poate să mi să întîmple și vreo primejdie de către dînșii.

Și sînt
C. Gheorghiță Podelu

No. 7
La 1848 octomvrie 25

Pretura plășii Drăgășani, dos. 17/1847, f. 214. Orig.

194

1848 octombrie 26, București. Departamentul Treburilor din Năuntru trimite Ocîrmuirii județului Vîlcea ordinul circular privind înființarea Comisiilor pentru dezarmarea locuitorilor. Conceptul adresei Prefecturii județului Vîlcea pentru punerea în aplicare a ordinului.

Departamentul Trebilor din Năuntru,

C[institei] Cîrmuiri a județului Rîmnicu Vîlcea [sic !],

Fiindcă prin adresul c[institei] Căimăcămii de supt no. 537 către ci[nstitul] Sfat Extraordiner, potrivit cu cererea făcută de către excelenția sa generalul Duhamel prin nota cu no. 93, s-au hotărît a să pune în lucrare printr-o într-adins întocmită comisie, atît în capitală cît și prin județe complecta dezarmare a lăcuitorilor de prin orașe și sate, ca o măsură neapărat reclamată de starea țării, împotriva tutulor cercărilor de neorînduială și împotriva veri căria mișcări ce-ar cugeta să compromite liniștea obștească, precum și de a să îndatora negutătorii ce să negutătoresc cu praful de pușcă, ca să dea și aceștia prafu ca și cei de sus pușcile lor la Comisia prezisă.

Grăbește Departamentul a da aceasta în cunoștiința acei Cîrmuiri, cu adăogire că o asemenea Comisie, urmînd a intra îndată în lucrările îndatoririlor sale, să nu zăbovească Cîrmuirea cîtuși de puțin a o întocmi și anume de :

D[omnul] ofițer din partea milițiilor pămîntenești.

D[omnul] ofițer rosesc, de va fi comandă rosească în partea locului și d[omnul] cîrmuitor sau vreo altă persoană dintre cei mai însemnați boieri județeni. Care va și intra în lucrare și să va îndeletnicii de la nouă ceasuri de dimineață pînă la trei după amiază, la încăperile de la poliție.

La această comisie va fi datori a merge toți locuitorii, atît streini cît și pămînteni, care vor fi avînd arme de tot felul, spre a înfățișa acele arme fără zăbavă și a primi o chitanție doveditoare de numărul și calitatea armelor depuse. Fiind tot într-o vreme poftiți cei ce vor fi avînd arme ca să le însemneze cu marcă sau cu alt semn, spre a le putea cunoaște mai lesne.

Toate armele depuse la Comisie să să puie în păstrare la un loc într-adins pentru aceasta.

Cîte arme nu să vor da pînă la 1 decembrie, cel din urmă soroc ce să hotărăște pentru aceasta și stăpînirea le va dovedi în urmă, vor fi confiscate și neurmătorii acei măsuri să vor pedepsii pentru întîia oară cu ștraf de cinci sute lei, sau cu închisoare de cincisprezece zile ; pentru a doua oară cu ștraf de lei una mie sau cu închisoare de treizeci zile ; pentru a treia oară cu gonire afară din țară.

Deopotrivă îndatorați sînt să depuie la această Comisie și toți negutătorii cîți să negutătoresc cu praf de pușcă, cît praf vor fi avînd, subt luare de adeverință, fiind și ei pentru împotrivă urmare supuși acelora pedepse hotărîte acelora care vor ținea în casele [lor] arme în urma publicații, ce să va face întru aceasta.

Drept aceia va grăbi Cîrmuirea a publicarisii această măsură atît acolea în oraș, prin daraban, cît și prin toate satele județului. Și tot într-o vreme a face poftire însemnatele persoane să se unească întru alcătuirea Comisii și să intre în lu-

crare potrivit cu dispozițiile de mai sus. Iar Cîrmuirea va raportui treptelnicește de înaintarea lucrărilor ce să fac.

Șeful Departamentului,
Iancu Filipescu

Șeful Secții,
N. Piteștianu

No. 1649
1848 octombrie 26
Secsia 1iu
Masa.

Anexă

Oct[ombrie] 28.

Fără întîrziere acum să va publica prin Suptcîrmuiri în tot coprinsul județului, iar în oraș prin poliție cu daraban, coprinderea aceștia, cu îndatorire, ca atît cei ce vor avea arme, cît și cei ce vor avea praf, să se arate la această Comisie, potrivit coprinderii acesteia. Pă la Suptcîrmuiri să va adăoga că orce arme vor fi avînd strînse după porunca de mai nainte să le întoarcă fețelor de la care le-au primit, cu îndatorire a-și pune semne, sau mărci pă dînsele și să să înfățișeze cu dînsele fără întîrziere la Comisie, țiind și Suptcîrmuirile liste de cele ce să vor fi apucat a să strînge și să vor da înapoi spre sfîrșitul arătat mai sus, adică a să arăta cu dînsele la Comisie.

Această Comisie, în lipsă de comandă rusească, va fi alcătuită numai de două mădulare, adecă de d[omnul] par[ucic] Catopulu, ofițer pămîntenesc, care să află și cu locuința în oraș, și căruia[i] să va face hîrtie poftitoare din partea Cîrmuirii ca să intre în lucrare potrivit duhului aceștii porunci și de mine suptiscălitul pînă la chibzuirea altei persoane cu calitatea cerută, nestînd mijloc a îndeplinii însu-mi și această lucrare fără să să aducă și întîrziere nenumăratelor lucrări ce sarcina Cîrmuirii are.

Socolescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 5r-v. Orig. la f. 5v-6, concept.

1848 octombrie 28. Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos raportează Ocîrmuirii județului Vîlcea că s-a trecut la „strîngerea de tot felul de arme de la locuitori am adunat pînă acum cîteva, care se află în păstrare la tahtul Subcîrmuirii".

Cinstitei Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea
Suptcîrmuirea plășii Oltețului de Jos

Pre cît cinst[ita] Cîrmuire dorește stăvilirea rezvrătitoarelor uneltiri din coprinsul județului, cu atît și subiscălitul de loc, după sosire-mi în această plasă, cunoscînd cea dintîi a mea datorie, am însuflat în inimile lăcuitorilor plășii duhul de liniște, de bună petrecere și înfrățire, îndemnîndu-i a să îndeletnici la casnicile lor trebuințe, la facerea arăturilor și sămănăturilor de toamnă, care este singurul izvor de îmbunătățirii soartei lor și, prin urmare, toți se află în liniștită petrecere, depărtați cu totu de rele întreprinderi.

Totodată, în asămănarea poruncilor ce am primit, puind în urmare strîngerea a tot felu de arme de la lăcuitori, am adunat pînă acum cîteva, care se află în păstrare la tahtul suptocîrmuirii, în care prilej văz că mulți dintre cei insuflați de duhul răzvrătirii și înscriși ori de voe sau de silă vin de-și depun armele la suptcîrmuire, dîndu-să tot înțălesul de depărtare a eczaltatelor duhuri, însuflate de foștii rebeli, pă care arme — după a lor adunare — le voi și înainta la cinstita Cîrmuire, potrivit cererii făcută. Iar către aceasta, fiindcă numărul poate a să urca la o sumă mare care într-alt chip nu să pot transporta pînă la cinst Cîrmuire decît într-un car cu boi, rog plecat cins[tita] Cîrmuire ca să binevoiască a-mi da cuvenita dezlegare de unde să cuvine a să contribui plata aceștii chirii ca să nu cerc vreo împedecare la a lor înaintare.

Aceasta dar se face cunoscut cinst[itei] Cîrmuiri drept răspuns la porunca cu no. 6033.

No. 8129. Anul 1848 luna octombrie

Suptcîrmuitor,
G. Rîmniceanu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 7. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 163.

196

1848 octombrie 28. Plîngerea adresată de N. Diculescu Suptcîrmuirii plășii Oltețul de Jos, prin care cere un ajutor pentru a putea scoate clăcașii la lucru.

Cinstitei Suptcîrmuiri a plășii Oltețului de Jos

Îngrijitorul moșiilor Otetelișu, Pietroasa și Budești,

Deși prin cea cu no. 11 de la 22 celei următoare am mai făcut cunoscut ci[nstitei] Suptcîrmuiri că din partea clăcașilor hălăduiți pă proprietățile sus zise cere zăticnire la lucrările ce am cerînd ajutor pentru a lor supunere și în loc de dobîndă de aproape ajutor mă pomenii că să sloboade poruncă numai către aleșii satului Otetelișu lucru ce toată vara am avut asemenea pasigorie la cele cu No. 1, 2, 3, 5 și 6 reclamații din parte-ne cu porunci către aleși măcar deși aleșii satului Otetelișu s-au silit în tot felul ai supune dar ce folos că unii după povața ce li s-au dat nu pot avea nici un fel de dumirire mai vîrtos cei de la satele : Budești, Băbeni, Pietroasa și Bătășani își țin toate pasurile ce îmbrățișasă în vremea fostei Constituții, pentru care dar cunoscîndu-mi grabnica silă de a săvîrși meremetu la zăgazurile morilor du pă la proprietățile ce prin cea cu No. 11 din 22 octombrie am mai supus în cunoștiință și că din partea clăcașilor cunoscînd zăticnire și vremea împotrivă pornită fiind cu cinste mai este rugată cinstita suptcîrmuire să bine voiască a-mi slobozi un într-adins ajutor cu care să poci a supune pă clăcași a-mi desăvîrși ce am că și ei să-și cunoască ușurare la răfuirea drepturilor ce sînt supuși a răspunde.

1848 octombrie 28
No. 12

Prea plecat,

N. Diculescu

Pretura plășii Bălcești, dos. 1/1845, f. 325. Orig.

197

1848 octombrie 28. Subcîrmuirea plășii Ocolu înaintează Ocîrmuirii muniția unui soldat din Inătești.

Cinstitei Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea

Subcîrmuirea plășii Ocolului

Jos însemnata amoniție a soldatului Tache sin Gg. Stîrcea din satul Inătești, ce s-a primit pă lîngă raportul juraților cu no. 22, să îndreptează cinstitei Ocîrmuiri arătata amoniție, căci pomenitul militar, după arătarea juraților, nu s-a putut trimite din pricină că să afla betejit la șoldu din piciorul drept, cînd au scăpat din lovirea ce s-au făcut în București cu armia turcească.

C. Pleșoianu

No. 5519/1848 octomvrie 28

Un mondir, 1 șapcă, 1 pereche cisme, o camașă pînză groasă, o **pereche pantaloni de americă.**

Prefectura județului Vîlcea, dos. 37/1848, f. 31. Orig.

198

1848 octombrie 29. Aleșii satului Făureștii de Jos raportează Subcîrmuirii plășii Oltețul de Jos că diaconul Nicolae Copecea și fiul său i-a bătut pe ei și pe arendașul moșiei.

Cinstitei Subtcîrmuiri a plășii Oltețul de Jos,

Aleșii satului Făureștii de Jos,

Cu supunere supunem la cunoștință c[institei] Subtcîrmuiri că astăzi la 29 ale curgătorului octomvrie am plecat pîn sate a scoate gloaba după la lăcuitorii ce-au făcut stricăciuni în holde pă vară și mergînd la un diaconu Dumitru Copecea a ne da bani după niște cai ce-au făcut strecăciune la porumbi[i] arendașului iar pomenitu diacon, s-au înăpustit în casă și au eșit un fecior al său anume Marin, cu un par în spinare și

dacă am cerut dreptu după cal ce să vor arăta în foaia de ispașe, el ne-au scos cuțitu și un par și s-au pus pe noi. Așa noi am strigat satu și l-am dus la arendași ca să vează foaia de ispașă și acolea la arendași s-au pus tot asemenea cu paru și-au dat și în arendași și i-au spart vasele de zece sfanți ; zicînd că o să ducă la Magheru și noă să ne dea foc. Și-au rămas tot venitu cuti[i] nescos și de la ceilalți lăcuitori din pricina acestui diacon și fiul său Marin. De aceia plecați, nu lipsirăm a nu raportui c[institei] Suptcîrmuiri a să chibzui cele de cuviință.

1848 octomvrie 29

Ilie Grecu
Nițu Ceaușu
Răducan Stegaru

alesi
L. S.

Scriitor : Dumitrașcu Bungețianu

[Rezoluție :] Să scrie aleșilor ca să-l trimiță la Suptocîrmuire pă acești zorbagi prin într-adinși paznici.

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 21. Orig.

199

1848 octombrie 29, Rm. Vîlcea. Ocîrmuirea județului Vîlcea comunică parucicului Catopolu că a fost numit în Comisia pentru dezarmarea locuitorilor.

D[omnului] parucic Catopolu, ofițer pămîntenesc,

Cîrmuirea, conform cu gravitatea lucrărilor de acum, trimite dv. în copie alăturata poruncă cu no. 1649, a c[institului] Departament din Lăuntru și vă poftește cu cin[ste] ca pătrunzîndu-vă foarte enteresat de a ei coprindere să binevoiți a stărui deopotrivă cu suptiscălitul, grăbind a intra în această lucrare.

N. S[ocolescu]

1848 octom[brie] 29
No. 102

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 9v. Concept.

1848 octombrie 30. Arendașul moșiei Milești se plînge Subcîrmuirii plășii Oltețul de Jos contra diaconului Dumitru Copecea și a fiului său Marin, care l-au bătut și refuză să plătească ispașa.

1848 octombrie 30.
No. 8.

C[institei] Suptocîrmoire plășii Olteciului de Ziosu,

Arendașu moșio Mileșt[i]

Cu toti că m-am aretată pan-acumă cu 3—4 re[clamații] la fostul suptocîrmuitori pentru tote pagu[bele]...[1]) diplati de la 11 iunie și pana la 13 se[ptembrie]...[1]) nesupunere lacuitorilor și în zetari daca...[1]) porunca la aleși a me despagumbi...[1]) nu s-au sopuși îndru nimichi și afli paguboși și [a]cum. Dar zielbele mele sinti oprite la cancelarie c[institei] Suptocîrmoire spre a lor aminte de isnovo spre a mea despacobie fiindca acum nu mai e[ste] d[omnul] Maiere [Magheru] la Romnic a se aresta la poruncile lui locuitori. Așia dar și-acum vedemi ca toți nu se supune uni[i] din ie[i] la poruncile mitropolitului și caimacamii ce ne vine tipărite pe toate zilele supuși la tote datoriele lori chitre proprietari sau arendași sub cuvinti ca siniti minciune.

Aceste porunci ca mai nainte și povacioiesc și pe ceilalci locuitori a nu ne da supunere la drepturile noastre. Dar tot adasta pe Maieru [Magheru] au venit încă o dată, apoi atunci ne vom perde și viorcea. Așì dar ieri la 29 octombrie au venit aleși[i] satului în casa mea ca să le dau o listă după foele de ispașă a merge la uni[i] din lăcuitori a strînge...[1]) apoi a despacubi atîta pe mine chit și pe lacuitori din stricăciune vitelor se i ce-au mancat astavara în vreme liberteci ci-a dati ziaful [în] bucate.

Și mercînt și la un diacon Dumitru ce la casa acești moși a da stricăciune vitelori sei, atîta și folosul cutiului cel legiuiti dupe foile de ispași și numitul diacon împreună și cu fii sei s-o și nesupuși ce ieste la toate datoriele lui și restat-o și acumi la stapul constituci[i] au sariti cu pari către aleși cu pietri, scriituru satului l-au întinși pe jos și alte mai multe necinste și suptă...[1]) numitul...[1]) la mine ca să vadă foia de ispașia...[1]) a me necinsti și pe mine cu mare...[1]) supt cuvînti ca nu voiește a cunoaște pă ci[neva]...[1]) și nici pe mini și acum nu mai sînt arendași pe poruncile gupernului. Poruncia dată ca la sfîntul Dumitru au trebuincia arendași[i] și urma a ramune ei stăpuni și acum toti la aceli de meu stare stați.

Și după acea toate ce-au aretati, apoi au veniti și în casa ma, în locu ca să arăt foia de ispașa, cu început cu o cura mare chitre mine necinstitu-me și îndreti în casa ma cu zurbalîc, atîta numitu chiti și unu din feciori lui anume Marini care au bătut și pe aleși și mi-au sparti o suma de vase și alte repelie. Mai multe laudindu-se nainte aleșilor că se-mi facă or ce fapta ra și vazinti aleși[i] pe numitul fiusu a luoat-o și a pus-o în paza în casa împaratască. Pentru aceia placat o rocu pe c[instita] Suptochirmoire a binevoi a o reîndoi pe azutoru c[institei] cancelaria a veni la facia lo[cului pentru a] cerceta mai întîi pacube aretate de [mine] și al doilea a supune pe lacuitori reciproci dupe coprindere condicilor ci acumi s-au-mpliniti sorocu sfîntul Dimitri. Finca numici nu se sopune la poruncile a naltei stapunire și a cerceta și urmare numitului diacon i fiusu. Și dacă nu doziani ce acea fapta la facia locului, apoi pote face alte mai mare necinste sau pacube, dupe lauda sale. Apoi nepotinto capata va un dreapta nici cu aceasta, apoi selita sînt a me areta la mai mare stapînu.

Prea plecat,
Hrist. Manoieuris

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 19r-v. Orig.

[1]) Loc rupt în text.

201

1848 octombrie 30. Subcîrmuirea plășii Olteţul de Jos trimite Cîrmuirii judeţului Vîlcea pe diaconul Dumitru Copecea din satul Făureştii de Jos, pentru a fi pedepsit.

Cinstitei Cîrmuiri,

Atît aleșii satului Făureștii de Jos, prin raportul cu no. 121, cum şi arendaşul moşii Mileşti din acel sat, prin din parte-i adres cu no. 8, au încunoştiinţat Suptocîrmuirea că un diaconu Dumitru Copecea de acolo cu fii-său Marin, în urma tuturor poveţilor ce li s-au dat de însumi suptcîrmuitor spre cea desăvîrşită linişţire din revoluţionare urmări, precum şi după poruncile eczemblarele tipărite slobozite, nu s-au putut scoate nici într-un chip din relele idei insuflate de foştii răbeli, carele îndemnat de rău cuget ce să hrănește să preumblă prin lăcuitori invitîndu-i la fapte netrebnice şi la a nesupunere a răspunde reciproacele drepturi şi alte datorii săteşti şi pă lîngă toate aceste întreprinderi ale sale la 29 ale curgătoarei luni pă cînd aleşii acelui sat umbla[u] în trebuinţele săteneşti, au sărit amîndoi aceştia la dînşii întrebuinţînd zorbalîc prin lovituri cu ciomage pă unu din aleşi...[1]) or fi aflînd pătimind încă. Care...[1]) viind arendaşu suszisei moşii [să] popească din aşa fapte l-au necinstit şi pe acesta fără a mai respecta delicateţea vremii de acum. Apoi pă nişte asemenea oameni deznădăjduiţi Suptcîrmuirea neputînd a-i aduce la cunoştinţă în alt fel, pă cel dintîi diacon ridicîndu-l iată să şi înaintează cu plecăciune a să face cele ce să va găsi de cuviinţă, iar fie-său prinzîndu-să fiindcă au dosit să va trimite şi el cu al doilea ocazie.

No. 8360

1848 octomvrie 30

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 22r-v. Concept.

[1]) Loc rupt în text.

1848 octombrie 30. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subocîrmuirea plaiului Ocolu privind interzicerea circulării necenzurate a gazetelor din străinătate.
Cîrmuirea județului Vîlcea

Subcîrmuirii de Ocol

După știința ce am luat Cîrmuirea că persoane cu deosebite condiții ce necontenit intră în acest județ din staturile Austriei, aduc cu sine gazete d-ale Brașovului și alte foi tipărite și le împrăștie apoi într-un loc mai nainte d-a fi cenzurate, urmare contradictuară rînduielilor cenzurii și a măsurii de neapărat trebuincioasă pentru cea de altă stare a țării. Cîrmuirea asemănat și cu porunca c[institutului] Departament din Năuntru cu nr. 1555 scrie acei Subcîrmuiri că orcare din asemenea oameni veniți din staturile Austriei vor intra și-n coprinsul plășii sale, să fie cercetați de d[omnul] subocîrmuitor prin mijloace înțelegătoare și deslușindu-le desăvîrșit pe îngăduirea a stăpînirii d-ale aduce în județ și a se lăsa în circulație gazete și hîrti tipărite fără a fi mai întîiu trecute prin cenzură, să invită ai da toatea asemenea hîrti ce vor avea spre a le îndrepta în cercetarea cenzuri, căci tăinuindu-le și dovedindu-le apoi după măsurile ce au întins stăpînirea, că au săvîrșit o asemenea urmare împotrivitoare dispoziției sale se vor privi în deopotrivă învinovățire, ca și autorul ce ar publica articole neîngăduite de dînsa și se vor osîndi după toată asprimea pravili țării. Despre aceasta vă cheamă acea subcîrmuire luarea aminte și a tuturor cărăușilor, care merg sau vin din partea locului ca să aibă toată îngrijirea a nu primi în trăsurile lor de față sau în taină asemenea hîrti căci deopotrivă vor fi și ei luați la învinovățirea și la osînda hotărîtă pentru aceia ce le-ar avea asupra sau ascunse în bagajul lor.

Totdeodată Subcîrmuirea va lua și măsuri de priveghere ca niminea în coprinsul plășii sale să nu poată primi din staturile streine nici un fel de gazete și hîrti tipărite ce n-au fost cercetate de cenzura țării și slobozite de dînși spre circulație. Iar pe acela cel va dovedi împotrivă următori să ia îndată hîrtiile ce le va găsi la dînșii și să le trimită la Cîrmuire

făcîndu-i urmare împrejurarea şi numele lui spre urmarea celor de cuviinţă, publicîndu-se subcîrmuirea îndată măsura aceasta în tot cuprinsul plăşii spre a nu rămînea nici un prilej din dreptare sub cuvînt de neştiinţă. Se adastă raport din parte-i de urmare ce va face.

Pentru d[omnul] cîrmuitor,

Secr[etar],
Ştefan Bunescu

Nr. 115
1848 octombrie 30

Subprefectura plăşii Ocolul-Otăsău. dos. 1/1848, f. 130 r-v. Orig.

203

1848 octombrie 30. Îngrijitorul moşiilor schitului Stăneşti se plînge Subocîrmuirii plăşii Oltul că în timpul revoluţiei locuitorii din satul Rîmeşti au sădit vii pe moşia schitului.

Cinstitei Suptcîrmuiri [a] plăşii Oltului,

Îngrijitorul moşiilor schit[ului] Stăneşti,

Cu cinstea fac arătare c[institei] Suptcîrmuiri pentru lăcuitori[i] satului Rîmeşti că numiţi[i] în vremea Constituţii au drăznit le au sădit vii pe proprietate[a] mănăsti[rii] şi nu numai la loc limpede ci încă au tăiat şi din opritura de au sădit. Şi fiindcă sădiri sînt poprite de Regulamentul Organic şi de condiţii mănăstireşti, de aceia, rog pe cinstita Suptcîrmuire să binevoiască a face punere la cale cele de cuvinţă.

C. Gheorghe Podelu

No. 9
1848 octomvrie 30

Pretura plăşii Drăgăşani, dos. 3/1848, f. 47. Orig.

204

1848 noiembrie 1. Departamentul din Lăuntru, în urma poruncii generalului Duhamel, dispune numirea unui ofițer rus în comisiile de dezarmare, care va lua și armele în îngrijirea sa.

Departamentul din Lăuntru
Cîrmuirii județului Vîlcea

În urma poruncii Departamentului cu no. 1649 atingătoare de comisiile desarmării, s-au primit adresa cinstitei Căimăcămii supt no. 716 în coprindere că ecselenția sa ghineral Duhamel au poruncit ca să se orînduiască la aceste comisii și comisari din ofițeri ruși, iar armele care vor fi arătate de lăcuitori sau luate de ei — să rămîie în vederea acelor ofițeri și supt îngrijirea lor.

Aceasta dar grăbește Departamentul a o da în cunoștința acei cîrmuiri spre știință și întocmai urmare.

Șeful departamentului,
Iancu Filipescu

No. 1876/1848 noiemvrie 1
Secsia I. Masa I

[Rezoluție :] Noiembrie 5. Să se urmeze întocmai, făcîndu-să cunoscută spre știință și d[omnu]lui paruciuc Catopuschi, mădularul aceștii comisii.

Socolescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 17. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 174.

205

1848 noiembrie 3, Craiova. Generalul Gasford vestește pe cîrmuitorul de Vîlcea despre numirea căpitanului Denisov în comisia dezarmării locuitorilor din județ, fixînd și atribuțiile acestuia.

Comandirul oștilor împărătești rusești din Valahia Mică intrare, generalul leitenant Gasford

No. 734. 3 noiembrie 1848

Domnului Cîrmuitor de Vîlcea

Comandirul coprinsului al 5-lea de infanterie de la 26 octomvrie 9 m-au înștiințat că, după înțelegerea ce au avut cu căimăcamul Valahiii, prințul Cantacuzin, s-au făcut punere la cale să se desarmeze toți lăcuitorii Valahii, cari și sînt chemați ca să aducă de bună voe armele ce să află pe la dînșii, soroc pentru aceasta s-au hotărît pînă la 1 decemvrie, dar dacă, după aceasta, cinevași va fi prins cu arme, va fi judecat ca un călcător de pravilă.

Pentru acest sfîrșit se întocmește în orașul și județul încredințat ocîrmuirii domnii voastre o comisie alcătuită din amploiați locali supt a dumneavoastră priveghere și la această comisie trebuie să se afle un ofițer rusesc în calitate de comisar, îndatoririle căruia sînt acestea :

1. — A priveghea ca comisia să lucreze în pricina aceasta fără slăbire și fără zăbavă.

2. — A primi și a păstra după foae și subt caraulă rusească armele ce se vor aduce sau să vor lua după la locuitori.

În urma aceștia, eu am orînduit comisar pentru loarea armelor de la lăcuitorii județului încredințat domnii voastre pe d. ștab căpitan Denisov din polcul moblischi de egheri, care cu comandă de două roate ce i s-au încredințat, are să vie zilele acestea la orașul Rîmnic.

De care am cinste a vă înștiința, domnul mieu.

General leitenant,
Gasford

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 23—24. Orig. Ediții : Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 176—177.

206

1848 noiembrie 4. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subcîrmuirea de Ocol privind înaintarea unor publicații.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea

Subcîrmuirea de Ocol.

Pe lîngă porunca cins[titului] Departament din Lăuntru cu nr. 1752 primindu-se la Cîrmuire, 218 bucăți exemplare atingătoare de desarmarea locuitorilor.

Se trimite și aici Subcîrmuirii 28 bucăți și i se scrie ca îndată după primirea acestia să le împarți pe la toate satele acei plăși spre știință tuturor de aceste.

Cîrmuitor
N. Socolescu

Secretar,
Ștefan Bunescu

Nr. 310
1848 noiemb. 4

[Rezoluție :] Să să trimită și aceasta cu porunca pe la sate și să le îndatoreze ca să le citească în auzul tuturor lăcuitorilor fără osebire dîndu-le și încunoștiința proprietarilor și arendașilor ca nimeni să nu găsească pricini că nu au știut.

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 142. Orig.

207

1848 noiembrie 5. Ordinul Subcîrmuirii plășii Ocolul către jurații satelor să nu se mai hrănească porci cu porumb, fiind necesar armatelor de ocupație ruso-turce.

Juraților Satelor,

C[instita] Cîrmuire prin porunca cu nr. 73 dă în cunoștință Subcîrmuirii că după știința ce au luat mulți din cei ce fac speculă, avînd și acum sume însemnate de rîmători, fac mare piedică la [a]provizionarea pentru împărăteștile oștiri și chiar obșteștii îndestulări.

În temeiul căruia, vi se poruncește ca în viitor să nu mai

îndrăzni nimeni a mai pune rîmători pe hrană cu porumb fie arendaș sau negustor, căci la dimpotrivă dovedindu-se căci răspunderea va fi asuprăvă.

[1]848 noiemb. 5
Nr. 5822 pînă la nr. 5849

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 137. Concept.

208

1848 noiembrie 7. Ordinul prin care Ocîrmuirea județului Vîlcea cere unităților din subordine să intensifice activitatea de strîngere a armelor.

Noiembrie 7

Măcar că s-au publicat îndată porunca pentru strîngerea armelor, cu osînda arătată acolo pentru cei ce în urma zilei de 1-iu a lunii viitoare decemvrie, să vor dovedi că nu s-au arătat cu dînsele la Comisie, dar nici pînă astăzi nu s-au arătat nimini. Apoi ca să nu să pricinuiască cuvînt de neauzire sau neștiință să va mai publica odată fără întîrziere atît în oraș, prin poliție, cît și afară în tot cuprinsul județului, prin suptcîrmuiri, ca mai vîrtos acești din urmă după strîngerea făcută mai dinainte a armelor, în lista ce urmează a avea de suma lor și numele fiecăruia proprietar să-i îndemne a să arăta cu dînsele la Comisie fără întîrziere, ca să nu cază în povara osîndi[i] hotărîtă de la 1-iu decemvrie viitor pentru neurmare.

Socolescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 24 v. Concept.

209

1848 noiembrie 7, Craiova. Deputatul orînduit pe lîngă trupele rusești din Oltenia cere relații despre activitatea depusă în timpul revoluției de Zisu Dumitrescu.

Deputatul orînduit din
partea înaltei stăpînitoare Căimăcămii pe

lîngă domnul comandir
al oștirilor împărătești
rusești din Valahia Mică.
No. 4 7 noiembrie 1848
Or[așul] Craiova

Domnului cîrmuitor de județul Vîlcea,

Domnul comandir al oștirilor împărătești rusești din Valahia Mică general-leitenant și cavaler Gasford, în vremea trecerii și aflării sale de vreo cîteva zile cu trupele în or[așul] Rîmnic, au avut prilejul a vedea zelul cu care d[omnul] Zisu Dumitrescu, p-atunci sameșu al județului, sluja legiuitului guvern, cunoștiința slujbei și silința cu care întîmpina și înlesnea, după putință, cele trebuincioase pentru mișcarea oștirilor.

Asemenea calități au tras mulțumirea ecselenției sale asupra d[omnu]lui Zisu și dorința de a-i fi folositor. Dar, fiind că precum se zice, d[omnul] Zisu au lucrat pentru revoluția trecută, apoi mai înainte de toate ecselenția sa au binevoit a îm[i] porunci ca cu cinste să vă întrebu :

În ce măsură d[omnu]l Zisu au luat parte la trecuta tulburare a norodului . dacă în-adevăr cu d-a sila au fost tras de alții guvernului revoluționar ? Și în sfîrșit ca p-un slujbașu domnia voastră ce fel îl cunoașteți ?

Aceste științe am cinste prea plecat a vă ruga ca fără zăbavă să mi le împărtășiți spre a le supune în cunoștiința ecselenției sale.

Ioan Dabija

Anexa

[1848] decembrie 13

Să să răspunză cu cea dintîi expediție că precît suptiscălitul, prin cercetare au putut lua cunoștință, am dovedit aceste științe la întrebările ce i să face că :

1-iu. În astă măsură d[omnul] Zisu Dumitrescu nu au luat parte la trecuta turburare, decît că s-au aflat slujind ca secretar al Cîrmuirii aceșteia.

2-lea. Că rînduirea dumisale în post de secretar la acest judeţ s-au urmat de către guvernul revoluţionar, fără să să poată dobîndi vreo ştiinţă dacă au fost tras cu d-asila într-a lui lucrare.

3-lea. Că ca pă un slujbaş, în particulară-nea ştiinţă, precînd ocupa post le grefier la Tribunalul acestui judeţ îl cunosc cu destulă destoinicie, sîrguinţă, cunoştiinţă.

Iar de cînd au ocupat slujbe administrative, depărtat aflîndu-mă de locurile unde au slujit nu poci [da] încredinţătoare ştiinţă.

Pe lîngă aceasta să va adăoga că zăbava răspunsului acestuia mijloceşte din pricină că am lipsit la Bucureşti cu voe, de unde sosind alaltcieri, numai ieri la 12 s-au primit aceasta.

N. Socolescu

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 8/1848, f. 150r-v. Orig. La f. 150v—151, concept.

210

1848 noiembrie 10. Ordinul Cîrmuirii judeţului Vîlcea către Subcîrmuirea de Ocol privind modul de cercetare a revoluţionarilor.

Cîrmuirea jud[eţului] Vîlcea

Subcîrmuirea de Ocol

Ecs[elenţa] sa generalul leitănant Gasford comandirul împărăteştilor ţări ruseşti din Craiova, prin porunca cu nr. 744 dă încunoştiinţă Cîrmuirii că după ştiinţele şi jeluirile ce primeşte au descoperit că unii din cîrmuitori, subcîrmuitori şi poliţai, îşi dau slobozire a face impilări locuitorilor şi între altele arestuiesc felurimi de oameni pentru că au luat parte la trecuta turburare cărora pe urmă le dă voie a să răscumpăra şi că spre îndeplinirea porunci cu nr. 699, după care asemenea o-am scris de Cîrmuire acei Subcîrmuiri, porunceşte de iznoavă cu dinadinsul Cîrmuiri şi prin porunca tuturor dv. subcîrmuitorilor, că arestaţiile pentru partea cea luată în trecuta revoluţei s-au poprit, şi dă de acum înainte nu se slobue alt fel, decît nu mai cum va permite anume înalta stăpînire ostăşeas-

că, sau oblînduitoarea căimăcămie în hotărîre că dacă și după aceasta să va îngădui vre-un județ abuz în prestație atunci va fi silit a porunci șefilor oștirii așezate într-însul cu cerile d[omnu]lui Cîrmuitor să nu le împlinească căci scopul oștirilor rusești este a sprijini legala stăpînire și i-au dat ajutor la introducerea orinelor liniști și a păzi în țară dar nici de acum a sluji arma spre abuzuri.

În această bună îngrijire dar a ecs[elenții] sale nu care există întotdeauna spre binele și fericirea obștii împărtășindu-se și numai acei subcîrmuitori, grăbește Cîrmuirea ai pune și din partea ei îndatoriri ca să se păzească întocmai fără cît de puțină abatere care va produce necercetata reclamație.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Secretar,
Ștefan Bunescu

Nr. 494
1848 noiemb. 10

[Rezoluție :] La delă căci din parte-mi nu s-au aflat asemenea lucruri.

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 146r-v. Orig.

211

1848 noiembrie 12. Ordinul Comisiei locale alcătuită pentru cercetarea fețelor bănuite ca vagabonzi și turburătoare ale liniștii obștești adresat Poliției din Rîmnic cerînd a se grăbi întocmirea de liste cu cei aflați în atenție.

Poliții capitalei,

Cins[titul] Magistrat local prin adresa cu no. 437 face cunoscut că Poliția ar fi urmînd întîrziere cu trimiterea fețelor bănuite de zmintitoare liniștii obști. De aceia să scrie printr-aceasta.

D[omnul] Polițai a arătat ceruta eczactitate, întru săvîrșirea acești lucrări. Iar pentru fețele însemnate în lista trimi-

să de dînsa Cins[titului] Magistrat, este îndatorată a trimite dintr-însele pă fiecare în cercetarea Comisiei la 4 ceasuri evropenești sara în presudvia Cîrmuirii unde se află adunate în lucrare mădularele ei.

1848 noembrie 12
No. 5

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 108/1848, f. 6v. Concept.

212

[1848 noiembrie 17], Rm. Vîlcea. Stadache Bîrsescu cere Ocîrmuirii județului Vîlcea să-i pedepsească pe țiganii săi care n-au pierdut duhul libertății.

Primită noiembrie 17 [1848] No. 623

Cinstitei Cîrmuiri a j[udețului] Vîlcea,

Cu plecăciune fac cunoscut cins[itei] Cîrmuiri că țiganii mei nici pînă acum n-au pierdut fumul libertății, căci în trecutele zile unul, anume Radu, nevoind în slujbă, s-au adus prin într adins dorobanț al Subcîrmuirii și s-au dojenit. Eri m-am pomenit cu dînșii, între care și acela și vrînd a-l dojeni pentru vina sa, au sărit și cu ceilalți și mi-au necinstit soția cu felurimi de vorbe proaste, care abia prin ajutorul juraților de am prins pă unul dintr-înșii, anume Gheorghe, pă care l-am și adus aici, iar ceilalți au dosit.

Mă rog c[institei] Cîrmuiri ca prin mijloacele ce va socoti de cuviință, să li să facă o strajnică înfrînare, chiar aici la c[instita] Cîrmuire, precum asemenea și celor ce au dosit să se dojenească acolo, căci numai așa se poate dezrădăcina din cugetul lor duhul nesupunerii.

Stadache Bîrsescu

Anexa I

La poliție.

Pă Gheorghe și Gică, țiganii d[omnu]lui Stadache Bîrsescu să scrie poliții a-i ține în arestul său, pînă să va înfățișa cu stăpînul lor, după jalba ce a dat, primită la no. 218 [sic !].

No. 673

Anexa II

La Ocol. Radu, țiganu d[omnului] Stadache Bîrsescu, trebuincios fiind aici, pentru cele reclamate de stăpînul său, prin jalba no. 218 [sic !] să scrie acei Suptcîrmuiri a-l trimite nezăbovit.

1848 noiembrie 17
No. 674

Prefectura județului Vîlcea, dos. 32/1848, f. 17. Orig. La f. 18, concepte.

213

1848 noiembrie 24. Subcîrmuitorul plaiului Horezu raportează Cîrmuirii județului Vîlcea că nici un locuitor nu a venit să depună armele decît după ce căprarii de dorobanți au intrat în acțiune.

Cinstitei Cărmuiri a județului Vîlcea

Suptcîrmuirea plaiului Horezu

În urma poruncii cinstitei Cîrmuiri cu no. 604 pă lîngă care s-au alăturat în copie a ecselenței sale leitenant Gasford din Craiova no. 754, poblicîndu-să în tot plaiul nu s-au arătat nimini cu armele, așadar s-au orînduit într-adins căprari de dorobanți a o porni cu armele de orice feli pă [la] toți lăcuitorii fără osăbire, după care au și venit pănă azi patruzeci și nouă de arme care — trecîndu-să cu deslușire în alăturata catagrafie și săvîrșindu-să punerea biletului la dînsăle —

plecat să îndreptează la cinstita Cîrmuire împreună cu proprietarii lor a să face cele de cuviință. Iar care să vor mai strînge, să vor trimite și acelea cu aceeași poruncită orînduială.

Cu adăugire că cele ce era strînsă după vreme și să afla la suptcîrmuire să găsesc trimisă tot la cinstita Cîrmuire de către d. Gheorghe Străchinescu în no. 32, treizeci și două, cu raportul no. 9885 din 21 ale trecutului săptemvrie anul corent cu listă de numele proprietarilor.

Suptcîrmuitor,
D. Dobriceanu

No. 2670/anul 1848 luna noiemvrie 24

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 111. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 194.

214

1848 noiembrie 24. Aleșii satului Fișcălia raportează Subocîrmuirii plășii Otăsău că un soldat a fost trimis la polc, iar altul e bolnav în urma luptelor din București.

Copie

C[institei] Suptcîrmuiri de Otăsău,

Aleșii satului Fișcălia,

Primindu-se porunca c[institei] Suptcîrmuiri cu no. 6106 pentru pornirea soldaților ce se aflä prin sate. Drept aceia în acest sat aflîndu-se doi soldați și anume :

Ion sin Ilie Măinoiu și
Constantin sin Radu Craioveanul.

Cel destoinic, Ion sin Ilie Măinoiu, s-au îndreptat la roata lui, iar Constandin sin Radu Craioveanu, ce s-au aflat în București la batalion cu otomanii, au scăpat fără vreo amuniție și sfărîmat, de cai călcat peste tot, care de atunci pînă acum nu s-au mai sculat, ci tot rău bolnav se află și nu ar mai putea crede

ca să mai fie destoinic a mai putea merita această slujbă, în starea care se află.

De aceia după datorie plecat să raportuește.

1848 noiembrie 24

Vasile Rotaru

Ion Vicu

Radu Angheloiu

aleși [Pecetea satului Fișcălia]

Scoasă întocmai după originalul raport al aleșilor.

Ajutorul subcîrmuitorului de Otăsău,

ss indescifrabil

Prefectura județului Vîlcea, dos. 37/1848, f. 107. Copie.

215

1848 noiembrie 26. Departamentul din Lăuntru vestește Cîrmuirii județului Vîlcea că se încuviințează purtarea armelor de către cămărașii, casierii și împlinitorii de bani de la ocne.

Departamentul din Lăuntru

Cinstitei Cîrmuiri a județului Vîlcii

Cinstita Direcție a Ocnilor prin raport no. 894 a făcut rugătoare cerere Departamentului că pentru însărcinările ce au slujbașii ei, precum cămărașii, casierii și împlinitorii de bani, să li să dea voe a avea arme supt chezășia ce va da ei pentru dînșii.

Departamentul, luînd în băgare de seamă că acești oameni fiind tot împrejurați de arestanți și cu bani asupră-le, este de

cuviniță a li să lăsa armele pentru pază, scrie cinstitei cîrmuiri că — după chezășia ce va lua de la cinstita Direcție a ocnilor să le dea bilet de către comisia dezarmării de acolo că sînt slobozi a avea arme pomeniții slujbași ai direcsii, precum cămărași, casieri și împlinitori de bani, precum i s-au mai scris prin porunca no.....[1])

Șeful Departamentului,
Iancu Filipescu

No. 3049/1848 noemvrie 26
Seesia I. Masa I

[Rezoluție :] Să se vestească d[omnii] cămărași a veni aici la cărmuire spre a i să face cunoscut coprinderea aceștia.

Bunescu

Prefectrua județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 99. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 195.

[1]) Necompletat în original.

216

1848 noiembrie 27. Ordinul Subocîrmuirii plășii Ocolul către jurați de prinderea oamenilor străini care circulă prin sate.

Jurații satelor

În temeiul poruncii c[institei] Cîrmuiri cu nr. 785 vi să poruncește că de se va fi aflînd și în acel sat niscaiva vagabonzi (oameni străini) și fără căpătîi nu mai decît să trimiteți listă de numele lor spre urmarea celor de cuviință.

1848 noemb. 27

Nr. 6488 pînă la Nr. 6515

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 154. Concept. Un document similar Subcîrmuirea plășii trimite și Comisiei tîrgului Ocna **(Ibidem,** f. 154. Concept).

1848 noiembrie 27. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Subcîrmuirea Ocol pentru a cerceta călătorii din Transilvania dacă au gazete revoluționare.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea

Subcîrmuirii de Ocol

Se trimite acei Subcîrmuiri în copie alăturata instrucție primită de la cins[titul] Departament din Läuntru cu porunca nr. 1878 asupra ținerii unei mai bune polițienească priveghere şi i să scrie ca văzînd a ei cuprindere, se ia cele mai strajnice măsuri, spre a se păzi întocmai, cunoscîndu-se că pentru orice atingere din cele poruncite d[om]nii subadministratori va fi depărtat din post și dat în judecată.

Pentru d[omnul] cîrmuitor,

Secretar,
I. Bunescu

1028
1848 noiembrie 27

[Rezoluție :] Să facă poruncă către sate pă scurt că niniminі de acum înainte fără paşaport nu va fi slobod a trece în Transilvania sau să iese de acolo pă poteci tainice asemenea să să dea în cunoştință art. 3-lea din porunca c[institului] Departament cu îndatorie ca tot lăcuitorul ce călătorește să i să investeşte cu pecetea şi cu satul mărginit precum și ei să privegheze, îndată ce va găsi vreunul de orice treaptă ori fără răvaş de drum sau cu sorocul trecut numaidecît să-l trimită la Ocîrmuire şi răvașele ce ar slobozi să fie pe chezășie.

Anexa I

Departamentul Treburilor din Năuntru

I-iu. Nimeni din lăcuitorii satelor așezați pe munți aproape de hotarul Austriei sau va fi care altul din orice treaptă și

nație nu este slobod a trece sau în mergerea în Transilvania sau în intrare în principatul Românesc prin poteci sau oricare alte comunicații tainice ci numai pe drumurile cunoscute precum asemenea nici a călători în eșire sau intrare în principat fără a avea pașaport după formele cunoscute iar uni care din lăcuitori fără osebire va îndrăzni a călca această măsură va fi îndată arestuit și dat în judecată pentru a se osîndi după pravilă ca un călcător poruncilor stăpînirii : asupra îndeplinirii căria măsuri să îndatorează autoritățile competinte și chiar satele dinprejurul unor asemenea poteci ca să aibă cea mai vie priveghere pentru păzirea ei fără abatere și pe oricari va dovedi cu împotrivă urmare să le prinză și să le trimită la Cîrmuire locală iar acest va raportui, Departamentului cu deslușirea cuvenită.

Cînd însă se va dovedi de vreo urmare împotriva prezisei măsuri, acel ce n-au privegheat și au îngăduit aceasta va fi însă supus la acea osîndă.

2-lea. Oricine fără osebire va intra sau va ieși din principatul Românesc, să va cerceta cu mai mare scumpătate de către comisia întocmită întradins la punctul trecerii, sau unde nu va fi asemena comisie de către subcîrmuitori și orînduitul ofițer ce să va aflînd la vreun punct de trecătoare, despre granița Austriei, atît pașaporturile ce au și să le vizeze cu ale lor iscălituri fără care să nu fie îngrădită a lor pornire de la puntul și hîrtiile corespondenței și bagajului, și găsindu-se orice hîrti corespondență și alte pricinuitoare de turburare sau viu un sfat de sfîrșit necuviincios să le poprească și pă aceste de vor fi din cei ce viu în principat să nu-i primească și să-i întoarcă înapoi, dar fiind din principat să se poprească și să îndrepteze îndată la Cîrmuire.

Și aceasta deoparte va raportui Depar[tamentului] cu deslușirea cuvenită îndepărtînd totdeodată și acele hîrti și celelalte găsite la dînșii, iar pe de alta va urma instrucțiunilor porunci ce are pentru asemenea împrejurări asupra cărora măsuri se cere și din partea orînduiților vămilor Țării Românești cea mai vie și mai strajnică priveghere cu îndatorire ca la întîmplare de a se găsi la oricare asemenea hîrti și alte să-l îndrepteze îndată la Comisia puntului sau unde nu va fi comisie cu ofițeru și subcîrmuitoru din partea locului.

3-lea. Toţi cei ce se preumbră şi călătoresc în principatul Românesc sînt datori de acum înainte a lua răvaşe de drum cu coprindere de locul unde călătoresc, merge şi sorocul călătoriei sale, după care să urmeze, întocmai fără a fi îngăduit acel călător a merge într-altă parte nici a călători mai mult de sorocul răvaşului de voie, iar autorităţile respective va avea cea mai deaproape băgare de seamă şi luare aminte la slobozire asemenea răvaşe de voe pentru a fi oameni ce cer să călătorească cunoscuţi avea chezaşi destoinici şi în răvaş de voe să se cuprinză direcţia şi vremea pentru care răvaş va putea împotriva cărora oricine se va găsi călătorit se va propune şi se va arestui cercetîndu-se după orînduială.

Subprefectura plăşii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 157—158v. Orig.

218

1848 noiembrie 29, Craiova. Generalul Gasford, constatînd că o mare parte din militarii şi pandurii lui Magheru au fugit în păduri şi prin munţi, porunceşte cîrmuitorului de Vîlcea să ia măsuri ca pînă la 1 ianuarie 1849 aceşti fugari să se întoarcă la locurile lor.

De la Comandirul oştirilor
împărăteşti ruseşti în Valahia Mică aşezate

No. 888, 29 noiembrie 1848.
Or[aşul] Craiova

Domnului cîrmuitor de Vîlcea

Măcar că în vremea trecerii mele cu oştirile pîn Mica Valahie s-au luoat măsuri a să aduna miliţionerii de la Brăila şi Bucureşti şi sloboziţi din complotul lui Magheru ca cu aceasta să grăbesc întoarcerea lor iarăşi la slujba legiuită şi ţării folositoare, dar o mare parte de miliţioneri şi panduri au fugit prin păduri şi pîn munţi unde şi pînă acum să ascunde, iar unii dintr-înşii, după ştiinţele ce mi-au venit, au început a face hoţii şi a prăda, precum aceasta s-a întîmplat în judeţul Gorjului lîngă hotarul Transilvaniei.

De aceia, spre încetarea neorînduielilor și asigurarea lăcuitorilor celor pacinici de jafuri din parte-le, vă îndemn, domnul mieu, ca fără zăbavă să publicați prin poliții și preoții satelor, să orînduiați un soroc hotărît și anume : întîiu de ghenerie al anului viitor 1849, la care miliționeru să se întoarcă și să se adune și care să fie trimiși la Craiova către domnul maior al miliției Paznaschi ce formează polcul de miliție valahă ; iar pandurul să fie întors la vatra sa ca să se îndeplinească iarăși cu al său meșteșug sau plugărie, și cu strășnicie să poronciți că, dacă și după acest sorc careva din militari nu să va întoarce la slujba sa, atunci cu oricare din ei, ce va fi prins de stăpînire, să va urma ca cu un dezertor și trădător al patriei.

Pentru punerea la cale ce veți face într-această pricină, vă rog să mă înștiințați.

General leitenant,
Gasford

Prefectura județului Vîlcea, dos. 37/1848, f. 97 și 98. Text rusesc cu traducere în limba română. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 205—206.

219

1848 decembrie 1. Subcîrmuirea de Ocol trimite Cîrmuirii județului Vîlcea pe soldatul Ioan Andrei Toader aflat din timpul revoluției în satul său, Govora.

Cinstitei cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea,
Subcîrmuirea de Ocol

Înfățișătorul soldat și anume Ioan Andrei Toader, ce s-a primit pe lîngă raportul juraților satului Govora supt no. 196 și care venise cu prilejul turburărilor trecute la casa sa din acel sat, se înaintează și de aici cu cinste cinstitei Cîrmuiri, după datorie.

C. Pleșoianu

[Rezoluţie :] Să să îndrepteze pă lîngă hărtia Cîrmuirii prin distanțiile orănduite, la polcul său.

Bunescu

[A doua rezoluţie :] Fiindcă soldatul au fugit, i să va întoarce răspuns a-l trimite de isnoavă.

Prefectura județului Vîlcea, dos. 37/1848, f. 105. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 155.

220

1848 decembrie 3, Bucureşti. Departamentul Treburilor din Lăuntru cere Ocîrmuirii județului Vîlcea să cerceteze dacă cu prilejul arestării lui Gh. Davidescu, i s-au luat unele valori.

Departamentul din Lăuntru,
C[institei] Cîrmuiri a județului Vîlcea,

După cererea urmată de excelenția sa d[omnul] general-maior Daniilevski, comandantul aceştii capitale, prin adresa cu no. 63, de a să cerceta un Marin Piscupescu, de aici dintr-acel judeţ Rîmnicu [sic!], dacă de la Gh. Davidescu, cînd s-au ridicat supt arest, a primit lei trei sute cincizeci şi patru, un ceasornic şi nişte hîrtii, de le-au dat stăpînirii ruseşti şi cui anume. Să scrie cinstitei Cîrmuiri a cerceta îndată pă numitul Piscupescu despre cele mai sus expuse şi luîndu-se de la dînsul înscrisă încredințare de adevărul împrejurărilor ce va cunoaşte, să să adevereze de acea c[instită] Cîrmuire şi să să trimiță la Departament ca să se înainteze ecselenții sale după cerere.

Pentru şeful Departamentului,
ss. indescifrabil

Şeful secsii,
ss. indescifrabil

No. 3410
1848 decem[brie] 3
Secsia I m[asa] i-a

[Rezoluţie :] Să i să facă lui întrebare prin hîrtie dacă au luat asemenea bani şi de se află asupra lui, sau ce ştiinţă are despre acestea.

S. Bunescu

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 8/1848, f. 123. Orig.

221

1848 decembrie 5. Subcîrmuirea plaiului Cozia trimite Cîrmuirii judeţului Vîlcea lista armelor ce le au dorobanţii.

Plaiul Cozii

Listă de armele ce are d[umnea]lui pitaru Nicu Vlădescu, suptcîrmuitorul acestui plai, precum şi cîte trele căprăriile de dorobanţi aflate în slujba aceşti suptcîrmuiri.

No.	Numele şi pronumele	Hălăduinţa	Felurimea armelor			Băgări de seamă asupra calităţii armelor
			puşti	pistoale	iataganе şi săbii	
1	Dlui pitar Nicu Vlădescu suptcîrmuitor	Oraşu Rîmnic	3	6	1	Însă din puşti una este stricată.
	căprar Dumitru Mangu	Buneşti	2	2	—	Însă din pistoalle unu este stricat
	Nicolae Tiţă Grigoroiu	Otam	1	3	—	idem
	Ghiţă Davidoiu	Stoeneşti	1	2	—	„
	Din Jianu	Otam	1	2	1	„
	Dumitru Ghiţă Ploae	Budurăşti	1	2	1	„
	Radu Pătru Mitrii	Cacova	1	2	—	„
	Dumitru Andronie Şerbănoiu	Otam	1	2	—	„
	Cîrstea Paşoi	Sărăcineşti	1	2	—	„
	Constantin Buzdugă	Păuşeşti Măglaşi	1	2	—	„

No.	Numele și pronumele	Hălăduința	Felurimea armelor			Băgări de seamă asupra calității armelor
			puști	pistoale	iataganе și săbii	
	Ion Dumitru Purdea	Olănești	1	2	—	„
	căprar Ion Bunget	Dobriceni	1	2	—	„
	Constantin Gărban	Otam	1	2	—	Însă pușca este stricată
	Nicolae Matei Preda	Cheila	1	2	—	
	Nicolae Din Zdircea	Otam	1	2	—	
	Ghiță Diaconu Avan	Bîrlogu	1	2	1	
	Dumitru Ion Bănacu	Badești	1	2	—	
	Anghel Crăciun	Otam	1	2	—	
	Ion Mihalcea	Zmiorătu	1	1	1	
	Pătru Borăscu	Costești	1	2	—	Însă din pistoale este unul stricat
	Gheorghe popa Ion Coadă	Otam	1	2	—	idem
	căprar Gheorghe Moasă	Păușești Măglași	2	2	—	
	Ion Negriloiu	Muereasca de Jos	2	1	1	Însă o pușcă numai țeava este
	Neață Drăghici Armășellu	Otam	1	1	—	
	Ioan al Floarei	Muereasca de Sus	1	2	—	
	Nicolae Pătru Moraru	Otam	1	2	—	Însă o pușcă este stricat
	Matei Ispas	Păușești Măglași	1	1	1	Însă un pistol stricat
	Radu Băjan	Otam	1	2	—	Însă un pistol stricat
	Nicolae Pătru Zotiea	Otam	1	2	—	
	Pătru Balaci	Olănești	1	1	—	
	Ioan Brănescu	Otam	1	1	1	
			36	62	9	

Peste tot treizeci și șase puști, șaizeci și două pistoale, opt iatagane și una sabie.

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 143—144. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 208—209.

222

1848 decembrie 6. Subcîrmuirea plășii Oltețul de Jos însărcinează pe Șerban Băbeanu să cerceteze dacă într-adevăr popa Vasile din satul Gorunești vorbește împotriva noii stări de lucruri din țară.

C[institului] d[omnu]lui Șărban Băbeanu,

Suptcîrmuirea din zvon au luat știință că un popa Vasile din satul Gorunești, înrăutățind fiind în cugetul său încă din turburările trecute, nici pînă acum nu s-ar mai fi liniștit în petrecerea bunei cuvințe, presărînd felurimi de vorbe proaste și necuvincioase, atît împotriva pravilnicilor așezăminturi, invitînd pe lăcuitori la urmarea faptelor netremnice și nesuferite stăpîniri și chiar împotriva mea suptocîrmuitorul, că sfaturile ce dau locuitorilor pentru obștească liniște și păzirea măsurilor polițănești să nu le aibe în vedere și să le lase cu totul în urmare. O așa dar faptă neasemănătoare cu datoriile darului său, Suptcîrmuirea neputînd-o lăsa trecută cu vederea, fiind vrednic de pedeapsă făptuitorul iei, poftește cu cinste pe dvs. ca împreună cu aleșii satului Gorunești să faci scumpă cercetare prin lăcuitori[i] acelui sat și dovedind că numitu au însuflat asemenea răzvlămitoare vorbiri să așterni relații în scris, cu care să-l dai în mîna acestui într-adins trimis dorobanți a-l aduce la Suptcîrmuire, ca prin stănțile administrațiilor să i să facă cuvenita dojană spre desăvîrșită părăsire în viitor. Cunoscînd că asupra aceștiea să nu faci cea mai mică părtinire, căci dovedindu-te abătut, pe lîngă neîncrederea stăpînirii în viitor, apoi vei trage asupra-ți și mîhnirea sa, chiar cu a te da în răspundere, socotindu-vă unul dintre partizani[i] relelor urmări.

No. 1336 1848 decemvrie 6

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 54. Concept.

1848 decembrie 10. Departamentul din Läuntru face cunoscut Cîrmuirii de Vîlcea că aprobă ca arendașii, epistații, boierii, negutătorii cunoscuți, cîrmuitorii, subcîrmuitorii și pomojnicii subcîrmuitorilor de plăși să poarte arme.

Departamentul din Lăuntru
Cinstitei Cîrmuiri a județului Vîlcea

În urma măsurilor ce au chibzuit cinst. Sfat Administrativ Ecstraordinar în privința dezarmării, încheind jurnal și îndreptîndu-se pe lîngă raportul Departamentului de supt no. 2948 în cunoștința cinstitei Căimăcămii, s-au primit răspuns prin decretul cu no. 1300 în coprindere că, dîndu-se aceasta în cunoștința ecs. sale general Liders, au primit răspuns prin nota cu nr. 143 : că ecs[elența] sa s-au înțeles într-aceasta cu ecs[elența] sa general maior din suita împărăteștii sale mărimi Duhamel, și în temeiul socotinții ce a dat și ecs[elența] sa, pune înainte cinst[itei] Căimăcămii ca să se ia de baz regulile următoare :

1-iu. Să se dea voe la toți arendașii și epistații să-și poprească de la 3 pînă la 4 arme de foc, însă nu altfel decît supt chezășia însăși proprietarilor de moșii.

2-lea. Boierilor și negutătorilor cunoscuți, ce merg la drum în trebile lor, să li se învoească să aibă pentru pază despre făcătorii de rele în vremea călătoriii cîte o pușcă sau o pereche de pistoale, după dezlegarea în capitală a Departamentului din Lăuntru, iar prin județe, a cîrmuitorilor și pe temeiul de chezășie ce vor da persoanii cunoscută stăpînirii.

3-lea. Cîrmuitorilor, suptcîrmuitorilor și pomojnicilor suptcîrmuitorilor să se dea voe a purta o pereche de pistoale, o pușcă și sabie ca unii ce sînt din ramurile poliții pămîntești, care și mai nainte au avut voe să poarte arme.

Potrivit dar cu dispozițiile prezisului decret, grăbește și Departamentul a da aceasta în cunoștința acei cîrmuiri spre cea din parte-i întocmai urmare, prin înțelegere tot într-o

vreme și cu comisia întocmită pentru dezarmare, ca pre cît se atinge și de a ei însărcinare, să se conformeze cu ecspusele măsuri.

Directorul departamentului,
ss. indescifrabil

No. 979/1848 decemvrie 10. Sec. 2

[Rezoluție :] Pă de o parte să se vestească aceasta comisii dezarmării spre cunoștință, iar pă de alta, să se pună și suptcîrmuitorilor îndatorire, precum și poliții a publica coprinderea aceștia ca fețele, ce se slobod de stăpînire a purta arme, să se arate la cîrmuire ca să primească biletul de voe după darea chezășii prescrise. Să va trimite d-lui comandir Denisov știință de toate fețele și slujbașii ce sînt slobozi a purta arme și cîte fiecare.

Socolescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 145. Orig. E d i ț i i : Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 211.

224

1848 decembrie 10, Craiova. Generalul Gasford cere cîrmuitorului de Vîlcea să supravegheze pe pandurii, dorobanții, curieri și pe sătenii aflați în slujba grănicerilor pentru a nu face nici un abuz cu armele pe care le poară.

Comandirul oștirilor împărătești
rusești în Valahia Mică așezate

No. 949/10 decembrie 1848 Or[așul] Craiova

Domnului Cîrmuitor de Vîlcea

Spre a să mai îndeplini țircularul meu ce l-am dat în obiectul desarmării locuitorilor din județul încredințat mărire-

voastre, eu vă rog, domnul meu, să aveți cea mai eczactă priveghere ca păndurii, dorobanții, curierii și sătenii ce poartă în slujba grănicerilor pă la hotar, ca unii ce fac ecsepție din prăvile desarmării, să nu facă abuz cu dreptul ce li s-au dat și să nu ia spre păstrare arme de la acele fețe care sînt supuse desarmării, ci să poarte numai arma trebuincioasă pentru dînșii, căci din înpotrivă, vor fi supuși la răspundere

General-leitenent
Gasford

Prefectura județului Vîlcea, dos. 23/1848, f. 152. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 210.

225

1848 decembrie 15. Îngrijitorul moșilor Sușanii de Sus și Ușurei se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul împotriva clăcașilor care l-au păgubit în timpul revoluției și ulterior.

Cins[titei] Suptocîrmuiri de Olt,
Îngrijitorul moșii Sușanii de Sus și Ușurei,

I-am mai arătat c[institei] Suptocîr[muiri] prin jalba cu no. 6 în urmă la 17 avgust trecut urmările acestor săteni, pă care jalbă spre deslușire să alătură în copie.

Precum și acum iarăși din nou să supune în conștiința c[institei] Suptocîrmuiri mai multe și de mare mirare însă.

1-iu. Rezuluția de la 18 avgust trecut slobozită spre cercetare celor în urmă nici pe la ureche nu le-a trecut.

2-lea. Iar acum sînt zece zile de cînd însumi la socoteala reciprocelor datorii de moșii și ei să fac a-i nu auzi. Și aud vorbe presărînd că revoluția triumfă și acum și eu mai cer socoteală, ce scop au nu știu.

3-lea. În pădurea poprită au făcut nevoie mare cu tăiatu zicînd că este a lor pă atunci.

4-lea. Cîte vii am avut pă moșia aceasta le-au cules rodul ei, cu a cui voie și sloboziciune nu știu. Și eu acum mă aflu păgubaș și de lucru lor și de rodul lor și de vii.

5-lea. Și prunele cele de toamnă le-au coles ca și ceale de vară, le-au făcut și rachiu, fără să se dijmuiască de cinevașilea.

6-lea. Grîul de aseminea nu ne-au chemat a li se dijmui.

7-lea. Cînepa tot nedijmuită ; iar porumbii ce bruma lui am făcut i-am dijmuit fără vreme că nu voia și atunci ce-au voit ei să ne dea (ca de milă). De la 100 de familii nu știu de s-au strîns o mie de oca ! Rău mare !

Tot deodată să supune în cunoștința c[institei] Suptocîr[muiri] și pentru satul alăturat Ușurei Moșteni că ne-au dat jaf moșii cu vitele prin bucate și locuri oprite, răzămîndu-se pă zăsurile de atunci, nestăpînindu-se nici acum.

În sfîrșit și toate ale moșii privea pă samă-le, adică Sușanilor și Ușureilor, cu a cui voie să slobozenie nu știu, că eu văd că sînt pă dinafară și dat prăzii de numiții.

La care cu multă plecăciune este rugată c[instita] Suptocîrmuire ca binevoind să pohtească din parte-i cinovnic prin porunca sa și dorobanți. Cinovnic să fie d[umnea]lui Anastase Gheorghiu de la satul Stănești, om negutător și cu frica lui Dumnezeu, ca să vie la fața locului a descoperi adevărul celor urmate de numiți[i], făcînd listă lămurită de cîtă pagubă și stricăciune este și de cine s-au făcut anume și cum și cu a cui voie și slobozănciune. Că va fi cu păcat să rămînem prădați de revoluționerii acestui sat și să ne aflăm îndestularea.

Al c[institei] Suptocîr[muiri] plecat,
D. Berona

Anul 1848
Luna decembrie 15
No. 24

Anexa I

Copie după cea adevărată

Dreptate, frăție !

Domnului suptadministrator,
Îngrijitorul moșii Sușanii de Sus,

În lipsa mea de la moșie, fiind după neapărată trebuință și viind acum, văd lăcoitorii acești moșii n-au fost următori nici unei din poruncile slobozite de către onorabilul guvern,

spre a nu să păgubi niciunul din proprietari sau arendași. Ci ei dimpotrivă cum zic n-au urmat necum, ci au mai adăogat de la ei înșile multe dărăpănări interesului moșii — însă :

1-lea. Mulți din ei ș-au mutat casele din linie și le-au dus unde le-au plăcut ca și în vremea tîlharilor.

2-lea. La vremea cositului de fîn s-au dus cî[ți]va din ei s-au luat livezile moșii și le-au cosit pentru ei și noi am rămas fără fîn.

3-lea. Fînul lor asemenea l-au cosit și l-au făcut clăi fără să să dijmuiască.

4-lea. Prunele de vară le-au coles ș-au pus să le facă rachiu fără să să dijmuiască.

5-lea. Vitele lor nu le mai păzesc de bucate.

6-lea. La clacă n-au mai voit să dea și din pricina lor s-au stins rodul la 20 de pogoane de vie.

7-lea. Pometurile moșii cu prune, unele le-au dat drumu unde era închise, altele le-au scuturat ei și pe la porci și n-au lăsat nimic, care era peste 20 de buti[i] peste toate.

8-lea. O grădină ce-am avut-o pentru casă, cu feluri de sămănături și închisă bine, i-au dat drumu cu vitele și n-au rămas nici o ceapă măcar și alte multe mi-au făcut.

La care supus se depune în conoștiința domnului suptadministrator aceasta și a să aduce la îndeplinire.

Dreptăți și frății !

Salutare și frăție !

D. Berona

La 19 avgust 1848
No. 6

Anexa II

Dreptate, frăție !

D[omni]lor aleși[i] satului Sușani de Sus va cerceta cu dinadins despre toate ast[ea] coprinse în doș și făcînd foaie dă toți lăcuitorii cîți n-au dat supunere la lucru[ri]le moșii, i de toți cei ce n-au lucrat via și de toți cei ce-au slobozit vi-

tele pîn livad[ă], prădîndu-i și bucate. Să o dai cu toată deslușirea de numele lor, ca și eu să-i pot cunoaște de împotrivitori înaltelor porunci. Și prin urmare să despăgubească pă d. arendașu, apoi în urmă pă unii ca aceia toți ceilalți frații lăcuitori să-i cunoască nu oameni ci sînguri dobitoace.

urmînd iscălitura suptadministratorului Greceanu *

1848 august 18

Pretura plășii Bălcești, dos. 3/1847, f. 84. Orig. La f. 84r-v, copie.
*) Comparat cu actelle originale emise de subadministratorul Greceanu, documentul pare îndoielnic.

226

1848 decembrie 18. Cîrmuirea județului Vîlcea face cunoscut Subcîrmuiri plășii Ocolu că este interzisă intrarea și ieșirea din țară a oricărei persoane fără pașaport.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea

Cinstitei subcîrmuiri Ocolu

Deși pentru înlesnire locuitorilor din satele mărginașe ale județelor învecinate cu staturile austriece la trecerea lor peste graniță în trebuințele ce au cu satele iarăși mărginașe de dincolo au fost punere la cale ca să fie slobozi a trece fără pasport, numai pe temeiul răvașului ce li se da de sat sau de către orînduiții ofițeri pe la hotar, dar pentru că cinst[itul] Departament din Lăuntru, prin porunca cu no. 3041, poruncește că — ca să se păzească o mai bună poliție asupra celor ce este și intră în Prințipat — s-au luat dispozițiile care s-au obștit prin enstrucțiile date pe lîngă țirculara no. [loc alb] ca nimini, fără osebire, să nu fie slobod a călători fără pasport după formele cunoscute, se scrie cinst[itei] subcîrmuitori ca și pentru ceea ce se atinge de numiții săteni să se păzească acele măsuri de obște, nefiind slobod într-un cuvînt nimini, fără osebire, a călători fără pasportul cuvenit.

Cinstita Subcîrmuire dar pe de o parte va obști aceasta în cuprinsul plășii sale a se cunoaște orînduială și a se păzi întocmai, căci veri care va îndrăzni a o călca, va fi strașnic pedepsit, iar pe de alta va avea cea mai vie și de aproape priveghere întru aceasta, în asemănare cu instrucțiile preziselor țirculare și a altor porunci date în aceasta.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

No. 1701/1848 dechemvrie 18

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 199. Circulară.
Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 215–216.

227

1848 decembrie 18. Cîrmuirea județului Vîlcea atrage atenția Subcîrmuirii plășii Ocolului asupra abuzurilor comise de proprietari, arendași și chiar de unii subadministratori în legătură cu împlinirea rămășițelor de datorii proprietăricești de la săteni.

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Cins[titei] Subocîrmuiri de Ocol

Cîrmuirea au luat știință că pe alocurea unii din proprietari și arendași găsind prilej cu împlinirea rămășițelor de datorii proprietăricești după la locuitori și clăcași, se urmează abateri și chear din duhul legiuirilor, cum și că unii din domnii subcîrmuitori fără a avea pricină de reclamație sau a se ivi prigoniri între proprietari sau arendași cu clăcașii lor, au poprit cu desăvîrșire ori ce fel de desfacere între dînșii, adăogînd a zice și chiar lăcuitorilor că fără deslegarea subcîrmuirii nici un proprietar sau arendași nu este slobod a stărui către dînșii ca să se desfacă de datoriile lor.

Amîndouă aceste împrejurări nu pot trage alt înțeles decît că, acolo unde se urmează, este o dovadă de cugetare neasemănată cu dorința stăpînirii.

Spre acest sfîrșit dar cîrmuirea, în temeiul poruncii cinst[itului] Departament din Lăuntru cu no. 1016, cheamă

toată băgarea de seamă a acei subcîrmuiri să aibă cea mai de aproape priveghere întru aceasta spre a nu se abate nici un amploeat al său din datoriile lor, precum sloboade și poruncile date mai înainte, nici să facă de la dînșii urmări dacă se va ivi vreo reclamație și să dea pricina în cunoștința cîrmuirii spre a nu se popri în nici într-un chip cele de bună voe desfacerile proprietarilor sau arendașilor cu clăcașii lor, ci numai acolo unde se vor ivi reclamații, să cerceteze și în asemenea asemănare cu legiurile — să îndrepteze orice abatere sau năpăstuiri, dojenind și pedepsind pe cei dovediți de călcători ai legiuirilor, încă și chear pe subalternii ei de vor fi urmat împotrivă, avînd drept prinţip în toată vremea ca nici lăcuitorii să nu sufere năpăstuiri peste datoriile legiuite, nici proprietarii sau arindașii din dreptul lor să nu se păgubească.

Prin urmare, va cunoaște cinst. subcîrmuitor că orice abatere se va dezvolta împotriva aceștii îndatoriri ce i se pune asupră, va privi cu desăvîrșire pă a ei sarcină.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

No. 1752/1848 dechemvrie 18

Subprefectura plășii Ocolul-Otăsău, dos. 1/1848, f. 200. Circulară.
Ediții: Ileana Petrescu, Donumente oltene, p. 216—217.

228

1848 decembrie 19. Subcîrmuirea plășii Olteţul de Jos înaintează Cîrmuirii județului Vîlcea proclamațile tipărite de guvernul provizoriu.

Cîrmuirii,

Nepravilnicile hîrtii slobozite de rebelul guvern desfiinţat, primindu-se de la fostul suptocîrmuitor, numai cele tipărite căci pentru celelalte la cererea ce s-au făcut au arătat tăcere.

Iată să îndreptează cu plecăciune la c[instita] Cîrmuire în douăzeci și opt pacheturi, ale fiecăruia sat deosăbit, potrivit îndatoriri pusă asupra Suptocîrmuirii.

No. 2040 1848 decembrie 19

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 63. Concept.

229

1848 decembrie 27. Textul discursului pregătit de N. Socolescu cîrmuitorul județului Vîlcea cu ocazia venirii la Rîmnic a lui Omer Pașa în fruntea trupelor otomane.

Excelenței sale Omer Pașa șeful oștirilor împărătești otomane dintr-acest Prințipat

Ca organ credincios al prea înaltului nostru suzeran săvîrșind mîntuirea țării din prăpastia ce o amenința duhurile trecutei răzvrătiri, ați revărsat bucuria deobște în toate inimile lăcuitorilor acestui Principat. Această bucurie îndoit simțindu-să acum de către obștea lăcuitorilor acestui oraș cu prilejul dobîndirii exce[lenței] voastre în mijlocul nostru, vine prin mine prea plecatul exce[lenței] voastre a vi-o împărtăși și totodată vă roagă cu umilință ca să binevoiți a mijloci depunerea la picioarele tronului Înălțimii sale prea puternicul și prea milostivul nostru suzeran a noastră desăvîrșită supunere, mulțumire cu căldură și încredințare că nestînd alt în slaba noastră putință spre răsplătirea milostivei și părinteștei îngrijiri ce și într-acest prilej s-au milostivit a ne acorda, nu vom înceta a îndrepta fierbinți rugăciuni către cel a tot puternic ca să-i dăruiască deplină sănătate și ani îndelungați pentru fericirea și întreținerea țării noastre.

Iar exce[lența] voastră binevoiți a primi din parte-ne încredințarea cinstirii a considerații și a celei mai adînci supuneri care însoțite de recunoștința [ce] vă vom purta pentru totdeauna și credința că numele exce[lenței] voastre va rămîne neșters din analile Patrii noastre și va trece în veșnicire de la părinți la fii.

Către aceasta socotind de datorie să supunem la cunoștința exce[lenței] voastre că orașul nostru din mila cerescului îm-

părat este ferit de orice boală epidemică și prin părinteștile îngrijiri ale înaltei stăpîniri să bucură de liniște desăvîrșită.

Decît din suma caselor o a treia parte cu întîmplarea elementului [1]) din anul trecut sînt arse, carne este cu îndestulare iar pîine după știința semințelor pînă acum să ține în stare bună deși județul este de munte și neroditor de productul grîului.

Prezi[dentul] Județului,
[N. Socolescu] [2])

Secretar,
ss. indescifrabil

1848 dechemvrie 27
No. 587

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 119/1848, f. 5. Concept.
[1]) Evenimentului.
[2]) Identificat după scris.

230

1848. Cîrmuirea județului Vîlcea înaintează comisiei locale alcătuită pentru cercetarea fețelor revoluționare pe paharnicul Ioan Nisipeanu și Manole Bonciu.

Cîrmuirea județului Vîlcea
No. 257. Anul 1848 noiemvrie 4

Cinstitei comisii alcătuită pentru cercetarea
fețelor revoluționare

Să trimite cu aceasta acei cinstite comisii în copie raportul suptcîrmuitorului de Otăsău supt no. 6904 deodată cu paharnicul Ioan Nisipeanu și Manole Bonciu, fețe ce ar fi bănuite după eczamblarul ce i s-au alăturat de cea întîi adresă cu no. 5845, spre cuvenita punere la cale.

P[entru] d[omnul] cîrmuitor,

Secretar,
Ioan Bunescu

[Rezoluție :] Noiembrie 5. Comisia, avînd dă temei încredințarea Suptcîrmuirii dată de către cinstita Cîrmuire că numiții au fost strîngători de panduri și rînduiți de către rebeli șefi ai lor, pă de o parte vor sta numiții în paza poliții, iar pă de altă astăzi fiind zi de ecspediție, prin cinstita Cîrmuire să va raporta cinstitului Departament, cerîndu-să poruncă de urmare.

N. Socolescu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 108/1848, f. 7. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 180.

231

1849 ianuarie 1. Niță Niculescu arendașul moșiei Momotești se plînge Subocîrmuirii plășii Oltul împotriva clăcașilor care nu se supun la plata datoriilor.

C[institei] Suptcîrmuiri de Olt,

Fiindcă după destule vestiri ce-am făcut clăcașilor din Momotești chemîndu-i a-ș plăti ale lor datori reciproce, îi cunosc nesupuși. De aceia supui la cunoștiința c[institei] Suptocîrmuiri rugînd-o plecat a-m[i] înlesni ajutor pentru asemenea oameni neînțelegători nici pînă acum.

Al c[institei] Suptcîrmuiri plecat,

Arendașu m[oșiei] Momotești, N[iță] Niculescu

No. 1
1849 ghenarie 1

[Rezoluție :] Să să orînduiască un dorobanț pentru împlinirea datoriilor reciproce, iar cei ce vor fi asupriți să vie spre înfățișare cu d[omnul] arendaș.

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 96. Orig.

232

1849 ianuarie 1. Zisu Dumitrescu se plînge Subcîrmuirii plășii Oltul împotriva locuitorilor din Zăvideni care i-au făcut pagube în timpul revoluției.

Cins[titei] Subcîrmuiri a plășii Oltului,

Lăcuitorii clăcași după partea de moșie din Zăvideni, casei răposatului Dinu Fărcășanu, ce s-au ținut de mine cu arendă, după toate poruncile nelegiuitului guvern nesupuindu-să în toamna trecută, nici prunele după moșie să le culeagă, nici cocenii de la porumbii ce era arești [sic !] pă seamă-mi să-i taie, încît prunele au rămas de s-au prăpădit, osebit de cele culese cu bani, iar de coceni mă aflu acum în mare lipsă, căci vitele mele peste puțin o să mai aibă ce mai mînca.

De aceea fiindcă pentru amîndouă acestea s-au și făcut ispașa cuvenită, prin isprăvnicelul meu, de către aleșii satului, rog c[insti]ta Subcîrmuire să binevoiască să orînduiască într-adins dorobanț asupra pomeniților clăcași ca să-i supuie a mă despăgubi pentru amîndouă aceste doă articole, cu analoghie. Și banii se vor da d[omnu]lui polcovnicului Nicolae Lipoveanu tovarășul, de la carele va și cere c[instita] Subcîrmuire și ispașa prunelor.

Zisu Dumitrescu

Anul 1849 ianuarie 1

Pretura plășii Drăgășani, dos. 3/1848, f. 98. Orig.

233

1849 ianuarie 14. Comisarul tîrgului Drăgășani reclamă Cîrmuirii județului Vîlcea împotrivirea locuitorilor la pregătirea primirii lui Omer Pașa.

Cinstitei Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea
Comisarii tîrgului Drăgășani

La 26 ale trecutului decemvrie, după primirea adresului supt no. 3110 al cinstitei suptcîrmuiri, eșind în piața tîrgului

ca să facem cunoscut tuturor hălăduitorilor pregătirea ce trebuie să se facă pentru venirea ecselenții sale Omer Pașa, care în loc să primească bucuroși, au început cu felurimi de netrebnice vorbe a necinsti această vestire, dintre care doi și anume Ilie Breazul și Badea cismarul, fiind mai isteți la împotrivire, au și îndrăznit de m-au lovit pe mine Barbu Dranovățeanu în cap cît au eșit și sînge, cînd de loc prin hîrtia cu no. 18 am raportuit cinstitei suptcîrmuiri deodată văzînd și semnele primejdioasei lovituri și pentru că acești rău năráviți cu capetile pline de felurimi de cugetări rele care totdeauna să împotrivesc la orice li se face cunoscut, după datoria ce o are comisia pentru al lor în parte-le folos, nu numai că ne privesc socotindu-ne ca pă oricare om deopotrivă-le, dar și strigă că nu ne cunosc de comisari.

De aceia, plecați, supunem în cunoștința cinstitei cîrmuiri ca pă de o parte să binevoiască a chibzui cele ce va găsi de cuviință (de vom avea vreun drept) asupra obrăznicii cu care au îndrăznit acești zorbagii de au ridicat mîna asupra noastră ca să-și ia răsplătirea chiar în fața locului pentru înfrînarea și celorlalți, iar pă de alta să să străşnicească a fi supuși poruncilor stăpînirii ce li se vor face cunoscute de comisie, căci într-alt chip, după invitările ce le au de la unii dintre cei ce nu iubesc liniștea obștească și stau numai de intrigi și care pot fi cunoscuți din hîrtiile ce am știință că au dat cinstitei cîrmuiri, noi nu mai putem sluji celor poruncite și se vor orîndui alții în locul nostru care vor fi plăcuți lor de vreme ce ei nu voesc să se supuie poruncilor și bunăvoinții înaltei stăpîniri, căci noi n-am cerut să fim comisari dar de vreme ce stăpînirea au pus asupră-ne această însărcinare am primit-o cu supunere după datoria ce-o avem către stăpînire, apoi să-și bată joc de noi și să ne bată, socotim că se va primi la auzul cinstitei cîrmuiri această a lor netrebnică faptă

Barbu Dranovățeanu

[Semnătura indescifrabilă pentru al doilea comisar]

1849 ghenarie 14

Prefectura județului Vîlcea, dos. 35/1849, f. 6. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 222—223.

234

1849 ianuarie 21. Subcîrmuirea plășii Olteţul de Jos informează Cîrmuirea judeţului Vîlcea că locuitorii care au dat bani ţăranilor ce au fost duși la București în timpul revoluţiei cer despăgubiri.

Cinsti[tei] Ocîrmuiri [a] acestui judeţ Vîlcea,

Suptcîrmuirea plășii Olteţului de Jos,

Mulţi dintre lăcuitorii satelor aceștii plăși, cu prilejul venirii pe la tahtul Subcîrmuirii, pentru în parte-le trebuinţe s-au plîns că în vremea trecutei răzvrătiri li s-a pricinuit pe lîngă zmăcinări și cheltuieli de bani, dînd celor care i-au chemat la București cîte trei și patru galbeni, cerînd ca să fac punere la cale a fi despăgubiţi de acei bani, cu care ar fi putut face punere la cale a-și întîmpina alte caznice trebuinţe ale lor. Asupra cererii Suptcîrmuirea o supune cu plecăciune la cunoştiinţa cinstitei Cîrmuiri, cerînd a-i da dezlegare de urmarea ce trebuie să facă întru îndestularea lăcuitorilor, ca nu la din împotrivă de s-ar arăta vreunul cu reclamaţie la cinstita Cîrmuire să tragă asupra-i vreo învinuire.

Suptocîrmuitor,
G. Rîmniceanu

Anul 1849
Luna ghenarie 21
No. 323

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 96. Orig.

235

1849 ianuarie 22. Cîrmuirea judeţului Vîlcea cere Subcîrmuirii plășii Oltul să-i trimită doi locuitori care au bătut un comisar al tîrgului Drăgășani.

La Olt,

Se trimite c[institei] Subcîrmuiri în copie raportul Comisiei a tîrgului Drăgășani nr. [loc alb] a căruia coprindere luînd-o îndeaproape băgare de seamă, i să scrie că pă deoparte să cerceteze cu scumpătate cele într-însa cuprinse, după care așternînd relație deslușitoare pentru toate relele urmări ale acelora ce au îndrăsnit să arate nesupunere să se trimiță cu raport la Cîrmuire deodată cu aceștia și anume :

1-iu Ilie Breazu și

2- Badea Cismaru

Dînd răspuns și pentru tăcerea ce-au întrebuințat întru această necuviință și împotriva bunei orînduieli urmare.

Iar pe viitor d[omnu]l subcîrmuitor să ia mai serioase măsuri asupra unor asemenea neorînduieli ca să nu cază în negîndită răspundere și învinovățire.

1849 ghenarie 22

Nr. 576

Prefectura județului Vîlcea, dos. 35/1849, f. 9. **Concept.**

236

1849 ianuarie 31. Subcîrmuirea de Ocol din județul Vîlcea cheamă pe toți locuitorii din satele și tîrgurile plășii să subscrie pentru ajutorarea refugiaților transilvăneni.

Suptcîrmuirea plășii Ocolului

Către toți locuitorii din satele și tîrgurile aceștei plăși

Cinstita Cîrmuire prin porunca cu nr. 670 întemeiată pe a cinstitului Departament din Lăuntru dă în cunoștința Subcîrmuirii că cinstita Comisie întocmită asupra subscripții deschisă în ajutorul refugiaților transilvăneni, întemeiată pă decretul cinstitei Căimăcămii și în urmarea jurnalului încheiat de dînsa asupra lucrărilor subscripțiilor, s-au făcut poftire a se pune în lucrare de a se face cunoscut tuturor de obște trista stare a numiților refugiați și de a se deschide subscripție

pentru ajutorul lor, poruncind cinstitului departament ca să se facă şi în acest judeţ o asemenea subscripţie, cu cerere de a se împărtăşi tuturor locuitorilor acestii plăşi trista stare în care au ajuns aceşti refugiaţi transilvăneni din pricina tulburărilor ivite în partea locului precum şi de grabnicul ajutor de care au ajuns a fi întrebuinţaţi şi să cheme a lor compătimire şi grabnicul ajutor pentru aceşti nenorociţi şi prinosul ce va aduce fiecare după ale sale mijloace, precît va fi insuflaţi de sentimentele iubirii de omenire, să se trimită listă de numele fiecăruia şi de suma banilor ce va da ca să [se] înainteze cinstitului Departament.

Potrivit cu care nu lipseşte şi suptcîrmuirea a o împărtăşi către toţi locuitorii din cuprinsu plăşii prin alăturata listă în care să se înscrie fiecare cu suma banilor ce va voi să contribuiască, care are să strîngă prin orînduitul dorobanţi cu preumblare pă la toate satele şi tîrgurile şi să aducă banii ce se vor aduna aici la suptcîrmuire a să îndrepte împreună cu lista la cinstita cîrmuire.

Suptcîrmuitor,
Pleşoianu

No. 469/1849 ghenarie 31

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 338. Orig.
Ediţii: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 228–229.

237

1849 februarie 4. Departamentul Treburilor din Lăuntru cere Cîrmuirii judeţului Vîlcea să cerceteze dacă în adevăr lui Grigore Davidescu i s-a luat o sumă de bani cu prilejul arestării sale.

Departamentul din Lăuntru
C[institei] Cîrmuiri a judeţului Vîlcii,

Ecselenţa sa d[omnul] general-maior Daniilofschi, comandantul ostăşesc al oraşului prin adres nr. 396, încunoştiinţează Departamentului reclamaţia ce a primit de la slobozitul din

arestul de la Văcărești, Grigore Davidescu, arătînd că la luarea lui supt arest și ducerii de aici din Rîmnic la Craiova, i s-a luat de cinovnicul Marin Piscupescu lei 364 p[arale] 35, din care au primit 225 p[arale] 20, însă lei 112 p[arale] 20 de la cornetul Polcului de husari de Ahtîr Petrovici, iar ceilalți lei 139 p[arale] 35 nefiind cunoscute unde se va fi aflînd. Pentru căci la luarea lui în ecspusa mănăstire nu s-au găsit nici un ban pă lîngă dînsul. Face poftioare rugăciune ecselenția sa a să cere de la numitul Piscupescu o înscrisă adeverință, cînd anume, cui, supt a cui adeverință și ce sumă de bani din cei ce era a lui Davidescu s-au dat lui. Potrivit cu care să scrie c[institei] Cîrmuiri a cere de la numitul Piscupescu ecspusele mai sus înscrise științe și să le trimiță cît mai în grab, spre a să împărtăți ecselenția sa d[omnu]l comandant.

Cu acest prilej să încunoștiințează c[instita] Cîrmuire în original și jalba ce au dat numitul Davidescu către Departament și împrejurarea amintită de care este vorba, spre a să lua în băgare de seamă și cele într-însa expuse și a raportui despre adevărul ce să va descoperi spre cele de cuviință.

Șeful Departamentului,
Iancu Filipescu

Șeful secții
ss. indescifrabil

Nr. 1188
1849 februarie 4
Secția I. M[asa] 1

Prefectura județului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 67. Orig.

238

1849 februarie 8. Subcîrmuirea plășii Amaradia înaintează Subcîrmuirii plășii Oltețul de Jos pe Ion Grecescu din satul Făurești, fost amestecat în revoluție.

Suptcîrmuirea plășii
Amărăzii de Dolj
Anul 1849 luna februarie 8
Nr. 357

Cins[titei] Suptcîrmuiri [a] plășii Oltețul de Jos,
jud[ețul] Vîlcea

Un Ioan Grecescu din satul Făurești, cuprinsul plășii acei cins[tite] Suptcîrmuiri, fiind scriitor în satul Bulzești, din această plasă și acum după cercetările făcute în temeiul poruncilor date de înalta stăpînire pentru dovedirea celor înclinați în lucrările evenimentelor trecute, găsindu-se și numitul amestecat în asemenea lucrare pă de o parte s-au depărtat din slujba satului Bulzești, iar pă de alta cu cinste să îndrepteazä acei cinstite Suptcîrmuiri și este poftită să-l statornicească la urma sa, pă chezăși de bune purtări în viitor.

De a căruia primire și punere la cale ce va face cu dînsul, va binevoi a înștiința pă aceasta cu răspuns.

Suptcîrmuitor
D. Berneanu

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 101. Orig.

239

1849 februarie 9. Ordinul Cîrmuirii județului Vîlcea către Cubcîrmuirea de Ocol privind înaintarea semnalmentelor revoluționarilor maghiari.

Primit 14 februarie

Cîrmuirea jud[ețul] Vîlcea
Subcîrmuirii de Ocol

Cinst[itul] Departament din Läuntru prin porunca cu nr. 1011 urmată, după decretul cu nr. 425 al cinst[itei] Căimăcămii în cunoștința Cîrmuirii nota ce au primit de la d[omnu]l

Timonie agentul c[hesare] c[răiesc] și care coprinde, cele următoare :

Luarea Budi[i] și Pestei au fost o lovire hotărîtoare pentru unguri, și este de temut că ai lor șefi după ce încă au mai urmat fără vreun sfîrșit războiele civile pe la deosebite puncturi ale Crăii, să nu scape prin fugă de dreapta pedeapsă ce ei merită, fiind cu putință ca acei șefi să pătrunză în Transilvania, întemeiați pe simpatia și stăruința Seclerilor și că de acolo strîmptorați de trupele împărătești vor căuta a se scăpa în Valahia.

Comandantul general din Transilvania au împărtășit în urma poruncii primite din partea înălțimii sale feldmareșalul de prinț de Vindisgret cu data din Buda : 12 genarie, semnele caracteristice ale persoanelor celor mai compronitate de adevărații șefi ai revoluției și anume a lui : Ludovic Koșut, Finteschi Pulchi [sic], Bartolomei Cemere, contele Cazimir Batian, Eduard Bate, Pavel Vasvari, Alexandru Petofi, generalul Bem, Mihai Tantic, Alexandru Gheorghe, Alexandru Lucaci, Ladislav Madaras, Tereza Koșut, doctorul Tanzenau, Pavel Niari, Ștălеși încă numit Nari aceasta adin urmă întovărășire.

Și tot într-o vreme au însărcinat pe d[omnul] Timoni a milogi lîngă autoritățile române precum și cele otomane și rusești spre a se lua măsuri atît la graniță cît și în țară ca la întîmplare de a trece vreunul din însemnați revoluționari în țară și va fi cunoscut să se pue sub opreală.

Pune înaintea Cîrmuirii a lua cît mai grabnice și mai stajnice măsuri de a le pubrica în toată țara ca la întîmplare de a se ivi vreunu din însemnații șefi ai revoluției unguri în Principat să se pue la opreală sub bună pază și să spune în cunoștință spre a se comunica d[omnu]lui Timonie.

Potrivit dar celor poruncite de cins[titul] Departament și Cîrmuirea grăbește a încunoștiința cele de mai sus c[institei] subcîrmuiri cînd tot odată îi înaintează pe lîngă aceasta și 17 liste de fizionomia acestor șefi ai revoluției ungare, și se scrie a lua cele mai aproape și strajnice măsuri încît îndată ce se va ivi oricare parte din coprinsul acei plăși vreunul din pomenitele fețe, să se pue la opreală supt bună pază și în grab să raportuiască Cîrmuirii spre a se supune c[institului] Departament precum mai sus s-au vorbit.

Îngrijind supt Cîrmuirea de a nu face cîtuși de puțin în abateri asupra acestei delicate prejurări, căci va fi în grea răspundere și în vinovăție.

Iar acum că s-au primit porunca și că se va urma întocmai, să răspunză cît mai în grab.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Nr. 1028
[1]849 febr. 9

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 298. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Lajos Kossuth

Semnele

lui Ludovic Koşut (Louis Kóssuth)

De ani patruzeci şi cinci 45
Născut la Iaţberg în Ungaria
Însurat
De religie protestantă
Vorbeşte nemţeşte, ungureşte, latineşte şi limba slovacă, puţin franţuzeşte.
Advocat, jurnalist, în urmă prezident al Comitetului de apărare în Ungaria.
De constituţie tare, dar slab
Statul mai mult nalt de cît de mijloc
Obrazul lungueţ şi plin
La faţă gălben
Fruntea înaltă şi deschisă
Părul castaniu
Ochii albaşti
Sprîncenele dese, oacheşe închise.
Nasul ploştit.
Gura mică şi bine formată
Dinţii complecţi
Bărbia rotundă
Barba, mustăţi şi favorite negre.

Osebite semne :

Părul fireşte buclat pe creştetul capului pleşuv, pieptul destul de larg mai mult neted de cît boltit, mîna delicate, albă, degetele trase.

Înfăţişarea măreaţă cu oare care dignitate ; mişcările nobile, umbletul drept, glasul plăcut, încîntător şi prea lesne de auzit, chiar şi cînd vorbeşte încet.

Face întipărirea unui vizionar, privirea aridicată.

Energia caracterului nu este conformă, cu înfăţişarea lui. Nici vorbeşte, nici scrie corecte nemţeşte.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 284. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Ferenc Pulszky

Semnele

lui Pulschi Franțiscu (Pulszky François)

De ani 30 pînă la 40
Născut în Ungaria
Însurat
Vorbește ungurește, curat nemțește, latinește, italienește, franțuzește și englezește.
Scriitor, în urmă suptsecretar al Statului al Trebilor Streine în Ungaria
Statul, de mijloc slab
Obrazul lunguet, jos ascuțit
La față galben, obrajii puțin roșii
Fruntea largă, puțin bombată și acoperită cu păr.
Părul, blond, neted, scurt și des.
Ochii, negrii, mari și eșiți
Sprîncenele, oacheșe, dese și unite.
Nasul, mare, lung, puțin încovoiat.
Gura, destul de frumoasă.
Dinții, complecți și albi.
Bărbia ascuțită dar nu eșită
Barba, blondă, mustăți mici, roși și aspre

Osebite semne :

Uitătura posomorîtă, vorbește mai mult încet, umblă încet și odihnit, purtarea obicinuit serioasă și odihnită.

Îmbrăcăminte :

Modernă

Subprefctura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 285. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Mór Perczel.

Semnele

lui Moris Persțel (Maurice Perszel)

În vîrstă de 36, la 37 ani

Locul naşterii, Ropiard în Ungaria

Însurat

Religie, catolică

Vorbeşte nemţeşte, ungureşte şi franţuzeşte

Ocupaţie, fost deputat şi ofiţer împărătesc iar acum general

De statu mijlociu, slabu

Obrazu, lungueţi, slabu

Faţa sănătoasă

Fruntea înaltă

Părul castaniu

Ochii albaştrii

Sprîncenele castanii

Nasul, puţin încovoiat

Gura proporţionată

Dinţii buni dar galbeni

Bărbia rotundă

Barba deasă

Semne particulare

Pătat de vărsat.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 286. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Bertalan Szemere.

Semnele

lui Semere Bartolomeu (Szemere Bartholome)

De ani 45
Născut la Gomer în Ungaria
Însurat
De religie, protestantă
Vorbește ungurește, latinește, franțuzește și rău nemțește
Fostul ministru al Treburilor din Lăuntru și mădular al Comitetului de apărare în Ungaria
De stat, mic și îndesat
Obrazul, plin
Fața, puțin colorată
Fruntea, largă
Părul, negru
Ochii, mari și închiși
Sprîncenele, dese
Nasul, proporționat
Gura, mică
Dinții, complecți și buni
Bărbie, rotundă
Barbă deasă și lungă

Semne deosebite

Înfățișarea plăcută și atrăgătoare

Îmbrăcăminte :

Neînsemnată, poartă obijnuit un halat albastru cu două rînduri de nasturi.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 287, Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Lucacs Sandor

Semnele

Lui Alecsandru Lucaci (Alexandree Luccats)

De 30—32 de ani

Născut în Comitatul Bihorului

De religie catolică

Comisar al guvernului la Raab

De stat, mic și slab

Obrazul lungueț și slab

La față galben

Părul negru

Ochii negri

Barba neagră, plină

Osebite semne :

Întocmai pare a fi un țigan.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 288. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Artúr Görgey.

Semnele

lui Artur Gărei (Arthur Görgey)

De ani 34—36

Însurat

De religie, catolică

Vorbeşte nemţeşte şi ungureşte

Fostul ofiţer împărătesc, în urmă general al ungurilor rebeliţi

De stat de mijloc şi proporţionat

Obrazul plin şi lung

Faţa sănătoasă

Fruntea naltă

Părul, bălan roşcat

Ochii albaştri

Sprîncenele blonde

Nasul ascuţit

Gura mică

Dinţii buni

Bărbia mică

Barba plină

Osebite semne :

Vedere scurt, poartă ochelari.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 289. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Laszlo Madarasz,

Semnele

lui Ladislas Madaraş (Ladislas Madarasz)

De 45—46 ani
Născut în comitatul Ştulvaisenburgului
De religie protestantă
Vorbeşte ungureşte, puţin nemţeşte, latineşte, puţin franţuzeşte
Mădular al Comitetului de apărare şi prezident al Poliţiei.
De stat mic şi ticălos
Obrazul, lunguieţ, fălcile înfundate
Faţa, prea oacheşă
Fruntea, plată şi deschisă
Părul negru şi aspru
Ochii negrii şi pătrunzători
Sprîncenele, negre
Nasul puţin ascuţit
Gura regulată
Dinţii complecţi
Bărbia ascuţită
Barba, mustăţi şi-mperial.

Osebite semne :

Întipărirea care face este aceea ce ar face un ţigan, vorbeşte iute, este necăjicios, dar ştie să se modereze.

Îmbrăcămintea :

În 3 genarie 1849 la plecarea sa din Pesta, purta un surtuc de faţă deschisă, pantaloni negri, codrington verde cu două rînduri de nasturi, o blană de drum de urs negru.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 290. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Tereza Kossuth

Semnele

Terezii Koșut (Therèse Kossuth) născută Mechini

În vîrstă de mai mult de 30 de ani

De religie catolică

Vorbește nemțește, ungurește și slavonește

De stat naltă și slabă

Obrazul lung

Fața oacheșă

Fruntea largă și strîmtă

Părul negru

Ochii negri

Sprîncenele negre și înguste

Nasul puțin ascuțit

Gura regulată

Dinții buni

Bărbia lungă

Osebite semne :

Fudulă, uitătură mîndră și disprețuitoare, însoțită de copii săi Franțișec de 9 ani, Nina de 6 ani și Laioș de 5 ani. Îmbrăcămintea elegantă.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 291. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Tausenau.

Semnele

lui Tausenau, doftorul (Dr. Tausenau)

De ani 35 pînă la 40

Vorbește foarte bine nemțește, prea bine englezește și franțuzește

Îndeletnicirea, scriitor

Statul, mic, îndesat, larg în umeri

Obrazul, plin și larg

Fața gălbuie

Fruntea scurtă

Părul, negru și neted

Ochii negri

Sprîncenele, foarte dese

Nasu, puțin încovoiat

Gura, regulată cu buze răsfrînte

Favorite mici prea negre

Osebite semne :

Gîtu, scurt și gros, umbletul comod și drept, trăsăturile (sic) orientale.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 292. Imprimat.

Lista sesmnalmentelor lui Pál Nyáry.

Semnele

lui Pavel Niari (Paul Nyari)

În vîrstă de 50 ani
Născut lîngă Vetțen (Waitzen) în Ungaria
Ne-nsurat
Religie calvină
Vorbește rău nemțește, ungurește și latinește
Îndeletnicire, în urmă deputat, membru al Comitetului de apărare, însărcinat cu departamentul a muniției.
Statul plat și gros
Obrazul rotund și plin
Fața oacheșă
Fruntea rotundă
Părul negru
Ochii, negri și mari
Sprîncenele dese
Nasu, proporționat
Gura, regulată
Dinții complecți
Bărbia rotundă
Barba, mustăți și favorite mici

Osebite semne :

Tare ciupit de vărsat și obicinuit a vorbi cu-n ton iute, umbletul incet.

Îmbrăcămintea :

Îi place mai vîrtos fracul.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 293. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Stăleci (Szöllessy) alias Nagy.

Semnele

lui Stălesi ce se numește și Nagi (Szöllessy aussi Nagy)

În vîrstă de 50—55 ani
Locul nașterii în Transilvania, necunoscut
Însurat
De religie catolică
Vorbește nemțește, ungurește, românește, franțuzește, puțin englezește, prea bine turcește și sîrbește.
Fostul dragoman I.K. de răsărit la Semlin, în urmă secretar pe lîngă Koșut.
Statul, de mijloc, dar mai mult mare
Obrazul lungueț
Fața, prea oacheșă
Fruntea, plată
Păru, cărunt
Ochii, negri
Sprîncenele, dese
Nasu puțin încovoiat
Gura, proporționată
Dinții negricioși
Bărbia lunguiață
Barba, mustăți, mari

Osebite semne:

Umblînd face pasuri mari și vorbind cîte o dată o mișcare cu capul.

Îmbrăcămintea:

Purta o atilă albastră cu nasturi albi lungueți, o pălărie largă, rotundă și pune cîte o dată ochelari: are un stilet ascuns cu sine.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 294. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Kázmér Battyány

Semnele

lui Cazimir Batiani (Casimir Bathyani)

De ani 35—36
Născut în Ungaria
Însurat
De religie protestantă
Vorbește nemțește, franțuzește, ungurește și englezește
În urmă comandant al Legiunii de la Esseg
De stat, tras în sus și tot de odată tare
Obrazul, rotund
La față oacheș
Fruntea deschisă și plată
Păru negru
Ochii, mari și negricioși
Sprîncenele, dese și negre
Nasu, tare și puțin ascuțit
Gura, regulată
Dinții, buni
Bărbia, ascuțită
Barbă, mustăți și favorite

Osebite semne :

Uitătura dulce

Îmbrăcăminte :

Prea elegantă

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 295. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Eduard Bäthy.

Semnele

lui Eduard Băti (Eduard Böthy)

De ani şaizeci 60
Însurat
De religie luterană
Vorbeşte nemţeşte, ungureşte, latineşte şi franţuzeşte
Vice-prezident al Comitetului de apărare
De stat tare
Obrazul larg
La faţă oacheş
Fruntea prea largă
Părul cărunt
Ochii mari şi albaştri
Sprîncenele cărunte şi dese
Nasul larg
Gura regulată
Dinţii răd
Bărbia înfundată
Barba, mustăţi şi imperial

Osebite semne :

Seamănă unui adevărat ungur bătrîn

Îmbrăcămimntea :

Mai mult ungurească veche.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 296. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Pál Vasvary.

Semnele

lui Pavel Vasvari (Paul Vasvary)

În vîrstă de ani 28

Locul nașterii, Kecikemet în Ungaria

Neînsurat

Religie, protestantă

Vorbește, rău nemțește, și bine ungurește

Ocupație, amploaiat la Ministerul de Finanțe

Talie, mijlocie și bine proporționată

Obrazul, lunguet și drept

Fața, oacheșă

Frunte, deschisă

Părul, castaniu închis

Ochii, albaștri, mari, căutarea pătrunzătoare

Sprîncenele castanii

Nasul larg

Gura, proporționată

Dinții, buni

Bărbie, puțintel ascuțită

Barbă, mustăți mici

Osebite semne :

Umbletul țeapăn și drept, căutătură agitată

Îmbrăcăminte :

Elegantă

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 297. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Josef Bem

Generalul Bem, numitul încă eroul de la Ostrlenca

În vîrstă de ani 50
Locul naşterii necunoscut
Neînsurat
De religie catolică
Vorbeşte limba polonă, franceză, nemţească încă cu accent
Mai înainte ofiţer împărătesc şi acum comandant al rebelilor unguri din Transilvania
De stat în destul de-nalt şi slab
Obrazul, lungueţ, fălcile tari însemnate
Faţa gălbuie şi oacheşă
Fruntea îngustă
Păru, cărunt
Ochii, ceacîri
Sprîncenele, nu prea dese
Nasul turtit
Gura, largă cu buzele întoarse
Dinţii, cei de sus buni, iar cei de jos stricaţi
Bărbia, largă
Barba, mustăţi largi şi scurte

Osebite semne :

Pe obrazul stîng, o rană primită la Peştea, de o împuşcare.

Şchioapătă puţin de piciorul drept în urma unei lovituri primită la Viena.

În suita sa se află sluga sa Franţiscu N. născut la Odenburg, în vîrstă de 26 ani, de talie mijlocie, faţa rotundă şi bine colorată, vorbind nemţeşte şi ungureşte.

Subprefectura plăşii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 300. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Mihaily Tancsics.

Semnele

lui Mihalache Tanțik (Michel Tancsics)

Ani peste 50

Însurat

De religie catolică

Vorbește ungurește și latinește

Deputat și redactor

De stat mic

Obrazul lungueț și slab

La față oacheș

Fruntea lungă

Părul cărunt

Ochii mari

Sprîncenele largi

Nasul ascuțit

Gura proporționată

Dinții buni

Bărbia lungueață

Barba, mustăți și favorite largi și lungi

Osebite semne :

Vorbește tot-de-auna cu grabă, umblă iute, ține capul sus vorbind mișcă necontenit mîna și poartă părul lung.

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 299. Imprimat.

Lista semnalmentelor lui Sandor Petöfi.

Semnele

lui Alecsandru Peteofi (Alexandre Petöfi)

În vîrstă de ani 36

Locul nașterii în Transilvania

Însurat

Religie protestantă

Vorbește, nemțește, ungurește și românește

Ocupație, poet

De stat mic și slab

Obrazul, slab

Fața oacheșă

Frunte, înaltă

Părul, negru și aspru

Ochii negri

Sprîncenele negre

Nasul, lat

Gura, proporționată

Dinții buni

Bărbie cam ascuțită

Barbă, mustăți

Semne deosebite :

Mai obicinuit nu poartă cravată

Îmbrăcăminte

Evropienești

Subprefectura plășii Ocolul – Otăsău, dos. 1/1848, f. 298. Imprimat.

1849 februarie 16. G. Rîmniceanu, subocîrmuitorul plășii Oltețul de Jos cere Cîrmuirii județului Vîlcea un ajutor de 4—5 ostași turci sau ruși pentru ca să potolească pe țărani.

Cinstitei Cîrmuiri a acestui județ Vîlcea

Suptocîrmuirea plășii Oltețului de Jos

Multe împiedicări ce întîmpină Suptcîrmuirea, atît din partea unor fețe din cuprinsul aceștii plăși, precum îi este prea bine cunoscut din raporturile ce am tot îndreptat, precum și chiar din partea lăcuitorilor plășii și a slujbașilor de sate, după cum spre mai bune încredințare va avea în vedere cele de acum raporturi supt nr. 1348, 1349 și 1350 ; stăvilește pă Suptocîrmuire de a mai putea duce la îndeplinire orice porunci și cereri ale cinstitei Cîrmuiri, ba încă orice mică punere la cale a Suptcîrmuirii căci lăcuitorii încă nedomiriți din eczaltația evenimentelor trecute și fac feluri de neorînduieli : adică omoruri, precum este cel îndreptat pă lîngă raportul nr. 1025 ; călări tîlhărești de la unul la altul, precum este cel de la satul Gorunești din 28, al trecutului noiembrie și a cărui făptuitori s-au descoperit ; și cea de la două ale următoarei urmată la satul Laloșu, cînd lăcuitori au și auzit pușca slobozită de la hoți după spusele jăfuitorilor și n-au voit să sară de loc ca să-i fi prins, ci tocmai spre zio vestind și pă Suptocîrmuire peste 18 ceasuri. Și felurimi de pricini fac prin bătăi și altele și cînd să-i trimit a-i aduce în cercetare la tahtul Suptocîrmuirii să împotrivesc cu zurbalîcuri la trimișii slujbași, arătînd nerespect, vorbind netrebnice cuvinte și chiar ceartă întrebuințînd cu Suptocîrmuirea, mai cu seamă tagma preoțească, cei care au luat mai multă parte în lucrările nelegiuitei constituții, și nici pînă acum nu le-a ieșit din minte duhul de răscoală, neprețuind delicatețа vremii în care ne aflăm, invitînd mai mult aceștia pă lăcuitori în urmarea unor asemenea fapte.

Pentru toate acestea, alt neavînd ce face, rog plecat cinstita Cîrmuire dacă să va găsi de cuviință și de dînsa a în-

lesni pă Suptcîrmuire cu un ajutor înarmat de 4—5 oameni, ori din armia otomană sau rusească, ca să poată Suptcîrmuirea prin ajutorul dînșilor a îndeplini datoriile ce necontenit i să pun.

Suptcîrmuitor
G. Rîmniceanu

Anul 1849
Luna februarie 16
Nr. 1351

[Rezoluție :] Să se întoarcă răspuns că era de prisos a se mai face o asemenea întrebare, în vreme ce are în mînă putere eczecutivă cu care poate stîmpăra duhul acelor răi nărăviți și integranța oamenilor. Iar pentru fețele bisericești, ce și aceștia în loc de-a povățui pă lăcuitori a se purta bine, împotrivă turbură liniștea lăcuitorilor va trimite Cîrmuirii fără zăbavă listă cu arătare anume de numele, pronumele și lăcuința lor, împreună și cu raport deslușitor de relele urmări ce-au întrebuințat, ca să se supună la cunoștința prea sfinției sale părintelui episcop spre a porunci înfruntarea lor cît va putea mai nezăbovit.

St. Bunescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 107 și 113. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 236.

241

1849 febr. 21. Lista cu voluntarii din plasa Oltețul de Jos

Satul Diculești [1]

1. Nicu sin Preduță, boier de neam
2. Nicolae sin Dumitrașcu
3. Gheorghe Ana
4. Gheorghe Ioana
5. Stan popa Toader
6. Matei Ioniță
7. Nicu Popa

Satul Laloșu [2]

1. Dumitru Ghiță Amărăzeanu
2. Constandin Munteanu
3. Păun Munteanu
4. Costaiche al căpitanului Barbu
5. Preda Cernitu
6. Smărăndaiche Matei lăcătușu
7. Zamfir Gheorghe Lăcraru
8. Ghiță Stan al Badi
9. Lică Albăstroiu
10. Ioan al Goli
11. Ioan cumnau lui Mitraiche
12. Nicolae Pistolea
13. Ioan Dincă Giulescu
14. Dumitru Ivan
15. Stan Matei Durduc
16. Constadin Bătări (?)
17. Trușcă a lu Pătru

Satul Bălcești [3]

1. Gheorghe sin Coanda
2. Păun Bîrțega
3. Ghiță popa Barbu
4. Mihai sin Mihai Enușoiu
5. Nicolae Bîrteșjel
6. Gheorghe Spătaru
7. Panait Ion
8. Lazăr Costandin
9. Ilie Ioniță Udrescu
10. Bănică Gligore
11. Preda Mutaru
12. Dinu Dungă
13. Ștefan Cimpoeru
14. Dumitru Mușătoiu
15. Ioniță Stana

Satul Gorunești [4]

1. Lisandru Radu
2. Tudor sin Niță
3. Ghiță Mogon
4. Constandin Văcaru
5. Ion sin Constandin Grecu
6. Traică sin Dincă
7. Dumitru Olaru
8. Florea sin Radu
9. Mihai zet Diaconu
10. Ciucă sin Gheorghe Păpădie
11. Dinu Diaconu Preda

Satul Băbeni [5]

1. Dincă Bucur
2. Ghiță sin Stroie
3. Radu sin Dumitru
4. Gligore sin Proteasa
5. Ioniță sin Ioana Văduva
6. Ioan sin Reșca
7. Stan sin Dincă Băloi

Satul Budești [6]

1. Nițu Cîrstenoiu
2. Ilie Rușețălu
3. Sandu Răcoviceanu
4. Barbu Oțăl

Satul Făureștii de Jos [7]

1. Vasile sin Alexandru Mazilu
2. Andrei Cercelari
3. Gheorghie brat
4. Radu sin Stan Stegaru
5. Radu sin Radea Călugăru
6. Șerban sin Nițu

7. Stanciu Ioan Strogotă (?)
8. Ion sin Dincă Roșasca (?)
9. Bălan sin Diaconu Șerban
10. Dinu sin Dumitrașcu Niamu (?)
11. Ilie Purescu

Satul Pietroasa [8]

1. Stanciu Iatan
2. Marin sin Badea Vătafu
3. Ioan sin Matei Iagăru
4. Dumitru sin Chiriță
5. Chiriță sin Radu Gherghinu
6. Chiriță sin Radu Costea
7. Ion sin Radu Oproiu
8. Matei sin Stanca Turșoaia
9. Trușcă Preda Crișan
10. Gheorghe sin Ioan Știrbu
11. Preda Crișu

Satul Bătășani [9]

1. Dumitru Munteanu
2. Grigorie al Morarului
3. Nicolae brat
4. Mitrache Velicescu
5. Constandin brat
6. Constandin Velicescu
7. Pătru popa Dumitru
8. Constandin Pătru Tărcan
9. Constandin Snăcheile
10. Marin Ciotea
11. Ioan Constandin Jergulescu
12. Pătru sin Ghiță Moraru
13. Pătru sin Dinu Tîrșoagă
14. Marin Diaconeasa Preda
15. Stan sin Gheorghe Cioacă

Satul Mărgineni [10]

1. Ioan sin Stan
2. Preda sin Constandin Blăjan
3. Ion Marin Lungu
4. Marin sin Dinu Pîrvu

Satul Măciuca [11]

1. Drăghici Alicsandru boier de neam
2. Marin sin Marin Asudatu
3. Staicu sin Deaconu Manu
4. Preda Ilie Mișcoci Mazilu
5. Gheorghe Radu Zbîrlea idem
6. Gheorghe Fiera idem
7. Ioan brat idem
8. Radu sin Radu mazilu Smărăndoiu
9. Ștefan sin Preda Botoran
10. Păun sin Constandin Călugăru
11. Radu sin Sandu Corendea
12. Neagoe sin Cordaiche
13. Grigorie Ioan Văleanu
14. Marin Matei Filip
15. Ivan cîrciumarul
16. Marin Ion Topală
17. Ioan sin Radu Boțoi mazilu
18. Gheorghe Răducan Măciuceanu idem
19. Manu Barbu Ulițaru
20. Marin Deaconu Dumitrașcu
21. Ioan Radu Dum... *
22. Vladu Ioan Mazilu
23. Ioan răzdiaconu Mihai, neam

24. Licsandru Iordache, neam căpitanul volintirilor
25. Ioniță sin postelnicu Chiriță
26. Radu Tănasie Balșaru
27. Preda Ioan Topală
28. Preda Tănasie călărașu
29. Antonie deaconu Ioan
30. Mihai Ilie Motîrță
31. Ioan Stan Mișcoci
32. Alexandru Ștefan Vasile, neam
33. Gheorghe sin Alecu
34. Ioan Ștefan Mișcoci
35. Radu sin Nițu Mișcoci

Satul Rusănești [12]

1. Preda al popi Vladului
2. Dumitru deaconu Ioan
3. Matei sin Barbu Bărăgan
4. Mihai sin Simion Șoavă
5. Ioan sin Tiță Șoavă
6. Ilie sin Sărban Cincă
7. Ioan sin Matei Șoavă
8. Ioniță sin Licsandru Șoavă
9. Ilie sin Iordache Cincă

Satul Tetoiu [13]

1. Florea Mandoc
2. Voinea Mandoc
3. Constandin Sava
4. Ioan Tomulescu
5. Stan Brutaru
6. Constandin Sterie mazilu

Satul Cîrlogani [14]

1. Samfir Băroianu
2. Ioan Căpraru
3. Stan Văldeanu
4. Ilie Ciucă
5. Mihai Filipoiu
6. Dumitru popii
7. Ștefan sin Vladu Vulpe
8. Matei Zaroiu
9. Adam Pazu
10. Pătru Marinescu

Satul Vasilați [15]

1. Ilie sin Dinu Unguritu
2. Costaiche Șerban
3. Radu Ciucă Filip
4. Popa Radu
5. Sandu Dumitru Mielescu
6. Radu deaconu Manu
7. Stan Săndoi
8. Gheorghe Vlăduț Obretin
9. Ion Ilie Ciobanu
10. Enaiche Ioan Mielescu
11. Udrea Ioan Puiu
12. Păun deaconu Stanciu
13. Marin Vilău
14. Nicolae Preda Jilavu
15. Pătru Ioan Jilavu

Satul Frățila [16]

1. Mitrache sin Grigore Fugaru
2. Marin Idița
3. Nicolae Stoica
4. Ion Nicolae
5. Ion Dumitru

Satul Poenari [17]

1. Radu sin Nicolae Stănescu
2. Ilie sin Dumitru Miercănea

Satul Prejoiu [18]

1. Gheorghe Godeaanu
2. Bănică brat
3. Ioan Bărăitaru
4. Sandu Niţu
5. Gheorghe Trică
6. Marin Saizu
7. Ioan Godeanu
8. Mitran Ioan
9. Nicolae Popescu

Satul Ştirbeşti [19]

1. Petrache sin Mihai Drugă
2. Tănase Munteanu
3. Preda Schitescu
4. Nică Barbu Ciobanu
5. Stan Bodoman
6. Marin Nica văduva
7. Sandu Paraschivu
8. Mihai Badea Drugă
9. Dumitru Radu Avram
10. Constandin Radu Dumitrică
11. Radu Vasile Dumitrică
12. Nicolae Voica
15. Constandin Dinu Munteanu
14. Constandin Boşotanu
15. Ion Oprişanu
16. Niţă popa Truşcă

Satul Ghioroiu [20]

1. Radu sin Niţu
2. Ion sin Stan
3. Ion sin Barbu
4. Tănase Cornoiu
5. Ion Voinea
6. Radu Olă

Satul Găneşti [21]

1. Dincă sin Preda Tecşilă
2. Dincă Dina Ciumaţi

Satul Risipiţi [22]

1. Pătru Ularu
2. Preda sin Constandin Barbu
3. Mitroi Merişescu

Satul Lăcusteni [23]

1. Ion Stancu Ulanu
2. Toder Ion Filicnea (?)
3. Ghiţă Statie Omacescu (?)
4. Constandin Fulga
5. Ion Preda
6. Nică Stana
7. Licsandru Stănică
8. Stan Badea
9. Dumitru Goţea
10. Ştefan Dumitru
11. Radu Popi(i)
12. Drăghici Drăgulescu
13. Dumitru Matei
14. Sandu Stana
15. Ghiţă Niţu
16. Ion Dinu
17. Manu Şerban

Satul Beneşti [24]

1. Ioan Munteanu
2. Mărin Ciobanu
3. Badea Călin
4. Ioan Cimpoeru

5. Marin sin Niță Vo (...) *scu
6. Tudor Voican
7. Păun Vătășelu
8. Ivașcu Cotocea

Satul Șerbănești [25]

1. Barbu Iordache
2. Zamfir Vasile Băluțeanu
3. Radu brat
4. Păun sin Dincă Turcu
5. Marin Ion Vărafu
6. Marin Dumitra
   Văduva asemenea
7. Radu Bica văduva
8. Stan prioteasa Ilinca
9. Preda Ion Nedela
10. Ștefan Dicu Băluțeanu
11. Ion brat
12. Ion Vasile Eremia
13. Bănică sin Ștefan Călina
14. Constandin Ion Cruceru
15. Dumitru Dumitra văduva
16. Constandin Samfira
17. Marin Radu sin Manu
18. Alecsandru Radu Dragomir
19. Radu Dumitru Dragomir
20. Ion Badea Căplescu
21. Marin Ion Florea
22. Voicu Pătru Pascu
23. Ion sin Simion
24. Stroie sin Dina
25. Radomir Ivan
26. Stancu Nițu Bădulescu
27. Zamfir sin Stanca
28. Radu Vasile Roșca

Satul Făureștii de Sus [26]

1. Mihai Munteanu
2. Dumitru Mierlă

Satele Zătrenii de Sus, Zătrenii de Jos și Stanomiru declară că nu au volintiri.

[1] **Subocîrmuirea plășii Oltețul de Jos,** dos. 5/1848, f. 257, orig.
[2] **Ibidem,** f. 256, orig.
[3] **Ibidem,** f. 251, orig.
[4] **Ibidem,** f. 250, orig.
[5] **Ibidem,** f. 249, orig.
[6] **Ibidem,** f. 246, orig.
[7] **Ibidem,** f. 245, orig.
[8] **Ibidem,** f. 242, orig.
[9] **Ibidem.**
[10] **Ibidem,** f. 242, orig.
[11] **Ibidem,** f. 242 v-243, orig.
[12] **Ibidem, f. 243, orig.**
[13] **Ibidem.**
[14] **Ibidem,** f. 243–243 v. original.
[15] **Ibidem,** f. 243 v. orig.
[16] **Ibidem,** f. 232, orig.
[17] **Ibidem,** f. 229, orig.
[18] **Ibidem,** f. 227, orig.
[19] **Ibidem.** f. 226, orig.
[20] **Ibidem,** f. 223, orig.
[21] **Ibidem,** f. 219, orig.

[22] **Ibidem**, f. 216, orig.
[23] **Ibidem**, f. 212, orig.
[24] **Ibidem**, f. 210, orig.
[25] **Ibidem**, f. 217–207 v. orig.
[26] **Ibidem**, f. 206, orig.
* loc alb în text
** loc pătat în text

242

1849 februarie 22. Marin Piscupescu relatează Ocîrmuirii județului Vîlcea că nu știe ca Grigore Davidescu să fi fost jefuit în momentul arestării sale de cazaci.

Copie

Cins[titei] Cîrmuiri [a] acestui j[udeț] Vîlcea

Știința ce mi să cere de c[instita] Cîrmuire este tot aceea ce am dat-o spre răspuns la porunca c[institei] Cîrmuiri cu nr. 1376, pentru un ceasornic și lei 364 recla[ma]ți de d[omnul] Grigore Davidescu este următorul chip : pe la trecutul octomvrie cînd au sosit și în acest județ armia rusească, rînduindu-mă cinovmic și străjnicindu-mă de acea atunci Cîrmuirea județul[ui] ca să merg împreună cu patru cazaci, a le arăta lăcuința d[omnului] pomenit Grigore Davidescu, în coprinsul județului la satul Brezoi, spre hotarul țării nemțești, am și urmat aceasta cu toată supunerea, neputîndu-mă împotrivi. Ceea ce i să va fi luat de cazaci și or de i se fi luat sau nu, singura cinst[ita] Cîrmuire poate cunoaște, că pă mine nu m-ar fi putut ajuta poziția a mărturisi pentru că în adevăr, nici cu ochii mei n-am văzut luîndu-i ceva, fiindcă am stat afară din casa d[umnea]lui, pînă mai întîi i s-au coprins casa de cazaci și l-au asigurat tot cazacii cum era trebuință. Atîta numai știu din gura d[omnului] Grigore, pentru un ceasornic și pentru ca la o sută de sfanți, că de la cuprindere-i de către cazaci, noaptea fiind nu-i găsea. Iar mai pe urmă, aici în orași, viind după arătarea ce făcusă la d[omnul] general

tot d[umnea]lui îm[i] spunea că s-au găsit și ban[i] și ceasornicu. Altă știință de nimică nu am afară din cele de mai sus.

1849 februarie 22

Plecat,

M. Piscupescu

Prefectura județului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 68. Copie.

243

1849 februarie 24. Ordinul Subocîrmuirii plășii Ocolu adresat Comisiei tîrgului Ocnele Mari prin care se face cunoscut că revoluționarii refugiați în Transilvania caută să se întoarcă în țară. Se cere a fi luate măsuri pentru identificarea și prinderea lor.

Suptcîrmuirea
Plășii Ocolului

1849 febr[uarie] 24
Nr. 1104

Ci[nstitei] Comisii a tîrgului Ocna.

Fiindcă ci[nstita] Cîrmuire prin porunca cu nr. 897 întemeiată pă a ci[nstitului] Departament din Lăuntru dă în cunoștință Suptcîrmuirii că mulți din cei ce au luat însemnată parte în evenimentele din acest Principat și care cu venirea prea puternicelor împărătești armii, trecuseră peste graniță în Transilvania acum cu prilejul turburărilor ivite și acolo intră înapoi, strecurîndu-se în Principat și să sprijinesc pe la locurile unde au cunoscuți adecă pă la arendași și pă la cîrciumi mai dosnice pă la schituri și pă la vii de prin dialuri socotindu-ne de trebuință a lua și următoarele măsuri :

1-iu de a să îndatora egumenii și stareții du pă la mănăstiri și schituri.

2-lea. Toți proprietarii și arend[așii] moșiilor.

3-lea. Pîrcălabi, aleși, săteni și preoții sătenilor.

4-lea. Toți proprietarii, hangii și cîrciumarilor.
cerînd ca îndată ce va dovedi asemenea oameni să-i încunoștiințeze ca să se prinză îndată.

Aceasta să dă și, în cunoștința ci[nstitei] Comisii spre urmare întocmai căci tăinuind pă niște asemenea oameni va cădea în grea răspundere.

Pentru suptcîrmuitor
ajutor

D. Hagiescu

[Rezoluție :] Să se obșteze acesta prin publicații în tîrg cu îndatorirea hangiilor a face urmare.

Primăria orașului Ocnele Mari, dos. 77/1848, f. 7. Orig.

244

[1849 februarie]. Grigore Davidescu se plînge Departamentului Treburilor din Lăuntru că i s-au luat mai multe hîrtii și o sumă de bani de către cinovnicul Cîrmuirii județului Vîlcea, cu ocazia arestării sale.

Primită [1849] februarie 2

C[institului] Departament din Lăuntru

Este cunoscut cinstitului Departament arestuirea mea în vreme de patru lui și slobozirea acuma după cercetarea ce mi s-au făcut, cînd din banii ce mi s-au fost luat i din hîrtiile ce le aveam în casă atingătoare de interesele mele, mi s-a dat la canțelaria ecselenței sale generalul Daniilovschi numai parte dintr-însele, lipsind din bani lei 139 p[a]r[ale] 35 și din hîrtii mai interesante acturi propuindu-mi-se că acelea nu mai s-au primit la prezisa canțelarie. Prin urmare atît banii, cît și hîrtiile ce arăt că-m mai lipsesc, sînt bine încredințat că cinovnicul c[institei] Cîrmuiri a județului Vîlcii anume Marin Piscupescu, din orașul Rîmnicului, cel care m-au ridicat cu cea

mai mare neomenie, de loc, cum a intrat în casă, pă de o parte m-au legat și m-au dat afară în mîna cazacilor, iar numitul căutîndu-m în casă în vreme de trei ceasuri, ce a vrut a făcut. Cînd în urmă am văzut că ese cu hîrtiile băgate în disagi, iar banii împreună cu un ceasornic de aur, i au luat asupră-i i-am zis că să pui pecetia la acei disagi pentru siguranță și mai mult dovada de hîrtiile ce le-a băgat într-înșii, însă n-am fost ascultat.

Neomenoasa sa faptă dar, dă destulă dovadă că cele ce-mi lipsesc precum mai sus arăt, s-a iconomisit de dînsul, căci și ceasornicul ce mi-l luase îl tăinuise și mi l-a dat în urmă, după ecsecuția ce i s-a făcut de către ecselența sa generalul-leitenant Gasfort [sic] chiar asupra pornirii mele din Rîmnic la Craiova.

De aceia, plecat mă rog c[institului] Departament să-i poruncească cui să cuvine a îndatori pe numitul spre a mea despăgubire fiind destul cele ce am suferit din parte-i.

Prea plecat
Grigore Davidescu

Rîmnicu Vîlcii

Prefectura județului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 70. Orig.

245

1848 martie 4. Publicație emisă de comisarii tîrgului Ocnele Mari prin care se anunță locuitorii să nu primească pe revoluționarii refugiați în Transilvania care încearcă să se întoarcă în principat.

Publicație

Ci[nstita] Suptcîrmuire locală prin adresa nr. 1104 întemeiată pă [a] ci[nstitei] Cîrmuiri cu nr. 897 urmată după a Departamentului din Lăuntru dă în cunoștință Comisiei că mulți din cei ce au luat însemnată parte în evenimentele din acest Principat și care cu venirea prea puternicilor împărăteștilor armii peste graniță în Transilvania acum cu prilejul turburărilor ivite și acolo să întorc înapoi stre-

curîndu-se în Principat și să sprijinesc la locurile unde au cunoscuți, poruncind a să face exactă cercetare într-aceasta.

În temeiul căreia comisia grăbește obști aceasta spre științã tuturor de obște cu îndatorire asupra cîrciumarilor, hangiilor și tuturor celorlalți negustori prăvăliași ce metaherisesc cu primirea pasagerilor, a fi cu cea mai mare priveghere asupra celor ce vor veni la dînșii în gazdă streini și cunoscuți ca îndată să-i încunoștințeze ca să se prinză după îndatorire, căci arătîndu-se vreunul împotrivă următor într-acesta va cădea în grea răspundere și osîndă a stăpînirii.

[1]849 mar[tie] 4

Primăria orașului Ocnele Mari, dos. 77/1848, f. 9. Concept.

246

1849 martie 5. Raportul prin care Ocîrmuirea județului Vîlcea este informată despre îndărătnicia locuitorilor din satul Cireșul la plata clăcii către proprietar pe anul 1848.

C[institei] Cîrmuiri [a] acestui județ Vîlcea

În urma poruncii c[institei] Cîrmuiri cu nr. 1490, mergînd mai întîi la tactu c[institei] Suptcîrmuiri de Horezi, unde dînd osebita poruncă ce mi s-a dat către dînsa nr. 1491, am cerut ca potrivit cu coprinderea ei, ori însuși d[omnul] subcîrmuitor să meargă cu mine la satu Cireșu, sau ajutorul său, spre a fi față la socoteala ce sînt îndatorat a face lăcuitorilor clăcași, ce prin hotărîrile instanțiilor judecătorești și întărire domnească, s-au îndreptățit clironomilor Iovipălești. Și fiindcă d[omnul] subtcîrmuitor să afla într-alte trebuințe cu d[omnu]l cîrmuitor ce era venit acolo și la care ne-am și înfățișat, n-au putut merge atunci, ci au trimis pe ajutorul d[omniei] sale.

Și așa cu toți astăzi mergînd la pomenitul sat, unde strîngînd pă lăcuitori și vrînd a pune în lucrare porunca, mai întîi le-am făcut cunoscut sfîrșitul pentru care am venit și ca urmează ca potrivit poruncii ce mi s-a dat după legiuiri să le fac socoteală de datoriile proprietății ce au a răspunde pentru anu încetat 1848, la care parte din ei au și primit a li

să face socoteală, iar alții și al căror nume să însemnează în dos nu numai că n-au primit să le fac vreo socoteală, dar au început să strige că moarte să face și supunere nu dau, încît au îndrăznit prin înverșunare sălbatică asupra dorobanților c[institei] Cîrmuiri, dîndu-i brînci să să depărteze că nu e bine capului său. Și așa văzînd astfel de împotrivire, cu pornire sălbatică și tot felul de răutăți, abia prin ajutorul Subcîrmuirii îi și trimisăi la c[instita] Cîrmuire deodată și cu d[omnul] Manolache Iovipale, unul din proprietari[i] acești moșii, unde nădăjduiesc că li să va face cuvenita osîndă la a lor împotrivire spre înfruntarea și celor ce nu s-au putut aduna acum deocamdată.

Binevoind c[instita] Ocîrmuire a chibzui de va fi de cuviință a mi să trimite un ajutor de cazaci, sau alt spre a putea aduce la îndeplinire porunca ce mi s-a dat, fiindcă într-alt chip mă cunosc slăbit a mă ridica, findu-mi trapăd zădarnică de vreme ce ei nici pă mine nici pă ajutorul Suptcîrmuirii, la toate propunerile ce în tot chipul le-am făcut nu numai că nu ne bagă în seamă, dar au îndrăznit să ne și necinstească cu feluri de vorbe proaste, fiind niște oameni foarte turburători, îndărătnici și nesupuși, precum este îndestul cunoscut c[institei] Cîrmuiri din raportul c[institei] Suptcîrmuiri de Horezu cu nr. 3932, anul trecut 1848, în adăogire că unu dintr-înșii popa Costandin cunoscîndu-se mai tare împotrivitor și chiar învățător celorlalți lăcuitori, care și acesta plecat să trimisă c[institei] Cîrmuiri spre cuvenita punere la cale.

1849 martie 5

Fotache Radovici cinovnic orînduit

Acest raport fiind arătările intr-însu întru adevăr să suptînsemnează și de însumi pomojnicul Suptcîrmuirii ca cel ce am fost de față

indescifrabil

Numele împotrivitorilor ce să trimit la c[instita] Cîrmuire.

1. Radu Cazacu
2. Pătru Ilie
3. Constandin Cazacu

4. Pătru Tudor
5. Preda Bîrzotescu
6. Pătru Ion Pripăşilă
7. Ion Albu
8. Preda Bărean
9. Dumitru Dumitraaşcu
10. Radu sin Dumitraşcu Borhoată
11. Radu sin Peica

Prefectura județului Vîlcea, dos. 54/1849, f. 126–127. Orig.

247

1849 martie 7. Jurații satului Bărbătești încunoștințează Subcîrmuirea plaiului Cozia că cinci țărani caută să răzvrătească tot satul „umblînd cu duhul Constituției în cap" și răspîndind vorbe despre apropiata venire a lui Magheru.

Cinstitei Suptcîrmuiri a plaiului Coziei

Jurații satului Bărbătești

În urmarea poruncii cinstitei Suptcîrmuiri cu nr. 2158 întemeiată pă a cinstitei cîrmuiri cu nr. 1244 ce s-au primit la 27 ale încetatei luni prin care ni să poruncește ca să facem cercetare cu dinadinsu pentru oamenii cei fără căpătîi și abătuți în fapte necuviincioase și deșarte cugetări ori dintre pămînteni aflați, la care noi, după cercetarea ce am făcut, am dovedit pe aceştia şi anume, însă : Ion Vătășescu, Dumitru Băban, Dumitru Ienoiu, Nicolae Herotin şi Dumitru Căluianu, toți din acest sat, care umblînd printre lăcuitori cu intrigi și cu fapte necuviincioase şi deșarte cugetări, turburînd liniștea lăcuitorilor, zicîndu-le ca să să-npotrivească, dinpreună cu pomeniții la poruncile stăpînirii, care neputîndu-le aduce la îndeplinire din pricina pomeniților de mai sus sculîndu-să cu jălbi mincinoase, iscălind pă lăcuitori, nefiind de față, și cu voia și știrea lor, numaidecît unii ce pomeniții îi pot da în calea pomeniților, umblînd tot cu duhul Constituții în cap, împrăștiind prin sat și vorbe că vine Magheru împreună cu

ungurii și să se scoale și ei împreună cu pomenitul Magher a-i fi ajutor.

Pentru care noi, să nu cădem în vreo învinovățire, de aceia, cu plecăciune, nu lipsirăm a-i face cunoscut cinstitei Suptcîrmuiri prin acest plecat raport de a să lua cele de cuviință măsuri pentru pomeniții de către cinstita Suptcîrmuire, căci nu mai sînt de suferit faptele și urmările lor.

Jurați : popa Ion Protopopescu, Dumitru Stroie, Mihăilă Răducă, Ion Vasilescu.

Scriitor,
Costache Georgescu

Nr. 86/1849 martie 7

Prefectura județului Vîlcea, dos. 35/1849, f. 39. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene**, p. 247.

248

1849 martie 10. Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plaiului Horezu să vegheze la facerea socotelii între locuitorii din satul Cireșu și proprietarii moșiei.

La Horezu

La raportul acelei Suptcîrmuiri cu nr. 3543, să răspunde că asupra înfățișării ce-au avut Cireșanii cu proprietarul lor s-a hotărît ca să stăruiască atît la socoteală a li să face dreaptă și fără năpăstuire, precum și a nu mai arăta nici o împotrivire la drepturile proprietăricești.

Suptcîrmuirea dar, să îndatoreze a stărui cu tot dinadinsul a lua săvîrșire cît mai nezăbovit, dar dacă și după aceia va arăta împotrivire, de loc fără cea mai mică zăbavă să raportuiască Cîrmuirii spre a să lua măsurile cuvenite asupra unor astfel de urmări.

St. B[unescu ?]

1849 martie 10
N. 1882

Prefectura județului Vîlcea, dos. 54/1849, f. 129. Concept.

1849 martie 12. În urma ordinului Departamentului din Lăuntru, Cîrmuirea de Vîlcea cere Subcîrmuirii plășii Olt urmărirea unor revoluționari despre care s-a aflat că ar fi pătruns în județ.

Foarte grabnic

Ocîrmuirea județului Vîlcea

Cinstitei Suptcîrmuiri de Olt

Fiindcă cinsti[tul] Departament din Lăuntru prin porunca cu nr. 2579 încunoștiințează Cîrmuirea că după știința ce au loat prin d[omnul] general maior Danielefschi [sic] că dintre revoluționarii ce au luat însemnată parte în turburările trecute și a cărora intrare în prinţipat este poprită, după cum s-au încunoştinţat Suptcîrmuirii prin poruncile ce-i sînt date, cei mai jos însemnați și anume : Constantin Filipescu fostul ministru al finanţii ; Scarlat Filipesco ; Bălăceanu, fostul administrator la Slatina ; Negulici ; căpitan Teologu ; Dimitrie Golescu ; fostul administrator la Brăila ; leitenant Lăzăreanu ; Serghie ; Zătreanu ; Petre Cernătescu ; Vernescu stricurîndu-se prin graniță să află petrecînd în cuprinsul acestui județ ; în urma mai multor instrucţii ce sînt date pentru privegherea ce trebuie să aibă spre dovedirea unor asemenea oameni poruncind cu dinadinsul pentru dovedirea și prinderea lor potrivit cu care să pune serioasă îndatorire acei Suptcîrmuiri a întrebuința îndată toate putincioasele mijloace spre descoperirea acestor fețe, de care este știință luată de către stăpînire că se află trecuți în prinţipat, fiind cu deosebită priveghere și iscodire asupra satelor și doznicilor locuri ce cad aproape de hotar și pentru care Suptcîrmuirea să îndatorează ca fără întîrziere să calce acele sate și să raporteze asupra acei Suptcîrmuiri care va izbuti întru descoperirea poruncită și cîtă nemulțumire și răspundere ar dobîndi aceia în ocolul căreia

se va dovedi mai în urmă cu alte mijloace asemenea fețe tăinuite fără să se poată descoperi de dînsa.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

Nr. 2074/1849 martie 12

Prefectura județului Vîlcea, dos. f.n./1849 (inv. 5), f. 10. Circulară.
Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 249.

250

1849 martie 12. Porunca prin care Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subocîrmuirii plășii Oltețului de Jos să faciliteze trecerea celor 2 escadroane de turci ce urmăresc pe revoluționarii intrați în principat.

Foarte grabnică

Cîrmuirea jud[ețului] Vîlcea
Cins[titei] Subcîrmuiri de Oltețu de Jos

În urma celor scrise aici cins[titei] Subcîrmuiri prin porunca cu nr. 2073, primindu-se de iznoavă poruncă cins[titului] Departament cu nr. 2583, încunoștiințătoare că ecs[elența] sa Omer Pașa a poruncit ecs[elenții] sale Mehmed Pașa de la Craiova ca să orînduiască doă escadroane de cavalerie în goana și prinderea acelor revoluționari ce s-au strecurat în principat.

Cîrmuirea asemănat dispozițiilor acei porunci scrie acei cins[titei] Subcîrmuiri ca pentru acești ostași otomani se va preumbla întru îndeplinirea misii lor, în acel coprins, să îngrijească a li se întîmpina toate înlesnirile și îndestularea pentru dînșii și pentru cai[i] lor, spre a nu suferi vreo lipsă, contribuind și ea ca negreșit să se îndeplinească porunca și să nu se dea vreunuia prilej de scăpare.

Cîrmuitor
N. Socolescu

S[ecretar]
Ștefan Bunescu

Nr. 2084
1849 martie 12

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 147. Orig.

251

1849 martie 18. Ocîrmuirea județului Vîlcea informează Departamentul Treburilor din Lăuntru despre pedepsirea a cinci țărani din Bărbătești care așteaptă sosirea generalaului Gh. Magheru.

C[instituluiI] Departament din Năuntru

De către Subcîrmuirea plaiului Cozia, pe lîngă raportul cu no. 3195, trimițîndu-se la Cîrmuire cinci locuitori din satul Bărbătești și anume :

Ion Vătășescu
Dumitru Băban
Dumitru Ienoiu
Nicolae Herolin și
Dimitrie Căluianu

pentru netrebnicele lor fapte ce se coprinde că s-au dovedit abătuți la fapte netrebnice după cum se vede deslușit mai pe larg în alăturatul în copie raport al juraților acelui sat supt no. 86.

De de-o parte s-au arestuit la poliție, spre cele de cuviință, s-au încunoștiințat ecs[elența] sa d[omnul] general leitenant Gasford, iar pe d-alta plecat raportez c[institului] Departament spre cuvenita punere la cale, alăturîndu-le tot într-o vreme de aceasta și două eczamplare ce s-au găsit la dînșii.

1849 martie 18
No. 2196

Prefectura județului Vîlcea, dos. 35/1849, f. 45. Concept.

252

1849 martie 19. Cîrmuitorul județului Vîlcea, Comunicînd Subocîrmuirii de Olt, că înaintarea oștirilor ruse și otomane a împiedicat trecerea hotarului de către revoluționarii maghiari, dispune ca țăranii fugiți de prin sate să se întoarcă la casele lor.

Grabnică

Cîrmuirea județului Vîlcea

Cinstitei Subcîrmuiri de Olt

Fiindcă cu cea de acum înaintare a împărăteștilor oștiri rusești și turcești către granița Cîineni rebelii maghiari n-au îndrăsnit să calce hotarul aceștii țări, de acea Cîrmuirea grăbește a scrie acei cinst[ite] Subcîrmuiri ca în minut ce va primi aceasta, prin într-adinși rînduiți din parte-i făcînd a se obști tuturor lăcuitorilor acei plăși spre liniștirea spaimului ce multe din sate loaseră, să întoarcă prin mijloace și pe toți aceia cîți vor fi fugit du pe la casele lor.

Iar Cîrmuirii să raporteze de orice rezultat întru aceasta.

Cîrmuitor,
N. Socolescu

No. 2317/1849 martie 19

Prefectura județului Vîlcea, dos. f.n./1849 (inv. 5), f. 27. Circulară. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 251.

253

1849 martie 19. Cîrmuirea județului Vîlcea către Subcîrmuirea plășii Olt în legătură cu măsurile de luat pentru împiedicarea pătrunderii în țară a revoluționarilor și a familiilor acestora.

Cîrmuirea județului Vîlcea

Cinstitei Suptcîrmuiri de Olt

Cîrmuirea potrivit poruncii cinst[itului] Departament nr. 2542, întemeiată pe decretul cinstitei Căimăcămii no. 1018 urmată după cererea ecs[elenței] sale generalului Lüders prin adresa nr. 509 de a se lua cele mai strașnice măsuri spre a nu se putea stricura în Prințipat prin mijloace trainice de peste graniță acele fețe care sînt cunoscute din cei dintîi re-

voluționari, precum și familiile lor fără deslegarea guvernului

Cîrmuirea grăbește a scrie acei suptcîrmuiri prin într-adins ca fără minut de întîrziere să ea cele mai privighetoare măsuri prin îndatorirea ce va pune competenților funcționari ai acei suptcîrmuiri cît și prin înțelegerea sa cu comandirul grăniților dintr-acea plasă ca nici unul din cei însemnați în Buletinul statului de la 25 septembrie anul încetat nr. 42 sau familiilor lor, precum și nici unul din cei bănuiți de întîi revoluționari ce ar veni du peste hotar să nu să îngăduească a intra în Prințipat supt nici un cuvînt, ci să se poprească fără a li să da înlesnire a să furișa înăuntru județului, ci îndată să raporteze Cîrmuirii cu deslușire de numele și n[umărul] lor ca să se ceară pentru aceasta dezlegare cinst[itului] Departament.

Toată răspunderea pusă pentru cea mai mică despre această abatere privește asupra d[omnu]lui suptcîrmuitor și de aceea se va grăbi d[umnea]lui a lua cele mai bine chibzuite și active măsuri.

Pentru d[omnul] cîrmuitor,

Secretar,
Ștefan Bunescu

No. 2309/1849 martie 19

Prefectura județului Vîlcea, dos. f.r./1849 (inv. 5), f. 28. Orig. Ediții: Ileana Petrescu, **Documente oltene,** p. 250.

254

1849 martie 24. Cîrmuirea județului Vîlcea cere Subcîrmuirii plaiului Cozia să trimită martori din satul Bărbătești, deoarece acuzații care sînt arestați, tăgăduiesc că așteptau pe Magheru

Grabnică

La Cozia,

Văzîndu-se coprinderea raportului acei Suptcîrmuiri cu nr. 3195, i să scrie a cerceta, ca să dea în grab relație Cîrmuirii către cine anume au vorbit coprinșii într-însul vorbe smin-

titoare și îndrăsnețe că ungurii vor veni peste puțin cu Magheru în țară și altele acolo coprinse, și să-i trimiță aci a sta față cu dînșii la tăgăduirea ce fac, precum asemenea va trimite pă preoții însemnați în alăturatul înscris ca și sfințiia lor să stea față și să încredințeze arătarea ce face cunoscînd că să aduce grea pîră văd stă asupra numiților și sînt mai grea a acelor ce ar voi să le acopere netrebnica faptă și urmare, care ar putea turbura liniștea obștii și a întregului județ. Totdeodată să alătură în original acei Subcîrmuiri, înscrisul, ca să se încredințeze dacă în adevăr este mărturisirea și arătarea adevărată a tuturor celor ce figurează iscăliți prin punere de degete într-însul. Și cît mai neamînat să-l și întoarcă cu ceruții de mai sus, ca să se poată săvîrși cercetarea și vinovatul să nu scape de dreapta osînda.

N.S.

1849 martie 24
Nr. 2526

Prefectura județului Vîlcea, dos. 35/1849, f. 48. Concept.

255

1849 aprilie 11. Raportul prin care aleșii satului Gănești informează Subcîrmuirea plășii Oltețul de Jos asupra turburărilor făcute de unii locuitori ce așteaptă venirea lui Magheru.

Cins[titei] Suptcîrmuiri a plășii Oltețul de Jos,
Aleșii satului Gănești,

Cu plecăciune facem cunoscut cinstitei Suptcîrmuiri pentru faptele celor aici însesmnaților și ce urmări au ei pîn sat și cum se poartă chiar cu noi.

1. Ioan Chirinescu, să se caute despre pricinuire și se va găsi plin de urmări și netrebniciile lui și zurbalîc de către arătații prin raport.

2. Radu brat, dar nu au înjurat ci sărea pe[n]tru frate-său.

3. Radu zet Uliu, cel care îi venise rîndu de po[d]voadă, l-am dat cu berbeci de-au fost la Rîmnic și în urmă, după ce-au venit, au început a răspîndi feluri de vorbe chiar către noi, zicînd că mai vine ea vremea revoluții, atuncea are de

gînd cu noi și alți[i] să-și izbîndească pentru ce l-am dat de po[d]voadă.

4. Zamfir cumnatu-său asimenea.

Care noi, ieri la 10, umblînd după țerini și după alte treburi ca să le îndeplinim și după ce le-am îndeplinit, încă luați chiar de ei, de am mers la un Istratie aseminea, apoi am scoborît la Bălșoi la govie și ei zicînd să luăm berbecele de la Istratie să-l dăm lui. Noi ce-am zis, ca să-și aducă dovezi destoinice să le cunoască apoi poate să i-l dăm. Apoi ne-au început a ne ocărî și el fiind singur numai ne-a înjurat, apoi după ce au venit cei trei de sus, s-au pus și ne-a bătut pă cîte și aleși și logofăt, zicînd că noi am pitulat poruncile Magherului, dar vine el Magheru el pă noi. Mai întîi acel Radu au fost la Rîmnic cu berbeci cînta cu un fluier și zicea „jucați băieți, c-am auzit eu, trebuie să vie Magheru“ și ne înjura pă noi. Și să nu ne fi încuiat în bordei nu știu de scăpam cu suflet, zicînd el Ion Chirinel că a mai bătut el pă Nică alesu și tot n-au avut ce să-i facă, dar acum o să ne bată pe toți, că nici c[instita] Subtcîrmuire n-are ce le face, că trebuie să vină Magheru.

De aceia noi nu lipsirăm a face cunoscut c[institei] Suptcîrmuiri a trimite un vrednic slujbaș a-i ridica, spre a-și lua cuvenita osîndă. Că noi nu mai putem, din pricina pomeniților, să îndeplinim poruncile stăpînirii, că ne frică că dacă nu se vor înfrîna de stăpînire, poate să ne ție calea și pă unde umblăm după slujbe să ne prindă pă cîte unu, să ne dea cu paru în cap, că sînt oameni nesupuși, puind ei nevestele lor să ne ocărască, zicîndu-le „ia ocărîții voi ca pune și aleșii și logofătul fiindcă s-au împreunat, că voi sînteți muieri, n-are nici Suptcîrmuirea ce să vă facă“.

1849 aprilie 11. No. 43

trimis cu Gheorghe vătășelu.

Radu Bivolariu.
Ion Floarea.
Nică Bălănescu.

aleși.

Scriitor, Iancu Pandoceanu (?).

[Rezoluție :] Să se trimiță căprarul de dorobanţi cu doi dorobanţi a-i aduce spre cele de cuviință, asemănat poruncilor stăpînirii.

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 264. Orig.

256

1849 mai 19. Adresă a egumenului mănăstirii Franciscane din Rîmnic prin care face cunoscut Magistratului orașului că într-una din încăperile sale se află lucrurile profesorului C. Codreanu arestat de autorități.

Cinstitului] Magistrat al acestui oraș Rîmnic

Din încăperile Mănăstirii Franciscane din acest oraș să află închiriată una odae de către d[omnul] C. Codreanu fostul profesor al Școlii Normale, și fiindcă pomenitul încă din luna lui septembrie anul încetat să află ridicat de stăpînire iar acea odae de atunci pînă acum cu tot calabalîcul din ea este închisă cu care chip despre o parte păgubește mănăstirea folosul casii ce este nerăspunsă încă din luna arătată neputînd a să întrebuința cu ia în nici un chip, iar despre altă parte să prăpădesc lucruri din cele aflate într-însa între care pre cît cunosc sînt și obiecte ale școalei, care este o pagubă a orașului. De aceea grăbesc a face știut ci[nstitului] Magistrat aceste împrejurări rugîndu-l a chibzui cele de cuviință.

1849 mai 19

Egumen Omeriu Clempai

Chibzuire :

Să-i poftească d[omnul] Teodor Clinovescu acestea alăturîndu-i și copie după reclamația părintelui barat dîndu-i-se și știință de a ridica de acele cărțile ce i s-au dat d[omnului] profesor a le avea în păstrarea bibliotecii cu care să meargă și față părintele baratul să observe obiectele ce arată că să cunosc ale școlii și cîte va găsi alese cu numărul din condică să va face listă iscălind și părintele baratu și să le trimiță la

cancelaria magistratului împreună cu listă spre a să păstra în celelalte din urmă trimise de Cins[titul] Departament.

prezident,

Ştefan Davidescu

1850 [sic !]
iunie 18

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 5. Orig.

257

1849 iulie 29. Plîngerea portopopului Ion Făurescu, adresată Subcîrmuirii plășii Oltețul de Jos, împotriva clăcașilor care nu-i lucrează moșia.

Primit iulie 29 2849

Cins[titei] Suptcîrmuiri aceștii plăși Olteţului [de Jos]

Plecată jalbă,

Cu cinste fac arătare cin[stitei] Suptcîrmuiri pentru clăcașii mei datornici, că toţi arendași[i] și proprietari[i] și-au făcut toată munca pîn-acuma, dar ai mei nu vezi ca să facă munca și porumbu necopilit, fînu necosit, adastă să vie unguri[i]. De aceia plecat rog pă cin[stita] Suptcîrmuire a orîndui pe cineva găsi cu cale a-mi aduce în lucrul muncii fînului și alte, ca rămîind nelucrate cele arătate, va fi răspunzători numiţii.

Protopop Ioan Făurescu

Prea plecat

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 302. Orig.

1849 iulie 29. Poruncă prin care Subcîrmuirea plășii Oltețul de Jos, împuternicește dorobanții să aducă spre cercetare pe protopopul Ion Făurescu și pe clăcașii ce să împotrivesc la facerea muncilor.

Slobodă,

Pentru netrebnicia vorbire [sic !] ce s-au văzut coprinsă în reclamația protopopului Ioan Făurescu, dată pentru clăcași[i] după a sa moșie, că nu să supun la datoriile proprietaricești supt cuvînt că așteaptă ungurii să vie. Și care în urma tuturor poruncilor date încă mai eczistează asemenea cuvinte supărătoare liniști[i] obștești[i] și împotriva poruncilor stăpîniri[i] să orînduiește acest într-adins dorobanț carele mergînd să aducă la Suptocîrmuire pă reclamantul ce-au îndrăznit a pune asemenea cuvînte în formalnice hîrtii, cum și pă toți acei clăcași și ori care va fi presărat niște asemenea vorbe i pă aleși și scriitorul satului ca cei dintîi. Dovedindu-se vreunul întreprinzători de asemenea netrebnicii să se urmeze poruncile stăpînirii slobozite pentru asemenea împrejurare. Iar ce-l de-al doilea să se dojenească, căci dînșii [să] cunoaște slobozi a urma a fi un temeiu poruncile ce-au a fi cu priveghere în coprinsul satelor și pe ori care îl dovedea abătut să-l fi legat și cu pază să-l fi trimis la Suptocîrmuire, în nesimțire și lăcuitorii să se revolteze în lăuntru. or prin vorbe de necuviincioasă cuvinte, care niciodată cel puțin nu să gîndește a să auzi, necum a să urma, precum dînșii își închipuiesc înțeles, că nici pînă acum nu s-au mai schimbat reaua precugetare din evenimentele trecute.

1849 iulie 29

Nr. 6538

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 304. Concept.

259

1849 august 4. Pitarul Ștefan Pîrîianu cere Cîrmuirii județului Vîlcea să se publice semnalmentele a trei robi țigani ce i-au fugit în timpul revoluției.

Cins[titei] Cîrmuiri [a] județului Vîlcea.

Din vremea Constituției fugindu-mi trei suflete țigani care mai jos îi arăt cu semnele lor și pă la înființarea cinsti[tei] Căimăcămiei au șezut acești țigani la Ștefan Vasile Pîrîianu, supt ascultarea sa. Și după poruncile ce s-au slobozit ca fieșcare rob să să aducă la stăpînul său, atunci numitul de loc le-a dat drumul, făr să-i dea dregătorii s-au să mi-i trimeață, fiind șezător tot într-acest sat. Și de atunci și pînă acuma nu s-au mai dovedit, aflîndu-mă păgubaș, precum și de slujbi[le] lor. Pentru care va binevoi cinsti[ta] Cîrmuire și totdeodată o rog să încunoștiințeze cins[titului] Departament din Lăuntru, ca să publicuiască în tot prințipatul pentru dovedirea lor, mai vîrtos pe la țiganii boierilor i mănăstirilor, iar pă de alt într-acest județ precum și suptcîrmuirii locale ca să cerceteze cu denadinsul pă numitul de mai sus ca unu ce după poruncile stăpînirii n-au urmat îndatorindu-l săi dovedească însuși.

Ștefan Pîrîianu, pitar 1849 avgust 7

Matei țiganul ca de ani 50, scundac, ochi căprui, capul alb și negru.
Nița fie-sa de ani 16 de mijloc, ochi idem.
Voinea de ani 35, om de mijloc, ochi negri.

Prefectura județului Vîlcea, dos. 57/1849, f. 252. Orig.

260

1849 noiembrie 21. Ordinul prin care Cîrmuirea județului Vîlcea comunică Subcîrmuirii plășii Oltețul de Jos, că s-a încheiat înregistrarea pagubelor pricinuite de țărani proprietarilor în timpul revoluției.

Cîrmuirea jud[ețul] Vîlcea

Cin[stitei] Suptcîrmuiri de Olteţu de Jos,

Fiindcă a resuflat de mai multă vreme termenul de doă luni, în care după instrucţiile date, au fost autorizată comisia întocmită și în acest județ ca să cerceteze pretenţiile de pagubile săvîrșite din nesupunerea clăcașilor în cursul revoluţii, de aceea pomenita comisie, în temeiul cin[stitului] Depar[tament] din Lăuntru cu nr. 11204, se desfiinţează.

Cît pentru pretenţiile ce vor fi rămas necercetate de acea comisie, de niscaiva stricăciuni de holde, pricinuite de vitele sătenilor, sau de tăierea de pădure și de osebite vătămări la namestiile proprietarilor și se vor întemeind acele pretenţii pe ispășanie, săvîrșită la vreme, după toate legiuirile formalităţi, Cîrmuirea, pe cele d-a întîia categorie le va îndestula, păzind cu scumpătate dreptul și dispoziţiile speţiale legiuiri întru aceste. Iar pentru cele de-al doilea și al 3-lea va arăta pretenţorilor să-și reclame despăgubirea prin canalul judecăţii. De primirea aceștia se va întoarce răspuns.

Pentru cîrmuitor,

Ștefan Bunescu

Nr. 9109

1849 noiembrie 21

Pretura plășii Bălcești, dos. 5/1848, f. 318. Orig.

261

1850 februarie 4. Adresă a lui Hrisant Horezeanu înaintată magistratului orașului Rîmnic prin care reamintește arestarea sa de către Garda Naţională din oraș în 1848 și considerînd-o un afront își retrage donaţia făcută pentru reconstruirea Școlii Naţionale, cerîndui a-i fi plătite materialele de construcție livrate.

Arhimandritul
Hrisant Hurezeanu

Anul 1850
Luna februarie 4
Nr. 15

Cinstitului Magistrat al orașului Rîmnicu Vîlcii

Nu mi-aș fi mai adus aminte și nu m-aș fi mai gîndit la trecuta tristă poziție în care m-am aflat odinioară în singurul oraș Rîmnic și în singurul braț al orășenilor hălăduiți într-însul dacă cinstitul Magistrat d-a dreptul nu mi-ar fi dovedit și acum prin ale sale adrese nr. 539 din anul trecut și 42 din cel următor pă una din ale mele cugetări de am avut către orașul întreg și orășenii rîmniceni care este una și pentru înaintarea tinerimii fiilor d[umnea]lor singurul obiect al fericirii unui viitor.

Trista poziție am zis, că este în adevăr tristă, cînd un bătrîn, înzestrat cu cele mărturisite și dovezile prin actele obști săvîrșite în mijlocul ei supt prepuneri nedrepte ca un criminalist și nimeni din orășani, nu aleargă ai dovedi poziția sau cel puțin ai da vreun fel de mîngîiere la suspinele în care să găsea.

Iar acum reîntorcîndu-se la cele de mai-nainte aleargă fără sfială sau temere de Dumnezeu de cere tot binele acelui bătrîn care odată în mijlocul spanganetelor (să tîra precum am zis) pe ulițele orașului Rîmnic cu strigături „să se arestuiască, să se arestuiască".

Aceasta în prescurtare și spre răspuns cu cinste, la cele din partea cinstitului Magistrat, iar pentru încheerea pricini cu desăvîrșire îi alătur în copie dela întreagă cu jalba orășanilor împotriva mea cu pîri nedrepte și toate celelalte acte ce dovedesc sinaxarul atacului ce l-am suferit în urma acelui dar făgăduit spre a se păstra în arhiva cinstitului Magistrat drept pildă viitorului către toți orășenii ce ar dori să se asemene celor din vremea trecutelor evenimente ; cari acum după dreptul cuvînt sînt datori atît pă suptiscălitul al despăgubi de toate cheltuielile mișcate în urma prezisului dar, adecă lei 300 pentru 6000 oca var trimis, alți atîțea în pregătirea che-

restelei trebuincioase, 40 galbeni dați în primirea d[omnu]lui sărdar Ghiță Capeleanu și a d[omnu]lui pitar Slăvitescu după deslușirea din copiile arătate afară de suma căzărmii ce s-au trimis și afară de facerea tîmplării la care am cheltuie o sumă de bani.

Cum și școala a o repara în locul aceluia ce l-au socotit în rîndul tîlharilor, iar nu ca pe un făcător de bine obștesc dovedit atît cu ființa, cît și cu chiar inscăliturile dumnealor.

Astfel dar cel înființă complect al cinstitului Magistrat, regularisindu-se în ale sale mișcări către cauza de care ne este vorba va avea blagoslovenia suptiscălitului mișcat din tot cugetul său, iar la dinpotrivă va da seamă înaintea dreptului judecător împreună cu toți acei cugetători și săvîrșitori ai atacului ce am suferit.

Hrisant Hurezeanu

Primăria orașului Rm. Vîlcea, dos. 112/1848, f. 65. Orig.

262

1850 martie ante 28. Pităreasa Marghioala Radovici se plînge lui Barbu Știrbei împotriva locuitorilor din satul Ruda care în 1848 i-au împărțit porumbul și alte produse.

Primită la 28 martie 1850 nr. 1981

Copie

Prea înălțate și mult milostive Doamne,

În urma turburărilor revoluționare, pă cînd norodul întreg sălta de bucurie pentru căpătarea dreptului strămoșesc, de a fi fiecare om stăpîn pe starea sa, cît o are de la milostivul Dumnezeu, fără nădejde m-am pomenit că de către lăcuitorii satului Ruda din județul Argeșul, unde am și eu de la părinți proprietate de moșie, mi s-au făcut un mare jaf în anul 1848 luna octomvrie, spărgîndu-mi casa ce o am pă acea proprietate, doă pătule porumb și doă clăi de fîn, făcîndu-le pradă în folosul lor, bez de vitele ce au fost prin curte, lucru cu totul împotriva luminatului Regulament și voinții înaltei stăpîniri, supt cuvînt că au fost poronciți de d[omnul] suptcîrmuitor

respectiv cu formală poruncă ca să îndestuleze un număr de cazaci, cu din starea mea, pe care temei nu știu.

Și pentru că nu mi-au mai rămas o altă nădejde decît numai la stăpîneasca milostivire a înălțimii voastre, alerg cu cele mai dureroase lacrimi, rugîndu-mă ca să vă milostiviți asupră-mi ca după luminata rezoluție a înălțimii voastre să-mi aflu cuviincioasa despăgubire de la acei lăcuitori care în vremea răbelii mă goneau din pămîntul mieu afară, arătînd că atunci este al lor și că să crede ca această faptă să crede este urmată de către înșile, căznindu-se și acum to[t] cu felurimi de vorbe a scăpa de supt osînda ce li să cuvine.

A înălțimii voastre prea plecat[ă]

Pităreasa Marghioala Radovici din jude[țul] Vîlcii

[**Rezoluție**: Originalul s-au întors c[institului] Departament căci satul Ruda **este în județul Argeș.**

Prefectura județului Vîlcea, dos. 24/1850, f. 331. Copie.

263

1854 aprilie 21. Ordinul Cîrmuirii județului adresat Subcîrmuirii plășii Oltul, prin care se atrage atenția a fi luate măsuri ca în urma retragerii trupelor ruse din principat, participanții la evenimentele din 1848 și adepții lor să nu provoace tulburări.

Cîrmuirea Jud[ețului] Vîlcea

Suptcîrmuirii Oltul

Ci[nstitul] Departament din Lăuntru prin porunca nr. 2567 face cunoscut că niște împrejurări atingătoare de combinații strategice cerute de starea de acum a războiului au adus cîteva strămutări provizorii ale trupelor imperiale din această Valahie, să lase adecă un loc și să concentreze în altul după trebuință și după punctul de observație ce d[om]ni șefi ai oștilor aleg pentru operațiile lor strategice.

Aceasta este d[omnu]le suptcîrmuitor adevăratul scop și înființatele motive ale dislocațiilor provizorii ce să urmează astăzi de către împărăteștile oștiri în Valahia.

Vă veți sili a face cunoscut lămurit la toți lăcuitorii din coprinsul plășii dv. încredințîndu-i că această retragere vremelnică a armii și asemenea mutări de la un loc la altul nu sînt hotărîtoare nicidecum și nu trebuie pentru aceasta să crează că va fi în mîinile vrășmașilor că mulțumită întîmplărilor nu vor întîrzia a vedea aceleași locuri părăsite acum pentru un moment reocupate iarăși în curînd de trupele împărăteștilor oştiri rusești.

Dacă se mai află în ocolu dv. din acele individe ce luaseră parte în evenimentele anului 1848 s-au partizani d-ai lor cîți s-ar încerca să demoralizeze pă locuitori și să turbure acea parte de loc unde retragerea armatei ar trebui să se facă acum veți căuta prin toate mijloacele putiincioase ai arestui pă uni ca aceia și ai face cunoscut stăpînirii.

Cît pentru ceialalți îi veți povățui a fi cuminte a se convinge acum pentru tot de-a urma de consfințirea legilor care cîrmuiesc această țară și de părinteștile intenții de care este insuflat guvernul actual, sfîrșește a să ocupa în liniște de interesele casnice și negoțului lor, fără a să mai ocupa de evenimentele politice.

Vă veți sili iarăși a întrebuința toate mijloacele spre a liniști duhul tuturor locuitorilor și a menținea liniștea publică arătîndu-le că oștirile nu să strămută decît tot în apropiere de noi și de unde le este prea lesne a se îngriji.

Cîrmuitor,

C. Cerchez

Greceanu
ajutor,

No. 3929
Anul 1854
Luna aprilie 21

Pretura plășii Oltul – Drăgășani, dos. 20/1854, f. 1–2. Orig.

264

1859. Tablou întocmit de Administrația județului Vîlcea în care sînt cuprinși militarii originari din județ răniți în lupta din Dealul Spirii.

Districtul Vîlcea

Listă de numărul militarilor din acest district răniţi din acţia de la 13 septembrie anul 1848, întocmită după ordinul d[omnului] ministru al afacerilor interioare cu nr. 707, deslușiri de suferinţa fiecăruia se atașează prin act[ul] d[omnului] medic ce se anexează în original.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Locul locuinței	Nr. actului doctoricesc [1]	Unitatea militară din care făcea parte [2]
1.	Preda sin Dinu	Laloșu	Olteţul de Jos	Pompieri
2.	Ioan Marin Sandu	Crăpăturile	Olteţul de Sus	Regimentul nr. 2
3.	Constantin Andrei Lupu	Muereasca de Sus	Cozia	idem
4.	Niţă Constantin Berzescu	idem	idem	idem
5.	N.N. Dumitru Băleanu	Foleștii de Sus	Horezu	idem
6.	Gheorghe Nicolae Neagă	Mănăstireni	Ocolu	idem
7.	Barbu Breţu Gigă	Frîncești	idem	*
8.	Ilie N. Romanescu	Bogdănești Luncavăţ	Horezu	*
9.	Nicolae Stanciu Gușă	Cîrstănești	idem	Regimentul nr. 2
10.	Unterofiţerul Ion Răsdiaconu Anghel	Turcești	idem	Pompieri
11.	Mitrică Stoian	Ştirbești	Olteţul de Sus	Regimentul nr. 2
12.	Ştefan Dumitru Nedelea	Zlătărei	Oltu	idem
13.	Ion Marin Căpriceanu	Fumureni	idem	idem
14.	Pătru sin Tănase Burcică	Lăpușata	Otăsău	Pompieri
15.	Constantin Ghiţă Văduva	Roești	idem	Regimentul nr. 3
16.	Dumitru N.N. Gavrilescu	Frăţila	Olteţul de Jos	Regimentul nr. 2
17.	Dumitru Budișteanu	Călina	Oltu	idem

18.	Grigore Răsdiaconu Pătru	Cacova	Cozia	idem
19.	Ion Ghiţă Ghelmegeanu	Mateeşti	Horezu	idem
20.	Gh. Ilie Popa Lupu	Mateeşti	idem	idem
21.	Mihai Radu Purece [3]	Oteşani	idem	idem
22.	Constantin Andrei Pallă	Mateeşti	idem	Pompieri
23.	N. Preda Fudulu	Vîrleni	Otăsău	Regimentul nr. 2
24.	Ion N. Rotaru	Fumureni	Oltu	*

Prefectura judeţului Vîlcea, dos. 16/16. f. 333–334. Concept.

[1] Aşa în original, în realitate în tabel se dă plasa.

[2] Rubrică adăugată după un tabel similar din 1866 (fond **Prefectura judeţului Vîlcea,** dos. 50/1866, f. 113. Concept. Tot aici şi adresa Ministerului de Război, nr. 2776/12 aprilie 1866, prin care solicită Prefecturii judeţului Vîlcea tabelul cu ostaşii vîlceni care au luat parte la lupta de la 13 septembrie 1848 din Dealul Spirii, pentru a fi decoraţi cu medalia comemorativă).

[3] În documentul din 1866 cu menţiunea : subofiţer.

* Nu este menţionată unitatea militară.

LISTA DOCUMENTELOR

I. 1848 august 19. Rețeta dată de dr. Schlachter pentru Gh. Magheru.

II. 1848 august 28. Rețeta dată pentru dorobanții aflați în tabăra de la Troian.

III. 1848 septembrie 4. Chitanța dată de comandantul batalionului de voluntari, M. Bonciu, generalului Gh. Magheru, pentru banii primiți ca leafă.

IV. 1848 septembrie 4. Chitanța prin care comandantul de companie Radovici atestă că și-a primit leafa pe luna august.

V. 1848 septembrie 9. Rețeta dată pentru dorobanții aflați în tabăra de la Troian.

VI. 1848 septembrie 15. Lista cu sumele acordate dorobanților din județul Olt, aflați în tabără.

VII. 1848 septembrie 16. Chitanța de banii primiți de Hristea Popovici pentru 53 căldări furnizate taberei de la Troian.

VIII. 1848 septembrie 17. Rețeta dată pentru unii ostași din bateria de artilerie.

IX. 1848 septembrie 18. Chitanța dată de căpitanul Zalic, generalului Gh. Magheru, pentru banii primiți drept gratificație pentru subordonații săi.

X. 1848 septembrie 20. Chitanța prin care Constandin Urșanu confirmă că a primit de la căpitanul Gheorghe 50 de sfanți pentru oi.

XI. 1848 septembrie 23. Lista cu subofițerii și soldații din Regimentul 1 care au primit de la generalul Gh. Magheru, prin căpitanul Serghie, solda cuvenită.

XII. 1848 septembrie 23. Chitanța prin care Paul Ionescu atestă că și-a primit simbria pe trei luni.

XIII. 1848 septembrie 28. Adeverire de primirea lefii doctorului.

XIV. 1848 octombrie 24. Chitanța dată de Scarlat Lăzureanu pentru șase galbeni.

XV. 1848 noiembrie 5. Însemnare a cheltuielilor făcute de Gheorghe Magheru din suma de bani primită de la Costache Bălcescu.

XVI. [1848]. Versuri populare care s-au cîntat probabil cu prilejul arderii Regulamentului Organic.

I

1848 august 19. Rețeta dată de dr. Schlachter pentru Gh. Magheru.

Rp. [1]) **Sulph[urim] chin[ini] gr. decem.**
Primește. Sulfat de chinină zece grame.
Extract fur Schussel q[uantum] s[atis]..
Extras pentru creuzet pînă la saturare.
L[ei] 7 p[arale] 35.
Cu[su] fiantibus.
Cînd se va face.
No. sex.
Nr. 6.
Cons. puro cont p. cinam.
Se va lua numai înainte de cină.
d. cod. cal.
[...] [2])
1848 aug. 19.
Schlachter
Rp. Calmo tarh.
une d. ad sand.
L[ei] 1 p[arale] 5.
Gheorghe Magheru

Ad rationem Excellentissimi Domini Generallis Magero.
Pe seama prealuminatului domn general Magheru.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6408/. Orig. Transcrierea și traducerea rețetelor de la nr. I, II, V și VIII aparțin colegilor Costin Feneșan, Lucia Mărcuș și G. Arsanache, cărora le mulțumim pe această cale. Traducerea românească urmează, rînd de rînd, originalul latin.

[1]) Recipe – primește. În limbaj farmaceutic înseamnă ordinul medicului către cel care prepară medicamentul.

[2]) Nedescifrat.

II.

1848 august 28. Rețeta dată pentru dorobanții aflați în tabăra de la Troian.

Ramniku

Rîmnicu[l] [Vîlcii]

Ordinatio nasacomialis propter darabantanes inregulates in Campa Traianes. Din 28 aug[ust] 1848

Prescrierea medicamentelor pe seama dorobanților neregulați din Cîmpul lui Traian.

Rp. [1]) **Dec[oc]t[is] rad[ix] tarax[atum] et gra[...]** [2])
Primește. Fiertură de rădăcină de păpădie și [...] [9])
Murias amor[ia]t.
Clorură de amoniu.
Sir[opus] liquirit[iae]. [...] [3])
Sirop de licviriție. [10]).
Lei 9. D[atur] s[ignatur] 1, 2, 3, 4, 5. [4]) **An[a] [partis].**
Lei 9 Dat sub semnătură 1, 2, 3, 4, 5. În părți egale.

Rp. Extr[actis] taraxat[i].
Primește. Extract de păpădie.
„ **graminis. An[a] [partis].**
Extract de grîu. În părți egale.
„ **[...]** [2])
„ **[...]** [2]) **An[a] [partis] S. 11** [3])
[...] În părți egale.
Muri[as] amor[ia]t.
Clorură de amoniu.
Saponi medicinalis.
Săpun medicinal.
Pulvis rad[ix] rhe[vent].
Pulbere de rădăcină de revent.
Mis[ciat] f[iat] l[iquati] a[d] piluli Pand[...] [2])
Amestecă, fă, etichetează sub denumirea de Pilule Pand (Band ?)

L[ei] 4 p[arale] 6. D[atur] s[ignatur] 6 [4]) **[...]** [2]).
Lei 4 parale 6. Dat sub semnătură 6.

Rp. Dec[oc]t[is] rad[ix] althei.
Primeşte. Fiertură de rădăcină de nalbă.
Nitri puri. [...] [3])
Natriu pur
Sir[opus] liquirit[iae].
Sirop de licviriţie.
L[ei] 1 p[arale] 30. D[atur] s[ignatur] 7 [4])
Lei 1 parale 30. Dat sub semnătură 7.

Rp. Sulf[urium] chini[ni]. [...] [3])
Primeşte. Sulfură de chinină.
Muri[as] amor[ia]t. S.1 [3])
Clorură de amoniu.
Extr[actis] absinthi q[uantum] s[atis].
Extract de absint [11]) pînă la saturare.
[...] [2]) **piluli N. 48**
[...] pilule N. 48
L[ei] 11 p[arale] 32. D[atur] s[ignatur] 8, 9, 10 [4]). **[...]** [2]).
Lei 11 parale 32. Dat sub semnătură 8, 9, 10.

Rp. Spirtus aromati [...] [3])
Primeşte. Spirt aromat
lantus
[...]
Pulvis camphor
Pulbere de camfor
L[ei] 4 p[arale] 6. D[atur] s[ignatur] 11 [4]).
Lei 4 parale 6. Dat sub semnătură.

Rp. Pulvis aromatici compus.
Primeşte. Pulbere aromată compusă
[...] [2]) **an[a] [partis] [...]** [2])
[...] în părţi egale [...]
L[ei] 1 p[arale] 27. D[atur] s[ignatur] in partem XII.
Lei 1 parale 27. Dat sub semnătură în XII părţi
D[atur] s[ignatur] pro aparat.
Dat sub semnătură pentru [...]

Rp. Pulvis radix jalap[a]. [5]).
Primește. Pulbere de rădăcină de jalapa.
[...] [2]) **An[a] [partis]**
[...] în părți egale.
L[ei] 2 p[arale] 10. D[atur] s[ignatur] in partem XII [...] [3])
Lei 2 parale 10. Dat sub semnătură în XII părți
Vertitus [6])
Întoarce

Rp. Aq[ua] mentho[l] [...] [3])
Primește. Apă de mentă
Muci[lago] g[ummi] arabici [...] [3])
Mucilagiu de gumă arabică
Liq[uor] mini strophanti [7])
Lichior strophanti
Tinct[ura] opii [...] [3])
Tinctură de opiu
L[ei] 1 p[arale] 30. D[atur] s[ignatur] 12.
Lei 1 parale 30. Dat sub semnătură 12.

ss. indescifrabil [8])
Gheorghe Magheru

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6408/2 Orig.

[1]) Recipe – primește. În limbaj farmaceutic înseamnă ordinul medicului către cel care prepară medicamentul.

[2]) Text nedescifrat.

[3]) Sigle privind cantitățile și modul de administrare a medicamentului.

[4]) Numerotarea rețetelor nominale.

[5]) Jalapa – mirabilis jalapa: plantă exotică care conține o rășină ce se folosește ca purgativ.

[6]) Întoarce. În context: vezi continuarea pe verso.

[7]) Strophantus – specie de plantă toxică africană (Camerun – Gabon) folosită în hipertensiunea arterială și pentru calmarea tahicardiei.

[8]) Semnătura medicului sau a farmacistului.

[9]) În original numai prescurtarea „gra" care ar putea aparține cuvîntului „granum" – sămînță, bob sau bob de sare.

[10]) Liquiritiae – licviriție: lemn dulce din care se face un purgativ.

[11]) Specie de lemn din Insulele Réunion folosit ca tonic, antiacid, stimulant.

III.

1848 septembrie 4. Chitanţa dată de comandantul batalionului de voluntari, M. Bonciu, generalului Gh. Magheru, pentru banii primiţi ca leafă.

Lei par[ale]

653 8 Adecă lei şase sute cincizeci şi trei, parale opt cuvenita mea leafă pă douăzeci şi şapte de zile din luna lui august încetat, an următor, am primit astăzi de la d[omnul] general căpitan al trupelor neregulate Gheorghe Magheru care spre ştiinţă am dat această cfitanţă.

C[omandant] de batalion
M. Bonciu

1848 septembrie 4.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6542. Orig.

IV.

1848 septembrie 4. Chitanţa prin care comandantul de companie Radovici atestă că şi-a primit leafa pe luna august.

Lei 348, par[ale] 16. Adecă lei trei sute patruzeci şi opt parale şaisprezece, cuvenita mea leafă pă douăzeci şi şapte de zile ale lunii lui avgust încetat, anu următor, am primit-o astăzi de la d[omnul] general căpitan al trupelor neregulate Gheorghe Magheru, care spre ştiinţă am dat această chitanţă.

1848 septemvrie 4

C[omandant] de companie,
Radovici.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 5453, Orig.

V.

1848 septembrie 9. Reţeta dată pentru dorobanţii aflaţi în tabăra de la Troian.

Krajova
Craiova

Ordinatio nasacomialis propter darrabantes inregulatis din Kamp Trajan din 9 sept[em]b[rie] 1848.
Prescrierea medicamentelor pe seama dorobanţilor neregulaţi din Cîmpul lui Traian din 9 septembrie 1848.

Rp. Pulvis purgantis
Primeşte. Pulbere purgativă.
D[atur] s[ignatur] et lignali dos[es] N. 60. 3 fl[orini].
Dat sub semnătură şi împachetat în 60 doze. 3 fl[orini].

Rp. Sulf[urium] chini[num] [...]
Primeşte. Sulfură de chinină [...] [1])
Murias amoriat q[uantum] s[atis].
Clorură de amoniu pînă la saturare
Saker alb [...]
Zahăr alb
Mis[ciat] divid[ent] in partem N. 80 ad chartus lignet
Amestecă şi împarte în 80 de părţi şi împachetează.
D[atur] s[ingnatur]. 5 fl[orini] 57 [creiţari].
Dat sub semnătură cu preţul după foaie 5 fl[orini] 57 [creiţari].

Rp. Pulvis Doveri gr. XXIV.
Primeşte Pulbere Doveri gr. XXIV.
„ gumasis q[uantum] s[atis].
„ gumă arabică [sau trajacanta ?] pînă la saturare
Mis[ciat] divid[ent] in dos[es] N. XXIV et lignet.
Amestecă şi împarte în 24 de doze şi împachetează.
D[atur] s[ignatur] 20 [creiţari].
Dat sub semnătură. 20 [creiţari]

Rp. Fol[ia] farfari
Primeşte. Foaie de farfaria.
D[atur] s[ignatur] ad chartus. 24 [creiţari]
Dat sub semnătură cu preţul după foaie 24 [creiţarii]

Rp. Species pectoralis fruct[us] [...]
Primeşte. Ceai pectoral de fructe [...] [1])
D[atur] s[ignatur] ad chartus. 48 [creiţari].
Dat sub semnătură cu preţul după foaie 48 [creiţari].

Din 9 septe[m]b[rie] 1848

ss. **indescifrabil**
10 f[lorini] 29 [creiţari].
Lei 70 [...] [parale] 30.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. 6408/3. Orig.

Text nedescifrat probabil siglele privind cantităţile şi modul de administrare a medicamentului.

[2]) După numele medicului englez Thomas Dover (m. 1741). Preparat introdus în terapeutică la începutul secolului al XIX-lea conţinînd: praf de opium, ipecacuanha, sulfat şi azotat de potasiu. Se întrebuinţează ca un calmant şi diaforetic.

[3]) Cele trei reţete reproduse la nr. II, V şi VIII poartă aceeaşi semnătură care se află şi pe doc. nr. 13.

VI.

1848 septembrie 15. Lista cu sumele acordate dorobanţilor din judeţul Olt, aflaţi în tabără.

Listă pentru numele căprarilor care au să ia prisosu de leafă de la d[omnul] Magheru cum la vale să arată anume.

1848 septemvrie 15.

Lei

15 Dinu Corcodel ot Mereni căpraru
15 Neamţu căpraru ot Creţi
15 Anghel căpraru ot Viişoara
15 Mihai Crăcea căpraru ot Tîmpeni

15 Ștefan căpraru ot Mierlești
15 Scarlat căpraru ot Juguru
15 Nistor căpraru ot Potcoava
15 Miu căpraru ot Negrași
15 Ion căpraru ot Scornicești
15 Ion căpraru Palada ot Otești
15 Badea Dumbravă căpraru ot Crăciunești
15 Dumitru căpraru ot Văleni
15 Ioniță căpraru ot Șerbănești

195
100 ai tistului

---

295 Adecă două sute nouăzeci și cinci face condeele de mai sus
196 Leafa pe doisprezece dorobanți pă optsprezece zile ce au fost aici dintîi.
50 ai tistului iarăși dintîi

---

441 (sic !)

[Rezoluție :] Din această sumă se va răspunde lei trei sute patruzeci și cinci, ceilalți îi va lua la ocîrmuitorul din Olt fiind datori ei cei mai sus la d[omnul] tist patru galbeni cum i să înseamnă prin catastișu lor făcut de dînsu învoindu-s-a bun.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6276, Orig.

VII.

1848 septembrie 16. Chitanță de banii primiți de Hristea Popovici pentru 53 căldări furnizate taberei de la Troian.

Lei 355 [prale] 20. Adecă lei trei sute cincizeci și jumătate am primit de la dumnealui domnu căpitan Gheorghe

[Botezatu][1]) pentru 53 căldăr[i] de tuci și spre știință i-am dat această iscălitură de a mea mînă.

1848 septemvr[ie] 16

Hristea Popovici

Trecută în catastihul cheltuielilor 16 septemvrie.

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 5395. Orig.

[1]) Căpitanul Gheorghe Botezatu era casierul Taberei de la Troian.

VIII.

1848 septembrie 17. Rețeta dată pentru unii ostași din bateria de artilerie.

Pro bateria altelerie
Pentru bateria de artilerie

Rp. Tinct[ura] rhev[ent] [...] [1])
Primește. Tinctură de revent.
Aq[ua] mentha. [...] [1])
Apă de mentă.
Muci[lago] g[ummi] arab[ici] [...] [1])
Mucilagiu de gumă arabică.
Tinct[ura] opii g[u]tt[i] x
Tinctură de opiu zece picături.
L[ei] 3 p[arale] 37. D[atur] s[ignatur] pro Dumitru Mathei alle 1/2 Stund [...] [1]) zum nehmenn.
Lei 3 parale 37. Dat sub semnătură pentru Dumitru Mathei
[...]

Rp. Pulvis purgantis N. 24.
Primește. Pulbere purgativă N. 24.
L[ei] 4 p[arale] 20. D[atur] s[ignatur].
Lei 4 parale 20. Dat sub semnătură.

Rp. Pulvis sulf[urium] chini[num] [...] [1])
Primește. Pulbere de sulfat de chinină.

L[ei] 9 p[arale] 2. D[atur] s[ignatur] composit pro dos[es] N. 24.

Lei 9 parale 2. Dat sub semnătură amestecat în 24 de doze.

Rp. Rad[ix] gentiana[e] [...] [1])
Primește. Rădăcină de genţiana.

„ **taracti**

„ de taraxatus.

Herb[a] serpitaria [...] [1])

Iarbă serpitaria.

Lei 11. D[atur] s[ignatur] pro Ion Pelanu Portopiu.

Lei 11. Dat sub semnătură pentru Ion Pelanu Portopiu.

Din 17 septemb[rie] 1848

ss. indescifrabil.
Gg. Magheru

[verso]

Suma lei 74 par[ale] —

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6232. Orig.

[1]) Text nedescifrat probabil siglele privind cantităţile şi modul de administrare a medicamentului.

IX.

1848 septembrie 18. Chitanţa dată de căpitanul Zalic, generalului Gh. Magheru, pentru banii primiţi drept gratificaţie pentru subordonaţii săi.

Cfitanţie

Lei
348 Adecă lei trei sute patruzeci şi opt am primit gratificaţie dăruită de d[om]nu[l] general Magheru, companii al 6-lea dimpreună şi alte graduri ostăşeşti, socotind că aceştia sînt în număr de o sută nouăzeci şi nouă soldaţi şi douăzeci [şi] doi unteriofiţeri, cîte un sfanţih de fiecare unter şi şaizeci parale de fiecare soldat.

1848 septembrie 18.

Căpitan Zalic

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. 2164. Orig.

X.

1848 septembrie 20. Chitanţa prin care Constantin Urşanu confirmă că a primit de la căpitanul Gheorghe Botezatu 50 de sfanţi pentru oi.

De la d[omnu]l căpitan Gheorghe [Botezatu] am primit 50 no. cincizeci sfanţi din ordinul logofăt[ului] Ion Mareşi, pă care se va ţinea la socoteala ce are pentru cumpărarea oilor şi spre dovadă am dat aceasta.

1848 septem[brie] 20

Costandin Urşanu

Fond **Gheorghe Magheru**, doc. 5392. Orig.

XI.

1848 septembrie 23. Lista cu subofiţerii şi soldaţii din Regimentul 1 care au primit de la generalul Gh. Magheru, prin căpitanul Serghie, solda cuvenită.

Unterofiţer

	roata
Ştefan Linsăndrescul	2-a
Scriitor	
Dumitru Cioclia	2-a
Soldaţi	
Ion Dinu	7-a
Ion Ion Furcel	3-a
Gheorghe Niţă Flocan	7-a
Tănase sin Tănase	5-a
Ion Gheorghe Dobrescu	1-a
Ion Din Castravete	5-a
Pătru sin Matei Bălan	2-a

https://biblioteca-digitala.ro

Acești bani prin mine s-au dat gradurilor de mai sus de la d[om]nu[l] general Magheru pe luna octombrie (sic!).

Căpitan Serghie

[1]848 septembrie 23

Fond **Gheorghe Magheru**. doc. nr. 6624. Orig.

XII.

1848 septembrie 23. Chitanța prin care Paul Ionescu atestă că și-a primit simbria pe trei luni.

Galbeni 5 și 3 sfanți. Adecă cinci galbeni și trei sfanți am primit din simbria mea de la 1 august pînă la 1 noiembrie. M-am iscălit.

1848 septembrie 23.

Paul Ionescu

Fond **Gheorghe Magheru**, doc. nr. 5393. Orig.

XIII.

1848 septembrie 28. Adeverire de primirea lefii doctorului.

Zece galbeni leafa cuvenită mie am primit-o de la d[omnul] general Magheru și spre dovadă am dat aceasta.

[1]848 septemvrie 28

ss. indescifrabil

Fond **Gheorghe Magheru**. doc. nr. 6530. Orig.

XIV.

1848 octombrie 24. Chitanța dată de Scarlat Lăzureanu pentru șase galbeni.

Șase galbeni împărătești sînt dator d[omnu]lui... *) care mă făgăduiesc ai plăti oricînd fără tăgăduire și spre încredințare am dat aceasta.

1848 oct. 24

S. Lăzureanu

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. nr. 6324. Orig.

* Loc alb. Chitanța se pare a fi fost dată de căpitanul Lăzureanu generalului Gh. Magheru în timpul perioadei de exil petrecută împreună în Transilvania.

XV.

1848 noiembrie 5. Însemnare a cheltuielilor făcute de Gheorghe Magheru din suma de bani primită de la Costache Bălcescu.

Lei Par[ale]

10104 2 Adecă zece mii o sută patru parale două [...] [1]) din treizeci și una de mii cinci sute ce am [...] [1]) primit de la domnul Costache Bălcescu în urmarea neajungerii sumelor primite din ordinele onorabilei Visterii în trebuința îndestulării oștirilor neregulate [...] [1]) și-n altele se închee în următoarele [...] [1]) și anume :

Lei 621, par. — Răspunși domnului colonelului Pleșoianu raportul [cheltuie]lilor făcute de d-lui în vremea refu[gierii] Guvernului din București la 28 iunie trecut.

Lei 977, par. — Sunt asupra domnului căpitan [...] [1]) comandirul Roții a șasea din Regimentul No. 1 pentru îndestularea soldaților în vremea aflării în lagărul de la Troian.

Lei 496, par. 32. Idem asupra domnului căpitan Serghie comandirul Roșii a cincea.

Lei 877, par. 20. Prețul a două sute piei de berbece ce s-au lăsat la domnul Zugrăvescul în Rîmnicul Vîlcii și care piei s-au luat în urmă de administratorul căimăcămiei.

Lei 667, par. — Idem prețul a 23 piei de bou.

Lei 1008, par. — Prețul cumpărării a 8 boi și care s-au luat de la Rîul Vadului de comandirul graniței Cîineni, domnul Paraschivescu.

Lei 945, par. — Dați domnului Zabloschi.

Lei 2520, par. — Trimiși domnului Maiorescu la Viena în trebuința misiei cu care e însărcinat.

Lei 8112, par. 12. Adecă opt mii o sută doisprezece, parale 12.

Lei 1991, par. 30. Adecă o mie nouă sute nouăzeci și unu, parale 30 prisosesc.

[...pr]isosesc asupră-mi căi pe care după pri[mi]rea a douăsprezece mii sfanțici după călătoria [fă]cută de principele Bibescu mi s-au poprit [...] [1]) de cum ordonă comandirul de la vama Branului.

Să am a răspunde la locul unde oameni aleși, bărbați ai României vor cunoaște trebuință.

1848 noem[brie] 5.

G. Magheru

Fond **Gheorghe Magheru,** doc. 6459. Oirg.

[1]) Loc rupt

[1848] Versuri populare care s-au cîntat probabil cu prilejul arderii Regulamentului Organic.

Nini nini na, na, na,
Pui de popă sotara
Ursule negeșelat
Pui de codru înverșunat
Duba ! Duba măi !

Vine ursu mormăind
Babele s-aud bocind
Cîinii ni s-au deșteptat
Vînătorii s-au armat
Însă cornu și răsună
Potecașii să adună
Duba, Duba măi !

Puneți bătăiași pe goană
Pă dihania rîtană
Căi dihanie prea fiară
Dracu te aducea în țară
Că voinicii dau de tot
Și ți-a pus lanțul de bot
Și ursarul de așteaptă
Cu ciomagu te deșteaptă
Duba Duba măi !

Cată-ți ursule de mure
Du-te naibii în pădure
Pui de popă răspopit
Tac-to te-a desmoștenit
Și cu vîntul cel turbat
Cu holera vii în sat
Dar ursarul te așteaptă
Cu ciomagul te deșteaptă
Duba ! Duba măi !

Ursăreasa te-a crescut
Măgădan mi te-a făcut,
Te-a-nvățat la duhănit
Cu luleaua te-a-ntețit
Nu mai lași din bot țigara
Tinga, tinga, țara, țara,
Duba ! Duba măi !

Ting, tinga, na, na, na,
Pui de popă sotara
Meștereasa ne ghicește
Și de bine ne vestește
Păru-ți smulge și-l pîrlește
Că e bun de speriat
Babele s-au dezghețat
Ca să nu fii deochiat
Drept în gură t-a scuipat
Duba ! Duba măi !

Moșu popa te-a tămîiat
Și molifte ți-a citit
Din lac, din baltă, din
trestii, fugi, piei
Din munți, din văi, din mări,
du-te, ascunde-te,
Vulpile te-au lăudat
Cotoii ți-au miorlăit
Nevăistuicile plășcașe
Pîrîtoare și zăcașe
Ți-au trîntit uleiul jos
Să-ți bagi botu nărăvos
Duba ! Duba măi !
(Se schimbă cîntul)

Vino ursule la joc
Și mi-ți joacă muscălește
Ad piciorul căzăcește
Și pămîntul bate-n loc
Joacă bine măi Martine
Să-ți dau pîine cu măsline
Duba ! Duba măi !

Să te văz ficior de lele
Fă o tumbă d-ale -grele
Fă-ne vre-un marafet
Alevante berechet
Tinde cracu de scări !

Cu ciomagul fîs pali
Că pînă la împăratu
Zicătoare-o știe satul
Mîncara-i să-l mînci tot
Să te lingi cu el pă bot
Duba ! Duba măi !

Mais techiraimos
Te delo del doba
Andoi generalo baro
Dabule bahmisul
(Să trăiești la mulți ani
marele general)

Fond **Gheorghe Magheru**, doc. nr. 6506. Orig. O altă variantă în doc nr. 2424.

GLOSAR

A.

accize – taxe percepute la barierele orașului pentru produsele introduse spre comercializare.
analoghie – asemănare parțială între două elemente, fenomene.
arturisire – adjudecare.
atamarisiți – strînși, adunați.

B.

batalisire – părăsire.
bez – în afară de.
botă – vas de lemn, de forma unei gălеți, pentru apă.

C.

caraulă – strajă.
căpistere – copaie, covată.
cătalisire – părăsire.
cin – grad în armată sau rang, categorie socială.
cinovnic – funcționar administrativ de rang inferior.
clironomi – moștenitori.
contracciu – cel care a contractat furnizarea unor produse.
convert – scrisoare expediată oficial.

D.

daraban – toboșar
delă – dosar

E.

epistat de moșie – îngrijitor, administrator de moșie.
epitropii satului – locuitori însărcinați să aibă grijă de banii strînși în cutia satului.

G.

govie – petrecerea din sîmbăta nunții.

I.

ibrişin — fire de mătase, de mai multe culori, răsucite.
imperial — barbişon ascuţit.
isnoavă — din nou.

M.

meremet — reparaţie.
metoh — schit sau biserică aparţinînd unei mănăstiri.

N.

namestie — clădire
năstavnic — titlu purtat de unii din egumenii mănăstirilor.
nepravilnic — ilegal.

O.

oblăduire — stăpînire.
ofis — decret domnesc.
ohabnic — definitiv.
ot — din
otcup — venit al statului dat în arendă.
otnoşenie — adresă de înaintare.

P.

parucic — locotenent.
peristasie — jignire, insultă.
plaste — clăi de paie sau fîn mai mici.
pomojnic — ajutor de subcîrmuitor sau subadministrator.
presudvie — local al unei instituţii.
prisoase — suprafeţe de arătură sau izlaz luate de clăcaşi în folosinţă de la proprietar peste întinderea stabilită de Regulamentul Organic.

S.

sin — fiul lui
spanganetă — baionetă de la puşcă.
sud — judeţ

Ş.

şal — material de mătase cu franjuri.
ştraf — amendă.

T.

taht — sediul, reşedinţa, unui organ subadministrativ.

Z.

zătignire — împiedicare, a stingheri.
zet — ginerele lui.

INDICE[1]

[1] Indicele trimite la numărul documentului cu cifre arabe, iar cifrele romane trimit la numărul documentului din **Addenda**.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

S.

Ș.

T.

Ț.

U.

V.

Z

W.

CUPRINS

ERATA

Pagina	Rîndul	În loc de	Se va citi
36	22	năpustit	năpăstuit
36	29	elemnet	element
40	31	Tribunalului	Tribunalul
52	11	presudvic	presudvie
53	25	să ia iscălească	să se iscălească
71	36	îngăduindu-ni-se	îngăduindu-mi-se
72	11	cinstirul	cinstitul
79	11	deosesbit	deosebit
91	6	suptiscălitura	supt iscălitura
125	22	Diculesca	Diculescu
136	8	saricini	sarcini
142	29	iulie	iunie
151	23	Principaele	Principatele
159	6	203	103
159	28	Prerura	Pretura
181	5	și [-au]	și [-am]
187	2	la prune	lacrămi
192	6	Diculesca	Diculeasca
198	14	ni.	nr.
199	5	administrator	subadministrator
200	4	n [unăr]	n [umăr]
213	5	plase	plaste
215	17	rig.	orig.
227	17	după	ducă
229	1	parele	parale
232	22	Bamil	Izmail
235	19	Faud	Fuad
244	17	judeţean	judeţului
249	28	Pretura	Prefectura

7423/1978 Rm. Vâlcea

LUCRĂRI EDITATE DE

MUZEUL MEMORIAL „NICOLAE BĂLCESCU" SOCIETATEA „PRIETENII MUZEULUI BĂLCESCU"

Studia et acta musei „Nicolae Bălcescu"

I. **1969.** 424 p. 31 lei. **Epuizat.**
II-III. **1970—1971.** 772 p. 50 lei. **Epuizat.**
IV. **1972. Bălcescu și Transilvania.** 192 p. 20 lei.

Nicolae Bălcescu, **Privire asupra stării de față, asupra trecutului și viitorului patriei noastre.**

Ediția I. 1970. **Epuizat.**
Ediția a II-a. 1971. 48 p. 4 lei. **Epuizat.**

Cornelia Bodea, Paul Cernovodeanu și Horia Nestorescu-Bălcești, **Vatra Bălceștilor.** 1971. 248 p. 12 lei.

Studii vîlcene, I, 1971. 224 p. 10 lei. **Epuizat.**

File vîlcene, I, 1972. 208 p. 20 lei. **Epuizat.**

Arcade — 125, 1972. 8 p. 1 leu. **Epuizat.**

Corneliu Tamaș, Petre Bardașu, Sergiu Purece și Horia Nestorescu-Bălcești, **Răscoala țărănească din 1907 în județul Vîlcea.** 1974. 446 p. 30 lei. **Epuizat.**

Corneliu Dima-Drăgan, **Bălcescu și alți deținuți politici la Mărgineni.**

Ediția I. 1974. **Epuizat.**
Ediția a II-a. 1975, 80 p. 6 lei. **Epuizat.**

Bălcescu în memoria poetică vîlceană. Antologie de Horia Nestorescu-Bălcești. 1976. 32 p. 5 lei **Epuizat.**

Corneliu Tamaș, Petre Bardașu, Sergiu Purece și Horia Nestorescu-Bălcești, **Contribuția județului Vîlcea la susținerea Războiului de Independență (1877—1878).** 1978. XXIV + 676 p. 45 lei.

În mijlocul acelui cîmp [Zăvoiul de lîngă „cetatea" Rîmnicului] s-a făcut de onorabilul Magistrat o tribună împletită cu ramuri verzi de arbori și un arc de triumf împletit cu flori... unde... s-au citit cele 21 puncturi din Constituție... Într-acest pompos constituțiu, aflîndu-se și d-lui Anton Pann, profesor de musică, împreună cu cîți va cîntăreți de aceeași profesie, au alcătuit o musică vocală cu nisce versuri prea frumoase puse pe un ton național plin de armonie și triumfal, cu care a ajuns entuziasmul de patrie în inimile tuturor cetățenilor.

D. Zăgănescu
Comisar extraordinar
al districtului Vîlcea

30 iulie 1848

LEI 30